મુહબ્બતે ઈલાહી પર મુસ્તમિલ ખુત્બાતકા મજ્મૂઆ

તમન્નાએ દિલ

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મવ્લાના પીર
ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
નકશબંદી દામત બરકાતુહુમ

મુરત્તિબ

મવ્લવી સલાહુદ્દીન સય્ફી

નાશિર

મદીના એજન્સી

૪/૪૫૫૧, ખંભાતવાલા માર્કેટ, ઝાંપા બઝાર, સુરત-૩.

ફોન : (૦૨૬૧) ૨૪૨૮૯૭૭, ૨૪૧૭૩૮૮

મુહબ્બતે ઈલાહી પર મુશ્તમિલ ખુત્બાતકા મજમૂઆ

તમન્નાએ દિલ

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર
ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
નકશબંદી દામત બરકાતુહુમ

:: મુરત્તિબ ::

મવ્લવી સલાહુદ્દીન સફ્ફી

(નાશિર)

મદીના એજન્સી

૪/૪૫૫૧, ખંભાતવાલા માર્કેટ, ઝાંપા બજાર, સુરત–૩.
ફોન : (૦૨૬૧) ૨૪૨૮૯૭૭, ૨૪૧૭૩૮૮

કિતાબકા નામ : તમન્નાએ દિલ

ઈફાદાત : હઝરત મવ્લાના પીર
ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
નકશબંદી દામત બરકાતુહુમ

મુરત્તિબ : મવ્લાના સલાહુદ્દીન સય્ફી

Printers: R.B. Enterprises
2609, Baradari, Ballimaran, Delhi-110006

{ નાશિર }

મદીના એજન્સી
૪/૪૫૫૧, ખંભાતવાલા માર્કેટ, ઝાંપા બઝાર, સુરત-૩.
ફોન : (૦૨૬૧) ૨૪૨૮૯૭૭, ૨૪૧૭૩૮૮

اللہ اللہ اللہ

કિતાબસે પહલે

الحمد للہ و کفی و سلام علی عبادی الذین اصطفی اما بعد ...!

ઝેરે નઝર કિતાબ (તમન્નાએ દિલ) હઝરત મવ્લાના પીર ઝૂલ્ફિકાર અહમદ સાહબ નકશબંદી દામત બરકાતુહુમકે મુહબ્બતે ઈલાહીકે મૌઝૂઅ પર મુશ્તમિલ ઉન ખુત્બાતકા મજમૂઆ હે જિન્કો હઝરતને દુન્યાકે મુખ્તલિફ મમાલિકમેં પેશ કિયા. ઈન્મેં અકસર બયાનાત વહ હેં જો મુલ્કે ઝામ્બિયામેં બહાલતે અ'તિકાફ હૂએ ઔર યહ આજિઝ બરાહે રાસ્ત ઈન્કો સુનતા રહા. એક સાહબ દિલકે ઈશ્કે ઈલાહીમેં ડૂબે હૂએ ઈન ખુત્બાતકો જબ ટેપ રેકોર્ડકી મદદસે મુરત્તબ કરના શુરૂ કિયા તો દિલકી અજીબ કેફિયત રહી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે દુઆ હે કે રબ્બે કરીમ અપને ખાસ ફઝલો કરમસે ઈસ્કો કબૂલ ફરમા કર અપને મકબૂલ બંદોંમેં શુમાર ફરમાએં ઔર કિતાબસે ફાઈદા ઉઠાનેવાલોંકે લિએ યહ કિતાબ અલ્લાહકે કુર્બકા ઝરીઆ બન જાએ. નીઝ કારિઈને કિરામસે મુઅદબાના દરખ્વાસ્ત હે કે હઝરતેવાલાકે લિએ દુઆ ફરમાએં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત હઝરતેવાલાકો સલામત, બાકરામત રખ્ખે ઔર ઈન્કે ફૈઝકો કયામત તક જારી રખ્ખે. આમીન.

ખુત્બાત એક નઝરમેં

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત (૧)

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝૂલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદ્દિદી)

ફેહરિસ્તે અનાવીન

ﷲ ﷲ ﷲ

ઈકિતબાસ

જિસ્કી આંખમેં ઈશ્કે ઈલાહીકા સુર્મા લગા હો ઉસ્કી નઝરમેં અર્શ સે તહ્તુષ્ષરા તક કોઈ હિજાબ નહીં રહતા. આશિક જબ અપની ઝાત પર નઝર ડાલતા હે તો અપને આપકો સરાપા ખતા મહ્સૂસ કરતા હે. જબ મહ્બૂબકી તરફ નઝર ઉઠાતા હે તો ઉસે સરાપા અતા દેખતા હે. પસ ઈસીસે ઉમ્મીદેં બંધી રહતી હેં ઔર વહ ઉસ દર પર પળા રહતા હે.

الٰهى كيف ادعوك و انا عاص

و كيف لا ادعوك و انت كريم

(ઈલાહી મેં તુઝસે કૈસે માંગૂં કે મેં ખતાકાર હૂં ઔર તુઝસે કૈસે ન માંગૂં કે જબ તો ઈત્ના કરીમ હે.)

:: અઝ ઈફાદાત ::

સાહબ હઝરત મવ્લાના પીર ઝૂલ્ફિકાર અહમદ દામત બરકાતુહુમ નકશબંદી મુજદ્દિદી ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈન્સાનકો અપની કુદરતે કામિલાસે પૈદા ફરમાયા. યહ ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી તખ્લીકકા શાહકાર હે ઔર મુખ્તલિફ આ'ઝાઅકા મજમૂઆ હે. આંખકા કામ હે દેખના, ઝબાનકા કામ હે બોલના, કાનકા કામ હે સુનના, દિમાગકા કામ હે સોચના ઔર દિલકા કામ મુહબ્બત કરના હે. કોઈ ભી ઈન્સાન દુનિયામેં ઐસા નહીં, કે જિસકો કિસીસે મુહબ્બત ન હો. યહ ઔર બાત હે કે ઉસકો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે અગર મુહબ્બત હે, તો યહ મુહબ્બત અજ્રકા બાઈષ હે ઔર અગર ઉસકો અપને નફસ ઔર ખ્વાહિશાતકી વજહસે મુહબ્બત હે, તો યહ ચીઝ ઉસકે લિએ ગુનાહકા બાઈષ હે.

દિલ બહરે મુહબ્બત હે, મુહબ્બત યહ કરેગા,
લાખ ઉસકો બચા તો યહ કિસી પર તો મરેગા.

જૈસે કમરેમેં યા તો રોશની હોગી યા ફિર અંધેરા હોગા. કોઈ નહીં કેહ સકતા, કે રોશની ભી નહીં અંધેરા ભી નહીં. દો મેંસે એક ચીઝ ઝરૂર હોગી. ઈસી તરહ યા તો દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકી રોશની હોગી. અગર વહ નહીં, તો મખ્લૂકકી મુહબ્બતકા અંધેરા ઝરૂર હોગા. કેહનેવાલોંને કહા હે કે,

પથ્થરસે હો ખુદાસે હો યા ફિર કિસીસે હો,
આતા નહીં હેં ચૈન મુહબ્બત કિએ બગૈર.

તો મુહબ્બત યહ દિલકા એક કામ હે, ફિત્રત હે, તકાઝા હે.

મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા

ઈન્સાનકે અંદર અપની તખ્લીકે એ'તિબારસે નકાઈસ (બુરાઈયાં) તો બહુત હેં, મગર ઉસ્મેં એક અજીબ જઝબા રખ દિયા ગયા હે. વહ જઝબા અગર આ જાએ, તો ઈન્સાનકી કમ્ઝોરીકો કુવ્વતમેં બદલ દેતા હે. ઈન્સાનકે જહલકો ઉસ્કે ઈલ્મસે બદલ દેતા હે. ઈન્સાનકી કોતાહિયોંકો ઉસ્કી ખુબીયોંમેં તબ્દિલ કર દેતા હે. જિસ્કી વજહસે વહ જન્નતકા હકદાર બન જાતા હે. ઈસ જઝબેકા નામ "મુહબ્બતે ઈલાહી" હે. યહ મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા ઈન્સાનકે લિએ ઐસા હે. જૈસે કિસી પૌદેકે લિએ પાની હોતા હે. પાની ન મિલે તો સરસબ્ઝ પૌદેકે ફૂલ ઔર પત્તીયાં મુર્ઝા કર ઝમીન પર ગીર જાતી હેં ઔર અગર ઉસ મુર્ઝાએ હૂએ પૌદેકો પાની દે દીજિએ, તો વહ ફિર ખિલ ઉઠતા હે. ઈન્સાનકે અંદર મુહબ્બતે ઈલાહીકે જઝબેકી મિષાલ ભી યહી હે, કે જિસ ઈન્સાનમેં મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા બેદાર હો જાએ ઉસ્કી સિફાત ખુલના શુરૂઅ હો જાતી હેં ઔર ઉસ્મેં ઈમાનકી ખુશ્બૂ આને લગતી હે ઔર ખુશ્બૂ માહોલકો મહકા દિયા કરતી હે.

મુહબ્બતકા અંદાઝ જુદા જુદા

મુહબ્બતકા લફઝ તો હર જગહ ઈસ્તિઅમાલ કરતે હૈં, ઉસ્કા અંદાઝ જુદા જુદા હોતા હે. મિષાલકે તોર પર એક લળકીકો અપને ભાઈસે ભી મુહબ્બત હોતી હે, મગર ઉસ્મેં હમદર્દીકા પહલૂ ગાલિબ હોતા હે. ઔર એક લળકીકો અપને બાપસે ભી મુહબ્બત હોતી હે, મગર ઉસ્મેં અદબકા પહલૂ ગાલિબ હોતા હે. એક લળકીકો અપને બેટેસે ભી મુહબ્બત હોતી હે, મગર ઉસ્મેં શફક્કતકા પહલૂ ગાલિબ હોતા હે ઔર એક લળકીકો અપને ખાવિંદસે ભી મુહબ્બત હોતી હે, મગર ઉસ્મેં જઝબાતકા પહલૂ ગાલિબ હોતા હે. તો મુહબ્બતકા લફઝ તો સબ્કે લિએ એક હી હે, મગર અંદાઝ જુદા જુદા હૈં.

મુહબ્બત ક્યા દિલાતી હે ?

ઈસી તરહ મોમીનકો ભી ઈસ દુનિયામેં બહુત સારી મુહબ્બતેં હોતી હૈં. મિષાલકે તોર પર મોમીનસે મુહબ્બત કરના, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે નઝદીક બળે અજ્રકા બાઈષ હે. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જિન દો ઈન્સાનોંકે દરમિયાન અલ્લાહકી રઝાકે લિએ મુહબ્બત હોગી, અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન ઉન્કો અર્શકા સાયા અતા ફરમાદેગેં. તો ઈમાનવાલોંકે સાથ ઈસ લિએ મુહબ્બત કરના કે યહ ઈમાનવાલે હૈં, અલ્લાહકે બંદે હૈં, યહ અજ્રકા બાઈષ હે. ઈસી તરહ માં બાપકે સાથ મુહબ્બતકા હોના યહ એક ફિતરી અમલ હે ઔર ઉસ પર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી તરફસે અજ્ર મિલ્તા હે. ચુનાંચે હદીષે પાકમેં આયા કે માં બાપકે ચેહરે પર મુહબ્બતકી એક નઝર ડાલના, ઈસ પર ઈન્સાનકો એક મર્તબા હજ યા ઉમરહ કરનેકા ષવાબ મિલ્તા હે. અપને ઉસ્તાઝકે સાથ યા દીનકે આલિમકે સાથ મુહબ્બતકા હોના

યહ ભી અજ્રકા બાઈષ હે, ચુનાંચે હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જિસ શખ્સને કિસી આલિમકે માથે પર બોસા લિયા. ઉસ્કે ઈલ્મકી વજહસે, અદબકી વજહસે, એહતિરામકી વજહસે, તો ઉસ આલિમકે સર પર જિતને બાલ હોંગે અલ્લાહ તઆલા ઉતની નેકીયાં ઉસ બંદેકે નામએ આ'માલમેં લિખવાએંગે. ઈસી તરહ એક ખાવિંદકો અપની બીવીસે ભી મુહબ્બત હોતી હે, યહ ભી અજ્રકા બાઈષ હે. હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગયા, خیرکم خیرکم لاھلہ "તુમમેંસે સબસે બેહતર વહ હે, જો તુમસે અપને અહલેખાના (ઘરવાલોં)કે લિએ બેહતર હો" ઔર એક રિવાયતમેં આતા હે, કે જબ કોઈ ખાવિંદ અપની બીવીકો દેખ કર મુસ્કુરાતા હે ઔર બીવી અપને ખાવિંદકો દેખ કર મુસ્કુરાતી હે, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ઉન દોનોંકો દેખ કર મુસ્કુરાતે હેં, અગર યહ મુહબ્બતેં ન હોતીં, તો ઈન્સાન દુનિયામેં મિલ જુલ કર ઝિન્દગી ન ગુઝાર સકતા. યહ ઝરૂરી થી, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઉન્કી હદ મુતઅય્યિન કર દી. વહ હદ ક્યા હે ? હદ યહ હે કી ઈન્સાન મખ્લૂકસે કટે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે જૂળે, ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતકે સાથ અલ્લાહકી મખ્લૂકસે તઅલ્લુક કાઈમ કરે. યા'ની મખ્લૂકસે જો તઅલ્લુકાત હેં વહ અપની નફસાની ખ્વાહિશાતકી વજહસે ન હો, બલ્કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે હુકમકી વજહસે હોં, અગર મુહબ્બતોંકા યહ અંદાઝ હોગા, તો ફિર યહ તમામ તઅલ્લુકાત ઈન્સાનકે લિએ અજ્રકા બાઈષ હોંગે. ઈસ પર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રઝા નસીબ હોગી.

મુહબ્બત વ અદાવત

ઈસ દુનિયામેં મોમીનકા જીના મરના સબ કુછ અલ્લાહકે

લિએ હે. હદીષે પાકમેં આતા હે :–

مَنْ اَحَبَّ لِلّٰهِ وَ اَبْغَضَ لِلّٰهِ وَ اَعْطٰى لِلّٰهِ وَ مَنَعَ لِلّٰهِ

فَقَدِ اسْتَكْمَلَ الْاِيْمَانَ.

"જિસ્ને અલ્લાહ હી કે લિએ મુહબ્બતકી ઔર કિસીસે બુગ્ઝ રખ્ખા તો ભી અલ્લાહકે લિએ ઔર કિસીકો દિયા તો ભી અલ્લાહકે લિએ ઔર કિસીકો ન દિયા તો ભી અલ્લાહકે લિએ. ઉસ્ને અપને ઈમાનકો મુકમ્મલ કર લિયા." તો મુકમ્મલ ઈમાન હાસિલ કરનેકે લિએ, યહ ચાર બાતેં હમેં અપને અંદર પૈદા કરની પળેંગી :– (૧) મુહબ્બત અલ્લાહકે લિએ. (૨) અદાવત અલ્લાહકે લિએ. (૩) દેના અલ્લાહકે લિએ. (૪) રોકના અલ્લાહકે લિએ.

હમારા હર એકસે તઅલ્લુક અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી રઝાકે લિએ હો. યહ નિસ્બત હો, ઉસ્સે ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે કરીબ હોતા જાતા હે. યહ મુહબ્બત કૈસી હો ? કુર્આને મજીદમેં ફરમાયા, وَ الَّذِيْنَ آمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." યા'ની ફકત મુહબ્બતકા લફ્ઝ હી નહીં લિયા, શદીદકા લફ્ઝ લિયા, ઈસ્કી પહચાન યહ હે, કે જબ બંદા નામ સુનતા હે તો તળપ જાતા હે.

એક પલ ભી મુહબ્બત છુપ ન સકી,
જબ તેરા કિસીને નામ લિયા.

તો ઐસા બંદા અગર અઝાનકી આવાઝ સુનતા હે, તો ફિર વહ પીછે નહીં હટ સકતા જબ તક કે વહ નમાઝકો અદા નહીં કર લેગા. ફિર ફજ્રકે વક્ત ઉસ્કો બાર બાર જગાનેકી ઝરૂરત નહીં પળતી. એક મર્તબા ઘરકે કિસી ફર્દને બતા દિયા,

કે ફજ્રકા વક્ત હો ચુકા. અબ બિસ્તરસે ઉઠનેમેં ઉસે દેર નહીં લગેગી.

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે મુહબ્બતકી પહચાન

ઉલમાને લિખ્ખા હે, કે અગર કિસીકી મુહબ્બતકા અંદાઝા લગાના હો, તો ઉસ્કી દુઆઓંકો દેખો, કે વહ અલ્લાહસે માંગતા ક્યા હે. બળી સાદહસી પહચાન હે, અગર હર વક્ત યહ હાથ ઉઠાકે કારોબાર માંગ રહા હે, માલ માંગ રહા હે, દુનિયાકી ઈઝ્ઝતેં ઔર દુનિયાકે ઓહદે માંગ રહા હે, તો મા'લૂમ યહ હુવા, કે ઉસ્કે દિલમેં દુનિયાકી મુહબ્બત ગાલિબ હે ઔર અગર યહ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે અલ્લાહકા તઅલ્લુક માંગતા હે, અલ્લાહકી રઝા માંગતા હે, કિયામતકે દિનકી કામ્યાબી માંગતા હે, તો યહ ઈસ બાતકી દલીલ હે, કે ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત ગાલિબ હે. એક ઉસૂલકી બાત હે, કે દુનિયામેં ઈન્સાન અપની પરેશાની ઉસ્કો બતાતા હે જો સબસે ઝિયાદા કરીબ હોતા હે. જિસ્કો સમઝતા હેના. યહ મેરે બહુત કરીબ હે, અપની દિલકી પરેશાની ઉસીકો બતાતા હે, તો અગર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ઉસ્કે દિલમેં ગાલિબ હોગી, તો યહ મખ્લૂકસે શિકવે નહીં કરેગા. બલ્કે દુઆઓંમેં અપને પરવરદિગારસે અપને હાલાત કહેગા, તો દુઆઓંસે પહચાન હોતી હે, કે ઉસ્કે દિલમેં મુહબ્બત કિસ ચીઝકી ગાલિબ હે. ઈસ લિએ નબી અલય્હિસ્સલામને હમેં દુઆ સિખાઈ

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُّحِبُّكَ

"એ અલ્લાહ ! મેં આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હું ઔર એ અલ્લાહ ! જો આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હેં,

મેં ઉન્કી ભી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હું'' મા'લૂમ હુવા કે અલ્લાહકી મુહબ્બત યહ ભી મત્લૂબ હે ઔર અલ્લાહવાલોંકી મુહબ્બત ભી ઈસ મત્લુબકે હાસિલ હોનેકા ઝરીઆ બન જાતી હે. ઈસ લિએ વહ ભી અલ્લાહ તઆલાસે માંગની ચાહિએ, તો યહ નેઅમતેં હેં, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત જિસ્કો અતા ફરમા દેતા હે.

અલ્લાહકી ઝાતસે અલ્લાહકો માંગીએ

આજ દુનિયામેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે કારોબાર માંગનેવાલે બળે, ઘર બાર માંગનેવાલે બળે, અચ્છી બીવી, અવ્લાદ, દુનિયાકી ઈઝ્ઝત, દુનિયાકે ઓહદે યહ માંગનેવાલે આજ બળે હેં, લેકિન આજ દુનિયામેં અલ્લાહસે અલ્લાહકો માંગનેવાલે બહુત થોળે હેં, કે જો ઈસ લિએ રોએંકે એ અલ્લાહ ! મેં આપકા તઅલ્લુક ચાહતા હું, મેં આપકી રઝા ચાહતા હું. જો રાતકે આખરી પહરમેં અપને માલિકકો મનાનેકે લિએ રોએં, જો ગમ ઝદોંકી તરહ રાતેં ગુઝારેં, યહ લોગ આજ દુનિયામેં બહુત થોળે હેં. હમારે અસ્લાફ તો તહજ્જુદકે બા'દ અલ્લાહકો મનાતે હુએ ઐસે રોતે થે, જૈસે કિસી બચ્ચેકો માર પળ રહી હો, ઝિળકીયાં પળ રહી હોં ઔર વહ બાપકે સામને રોતા હે ઔર મન્નત સમાજત કરતા હે. મનાનેકે લિએ ઈસ તરહ વહ અપને પરવર દિગારકો મનાનેકે લિએ રોયા કરતે થે, આંસૂઓંકી લળિયાં ઉન્કે રુખ્સારોંસે બહા કરતી થીં. ઈતના અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે માંગતે થે, તો યહ ચીઝ માંગનેસે મિલ જાતી હે, મુહબ્બતસે મિલ્તી હે, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત વહ હમારી ઝિન્દગીકા મકસૂદ હે. ઈસ મુહબ્બતકે બગૈર ઝિન્દગીકા ક્યા મઝા, યા અલ્લાહ !

તેરે બિના ભી ક્યા જીના, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે બગૈર ઝિન્દગીકા ક્યા લુત્ફ લે. દુનિયાકી મુસીબતોંકી ખાતિર બંદા ઠોકરેં ખાતા ભી ફિરા, તો ફાની ચીઝેં હૈં બિલ્આખિર બંદેસે છીન લી જાએંગી: ઈસ લિએ કિસી બુઝૂર્ગને કહા જિસ ઈન્સાનને કિસી મખ્લૂકસે મુહબ્બતકી એક ન એક દિન મખ્લૂકસે જુદા કર દિયા જાએગા ઔર જો ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત કરેગા એક ન એક દિન અલ્લાહસે મિલા દિયા જાએગા.

હુસૂલે મુહબ્બતકે મવાનિઅ

અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકે હાસિલ હોનેમેં દો ચીઝેં રુકાવટકા સબબ બંન્તી હૈં. (૧) એક જમાલ (૨) ઔર દૂસરા માલ.

★..... જમાલ કૈસે રુકાવટ બન્તા હૈ ? યહ હર એકકો પતા હૈ. મસ્જિદમેં નમાઝ પઢી, બાહિર નિકલતે હૈં તો આંખ કાબૂમેં નહીં. ઈધર ભી હવસસે નિગાહ પળ રહી હૈ ઔર ઉધર ભી હવસકી નિગાહ પળ રહી હૈ. ઈધર ઉધર હવસકી નિગાહોંકા ઉઠના ઈસ બાતકી દલીલ હૈ, કે જમાલ ઉસ્કે લિએ ફંદા બન ગયા હૈ. આંખ ગૈર મહરમસે કાબૂમેં નહીં રહતી. આજ કલ મર્દોંકે લિએ યહ સબસે બળા ફિત્ના હૈ.

★..... દૂસરા ફિત્ના માલ હૈ ઔર યહ મર્દોંકી નિસ્બત ઔરતોંકે લિએ ઝિયાદા બળા ફિત્ના હૈ. માલકી મુહબ્બત ઔરતકે દિલમેં શદીદ હોતી હૈ ઔર જમાલકી મુહબ્બત મર્દકે દિલમેં શદીદ હોતી હૈ ઔર આજકે નૌજવાનોંકો માલ ઔર જમાલકે ફંદોંને ફસા દિયા ઔર અલ્લાહસે દૂર કર દિયા. ઈસ લિએ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને કુર્આને પાકમેં દો ચીઝોંસે નઝરેં હટાનેકા હુક્મ દિયા હૈ,

(૧)..... ઈર્શાદ ફરમાયા :-

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا.

"એ મહબૂબ આપ ઈન કાફિરોંકે માલકો ન દેખેં, ઉન્સે અપની નિગાહોંકો હટા લીજિએ યહ ચંદ દિનકી ચાંદની હે. ઉન્સે અપની નિગાહેં હટા લીજિએ, તો એક તો માલસે નિગાહેં હટાનેકા હુકમ દિયા ઉન્કી તરફ દેખો હી નહીં."

(૨)..... ઔર દૂસરા ગૈર મહરમકી તરફસે નિગાહેં હટાનેકા હુકમ દિયા. ફરમાયા قُلْ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ يَغُضُّوْا مِنْ أَبْصَارِهِمْ "ઈમાનવાલોંસે કેહ દીજિએ કે અપની નિગાહોંકો નીચા રખ્ખેં" યા'ની જમાલસે ઔર માલસે નિગાહોંકા પરહેઝ કરનેકા હુકમ દિયા.

ઔર એક ચીઝ ઐસી જિસ્કી તરફ નિગાહેં જમાનેકા હુકમ દિયા. પરવર દિગારે આલમ ફરમાતે હેં,

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَ الْعَشِيِّ

يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهُ وَ لَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ.

"એ મહબૂબ અપને આપકો સબ્ર દીજિએ, અપને આપકો બિઠાઈએ, અપને આપકો નથી (શામિલ) રખિએ. જો સુબ્હો શામ અલ્લાહકી રઝાકે લિએ, ઉસ્કી યાદ કરતે હેં ઔર એ મેરે મહબૂબ આપકી નિગાહેં ઉન્કે ચહરોંસે ઈધર ઉધર હટને ન પાએ ઉન પર નિગાહેં જમાએ રખિએ" તો એક ચીઝ પર નિગાહેં જમાનેકા હુકમ દિયા. વહ લોગ જો સુબ્હો શામ અલ્લાહકી યાદ કરતે હેં. કુર્આને અઝીમુશ્શાન હમેં યહ સબક દે રહા હે,. وَ لَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ તુમ્હારી નિગાહેં ઉન્કે ચહરોંસે હટેં નહીં, હર વક્ત ઉન્કી તરફ નિગાહેં લગી હૂઈ હો. મા'લૂમ હુવા કે નિગાહેં અલ્લાહવાલોંકે ચહરોં પર લગી રહેગી, તો

ફિર બંદેકા રાસ્તા ભી સીધા રહેગા. વહ ખૂદ ભી અલ્લાહકે કરીબ હોતા ચલા જાએગા. તો દો ચીઝોંસે નિગાહેં હટાનેકા હુક્મ દિયા, એક માલસે ઔર એક જમાલસે ઔર એક ચીઝ પર નિગાહેં જમાનેકા હુક્મ દિયા ઔર વહ હે અલ્લાહવાલોંકે ચહરોં પર નિગાહેં જમાનેકા હુક્મ, وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ. "અગર આપ નિગાહેં હટાએંગે" تُرِيْدُ زِيْنَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا. "ફિર આપ દુનિયાકી ઝીનતકે ચાહનેવાલે બન જાએંગે."

નઝરકા કરિશ્મા

ઈન્સાનકી નિગાહેં યહી તરક્કીકા ઝરીઆ બન જાતી હેં, અગર સહીહ ઈસ્તિઅમાલકી જાએં ઔર યહી તનઝ્ઝુલીકા ઝરીઆ બન્તી હેં, અગર ગલત ઈસ્તિઅમાલ કર લી જાએં. ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દીદ અલ્ફેષાની રહમતુલ્લાહિ તઆલા અલય્હિ ફરમાતે હેં, કે ઈન્સાનકે દિલ પર મુસીબતેં ઉસ્કી આંખોંકી બિના પર આતી હેં. જિસ્કી આંખ કાબૂમેં નહીં, ઉસ્કા દિલ કાબૂમેં નહીં ઔર જિસ્કા દિલ કાબૂમેં નહીં, ફિર ઉસ્કી શર્મગાહ કાબૂમેં નહીં ઔર યહ સોફીસદ પક્કી બાત હે. ઈસ લિએ ઈન્સાન અપની નિગાહોંકો મહફૂઝ રખ્ખે, દિલ મહફૂઝ રખનેકા સબસે પહલા તરીકા યહી હે.

દેખિએ અગર અમ્માં હવ્વા અલય્હિસ્સલામ શજરે મમ્નૂઆ (મના કિએ હુએ દરખ્ત)કો ન દેખતીં, તો ક્યા ઉસ્કો ખાનેકા ખયાલ દિલમેં આતા ? નહીં, અગર કાબીલ હાબીલકી બીવીકી તરફ ન દેખતા, તો ક્યા ઉસ્કો કત્લ કરતા ? અગર ઝુલેખા યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકી તરફ ન દેખતી, તો ક્યા ઉસ્કે તઝકિરે ઈતને મશ્હૂર હોતે ? મા'લૂમ હુવા કે ઈન તમામ વાકિઆતમેં ઈબ્તિદા આંખસે હૂઈ, તો યહ આંખ હી હે જો ઈન્સાનકો ફિત્નોંમેં ઉલ્ઝા દેતી હે ઔર અગર ઈસી નિગાહકો

અલ્લાહવાલોંકે ચહરોં પર ઈસ્તિઅમાલ કરેં, બસા અવ્કાત એક મર્તબાકી નઝર બંદેકી ઝિન્દગીકા રૂખ બદલનેકા સબબ બન જાતી હે, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ચાહતે હૈં, બંદે આપસમેં ભી મુહબ્બતોંકે સાથ મિલ જુલ કર ઝિન્દગી ગુઝારેં, મગર મેરે હુક્મોંકે મુતાબિક ઔર અગર યહ તઅલ્લુકાત ઉન્કે ઈતને બઢ જાએં, કે યહ મેરે તઅલ્લુકકો પીછે કરને લગેં, તો ઉન્કો ઠોકર લગા દેં, ક્યૂંકે અસલ ઉન્કા મકસૂદ વહ મેરી મુહબ્બત હે, ઈસ નુકતેકો સમઝનેકી ઝરૂરત હે.

મકસૂદે હકીકી અલ્લાહકી ઝાત

મકસૂદે હકીકી હમારા કોન હે? વહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઝાત હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત મહરબાન હૈં. વહ ચાહતા હૈં કે બંદોંકે દિલમેં મેરી મુહબ્બત હો. જિતની ઈન્સાનકે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ઝિયાદા હોગી, ઉતના અલ્લાહકે યહાં ઉસ્કા દર્જા ઝિયાદા હોગા. હદીષે પાકમેં આતા હે, હદીષે કુદસી હે, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં :-

الا طال شوق الابرار الی لقائی و انا الیهم لاشد شوقا

"જાન લો જો મુઝસે મુહબ્બત કરનેવાલે હૈં, ઉન્કા મેરી મુલાકાતકા શોક બઢ ગયા. મેં ઉન્કી મુલાકાતકે લિએ ઉન્સે ભી ઝિયાદા મુશ્તાક હૂં." અંદાઝા લગાઈએ કે જબ કોઈ બંદા અલ્લાહકી મુલાકાતકા શોક કરતા હે. અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેસે ઝિયાદા મુહબ્બત ફરમાતે હૈં.

બા'ઝ અવ્કાત બંદે પર અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત ઈતની ગાલિબ આ જાતી હે, કે સરકે બાલોંસે લેકર પાઉંકે નાખુનોં તક વહ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં લબરેઝ હો જાતા હે. ઈસ લિએ ફરમાયા, કે બા'ઝ બંદે ઐસે હોતે હૈં કે અલ્લાહકી

ઈબાદત કરતે કરતે એક ઐસે મકામકો પહુંચ જાતે હૈં. હદીષે કુદસી હે, ['કે ફિર મેં ઉન્કી આંખ બન જાતા હૂં જિન્સે વહ દેખતે હૈં, મેં ઉન્કે કાન બન જાતા હું જિન્સે વહ સુનતે હૈં, મેં ઝબાન બન જાતા હૂં જિસસે વહ બોલતે હૈં'] સુબ્હાનલ્લાહ ! યહ કિતના એ'ઝાઝકા મકામ હે, કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં, કે બંદેકી આંખ બન જાતા હૂં, ઉસ્કે કાન બન જાતા હૂં.

યહ મુહબ્બતે ઈલાહી ઈન્સાનકી ઝિન્દગીકા મકસદ હે ઈસ લિએ

[ઈશ્ક ન હો તો શરઅ વ દીન બતકદુએ તસવ્વુરાત]

'અગર દીનસે ઈસ મુહબ્બતે ઈલાહીકો નિકાલ લિયા જાએ, તો યહ બતકદુએ તસવ્વુરાત રહ જાતે હૈં' અસલ ચીઝ મુહબ્બતે ઈલાહી હે.

રાંદએ બારગાહ હોનેકી અસલ વજહ

ઉલમાને લિખ્ખા હે, કે શય્તાન આબિદ થા, ઈતના ઈબાદત ગુઝાર થા, કે ઝમીનકે ચપ્પે ચપ્પે પર સજદા કિયા થા ઔર આલિમ થા ઉસ્કે પાસ ઈલ્મ થા. ઉસ ઈલ્મકી વજહસે હી તો લોજિક (કિનયહ) પેશ કરને લગા, કે મેં ઈસ્સે અફઝલ હું, خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَّ خَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ 'મુઝે આગસે પૈદા કિયા, જો ઊપરકી તરફ જાતી હે ઔર ઉસે મિટ્ટીસે પૈદા કિયા' તો યહ દલીલ ઉસ ઈલ્મકી વજહસે પેશકી, તો શય્તાન આબિદ થા, આલિમ થા, આરિફ થા, ઉસ્કો મા'રિફત થી ઈસ બાતકી કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત જબ જલાલમેં આ જાતે હૈં, તો ઐન જલાલકે આલમમેં ભી અલ્લાહસે ઉસ્કી રહમત જુદા નહીં હોતી. ઐન જલાલકે હાલતમેં ભી અલ્લાહકી સિફતે રહમત મૌજૂદ હોતી હે. ઈસ લિએ જબ અલ્લાહને ફરમાયા,...

فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيْمٌ "નિકલ જા યહાંસે દફા' દૂર હો જા" તો કહને લગા, رَبِّ اَنْظِرْنِیْٓ اِلٰی یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ બાવજૂદ અલ્લાહકે જલાલકે કહને લગા અલ્લાહ મુઝે મોહલત દે દે, તો અલ્લાહને ઐન જલાલકે આલમમેં ઉસ્કો મોહલત અતા ફરમા દી, લેકિન વહ આશિક નહીં થા, ઈસ લિએ ઠોકર ખા ગયા, અગર આશિક હોતા, તો પરવરદિગારે આલમકી તરફસે સજદેકા હુક્મ સુન કર સજદા કિએ બગૈર ખળા ન રહતા, ઉસી વક્ત સજદેકે અંદર ગિર જાતા. હઝરત કારી મુહમ્મદ તય્યિબ સાહબ રહમતુલ્લાહિ તઆલા અલય્હિ ફરમાતે હૈં, ઈસ ઈશ્કે ઈલાહીકે ન હોનેકી વજહસે યહ ઠોકર ખા ગયા. તો મુહબ્બતે ઈલાહી ઈતની અહમ હે. ઉસ્કો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે માંગનેકી ઝરૂરત હે, તાકે હમારે દિલ મુહબ્બતે ઈલાહીમેં રચ બસ જાએં યહ ભર જાએં, ઈસ મુહબ્બતસે લબરેઝ હો જાએં, યહ અજીબ નેઅમત હે.

દો આલમસે કરતી હે બેગાના દિલકો
અજીબ ચીઝ હે લઝ્ઝતે આશનાઈ

યહ લઝ્ઝતે આશનાઈ ભી અજીબ ચીઝ હે.

અલ્લાહકી મુહબ્બત કિસ દિલ પર હરામ હે ?

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત મુહબ્બતકે મુઆમલેમેં બળે ગય્યૂર હૈં, ઈસ લિએ નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા, اَنَا اَغْيَرُ وُلْدِ اٰدَمَ وَاللّٰهُ اَغْيَرُ مِنِّیْ "મૈં અવ્લાદે આદમમેં સબસે ઝિયાદા ગય્યૂર હૂં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત મુઝસે ભી ઝિયાદા ગય્યૂર હૈં." ઈસ લિએ દિલમેં મુહબ્બત હો, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી હો ઔર બાકી મુહબ્બતેં જો ખિલાફે

શરઅ હોં, ઉન્સે ઈન્સાન અપને દિલકો પાક કરે, ઉન્કો અપને દિલસે નિકાલ દે. ઈસ લિએ ફરમાયા કે જિસ દિલમેં દુનિયાકી મુહબ્બત હોતી હે, ઉસ દિલ પર અલ્લાહકી મુહબ્બત હરામ હો જાતી હે ઔર કહનેવાલોંને કહા حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيْئَةٍ દુનિયાકી મુહબ્બત તમામ બુરાઈયોંકી જળ હે. તો મુહબ્બત હો, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી હો.

જબ મુહબ્બતને તળપાયા

હઝરત યાકૂબ અલય્હિસ્સલામકો અપને બેટે હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામસે મુહબ્બત થી. ઈસ લિએ કે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો અલ્લાહ તઆલાને જન્નતકે હુસ્નકા એક ઝર્રા અતા કર દિયા થા. કુર્આને પાકમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં مَا هٰذَا بَشَرًا إِنْ هٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيْمٌ કે "યહ તો બશર નહીં, યહ તો કોઈ બળા મુકર્રબ ફરિશ્તા હે."ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દીદ અલ્ફેષાની રહમતુલ્લાહિ તઆલા અલય્હિ લિખતે હેં, ઔરતોંકા યહ કહના કે મલકે કરીમ, યહ ઈસ બાતકી દલીલ હે, કે ઉન્કો ઈસ દુનિયાસે અનોખા કોઈ હુસ્ન મિલા થા. ઉન્કો આલમે મલકૂતકા હુસ્ન દિયા ગયા થા. ચુનાંચે ફરમાતે હેં, કે 'અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો જન્નતી હુસ્નકા એક ઝર્રા અતા કર દિયા થા.' આપકા હુસ્ન ઐસા થા, કે જબ ઔરતોંને દેખા, તો વહ ફલ કાટનેકી બજાએ અપની ઉન્ગલિયાં કાટ બેઠી થીં. યહ બાત કરની તો આસાન હે, લેકિન ઝરા ઈસ્કો સમઝનેકી કોશિશ કરેં, કે આખિર વહ કૈસા હુસ્ન હોગા, કે જિસ્કો દેખ કર, યહ ઈતની હેરાન રહ ગઈ, કે ઉન્કો પતા હી ન ચલા કે વહ કિસી ફલકો કાટ રહી હેં, યા અપની ઉન્ગલિયાં કાટ રહી હેં. ઐસા હુસ્નો જમાલ થા. ચુનાંચે હઝરત યાકૂબ અલય્હિસ્સલામકો ઉન્સે મુહબ્બત થી. એક મર્તબા યાકૂબ

અલય્હિસ્સલામને ઉન્કો મુહબ્બતકી નઝરસે દેખા, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈસી પર ઉન્કો આઝમા લિયા. નતીજા ક્યા નિકલા ? કે અબ ઉન્કે ભાઈયોંને ફેસલા કર લિયા, કે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો કહીં ફેંક આતે હૈં, ચુનાંચે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો અપને બાપસે જુદા કર દિયા, વાપસ આ કર ઉન્હોંને બહાના બના દિયા اَكَلَهُ الذِّئْبُ 'હમારે ઉસ ભાઈકો તો ભેળિયા ખા ગયા' ચુનાંચે યાકૂબ અલય્હિસ્સલામને તો સબ્ર કર લિયા, લેકિન ઉન્કે પાસ યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકા એક ભાઈ થા "બિન્યામીન" યહ દોનોં એક માંસે થે ઔર વહ ભી શકલમેં કુછ ઉન્સે મુશાબહત રખતે થે, હઝરત યાકૂબ અલય્હિસ્સલામ હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો યાદ કરતે થે ઔર રોતે થે, મગર ઉન્કે ભાઈકો દેખ કર દિલમેં કભી કભી તસલ્લી આજાતી થી, કે મેરા યુસૂફ (અલય્હિસ્સલામ) ઈસ તરહકા થા. અલ્લાહ તઆલાકી શાન દેખિએ કે હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામ નૌ (૯) સાલ તક જેલમેં રહે, ફિર કહતસાલી હૂઈ, હત્તાકે ભાઈ જો થે વહ યુસૂફ અલય્હિસ્સલામસે ગલ્લા લેનેકે લિએ ગએ,તો એક મર્તબા વહાં જા કર ખળે હૂએ, તો યુસૂફ અલય્હિસ્સલામને એક હીલેસે બાદશાહી પ્યાલેકે ઝરીએ બિન્યામીનકો ભી અપને પાસ રોક લિયા ઔર જબ ભાઈ ઘર વાપસ આએ તો કહને લગે اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ અબ્બા જાન આપકા યહ બેટા ભી ચોર નિકલા. પહલે બેટે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામ વૈસે જુદા હો ગએ થે, કે જી ઉન્કો તો ભેળિયા ખા ગયા ઔર ઈસ્કે બારેમેં કહને લગે કે જી યહ તો ચોર નિકલા. ઉન્કો બાદશાહને અપને પાસ રોક લિયા, ચુનાંચે ન બેટા રહા ઔર ન બેટેસે થોળીસી મુશાબહત રખનેવાલા જો ભાઈ થા વહ રહા. અબ યાકૂબ અલય્હિસ્સલામ ઈસ પર બળે ગમઝદા

હૂએ, ઈતના રોએ ઈતના રોએ હત્તાકે અલ્લાહને વહ બિનાઈ ભી છીન લી, જિન નિગાહોંકે સાથ મુહબ્બત ભરી નિગાહોંસે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો દેખા કરતે થે, ન યુસૂફ (અલય્હિસ્સલામ) પાસ રહે, ન યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકે ભાઈ પાસ રહે, ન વહ આંખેં બાકી રહીં જિન્સે યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો દેખા કરતે થે, ગમઝદા હો ગએ ઔર બિલ્આખિર એક ઐસા વક્ત આયા, કે બેટે તસલ્લી દેતે થે, કે એ અબ્બા જાન,

وَسْئَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِیْ كُنَّا فِيْهَا وَ الْعِيْرَ الَّتِیْ اَقْبَلْنَا فِيْهَا وَ اِنَّا لَصَادِقُوْنَ.

આપ "ઉન બસ્તીવાલોંસે જા કર તહ્કીક કર લીજિએ, હમ આપકો સચ્ચી બાત બતા રહે હૈં" લેકિન હઝરત યાકૂબ અલય્હિસ્સલામને જવાબ દિયા فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ મૈં તો ઈસ બાત પર સબ્ર કરતા હૂં ઔર ફિર શિક્વે શિકાયત કિસસે કિએ ? ઈતની બાત કહી, اِنَّمَا اَشْكُوْا بَثِّیْ وَ حُزْنِیْ اِلَی اللّٰهِ મૈં અપને દિલકા ગમ ઔર અપના હુઝન (રંજ) અલ્લાહકે સામને બયાન કરતા હૂં. જબ હર તરફસે નિગાહેં હટ ગઈ ઔર દિલમેં યહ બાત આઈ કહા اِنَّمَا اَشْكُوْا بَثِّیْ وَ حُزْنِیْ اِلَی اللّٰهِ મૈં અપને દિલકા ગમ ઔર અપના શિકવા અલ્લાહકે સામને બયાન કરતા હૂં. તો અબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રહમત જોશમેં આઈ, એ મેરે યાકૂબ ! (અલય્હિસ્સલામ) "અબ આપકો મેરી તરફ ઈતના રુજૂઅ હુવા, કે હર તરફસે આપકી નિગાહેં હટ ગઈ. મૈં આપસે ઉન નેઅમતોંકો લેના તો નહીં ચાહતા" અબ આપને ષાબિત કર દિયા, કે મેરી મુહબ્બત ગાલિબ હે. આપને કિસી બંદેકે સામને શિકવા નહીં કિયા, બંદેકે સામને દિલકે ગમકી બાત નહીં કહી, ફિર અલ્લાહ તઆલાને બાપ બેટેકો

ભી મિલા દિયા, તો દેખિએ મુહબ્બતકી એક નઝર પળી થી, પરવર દિગારને આઝમા લિયા. મેરે બંદે યાકૂબ (અલય્હિસ્સલામ) આપ મુઝે ષાબિત કરકે દિખા દીજિએ. મેરી મુહબ્બત હર ચીઝ પર ગાલિબ હે યા નહીં, ચુનાંચે જબ અપના શિકવા ઔર મા'વા વ મલ્જા અલ્લાહકો કરાર દિયા, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને વહ સબ નેઅમતેં જો છીની થી, વાપસ દે દી, બેટા ભી વાપસ મિલ ગયા, નિગાહેં ભી વાપસ મિલ ગઈ. યહ નેઅમતેં લેના મક્સૂદ નહીં થા, બલ્કે આપને યહ ષાબિત કર દિયા કે મેરી મુહબ્બત ગાલિબ હે, તો ઈન વાકિઆતસે મા'લૂમ યહ હુવા, કે અલ્લાહ તઆલા અપને કુર્બવાલોંકો, અપને પ્યારોંકો બા'ઝ અવ્કાત જાઈઝ મુહબ્બતોંમેં ભી આઝમા લીયા કરતે હૈં, કે બતાઓ મુહબ્બત કિસ્કી ગાલિબ હે, તો જબ જાઈઝ મુહબ્બતોંમેં ભી આઝમા લેતે હૈં, તો ફિર નાજાઈઝ મુહબ્બતોં પર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત કિતના નારાઝ હોતે હોંગે. ઈસ બાતકા અંદાઝા ખૂદ કર લેના ચાહિએ.

જિન પર અલ્લાહ ફખ્ર કરતે હૈં

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકો પસંદ ફરમાતે હૈં, જો બંદા અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી તલબકે લિએ ઝિયાદા કોશિશ કરનેવાલા હો. કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે, કે દો બંદોંસે અલ્લાહ તઆલાકો બહુત મુહબ્બત હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉન્કી વજહસે મલાઈકાકે ઊપર ફખ્ર ફરમાતે હૈં, ફરમાયા

(૧)..... એક વહ બંદા કે જિહાદકે લિએ એક જમાઅત ગઈ, વહાંસે વાપસ લોટ રહી થી ઔર થકે હૂએ થે, જબ વાપસ એક જગહ પર પળાવ કિયા, તો કુછ લોગ ઉન્મેંસે ઐસે થે, જો ફૌરન્ સો ગએ, એક બંદા ઐસા થા, જો અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં તહજ્જુદમેં ખળા હો ગયા, અલ્લાહ

તઆલા ફરિશ્તોંકો ફરમાતે હૈં, કે દેખો ! યહ ભી તો થકા હુવા થા, લેકિન મેરી મુહબ્બત ઈતની ગાલિબ હે ઉસ્કે દિલમેં, કે યહ નીંદકી આગોશમેં જાનેકી બજાએ ઈસ વક્ત મુસલ્લે પર મેરે સામને ખળા હો ગયા, અલ્લાહ તઆલા મલાઈકામેં ઉસ્કા તઝકિરા ફરમાતે હૈં.

(૨)..... દૂસરા વહ બંદા જિસ્કી બીવી ઉસ્કે પાસ મૌજૂદ હે, વહ ચાહે તો રાતમેં ઉસ્કે સાથ વક્ત ગુઝાર સકતા હે, લેકિન તહજજુદકે વક્તમેં મુસલ્લે પર ખળા હો જાતા હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ફરિશ્તોં પર ફખ્ર ફરમાતે હૈં, દેખો ! મેરી મુહબ્બત ઉસ્કે ઊપર કિતની ગાલિબ હે, કે ઈધર ઉધર મશ્ગુલ હોનેકી બજાએ, યહ ઈસ વક્ત મુસલ્લે પર ખળા મેરે સામને હાથ બાંધ કર મેરે કુર્આનકો પઢ રહા હે. અલ્લાહ તઆલા ઉન દોનોં બંદોંકા તઝકિરા ફરિશ્તોંકે સામને ભી ફરમા દેતે હૈં, તો ઈન વાકિઆત ઔર અહાદીષસે મા'લૂમ હોતા હે, કે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં, કે બંદેકે દિલમેં સબસે ઝિયાદા મુહબ્બત હો તો મેરી હો, તઅલ્લુક હો તો મેરા હો, ઐસા બંદા જબ મેરે પાસ આએગા, ફિર મેં ઉસ બંદેકા ઈક્રામ કરૂંગા ઔર ઉસ બંદેકો અપને કુબકે આ'લાતરીન મકામાત અતા કરૂંગા. યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી અજીબ નેઅમત હે. ઈસ લિએ જિન લોગોંને અલ્લાહ તઆલાકી ખાતિર કુર્બાનિયાં કી ઔર અપને નફસકો કાબૂમેં રખ્ખા, પરવર દિગારે આલમ ઉન્કો બેહતરીન અજ ઔર બદલા અતા ફરમા દેતે હૈં.

અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઝિન્દગી

સય્યિદા મરયમકે બારેમેં કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે, કે જબ યહ માંકે બતનમેં થીં, ઉસ વક્તસે હી માંને દિલમેં યહ અહદ કર લિયા થા, કે એ અલ્લાહ ! نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ

مِنِّي "એ અલ્લાહ ! જો કુછ મેરે બતનમેં હે, મેને ઉસ્કો આપકે રાસ્તેમેં નઝર કર દિયા, વકફ કર દિયા, આપકી ઈબાદતકે લિએ, એ અલ્લાહ ! ઉસ્કો કબૂલ કર લીજિએ." ચુનાંચે જબ પૈદાઈશ હૂઈ, તો બચ્ચી થી, મગર ઉન્હોંને ફિર ભી ઉન્કો ઈબાદતકે લિએ વકફ કર દિયા, મસ્જિદકે અંદર ઝિન્દગી ગુઝારતી થીં, ઈબાદતમેં ઝિન્દગી ગુઝારી. તમામ લોગોંકો ભી પતા થા, કે ઈસ બચ્ચીકો એ'તિકાફકી હાલતમેં રખ દિયા ગયા, ચુનાંચે ઉન્કા ઈબાદત હી મેં અલ્લાહકે ઘરમેં વક્ત ગુઝરતા. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જબ વહ બુલૂગતકી ઉમ્રકો પહુંચી, ઉસ વક્ત માંને ઔર રિશ્તેદારોંને સોચા, કે અબ ઉન્કી શાદી કર દી જાએ. જબ ઉન્કે સામને બાત કહી ગઈ, કે હમ આપકી શાદી ક્યૂં ન કર દેં. ઈસ પર વહ કહને લગીં, કે ચૂંકે મુઝે અલ્લાહકે લિએ વકફ કર દિયા ગયા હે. ઈસ લિએ મુઝે આપ અગર ઈસ જિમ્મેદારીસે એક હી કી તરફ રખ્ખે, તો ઝિયાદા બેહતર હેં. મેં જિસ તરહ અલ્લાહકી યાદમેં પહલે મશ્ગૂલ રહતી થી, મેં ઉસી તરહ રહૂંગી, ચુનાંચે જબ ઉન્હોંને અપને જાઈઝ તકાઝેકો ભી એક તરફ કર દિયા અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઔર અપને આપકો અલ્લાહકે દીનકે લિએ વકફ કર દિયા. અલ્લાહ તઆલાકો બીબી મરયમકી યહ અદા ઈતની પસંદ આઈ, કે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો બગૈર ખાવિંદકે બેટા અતા ફરમા દિયા, બલ્કે બીબી મરયમકો ઔર ઉન્કે બેટેકો નિશાનિયોંમેંસે એક નિશાની બના લિયા કુર્આને પાકમેં ફરમાયા وَجَعَلْنٰهَا وَابْنَهَآ اٰيَةً "હમને ઉસ્કો ઔર ઉસ્કે બેટેકો અપની નિશાનિયોંમેંસે એક નિશાની બના લિયા" ઔર કુર્આને મજીદમેં એક સૂરતકા નામ 'સૂરએ મરયમ' રખ્ખા ઔર અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કા બતોરે ખાસ તઝકિરા ફરમાયા

ઔર હદીષે પાકમેં આતા હે, કે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કે સાથ વા'દા ફરમા લિયા, કે જન્નતમેં ઉન્કો નબી અલય્હિસ્સલામકી બીવી બના દિયા જાએગા.

અલ્લાહકી મહરબાની

હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જબ અમ્મા ખદીજતુલ્કુબરા બિમાર હૂઈ ઔર આપકે વિસાલકા વક્ત કરીબ થા, તો ઉસ વક્ત નબી અલય્હિસ્સલાને ફરમાયા ખદીજા ? ઝિન્દગી ઔર મૌતકા પતા નહીં, અગર તેરી મૌત કરીબ હે, તો અગર તૂ જન્નતમેં જાના, તો મેરી બીવીયોંકો સલામ દે દેના, ખદીજતુલ્કુબરા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા સુન કર હેરાન હો ગઈ. કહને લગી એ અલ્લાહકે મહબૂબ આપકી બીવી પહલી તો મેં હૂં, આપકી જન્નતમેં બીવીયાં કોન ? ફરમાને લગે મેરી દો બીવીયાં મુજસે પહલે વહાં જા ચુકીં. એક આસિયા જો ફિરઔનકી બીવી થી, ઉસ્ને ઈમાન ઈખ્તિયાર કિયા, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઉસ્કે સાથ ભી વા'દા ફરમાયા જન્નતમેં વહ મેરી બીવી બનેગી ઔર ફરમાયા, દૂસરી મરયમ ઉસ્કે સાથ ભી અલ્લાહ તઆલાને વા'દા ફરમા લિયા, જન્નતમેં મેરી બીવી બનેગી. તો દેખિએ અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં અલ્લાહકી નેક બંદીકે દિલમેં યહ ખયાલ આયા, કે મેં નહીં ઉન ઝિમ્મેદારીયોંકો કરતી, બલ્કે મેં ઈબાદતમેં વકત ગુઝાર લેતી હૂં. અલ્લાહ તઆલાકો ઉસ્કી યહ બાત ઈતની પસંદ આઈ, કે બગૈર ખાવિંદકે બેટા ભી દે દિયા ઔર ઉસ્કે દુનિયાકે અંદર તઝકિરે કર દિએ, ઉન્કી પાક દામનીકી કુર્આને પાકમેં ગવાહિયાં દે દીં. ઉન્કે નામ પે કુર્આને કરીમકી સૂરત બના દી ઔર ફિર જન્નતમેં ઉન્કો અપને મહબૂબકી બીવી બના દિયા, ઈસ્સે બળા રૂત્બા તો ઔરતકા કોઈ ઔર હો નહીં સકતા. ઝરા

સોચનેકી બાત હૈ, કે જો લોગ અલ્લાહકી મુહબ્બતકે લિએ કોઈ કદમ ઉઠાતે હૈં, પરવર દિગારે આલમ ઉન પર કિસ કદર મહરબાન હો જાયા કરતે હૈં.

પ્યારેકી આઝમાઈશ

હઝરત અય્યૂબ અલયિહિસ્સલામકો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને બીવી ભી દી, અવ્લાદ ભી દી, બાગાત ભી દિએ ઔર નુબૂવ્વતકા મન્સબ ભી અતા ફરમા દિયા, ચુનાંચે એક મર્તબા શય્તાન અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે સામને અર્ઝ કરને લગા, એ અલ્લાહ ! આપકે યહ બંદે અય્યૂબ અલયિહિસ્સલામ યહ તો ઈસ લિએ ઈબાદત કરતે હૈં, કે આપને દુનિયામેં હર નેઅમત ઉન્કો દે રખ્ખી હે, બીવી અચ્છી ઉન્કો મિલી, અવ્લાદ ઉન્કો મિલી, બાગાત ઉન્કો મિલે, સબ નેઅમતેં ઉન્કો મિલી હૂઈ હૈં, તો યહ સબ્ર ઔર શુક્ર ઔર આપકી હમ્દ નહીં કરેંગે, તો ઔર ક્યા કરેંગે ? અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા અચ્છા થોડી દેરકે લિએ યહ હાલાત તેરી મર્ઝીકે મુતાબિક કર દેતે હૈં. તૂ ક્યા ચાહતા હે ? કહને લગા યહ સબ ચીઝેં ઉન્સે છીન લી જાએં, તો દેખેં, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને શય્તાનકો થોડી દેરકે લિએ ઈસ મઆમલેમેં ઈખ્તિયાર દિયા, ચુનાંચે અગલે દિન આયા ઔર ઉન્કે બાગાતમેં આગ લગા દી. અબ જબ આગ લગા દી, ફિર એક કિસાનકી શકલમેં આયા હઝરત અય્યૂબ અલયિહિસ્સલામકે સામને ઔર કહને લગા ફિત્નેમેં ડાલનેકે લિએ, કે તુમ તો હર વક્ત અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મશ્ગૂલ રહતે હૈં. આપકે પરવર દિગારને ક્યા કિયા, આપકે બાગાત હી કો જલા ડાલા. આપકી નમાઝોંકા ભી ક્યા ફાઈદા, ચુનાંચે આપને ફરમાયા કે દફા' હો જા યહાંસે તૂ મુઝે શય્તાન નઝર આતા હે, ચુનાંચે આપ ફિર ઈબાદતમેં લગ ગએ, અગલે

દિન યહ હુવા, કે બીવી ઔર બચ્ચે છતકે નીચે બેઠે ખાના ખા રહે થે, શય્તાનને વહ છત ઉન પર ગિરા દી ઔર વહ સબકે સબ દબકે મર ગએ ઔર ફિર એક બંદેકી શકલમેં આયા, જબ દેખા, કે વહ મર ગએ, તો અય્યૂબ અલય્હિસ્સલામસે કહને લગા આપ તો સારી રાત અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મશ્ગૂલ રહે ઔર અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ક્યા મઆમલા બના, કે આપકે બચ્ચેકો મેને દેખા, કે ઉસ્કા જો ભેજા થા, વહ નિકલ કર ઉસ્કે નાકકે રાસ્તેસે બાહર આ ગયા થા. ઉસ્ને ઐસે અંદાઝસે બાતકી જૈસે ઉન્કો વહ બળા મઝલૂમ ષાબિત કરે, કે આપ તો ઈબાદત કર રહે થે ઔર આપકે બીવી બચ્ચોંકે સાથ યહ મઆમલા બના કે સબ મર ગએ. આપને ફિર ફરમાયા કે તૂ મુઝે શય્તાન લગતા હે, દફઅ હો જા યહાંસે, ચુનાંચે શય્તાન વહાંસે ફિર ભાગા, અબ તીસરે દિન ક્યા હુવા કે હઝરત અય્યૂબ અલય્હિસ્સલામ નમાઝકી હાલતમેં થે, શય્તાનને આકર ઉન્કે કરીબ એક ચિરાગકો ટેળ્હા કિયા ઔર ઉસ્મેં ફૂંક મારી, જિસસે ઉન્કે કપળોંકો આગ લગ ગઈ. જબ કપળોકો આગ લગ ગઈ, તો સારા જિસ્મ જલ ગયા, જબ સારા જિસ્મ જલા, તો ઈસ વક્ત ઈસ જિસ્મકે અંદર આહિસ્તા આહિસ્તા કીળે પળ ગએ, યહાં તક કે પૂરે જિસ્મકે અંદર કીળે પળ ગએ, કોઈ ઝરાસી ભી જગહ ઐસી નહીં થી, કે જિસ્કે અંદર વહ કીળે મૌજૂદ ન હોં ઔર અઠારહ (૧૮) સાલ યહ આઝમાઈશ રહી, તો જો બાગાત થે વહ ભી ગએ, બીવી બચ્ચે થે વહ ભી મર ગએ ઔર અબ જો સિહ્હત બાકી થી ઉસ્મેં ભી કીળે પળ ગએ ઔર આપકે બારેમેં આતા હે કે આપ ઈતને સબ્રવાલે થે, કે જબ કોઈ કીળા ઉન્કે જિસ્મસે નીચે ગિર પળતા, વહ ઉસ્કો ઉઠા કર દોબારા ઝખ્મમેં રખ દેતે, કે જબ મેરે જિસ્મકો

અલ્લાહ તઆલાને તેરી ગિઝા બનાયા હે, તો તુમ નીચે ક્યૂં ગિરતે હો, ઈસ કીળેકો ફિર ઝખ્મમેં રખ લેતે, ચુનાંચે રિવાયતમેં આતા હે કે જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામ આએ ઔર ઉન્હોંને આ કર કહા 'અસ્સલામુ અલય્કુમ' ઉન્હોંને જવાબ ન દિયા, થોળી દેરકે બા'દ ફિર કહા 'અસ્સલામુ અલય્કુમ' તો અબ ઉન્હોંને જવાબ દિયા. જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામને પૂછા, અય્યૂબ અલય્હિસ્સલામસે, કે ક્યા બાત હે મૈંને પહલે સલામ અર્ઝ કિયા, આપને જવાબ ઈનાયત નહીં ફરમાયા, તો ફરમાને લગે, કે ઉસ વક્ત કીળોંમેંસે એક કીળા મેરે જિસ્મકો કાટ રહા થા, મુઝે ડર હુવા કે અગર મૈં બોલૂંગા, તો કહીં વહ ખાના ન છોળ દે. કહીં મેરી તરફસે કોતાહી ન વાકિઅ હો જાએ. ઈસ લિએ મૈંને સલામકે કલિમાત નહીં કહે. થોળી દેર કે બા'દ અબ ઉસ્ને કાટના છોળ દિયા, ઈસ લિએ અબ મૈંને સલામકા જવાબ દિયા. ઉન્કે અઠારહ (૧૮) સાલ ઈસ હાલમેં ગુઝરે. બિલ્આખિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો ઉન પર રહમ આયા. અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને ઉન્કી ઈસ બિમારીકો સિહ્હતમેં તબ્દિલ ફરમા દિયા. 'સુબ્હાનલ્લાહ' ફિર વહ બિમારી બિલ્કુલ ખત્મ હો ગઈ, ફિર અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કે બીવી બચ્ચે ભી અતા ફરમા દિએ. ક્યૂંકે યહ સબ કુછ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં હુવા. અલ્લાહ તઆલાને કુર્આને પાકમેં દો લફ્ઝ ઉન્કે બારેમેં કહે ફરમાયા اِنَّا وَجَدْنٰهُ صَابِرًا "હમને ઉન્કો સબ્ર કરનેવાલા પાયા." نِعْمَ الْعَبْدُ "કિતના અચ્છા બંદા થા." اِنَّهٗۤ اَوَّابٌ "વહ મેરી તરફ રુજૂઅ કરનેવાલા થા." અબ દેખિએ કે અલ્લાહ તઆલાકા કિસીકો યહ કેહ દેના نِعْمَ الْعَبْدُ "વહ મેરા કિતના અચ્છા બંદા થા." યહ કોઈ છોટી બાત હે ? નહીં યહ બહુત બળી બાત હે, કે પરવર દિગારે આલમ કિસીકો આઝમાએ

ઔર ફિર ફરમાએ نِعْمَ الْعَبْدُ "વહ મેરા કિતના અચ્છા બંદા થા." إِنَّهُ أَوَّابٌ "વહ મેરી તરફ રુજૂઅ કરનેવાલા થા." ચુનાંચે જબ ઉન્હોંને અલ્લાહ તઆલાકી તરફ રુજૂઅ કિયા, ઈસ રુજૂઅકા ફિર નતીજા ક્યા નિકલા. ક્યૂંકે આઝમાઈશમેં પૂરે ઉતરે થે, ઈસ લિએ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ફિર અપની તરફસે નવાઝા. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા કુર્આને પાકમેં ફરમાતે હૈં, وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ "હમને ઉન્કો ઉન્કે અહલે ખાનાકો ભી લૌટા દિએ ઔર જિતને બીવી બચ્ચે થે, ઉતને અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો ઔર ભી દે દિયે." અલ્લાહ જબ આઝમાતે હૈં, તો નેઅમતસે મહરૂમ કરના મકસદ નહીં હોતા, સિર્ફ ઈમ્તિહાન લેના મકસદ હોતા હે ઔર જબ બંદા ઈમ્તિહાનમેં કામ્યાબ હો જાતા હે, તો ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત અપની નેઅમતોંકો દુગના કરકે લૌટા દેતે હૈં وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ "હમને ઉન્કે અહલે ખાનાકો ઉન્કો દે દિયા." وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ "ઔર ઉન જિતને અલ્લાહ તઆલાને ઔર ઉન્કો અહલે ખાના દે દિએ" યહ ક્યા થા رَحْمَةً مِّنَّا "યહ હમારી તરફસે ઉન્કે લિએ એક નેઅમત થી." وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ "ઔર અકલમંદોંકે લિએ યહ એક યાદગાર બાત થી" તો ઈસ લિએ જો ઈન્સાન અલ્લાહકે રાસ્તેમેં કિસી ભી ખ્વાહિશકી કુર્બાની દેતા હે, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ફિર ઉસકી ખ્વાહિશકો અપની રહમતસે દુગના પૂરા ફરમા દેતે હૈં, તો યહ અલ્લાહ તઆલાકી રહમત હે. અલ્લાહ તઆલા ઈસ મઆમલેમેં યહ ચાહતે હૈં, કે બંદેકે દિલમેં સબસે ઝિયાદા મુહબ્બત મેરી હો, બસ યહ અલ્લાહ તઆલાકી ચાહત હે. ચુનાંચે હમેં જિસસે જો તઅલ્લુક હો, વહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રઝાકે લિએ હો. જબ દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે લિએ તઅલ્લુક હોગા,

ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રહમત હમારે ઊપર હોગી. ઈસ લિએ હમેં ચાહિએ કે હમ અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં હી ઝિન્દગી ગુઝારેં, અલ્લાહ તઆલાસે અલ્લાહ હી કો માંગેં, કે રબ્બે કરીમ હમેં ઐસી મુહબ્બત અતા ફરમા, કે આપકી ઈબાદત હમેં કરના આસાન હો જાએ. રાતોંકો જાગના આસાન હો, કુર્આનકી તિલાવતમેં મઝા આને લગ જાએ, હમેં સજદેકા સુરૂર નસીબ હો જાએ, આજ હમ અપની ઈબાદતોં કો દેખેં, હમારી ઈબાદતેં ઐસી હેં, અલ્લાહકે સામને ખળે હોતે હેં નમાઝકી હાલતમેં હમેં દુકાન યાદ આ રહી હોતી હે, હમેં ઘરબાર યાદ આ રહા હોતા હે, હમેં અપને દોસ્ત યાદ આ રહે હોતે હેં. યહ કૈસી ઈબાદતેં હેં. ખળે પરવર દિગારકે સામને હેં ઔર દુનિયાકી યાદેં ફિર ભી જાન નહીં છોળતીં. યહ બેજૌક સજદે ઔર યહ બેસુરૂર નમાઝેં જબ હમ અલ્લાહકે યહાં લે કર જાએંગે, ઐસા ન હો કે ઉન્કો ઉઠા કર કુળા કરકટકે ઢેર પર ડાલ દિયા જાએ. મેરે બંદે મેરે ઘરમેં આ કર ભી તૂ ગૈર હાઝિર હુવા કરતા થા, ઈતની દુનિયાકી મુહબ્બત તેરે દિલમેં થી, કે તૂ ઉધરસે અપને આપકો ફારિગ નહીં કર પાતા થા. હમેં ચાહિએ કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે ઉસ્કી ઐસી મુહબ્બત માંગે, કે જબ નમાઝકી તકબીર કહે, તો સારી દુનિયાકો ભૂલ જાએં ઔર એક અલ્લાહકી યાદમેં ડૂબ જાએં. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હમેં ઐસી નમાઝેં પળ્હનેકી તૌફિક અતા ફરમાએ ઔર કુર્આને મજીદ પળ્હનેકા હમેં શૌક અતા ફરમા દે. હમારે અસ્લાફકો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને વહ ઈશ્ક દિયા થા, કે ઉન્કે વાકિઆતકો પળ્હ કર હૈરાન હો જાતે હેં.

કુર્આનેકી મુહબ્બત

કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે, કે એક નૌજવાન થા, હાફિઝે કુર્આન

થા, હાફિઝે હદીષ થા. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઉસ પર ખાસ રહમત થી. જબ ઉસ્કા નિકાહ્ હો ગયા, તો અપની બીવીસે મુલાકાતકે લિએ કમરેમેં પહુંચા. ઉસ વક્તકી સુન્નત યહ હે, કે દો રકઅત નફ્લ પળ્હી જાએ. મિયાં ભી પળ્હે, બીવી ભી પળ્હે તાકે અપની ઝિન્દગીકી ઈબ્તિદા અલ્લાહસે મદદ માંગ કર કી જાએ, ચુનાંચે બીવીને તો નફલ જલ્દીસે પળ્હ લી, ઔર યહ નૌજવાન જો નફલ પળ્હને ખળા હુવા, તો કુર્આને મજીદકી તિલાવત કરની શુરૂઅ કર દી, તિલાવત કરતે કરતે ઉસ્કે ઝહનસે ખયાલ હી નિકલ ગયા, ચુનાંચે પળ્હતે પળ્હતે જબ ઉસ્ને સલામ ફેરા, તો ફજ્રકી નમાઝકા વક્ત હો ચુકા થા. તબ ઉસે એહસાસ હુવા, કે ઓ હો ! બીવી તો ઈન્તિઝારમેં થી. ઉસ્ને બીવીસે મા'ઝરતકી ઔર કહને લગા કે અચ્છામેં ફિર દુબારા આપકે પાસ મિલ્નેકે લિએ આઉંગા. મસ્જિદમેં ચલા ગયા. દિનમેં ઘરવાલોંને પૂછા દોસ્ત અહબાબને પૂછા, કે બતાઓ તુમને અપની બીવીકો કૈસા પાયા, અબ ઉસ્કો તો સહીહ તા'રૂફ ભી નહીં હો સકા થા, કોઈ બાત ચીત હી નહીં હો સકી થી, તો ઉન્કો અંદાઝા હો ગયા કે ઈસ્કી તો મુલાકાત હી નહીં હો સકી હે. ઉન્હોંને પૂછા કે બાત ક્યા બની, દોસ્તોને ભી પૂછા, ઈસ્ને આગેસે બતા દિયા, કે મેરી તો ઉસ્સે મુલાકાત હી ન હો સકી, તો કુછ દોસ્તોંને ઉન્હે ખૂશ તબઈમેં છેળના શુરૂઅ કર દિયા, કે તુમ ભી કૈસે નૌજવાન હો ઔર કૈસે મર્દ હો, કે અપની બીવીકી તરફ તવજ્જુહ હી નહીં કી. ઉસ્ને કસમ ખા કર કહા, કે મેં તો દો રકઅતકી નિય્યતસે મુસલ્લે પર ખળા હુવા થા, કુર્આનને મુઝે ઐસા અપની તરફ મુતવજ્જેહ કિયા કી મેરે ઝહન હી સે નિકલ ગયા, કે યહ મેરે લિએ શાદીકી પહલી રાત હે. મેં મા'મૂલકે મુતાબિક કુર્આન પળ્હતા રહા,

જબ મૈંને સલામ ફેરા, તો સુબહ સાદિકકા વક્ત કરીબ થા. ઐસી ઉન્કે દિલમેં કુર્આનકી મુહબ્બત હોતી થી, કે ઉન્કો દુનિયાસે બેગાના કર દિયા કરતી થી, યહ નેઅમત અલ્લાહ તઆલા હર એકકો નસીબ ફરમાએ.

કુર્આને પાકકી બરકાત

ઈમામે આસિમ કૂફી રહમતુલ્લાહિ તઆલા અલય્હિ ઉન્કે હાલાતે ઝિન્દગીમેં લિખ્ખા હે, કે ઉન્કે મુંહસે ઈતની ખુશ્બૂ આયા કરતી થી, કે આદમી ઉસ ખુશ્બૂકો સૂંઘ કર હૈરાન હોતા થા, એક શાગિર્દને પૂછા, કે હઝરત આપ અપને મુંહમેં કોન્સી ખુશ્બૂ રખતે હૈં, કે ઐસી ખુશ્બૂ તો હમને કહીં ઔર નહીં સૂંઘી. તો આપ ફરમાને લગે, કે મૈંને તો કોઈ ખુશ્બૂવાલી ચીઝ મુંહમેં નહીં ડાલી. ફરમાને લગે, કે મૈંને ઝિન્દગીકે સત્તર (૭૦) સાલ મસ્જિદે નબવીમેં કુર્આન પઢ્હનેમેં ગુઝાર દિએ. એક મર્તબા મુઝે ખ્વાબમેં નબી અલય્હિસ્સલામકા દીદાર નસીબ હુવા, નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા, આસિમ ! તૂ અલ્લાહકા કુર્આન હર વક્ત પઢ્હનેમેં મશ્ગૂલ રહતા હે. મુઝે ઈસ બાત પર બળી ખૂશી હે. યહ ફરમા કર નબી અલય્હિસ્સલામને મેરે મુંહકા બોસા લિયા. જબસે નબી અલય્હિસ્સલામને બોસા લિયા, મેરી આંખ ખૂલી ઉસ વક્તસે મેરે મુંહસે ખુશ્બૂ આતી હે. અલ્લાહકા કલામ પઢ્હનેવાલોંકા અગર ખ્વાબમેં ભી નબી અલય્હિસ્સલામ બોસા લેતે હૈં, તો ઉન્કે મુંહસે ખુશ્બૂ આતી હે ઔર હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જબ કુર્આન પઢ્હને વાલા કુર્આન પઢ્હ રહા હોતા હે, ઉસ્કે મુંહસે ઐસા નૂર નિકલતા હે, ફરિશ્તે ઉતરતે હૈં, હર ફરિશ્તા ઉસ્કે મુંહકે ઊપર અપના મુંહ રખ દેતા હે ઔર ઉસ્કે મુંહકે કરીબ અપના મુંહ કર દેતા હે, કે કુર્આનકા નિકલતા હુવા નૂર ઉન ફરિશ્તોંકે અંદર ચલા જાએ.

ખૂશ નસીબ હે વહ બચ્ચે સુબહસે લેકર શામ તક કુર્આન પળ્હ રહે હોતે હેં, યહ ચૂંકે કુર્આને મજીદ મુકમ્મલ હોનેકી મેહફિલ હે. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે ઈસ વક્તકી માંગી હૂઈ દુઆએં કબૂલ હોતી હેં. લિહાઝા હમ અર્ઝ કરતે હે, અપને પરવર દિગારસે, કે વહ હમારે દિલકી નેક તમન્નાઓંકો પૂરા ફરમા દે ઔર હમેં ફિત્નોંમેં ઉલઝ્નેસે મહફૂઝ ફરમાએં ઔર બકિયા ઝિન્દગીકો ગુઝરી હૂઈ ઝિન્દગીસે બેહતર બના દે. આમીન.....

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

મુનાજાત

મૈં તેરે સામને ઝુક રહા હું ખૂદા મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા.
મૈં ગુનહગાર હૂં, મૈં સિયાહકાર હૂં મૈં ખતાકાર હૂં, મૈં સઝાવાર હૂં.
મેરે સજદોંમેં તેરી હી હમ્દો ષના મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા.
મેરી તૌબા હે તૌબા એ મેરે ઈલાહ મુઝ ગુનહગારકો તૂ ન દેના સઝા
મેરી આહોંકો સુન લે એ હાજત રવા મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા
મૈં તો ગફ્ફાર હૂં તૂને ખૂદ હી કહા નહીં કોઈ નહીં હે શહબાઝકા
બખ્શ દૂંગા તુઝે યહ હે વા'દા તેરા મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત ૨

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નક્શબંદી મુજદ્દિદી)

બમુકામ ઝામ્બિયા, લોસાકા, મસ્જિદે નૂર ૨૦૦૨

ફેહરિસ્તે અનાવીન

ﷲ ﷲ ﷲ

ઈકિતબાસ

અલ્લાહુ અકબર, ઝુલયખાકો હઝરત યૂસુફ અલય્હિસ્સલામસે મુહબ્બત થી. મલિકાસે હટા કે ભિકારન બના દી ગઈ ઔર હઝરત યૂસુફ અલય્હિસ્સલામકો અલ્લાહસે મુહબ્બત થી. અલ્લાહને ગુલામીસે નિકાલ કર વકતકા બાદશાહ બના દિયા. યહી નફસાની ઔર રહમાની મુહબ્બતમેં ફર્ક હે. હર દોર ઔર હર ઝમાનેમેં જો હઝરત યૂસુફ અલય્હિસ્સલામકે નક્શે કદમ પર ચલેગા અલ્લાહ ઉસે ફર્શસે ઉઠાએંગે ઔર અર્શ તક પહુંચાએંગે ઔર જો ઝુલયખાકે નક્શે કદમ પર મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર હોગા અલ્લાહ તઆલા ઉસે મલિકાકે દર્જેસે હટા કર ઉસકો ભિકારન બના કર ખડા કર દેંગે.

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ

દામત બરકાતુહુમ નક્શબંદી મુજદ્દિદી

ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ وَ کَفٰی وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِہِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیْم بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْم

وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰہِ

سُبْحَانَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّۃِ عَمَّا یَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَی الْمُرْسَلِیْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰی اٰلِ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِکْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰی اٰلِ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِکْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰی اٰلِ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِکْ وَ سَلِّمْ

"ઈમાનવાલોંકે દિલ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં શરશાઝ હોતે હૈં"

મુહબ્બત છૂપાએ નહીં છૂપતી

ઈશ્ક ઔર મુશ્ક યહ દોનોં છૂપે નહીં રહ સકતે. ઈશ્ક ભી અપને આપકો ઝાહિર કર દેતા હે ઔર મુશ્ક ભી અપને આપકો ઝાહિર કર દેતા હે. મુહબ્બતે ઈલાહી ચીઝ હી ઐસી હે. યહ તય શુદા બાત હે, કે જિસ્ને અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મા'રિફતકો પા લિયા, વહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કિએ બગૈર નહીં રહ સકતા ઔર જિસ્ને દુનિયાકી હકીકતકો પા લિયા, વહ દુનિયાસે નફરત કિએ બગૈર રહ નહીં સકતા. અલ્લાહ તઆલાકી મા'રિફતકા મતલબ યહ કે રગ રગ ઔર રેશે રેશેમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત સમા જાએ. જિસ તરહ સ્પંચ પાનીમેં ડાલા જાએ, તો પાનીકો અપને અંદર જઝ્બ કર લેતા હે, પાનીસે ભર જાતા હે. હોતા તો સ્પંચ હે, લેકિન ઉસ્કી એક

એક નસમેં પાની સમા જાતા હે. અલ્લાહવાલે ભી બિલ્કુલ ઈસી તરહ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં સરશાર હોતે હૈં. લિહાઝા ઉન્કે રગો રેશેમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત પેવસ્ત હો ચુકી હોતી હે.

દુનિયા છુટનેવાલી હે

એક મર્તબા જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામ નબી અલય્હિસ્સલામકી ખિદમતમેં હાઝિર હૂએ, અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહકે નબી !

عش ما شئت فانك ميت واجب ما شئت فانك مفارق

واعمل ما شئت فانك مجزى به

"જિતના ચાહેં આપ દુનિયામેં ઝિન્દગી ગુઝારેં, એક દિન આપકો દુનિયાસે પર્દા કરના હે, જિસસે ચાહે આપ મુહબ્બત કરેં, એક દિન આપકો ઉસ્સે જુદા હોના હે, જો ચાહે અમલ કરેં, એક દિન આપકો ઉસ્કા બદલા મિલ્ના હે." તો ઈન્સાન જિસસે ભી દુનિયામેં મુહબ્બત કરે, એક ન એક દિન ઉસ્સે જુદા હોના હે, તો યહ બાત દિલોંમેં લિખ લીજિએ, કે જો ઈન્સાન મખ્લૂકસે મુહબ્બત કરેગા, એક ન એક દિન મખ્લૂકસે જુદા કર દિયા જાએગા ઔર જો ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત કરેગા, એક ન એક દિન અલ્લાહસે મિલા દિયા જાએગા.

ફર્કે મુહબ્બત

દોનોં મુહબ્બતોંમેં ફર્ક હે. અલ્લાહકી મુહબ્બત નૂર હે, મખ્લૂકકી મુહબ્બત ઝુલ્મત હે. મખ્લૂકકી મુહબ્બત બદનામી હે, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત નેક નામી હે. જો મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં ગિરફ્તાર ઉન્કે ચહરે પર વૈરાની હોતી હે જો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતમેં ગિરફ્તાર ઉન્કે ચહરોં પર બહારકી રા'નાઈ હોતી હે. જો મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં

ગિરફતાર ઉન્કે દિલોંમેં બેચેની હોતી હે, ઔર જો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર ઉન્કે દિલોંકે અંદર સુકૂન હોતા હે. જો મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર ઉસ્કા અંજામ બિલઆખિર બુરા હોતા હે ઔર જો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર ઉસ્કા અંજામ અચ્છા હોતા હે. ઈસ લિએ મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં હસદ હોતા હે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતમેં ખુલૂસ હોતા હે. દુનિયાકે કિસી મહબૂબકે કઈ આશિક હો જાએં, તો આપસમેં હસદસે લળ કે મર જાએંગે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત કરનેવાલે ઈકટ્ઠે હો જાએ, તો એક દૂસરેકી ખાતિર કુર્બાન હો જાએં.

યૂં તો હોતી હે, રિકાબત લાઝિમન્ ઉશ્શાકમેં,
ઈશ્કે મૌલા હે, મગર ઈસ તોહમતે બદસે બરી.

અલ્લાહકા ઈશ્ક ઈસ તોહમતસે બરી હે, કે અલ્લાહકે આશિકોંમેં રિકાબત નહીં હુવા કરતી, ઉન્મેં ઉખુવ્વત ઔર મુહબ્બત હુવા કરતી હે. ઈન્સાન અગર દુનિયાસે મુહબ્બત કરેગા, તો બિલઆખિર એક દિન દુનિયાસે જુદા હો જાએગા. ઐસા બંદા જિસ્કે દિલમેં હર વક્ત દુનિયાકે ખયાલ ઘુમતે રહેં, હદીષે પાકમેં આતા હે, નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા કે :–

من تشعبت به هموم الدنيا لم يبال الله في اى اودية هلك

"જિસ્કા દિમાગ હર વક્ત દુનિયાકે ઝમેલોંમેં ઘિરા રહે, અલ્લાહકો ઈસ બાતકી પર્વાહ નહીં, વહ ચાહે કિસી વાદીમેં જા કર હલાક હો જાએ" હમ દુનિયાસે મુહબ્બત કરનેકે લિએ નહીં, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત કરને કે લિએ આએ હેં. અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત યહ હમારી ઝિન્દગીકા મકસદ હે.

મુહબ્બત કિસ્કો કહતે હૈં

મુહબ્બત કહતે હૈં કમાલે મહ્‌વિય્યતકો, કે ઈન્સાન કિસીમેં મહ્‌વ હો જાએ. બસ ઉસીકો દેખનેકો દિલ કરે, ઉસ્કી બાત સુનનેકો દિલ કરે, ઉસ્કે પાસ બૈઠનેકો દિલ કરે, તો મુહબ્બત ચાહતી હે, કે મહબૂબસે મુલાકાત હો, લોગ મુલાકાતકે વક્ત તીન દફા' ગલે મિલ્તે હૈં. યહ મહબૂબકા લફ્ઝ ભી ઐસા લફ્ઝ હે, કે જબ ઉસ્કા તલફ્ફૂઝ કિયા જાએ, તો તીન દફા' દોનોં હોંટ આપસમેં ગલે મિલતે હે. આપ 'મહબૂબ' બોલેં, તો તીન દફા' હોંટ આપસમેં ગલે મિલેંગે. તો મોમીનકે દિલમેં ભી અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુલાકાતકા શૌક હોતા હે. ઈશ્ક મિજાઝીકી દુનિયામેં લૈલા-મજનૂનકી દાસ્તાન બહૂત મશ્હૂર હે. મવ્લાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને ભી ઉસે બહુત તફસીલસે લિખ્ખા. વહ ફરમાતેં હૈં, યહ મજનું નામી શખ્સ સય્યિદિના હસન રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુકે ઝમાનેમે થા ઔર ઉસ્કા નામ કૈસ થા ઔર કૈસ કહતે હૈં દાના અકલમંદકો, લૈલાસે મુહબ્બત હો ગઈ ઔર લૈલાકા નામ લૈલા ઈસ લિએ થા, કે વહ રાતકી તરહ કાલી થી. માં બાપને ઈસ લિએ ઉસ્કા નામ લૈલા રખ્ખા, ચુનાંચે એક મર્તબા વક્તકે હાકિમકો ખયાલ આયા, કે યહ લૈલા-મજનૂંકી બળી દાસ્તાનેં સુનતે હૈં. ઝરા દેખે તો સહી કે લૈલા કોન્સી હૂર પરી હે. ઉસ્ને લૈલાકો જબ દેખા, તો હૈરાન હો ગયા, કહને લગા, કે

از دگر خوباں تو افزوں نیستی
گفت خامش چوں تو مجنوں نیستی

(એ લૈલા તૂ તો દીગર હસીનોંસે તો બળ્હી હૂઈ નહીં હે, લૈલાને કહા કે ખામોશ રહો, ઈસ લિએ કે તેરે પાસ મજનૂનકી નિગાહ નહીં)

અગર તૂ મુઝે મજનૂનકી નઝરસે દેખતા તો મેરે જૈસા બંદા દુનિયામેં નઝર ન આતા. એક દફા' યહ મજનૂન જા રહા થા. ઉન દિનોં હઝરત હસન રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ હઝરત અમીરે મુઆવિયા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુકે હકમેં દસ્ત બરદાર હો ગએ થે ઔર ખિલાફત ઉન્કે હવાલે કર દી થી. મુલાકાત હૂઈ સલામ જવાબ હુવા, હઝરત હસન રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુને ફરમાયા મેં ખિલાફતસે દસ્ત બરદાર હો ગયા ઔર મેંને હુકૂમત ઉન્હીંકો દે દી, જિન્કો સુજતી થી. તો જબ ઉસ્ને સુના તો કહને લગા, કે હઝરત મેરે ખયાલમેં તો હુકૂમત લૈલાકો સુજતી હે. હઝરતને ફરમાયા اَنْتَ مَجْنُوْنٌ 'તૂ તો મજનૂન હે' તબસે ઉસ્કા નામ કૈસકી જગહ મજનૂન પળ ગયા. દીવાના થા બેચારા અપને બસમેં નહીં થા, ચુનાંચે એક મર્તબા ઉસ્કે બાપને ઉસ્કો કહા કે બેટા બહુત બદનામી હો ગઈ, અબ દુઆ માંગ કે, 'એ અલ્લાહ ! લૈલાકી મુહબ્બતકો મેરે દિલસે નિકાલ દીજિએ, ખત્મ કર દીજિએ.' ઉસ્ને ફૌરન્ હાથ ઉઠાએ ઔર દુઆ માંગી اللهم زدنی حب لیلیٰ "એ અલ્લાહ ! લૈલાકી મુહબ્બતકો ઔર બળ્હા દીજિએ" ચુનાંચે ઉસ્કે વાલિદ એક મર્તબા પકળકે 'બય્તુલ્લાહ' લે ગએ, કહને લગે કે બહુત બદનામી હો ગઈ, આજ મેં તુઝે નહીં છોળૂંગા. જબ તકકે તૂ સચ્ચી તૌબા ન કર લે, ચલ તૌબા કર, યહ તૌબા કરને લગા, તો ઉસ્ને કહા

تبت من کل المعاصی

"અલ્લાહ મેંને હર ગુનાહસે તૌબા કર લી."

ولکن حب لیلة لا اتوب

"લેકિન લૈલાકી મુહબ્બતસે તૌબા નહીં કરતા."

ઉસ્કે વાલિદને નારાઝ હો કર કહા, કે તૂ કર ક્યા રહા હે?

જબ વહ બહુત ઝિયાદા નારાઝ હૂએ, તો ઉસ્ને મજબૂર હો કર હાથ ઉઠાએ ઔર વાલિદકે સામને દુઆએ માંગને લગા

الهی لا تسلبنی حبها ابدا

"યા અલ્લાહ ! ઉસ્કી મુહબ્બત મેરે દિલસે કભી ન નકાલના."

و یرحم الله عبدا قال آمینا

"ઔર અલ્લાહ ઉસ બંદે પર રહમ કરે,
જો ઈસ દુઆ પર આમીન કહ દે."

હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં, કે દેખો એક ઈન્સાનકી મુહબ્બત કૈસે દીવાના બના દેતી હે, વહ અપને બસમેં નહીં રહતા. ચુનાંચે મવ્લાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં કે એક મર્તબા ઉસ્કો કિસીને દેખા, કે રેતકે ઢેર પર બેઠે કુછ લિખ રહા હે. ઉસ પર ઉન્હોંને એક શે'ર લિખ્ખા,

دید مجنوں را یکے صحرا نورد
در بیابانِ غمش نشستہ فرد
ریگ کاغذ بود انگشتاں قلم
می نمودے بہر کس نامہ رقم
گفت اے مجنونِ شیدا چیست ایں
می نویسی نامہ بہر کیست ایں
گفت مشق اسم لیلہ می کنم
خاطرِ خود را تسلی می دہم

"એક સહરે અન્વરદને એક બાર મજનૂંકો દેખા, ગમકે બયાબાનમેં વહ એક મર્તબા અકેલા બેઠા હુવા થા. રેતકો ઉસ્ને કાગઝ બનાયા હુવા થા ઔર ઉન્ગલીયોંકો કલમ. ઔર કિસીકો કોઈ ખત લિખ રહા થા, ઉસ્ને પૂછા એ મજનૂને શેદા

(આશિક) તૂ ક્યા લિખ રહા હે, તૂ કિસકે નામ બેઠા યહ ખત લિખ રહા હે ? મજનૂનને કહા, કે લૈલાકે નામકી મશ્ક કર રહા હૂં, ઉસ્કે નામકો લિખ કર મેં અપને આપકો તસલ્લી દે રહા હૂં."

ઈસ પર હઝરત અકદસ થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં કે દેખો જબ કિસીસે મુહબ્બત હો જાતી હે, ઉસ્કા નામ લેનેસે ભી તસલ્લી હોતી હે ઔર ઉસ્કા નામ લિખનેસે ભી તસલ્લી હોતી હે.

અલ્લાહકી મુહબ્બત અજીબ ચીઝ હે

કિતની વાબસ્તા હે તસ્કીન તેરે નામકે સાથ
નીંદ કાટોં પે ભી આ જાતી હે આરામકે સાથ

અલ્લાહ તઆલાકે નામમેં અજીબ લુત્ફ ઔર અજીબ મઝા હે. ઈસ લિએ અલ્લાહવાલોંકો 'અલ્લાહ, અલ્લાહ'કા ઝિક્ર અચ્છા લગતા હે, ચુનાંચે એક મર્તબા ન્યૂયોર્કમેં એક ગૈર મુકલ્લિદ સાહબ આએ ઔર કહને લગે, કે આપકો 'અલ્લાહ, અલ્લાહ' કહને કે સિવા ઔર કોઈ કામ નહીં ? વહ ખુશ્ક થે બેચારે, અલ્લાહુ અકબર યકીન કીજિએ, ઈસ આજિઝકી આંખોસે આંસૂ આ ગએ ઔર મૈંને ઉસે હાથ જોળકે કહા, કે ભાઈ મેરી ફરિયાદ સુન લે, કિયામતકે દિન યહી ગવાહી દે દેના, કે ઈસ બંદેકો દુનિયામેં 'અલ્લાહ, અલ્લાહ'કે સિવા કોઈ કામ નહીં થા.

ટપક પળતે હૈં આંસૂ જબ તુમ્હારી યાદ આતી હે,
યહ વહ બરસાત હે જિસ્કા કોઈ મૌસમ નહીં હોતા.

અલ્લાહકી મુહબ્બત ચીઝ હી અજીબ હે.

ઈશ્ક કિસે કહતે હૈં

રહ ગઈ વહ મુહબ્બત જો મખ્લૂકકે જિસ્મોંકી મુહબ્બત હે. વહ ઈશ્ક નહીં, વહ ફિસ્ક હે, આજ દુનિયાને ફાસિકકા નામ આશિક રખ દિયા ઔર ફિસ્કકા નામ ઈશ્ક કેહ દિયા. મવ્લાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં,

این نہ عشق است کہ این کہ در مردم بود
این فساد از خور دن گندم بود

'યહ જો મર્દોંકે અંદર ઈશ્ક હોતા હે, ઉસ્કા નામ ઈશ્ક નહીં, યહ તો ગન્દુમ ખાનેકી વજહસે ઉન્કે અંદર એક જઝબા હોતા હે, જિસ્કો ઈશ્ક કેહ દેતે હૈં' ઈશ્ક હકીકતમેં યહ હે, કે ઈન્સાન 'અલ્લાહ'કે લિએ કુર્બાન હો જાએ, 'અલ્લાહ'કા નામ સુન કર મઝા આ જાએ, દિલમેં ઠંડ પળ જાએ 'અલ્લાહ'કી યાદમેં બેઠનેકો જી ચાહે, ઈબાદતમેં દિલ લગ જાએ, 'અલ્લાહ'કે દિનકા કામ કરનેમેં મઝા આએ, ઉસ્કા નામ ઈશ્ક હે. ઉસ્કો મુહબ્બતે ઈલાહી કહતે હૈં, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં, કે મેરે બંદેકે દિલમેં બસ મેરી હી મુહબ્બત હો.

એક ગલત ફહમીકા ઈઝાલા

ઈસ ઈશ્કસે કોઈ યહ મુરાદ ન લે, કે અબ માં બાપકી મુહબ્બત ભી નાજાઈઝ ઔર પીર ઉસ્તાદકી મુહબ્બત ભી નાજાઈઝ ઔર અવ્લિયા અલ્લાહકી મુહબ્બત ભી નાજાઈઝ, નહીં ઐસી બાત હરગીઝ નહીં હે, જબ 'અલ્લાહ'કી મુહબ્બતકા લફઝ બોલા જાતા હે, તો શરીઅતને જિન મુહબ્બતોંકો જાઈઝ કરાર દિયા, વહ તમામ મુહબ્બતેં ઈસ લફઝકે અંદર શામિલ હોતી હૈં. 'અલ્લાહ'કી મુહબ્બત યહ તના હે ઔર વહ સબ ઉસ્કી શાખેં હૈં. જબ તનેકા નામ લે લિયા, તો શાખેં ખૂદ ઈસ્મેં શામિલ હો ગઈ. લોગોંકે ઝહનમેં

બાત આતી હે, કે જી ઈશ્કે રસૂલકા નામ હી નહીં લેતે, ભાઈ જબ ઈશ્કે ઈલાહીકા નામ લિયા, તો ઈશ્કે રસૂલ, અવ્લિયા અલ્લાહકી મુહબ્બત, માં બાપકી મુહબ્બત જો શરીઅતમેં જાઈઝ મુહબ્બતેં હેં, વહ તમામકી તમામ ઈસ મુહબ્બતકે અંદર શામિલ હો જાતી હેં, તો અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હેં, કે મેરી મુહબ્બતસે મેરે બંદોંકા દિલ લબરેઝ હો,

وَالَّذِيْنَ آمَنُوْا اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ

"ઈમાનવાલોંકો 'અલ્લાહ'સે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે."

અલ્લાહ તઆલા ગય્યૂર હેં

હઝરત હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે થે, કે મુઝે એક ધોબનને તૌહીદ સિખાઈ કિસીને પૂછા, હઝરત વહ કૈસે ? ફરમાને લગે, કે મેરે હમસાયામેં એક ધોબી રહતા થા. મેં એક મર્તબા અપને ઘરકી છત પર બેઠા ગર્મીકી રાતમેં કુર્આને પાકકી તિલાવત કર રહા થા. હમસાયાસે મેંને ઝરા ઉંચા ઉંચા બોલનેકી આવાઝ સુની, પૂછા કે ભાઈ ખૈરિયત તો હે, ક્યૂં ઉંચા બોલ રહે હેં ? જબ ગૌરસે સુના, તો મુઝે પતા ચલા કે બીવી અપને મિયાંસે ઝગળ રહી થી, વહ અપને ખાવિંદકો કેહ રહી થી, કે દેખ તેરી ખાતિર મેંને તકલીફેં ગુઝારીં, ફાકે કાટે, સાદા લિબાસ પહના, મશક્કતેં ઉઠાઈં, હર દુઃખ સુખ તેરી ખાતિર મેંને બરદાશ્ત કિયા ઔર મેં તેરી ખાતિર હર દુઃખ બરદાશ્ત કરનેકે લિએ અબ ભી તય્યાર હૂં, લેકિન અગર તૂ ચાહે કે મેરે સિવા કિસી ઔરસે નિકાહ કર લે, તો ફિર મેરા તેરા ગુઝારા નહીં હો સકતા, મેં તેરે સાથ કભી નહીં રહ સકતી. ફરમાતે હેં, કે યહ બાત સુન કર મેંને કુર્આન પર નઝર ડાલી, તો કુર્આન મજીદકી આયત સામને આઈ

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَ يَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ અલ્લાહ

તઆલા ફરમાતે હેં કે "એ બંદે ! જો ભી ગુનાહ લેકર આએગા, મેં ચાહૂંગા સબ મા'ફ કર દૂંગા, લેકિન મેરી મુહબ્બતમેં કિસીકો શરીક બનાએગા, તો ફિર મેરા તેરા ગુઝારા નહીં હો સકતા"

ઔરતકી ચૌંકા દેનેવાલી બાત

એક ફકિય્યહ બળે અલ્લાહવાલે થે. વહ કહતે થે, કે હમેં તો તૌહિદ એક ઔરતને સિખાઈ, કિસીને કહા કે હઝરત વહ કેસે ? ફરમાને લગે, કે એક ઔરત મુઝસે મસ્અલા પૂછને કે લિએ આઈ, કે મેરા મિયાં દૂસરી શાદી કરના ચાહતા હે. આપ ફતવા લિખ કર દેં, કે ઉસ્કો દૂસરી શાદીકી ઈજાઝત નહીં. મેંને ઉસે સમઝાયા, કે અલ્લાહકી બંદી, યહ અલ્લાહ તઆલાકા દિયા હુવા ઈખ્તિયાર હે. મર્દ અગર ઝરૂરત મહસૂસ કરે, તો એક સે ઝિયાદા શાદીયાં કર સકતા હે. મેં કેસે લિખ કર દે સકતા હૂં. ઉધરસે ઈસરાર ઈધરસે ઈન્કાર, વહ બળા ઈસરાર કરતી રહી, કે મુઝે લિખ કર દેં. જબ મેંને દોટોક (સાફ) લફઝોંમેં ઈન્કાર કર દિયા, તો ઉસ્ને ઠંડી સાંસ લી ઔર કહને લગી, કે હઝરત શરીઅતકા હુક્મ રુકાવટ હે, અગર ઈજાઝત હોતી ઔર મેં આપકે સામને અપના ચેહરા ખોલતી, તો આપ મેરે હુસ્નો જમાલકો દેખ કર લિખને પર મજબૂર હોતે, કે જિસ્કી બીવી ઈતની ખુબસૂરત હો ઉસ્કો દૂસરી શાદી કરનેકી ઈજાઝત નહીં. યહ કેહ કર વહ ઔરત તો ચલી ગઈ, લેકિન મુઝે તૌહિદકા સબક સિખા ગઈ. મેરે દિલમેં બાત આઈ, અગર એક ઔરતકો અલ્લાહને ઝાહિરી હુસ્નો જમાલ દિયા ઈસ હુસ્ન પે ઉસ્કો ઈતના નાઝ હે, કે જિસ્કી મેં બીવી ઉસ્કો દૂસરી શાદી કરનેકી ઈજાઝત નહીં. મેરે દિલમેં ખયાલ આયા, કે પરવર દિગારકે હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ ! વહ કબ

બરદાશ્ત કરતે હૈં, કે જિસ્કા મેં પરવર દિગાર હૂં, ઉસ્કો કિસી ઔર તરફ મુહબ્બતકી નઝર ઉઠાનેકી ઈજાઝત નહીં. તો વાકિઈ બાત તો ઐસી હી હે, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત કત્અન્ ગવારા નહીં કરતે, કે ઉસ્કા કોઈ બંદા મુહબ્બતકી નઝર કિસી ગૈર પર ડાલ રહા હો.

હસન બસરી
રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકા તઅજ્જુબ

હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે થે, કે મુઝે ચાર વાકિઆત ઝિન્દગીમેં બળે અજીબ લગે. લોગોંને પૂછા કે હઝરત વહ કોન્સે ! કહને લગે કે,

★..... (૧) એક નૌજવાનકે હાથમેં ચિરાગ થા, તો મૈંને નૌજવાનસે સવાલ કિયા, કે બતાઓ યહ રોશની કહાંસે આઈ, તો જૈસે હી મૈંને યહ પૂછા કે યહ રોશની કહાંસે આઈ ઉસ્ને ફૂંક મારકે ચિરાગ બુઝાયા ઔર કહને લગા, હઝરત જહાં ચલી ગઈ વહીંસે આઈ થી. ફરમાતે હૈં, કે મૈં ઉસ નૌજવાનકી હાઝર જવાબીકે ઊપર આજ તક હૈરાન હૂં.

★..... (૨) એક મર્તબા દસ બારહ (૧૦–૧૨) સાલકી એક લળકી આ રહી થી. ઉસ્કી બાતને મુઝે હૈરાન કર દિયા. બારિશ હૂઈ થી, ફિસલન (પાઉં ફિસલનેકી જગહ) થી, મૈં મસ્જિદ જા રહા થા ઔર વહ બાઝારસે કોઈ ચીઝ લે કર આ રહી થી, જબ ઝરા મેરે કરીબ આઈ, તો મૈંને કહા કે બચ્ચી ઝરા સંભલ કર કદમ ઉઠાના કહીં ફિસલ ન જાના. તો જબ મૈંને યહ કહા, તો ઉસ્ને આગેસે જવાબ દિયા, હઝરત મૈં ફિસલ ગઈ તો મુઝે નુકસાન હોગા, આપ ઝરા સંભલ કર કદમ ઉઠાના, અગર આપ ફિસલ ગએ, તો કૌમકા ક્યા બનેગા ? કહને લગે કે ઈસ લળકીકી બાત મુઝે આજ તક યાદ હૈ. ઉસ

લળકીને કહા થા, કે આપ સંભલકર કદમ ઉઠાના, આપ ફિસલ ગએ, તો ફિર કૌમકા ક્યા બનેગા.

★..... (૩) એક મર્તબા મૈંને એક મુખન્નસકો દેખા. જબ ઉસે પતા ચલ ગયા, કે ઈસ્ને મુઝે પહચાન લિયા, તો મુઝે કહને લગા, કે મેરા રાઝ ન ખોલના, અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન તુમ્હારે રાઝોં પર પર્દા ડાલેંગે.

★..... (૪) એક આદમી નમાઝ પળ્હ રહા થા. ઉસ્કે સામનેસે એક ઔરત રોતી હૂઈ ખુલે ચહરેકે સાથ, ખુલે સરકે સાથ આગેસે ગુઝરી. ઉસ્ને સલામ ફેરા, તો ઉસ ઔરત પર બળા નારાઝ હુવા, કહને લગા કે તુઝે શર્મ નહીં આતી, ધ્યાન નહીં, નંગે સર ખુલે ચહરેકે સાથ મેં નમાઝ પળ્હ રહા થા, તો મેરે આગેસે ગુઝર ગઈ. ઉસ ઔરતને પહલે તો મા'ફી માંગી ઔર મા'ફી માંગ કર કહને લગી, કે દેખો મેરે મિયાંને મુઝે તલાક દે દી ઔર મેં ઈસ વક્ત ગમ્ઝદા, મુઝે પતા હી નહીં ચલા, કે આપ નમાઝ પળ્હ રહે હૈં યા નહીં, મેં ઈસ હાલતમેં આપકે સામનેસે ગુઝર ગઈ, મગર હૈરાન ઈસ બાત પર હૂં, કે મેં ખાવિંદકી મુહબ્બતમેં ઈતની ગિરફતાર કે મુઝે સામનેસે ગુઝરનેકા પતા ન ચલા ઔર તુમ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં કૈસે ગિરફતાર હો, કે ખળે પરવર દિગારકે સામને હો ઔર દેખ મેરા ચેહરા રહે હો. હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં, કે ઉસ ઔરતકી યહ બાત મુઝે આજ તક યાદ હે ઔર વાકિઈ હમારી નમાઝોંકા યહી હાલ હે, નીચેકી મંઝીલ પર અગર નમાઝ પળ્હ રહે હોં ઔર ઊપરકી મંઝીલમેં અગર કોઈ હમારા નામ લે દે, તો હમેં નમાઝમેં પતા ચલ જાતા હે, કે હમારા નામ પૂકારા ગયા. હમારી નમાઝકી તવજ્જુહકા યહ આલમ હોતા હે.

ઈશ્કે ઈલાહી

દિલ નિખારનેકા ઝરીઆ

સોને પર અગર હલ્કાસા તેઝાબ ડાલેં, તો તેઝાબ સોનેકો તો કુછ નહીં કહતા ઉસ્કી મૈલ–કુચેલકો સાફ કર દેતા હે. જિસ તરહ તેઝાબ સોનેકી મૈલ–કુચેલકો સાફ કરકે સોનેકો નિખાર દેતા હે, ઈસી તરહ અલ્લાહ રબ્બૂલ્ઈઝ્ઝતકા ઈશ્ક કલ્બકી ઝુલ્મતોંકો સાફ કરકે ઈન્સાનકે દિલકો નિખાર દિયા કરતા હે.

મુહબ્બતે ઈલાહીકે નૂરકી તાકત

દુનિયાકી આગ જહન્નમકી આગસે સત્તર (૭૦) મર્તબા પનાહ માંગતી હે ઔર જહન્નમકી આગ ઈશ્કે ઈલાહીકી આગસે સત્તર (૭૦) મર્તબા પનાહ માંગતી હે, ચુનાંચે હદીષે પાકમેં હે ઔર હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને ભી ઈસ્કો નકલ કિયા. ફરમાતે હેં, જબ મોમીન જહન્નમમેસે ગુઝરેગા તો જિધરસે ગુઝરેગા ઉસ્કે ઈમાનકે નૂરકી બરકતસે, મુહબ્બતે ઈલાહીકે નૂરકી બરકતસે જહન્નમકી આગકા વહ હિસ્સા ઠંડા હોગા, જહન્નમ કહેગી اسرع یا مؤمن فان نورک اطفا ناری "એ મોમીન જલ્દી ગુઝર તેરે નૂરને તો મેરી આગકો બુઝા ડાલા'' તો યહ મુહબ્બતે ઈલાહીકા નૂર એસા હે, યહ જહન્નમકી આગકો ભી બુઝા દેગા.

અલ્લાહવાલોંકી મૌત

★..... અલ્લાહવાલોંકી ભી મૌત ઐસી હોતી હે. ખ્વાજા અલાઉદ્દીન અત્તાર રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ અત્તાર થે, ઈત્ર બેચતે થે છોટી છોટી શીશિયાં રખતે થે. એક અલ્લાહવાલે આએ ઔર બળી ગૌરસે ઉસ્કી શીશિયોંકો દેખને લગે. યહ નૌજવાન થે કહને લગે બળે મિયાં ક્યા દેખ રહે હો, ફરમાને લગે દેખ રહા હૂં, કે ઈતની શીશિયોંમેં તુમ્હારી જાન અટકી હૂઈ

હે. યહ કૈસે નિકલેગી, નૌજવાન થે ગુસ્સેમેં આ ગએ, કહને લગે બળે મિયાં, જૈસી તુમ્હારી નિકલેગી વૈસી મેરી નિકલેગી, તો જબ ઉન્હોંને યહ કહા બળે મિયાં ઉસ્કે સામને લેટે ઔર ઉન્હોંને ચાદર અપને ઊપર ઓળ્હલી ઔર કહને લગે મેરી તો ફિર ઐસે નિકલેગી 'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ' યહ કેહ કર સો ગએ, પહલે તો યહ ઈસ વાકિએકો યૂં હી સમઝે, લેકિન હિલા કર દેખા તો વહ ઈન્તિકાલ કર ચુકે થે. બસ ઈસ વાકિએસે દિલ દુનિયાસે ઉચાટ હો ગયા. ફિર યહ બળે અલ્લાહવાલોંમેં શામિલ હૂએ, હત્તાકે ઉન્હોંને "તઝકિરતુલ્ અવ્લિયાઅ" જૈસી કિતાબ લિખ ડાલી, તો અલ્લાહવાલોંકી તો મૌત ઐસે આ જાતી હે.

★..... સિર્રી સક્તી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં, કે હમ બેઠે થે. એક આદમી આયા ઔર પૂછતા હે, કે કોઈ અચ્છી જગહ હે, કે જહાં કોઈ મર સકે, કહને લગે હમને કુવેંકા રાસ્તા દિખા દિયા, કે વહ સાયાદાર અચ્છી જગહ હે, કેહને લગે હમારે સામને વહ બંદા ગયા, વુઝૂ કિયા, દો રકઅત નફલ પળ્હી ઔર લેટ ગયા, હમ સમઝેકે સોયા હુવા હે, જબ નમાઝકા વક્ત હુવા, તો ઉસ્કો જગાયા, તો દેખા કે વહ તો અલ્લાકો પ્યારા હો ચુકા હે. અલ્લાહવાલે ગૈબદાન નહીં હોતે, મગર સુન્નતોં પર અમલકી બરકતસે હદીષે પાકમેં આતા હૈં, મલેકુલ્મૌત ઉન્કો બતા દેતે હૈં, કે તુમ્હારી મૌતકા વક્ત કરીબ હે, તો અલ્લાહવાલોંકી મૌત ઈસ તરહ હોતી હે.

★..... નક્શબંદિય્યહ સિલ્સિલેકે એક બુઝૂર્ગ થે. એક મર્તબા બીમાર હૂએ, બીમારી ઝરા ઝિયાદા બળ્હ ગઈ. ચુપ ચાપ લેટે હૂએ થે, ઉન્કી એક બેટી થી, હફસા ચાર પાંચ સાલકી (બચ્ચીયાં વૈસે ભી બાપસે ઝિયાદા મુહબ્બત કરતી

હૈં) વહ ચાહતી કે અબ્બુ મુઝસે બાતેં કરેં, મુઝસે ખેલેં ઔર અબ્બુ ઉસ દિન ખામોશ પળે થે. વહ બચ્ચી કભી ઉન્કી આંખ ખોલ્તી કભી બાત કરતી, વહ તો ચુપ પળે હૂએ થે, ઉન્કી તાર અલ્લાહસે જુળી હૂઈ થી. જબ બચ્ચીને દેખા કે અબ્બુ આજ મુઝસે બાત નહીં કર રહે હૈં તો વહ કહને લગી કે અબ્બુ આપ મુઝસે નહીં બોલતે તો મૈં ભી આપસે નહીં બોલતી, મૈંને આપસે કટ્ટી કર લી. વહ છોટી બચ્ચી અપને આપમેં અબ્બુસે નારાઝ હો કર ચલી ગઈ ઔર દૂસરે કમરેમેં જા કર ઉસ્ને રોના શુરૂઅ કર દિયા. અબ જબ માંને સુના કે બેટી રો રહી હે, ઉસ્ને કહા કે બેટી ક્યૂં રો રહી હો ? બેટીને કહા કે અબ્બુ મુઝસે નહીં બોલતે, બસ મૈંને અબ્બુસે કટ્ટી કર લી. મૈંરે અબ્બુસે નહીં બોલના. ઉસ્ને ઉસે પ્યાર કિયા, કહને લગી બેટી રો નહીં, ચલો મૈં અબ્બુસે બાત કરાતી હૂં, ચુનાંચે વહ લે કર આઈ ઔર કહને લગી આપ અપની બેટીસે બાત તો કર લેં, યહ આપસે રૂઠ ગઈ હે, આપ અપની બેટીકો મના લેં, તો જબ બીવીને કહા કે આપ અપની બેટીકો મનાલેં. ઉસ વક્ત ઉન્હોંને આંખ ખોલી ઔર ફરમાને લગે, કોન્સી હફસા ઔર કૈસી હફસા, હમને અપને યારકો મના લિયા 'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ'કે અલ્ફાઝ કહે ઔર ઉન્કી વફાત હો ગઈ, તો સચ્ચી બાત યહ હે, કે હમારા હકીકી યાર તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હે ઔર મૌતકે વક્ત લોગ ઊપરવાલે મસ્અલેકો સમઝતે નહીં, મરનેવાલેકો પરેશાન કર દેતે હૈં, કહતે હે કે મુઝે પહચાનો મૈં કોન હૂં ? કભી બીવી કહતી હે, કભી બેટી કહતી હે, ઔર ખુદાકી બંદી સારી ઉમ્ર તો તુમ્હેં ઉસ્ને પહચાના કે તુમ કોન હો, અબ તો ઉસ્કો અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં મગ્લૂબ હો કર મરને દો, અબ ઉસ્કી તવજ્જુહકો ન હટાઓ. ઈસ લિએ

અલ્લાહ કરે કે જબ હમારી મૌતકા વક્ત આએ કોઈ અલ્લાહવાલા ઉસ વક્ત પાસ હો, જો હમેં તલ્કીન કરે ઔર અચ્છે અંદાઝસે મરના હમારે લિએ આસાન બના દે.

★..... બાયઝીદ બુસ્તામી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને કિસી અલ્લાહવાલેકી લાશ દેખી, તો કહને લગે, કે એ અલ્લાહ ! અપને ચાહનેવાલોંકો આપ કબ તક યૂં વૈરાનોંમેં મૌત દેતે રહેંગે, તો ઈલ્હામ હુવા કે જિસ્કો હમ મારેંગે, ઉસ્કી દય્યત ભી હમ દેંગે. દય્યત કહતે હે કે અગર કિસીસે કોઈ કત્લ હો જાએ, તો ઉસ કત્લે ખતાકે બદલા દેત દેના, તો બાયઝીદ બુસ્તામી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને પૂછા કે એ અલ્લાહ ! ફિર ઉન્કી દય્યત ક્યા હોગી, તો અલ્લાહ પાકને ઈલ્હામ ફરમાયા કે

دیة قتل اهل الدنیا الدراهم و الدینار و دیة اهل الله رؤیت جبار

"તો જિસ્કો મેં કત્લ કરૂંગા, તો ઉસ્કી દય્યત ભી મેં બન જાઉંગા, મેં ઉસે અપના દીદાર અતા કરૂંગા"

★..... હઝરત ખ્વાજા મુઈનુદ્દીન અજમેરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ જબ વફાત પા ગએ, તો ઉન્કે હાથ પર લિખ્ખા હુવા લોગ પઢ સકતે થે, લિખ્ખા હુવા થા :–

هٰذَا شَهِيْدُ اللّٰهِ مَاتَ فِىْ حُبِّ اللّٰهِ

'યહ અલ્લાહકા શહીદ હે, અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઉસને જાન દી'

દો આલમસે કરતી હે બેગાના દિલકો,
અજિબ ચીઝ હે લઝ્ઝત આશનાઈ.

અલ્લાહકે નામકી બરકત

બસ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકી લઝ્ઝત મિલ જાએ, તો યહ દુનિયાકી મુહબ્બતેં સબકી સબ હેચ હો જાતી હેં. હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને એક વાકિઆ લિખ્ખા, કે એક શહઝાદી પર એક નૌજવાન ફરેફ્તા હુવા. ઉસ્ને

શહઝાદીસે મુલાકાતકી સૂરત પૂછી. વહ કહને લગી કે મહલમેં તો નહીં, મેરે વાલિદ અલ્લાહવાલોંસે અકીદત રખતે હૈં, તુમ અલ્લાહવાલોંકા ભેસ (લિબાસ) બદલ લો, મેરે વાલિદ ભી કભી મિલ્ને આએંગે. મૈં ભી મિલ્ને આઉંગી, મુલાકાતકી સબીલ નિકલ આએગી, ચુનાંચે ઉસ નૌજવાનને અલ્લાહવાલોંકા ભેસ બના લિયા "તસ્બીહ કસબી ઊપરસે અલા અલા, અંદરસે કાલી બલા" ઉસ્ને ઢોંગ રચાયા, આહિસ્તા આહિસ્તા લોગોંમેં બુઝુર્ગકી બાત મશ્હૂર હો ગઈ. જબ બાદશાહને સુના કે ઈધર એક નૌજવાન બળા આબિદ હૈ, તો બાદશાહ ભી ઉસ્કી મુલાકાતકે લિએ આયા. ફિર કુછ અર્સેકે બા'દ શહઝાદીને કહા કે જિસ્કી મુલાકાતકે લિએ આપ ગએ થે, અગર આપ ઈજાઝત દેં, તો સહેલિયોંકે સાથ મૈં ભી હો આઉં. ઉસ્ને ઉસ્કો ભી ઈજાઝત દે દી. અબ જબ શહઝાદી બન સંવરકે આઈ, તો શહઝાદીને ઉસ્કો કહા કે મૈં વહી હૂં જિસ્કી મુહબ્બતમેં તૂ તળપતા થા. દેખ કિતની મુદતકે બા'દ મોકા મિલા, તો ઉસ નૌજવાનને આંખહી દૂસરી તરફ હટા લી, ચહેરા હી ન દેખા. વહ બળી હૈરાન કે તુમ તો મેરી મુહબ્બતમેં ઈતના ઉદાસ થે, ઈતના મરતે થે ઔર દા'વે કરતે થે, અબ તુમ મેરી તરફ દેખના ભી ગવારા નહીં કરતે. ઉસ્ને કહા કે મૈંને અલ્લાહકા ઝિક્ર કિયા, તો રિયાકારીકી વજહસે, દુનિયાદારીકી વજહસે, મગર ઈસ ઝિક્રકા લુત્ફ હી કુછ ઐસા હૈ, ઉસ્ને મેરે દિલકી દુનિયાકો બદલ કર રખ દિયા. અબ મુઝે અલ્લાહકી મુહબ્બતકા મઝા આ ગયા. અબ દુનિયાકી મુહબ્બત રાઈકે દાનેકે બરાબર ભી મેરે દિલમેં નહીં હૈ, તો અગર નિય્યત ખોટી હો ફિર ભી અલ્લાહકો યાદ કરેં, ઝિક્ર ફિર ભી અષર કર જાતા હૈ ઔર યહી ચીઝ હઝરત ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને

લિખ્ખી, કે અલ્લાહકા નામ અગર કોઈ બંદા દિખાવેકે તૌર પર ભી લેગા, ચૂંકે અલ્લાહકા નામ હે ફિર ભી કુછ ન કુછ અષર ઝરૂર કર જાએગા. અલ્લાહકે નામકી બરકત હી કુછ અજીબ હે.

'અલ્લાહ, અલ્લાહ'કે બળે મઝે,
જો ભી ચાહે વહ ચખ લે.

'સુબ્હાનલ્લાહ' ઈસ મુહબ્બતકા અજીબ હી મઝા હે. અલ્લાહુ અક્બર !

ખાલિકકી મુહબ્બતકા ષમરા

કિતાબોંમેં ઝુલેખાકા વાકિઆ લિખ્ખા હે, કે બુળ્હી હો ગઈ થી ફિર જવાન હો ગઈ, લેકિન હમેં તો યહ ઈસ્રાઈલિયતમેંસે નઝર આતા હે. કિસી સહીહ તફસીરમેં યહ વાકિઆ નહીં પળ્હા, મગર ઉસ્કી કોઈ એક આધ બાત હે જો અજીબ સી, યુસૂફ અલય્હિસ્સલામ એક જગહસે જા રહે થે, આવાઝ સુની કે વિરાનેમેં કોઈ આવાઝ દે રહા હે :–

سبحان من جعل الملوك عبيدا بالمعصية
و جعل العبيد ملوكا بالطاعة

"પાક હે વહ ઝાત જિસ્ને બાદશાહોંકો નાફરમાનીકી વજહસે ગુલામ બના દિયા ઔર ગુલામોંકો ફરમાબરદારીકી વજહસે વક્તકા બાદશાહ બના દિયા" સુબ્હાનલ્લાહ ! વાકેઈ અલ્લાહ તઆલા ઐસી હી ઝાત હે, જો ઉસ્કી ઈતાઅત કરતા હે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કો દુનિયામેં ભી ઈઝ્ઝતેં દેતે હેં, તો હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામને પૂછા કે એ બુળ્હિયા તૂ કોન હે? કહને લગી انا التي اشتريتك بالجواهر و الذهب و الفضة 'મેં હી વહ હૂં જિસ્ને તુમ્હેં સોને, ચાંદી, હીરે ઔર મોતીયોંકે બદલે ખરીદા થા' અલ્લાહુ અકબર ! ઝુલેખાકો યુસૂફ

અલયહિસ્સલામસે મુહબ્બત થી, મુલ્કસે હટાકે ભિખારન બના દી ગઈ ઔર યુસૂફ અલયહિસ્સલામકો અલ્લાહસે મુહબ્બત થી, અલ્લાહને ગુલામીસે નિકાલ કર વક્તકા બાદશાહ બના દિયા. યહી નફસાની ઔર રહમાની મુહબ્બતમેં ફર્ક હોતા હે. હર દૌર ઔર હર ઝમાનેમેં જો યુસૂફ અલયહિસ્સલામકે નક્શે કદમ પર ચલેગા, અલ્લાહ ઉસે ફર્શસે ઉઠાએંગે ઔર અર્શ તક પહુંચાએંગે ઔર જો ઝુલેખાકે નક્શે કદમ પર મખ્લૂકકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર હોગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસે મલિકાકે દર્જેસે હટા કર, ઉસકો ભિખારન બના કર ખળા કર દેંગે, તો ઈસ લિએ અલ્લાહકી મુહબ્બત અસલ હે, હમેં અલ્લાહ તઆલાસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગનેકી ઝરૂરત હે. અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત જબ દિલમેં હો તો ફિર ગમ ગમ નહીં રહતા.

લઝ્ઝતે મુહબ્બત

ચુનાંચે હઝરત અય્યૂબ અલયહિસ્સલામ પર અઠારહ (૧૮) સાલ તક આઝમાઈશ આઈ, લેકિન બળી ખૂશીકે સાથ ઉન્હોંને ઈસ આઝમાઈશકો બરદાશ્ત કિયા. કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે કે ઉન્હોંને કહા કે :–

ان دمت علی موصرة الحبیب ساصبر حتی یقال عجیب عجیب

"કે જબ તક મેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે સાથ તઅલ્લૂકકે ઊપર કાઈમ હૂં, મેં ઈતના સબ્ર કરૂંગા કે દેખનેવાલે લોગ અજીબ અજીબ પુકાર ઉઠેંગે" ઔર વાકઈ ઐસા સબ્ર કિયા કે પરવરદિગારને ફિર એ'લાન ફરમા દિયા اِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا "હમને ઉસે સબ્ર કરનેવાલા પાયા." نِعْمَ الْعَبْدُ "મેરા કિતના અચ્છા બંદા." اِنَّهٗ اَوَّابٌ "વહ મેરી તરફ રુજૂઅ કરનેવાલા થા" તીન લફઝોંમેં અલ્લાહને ઉન્કી તા'રીફ કરનેકા હક અદા

કર દિયા તો અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકી લઝ્ઝત ભી અજીબ હોતી હે.

નબીકા બેટા નબી

હઝરત ઝકરિય્યા અલય્હિસ્સલામ દુઆ માંગતે થે رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا "એ અલ્લાહ ! મુઝે અપની રહમતકે સાથ વલી અતા કર દીજિએ." અલ્લાહને બેટા દિયા, જો વારીષ ભી થા, વલી ભી થા. ઐસા વલી કે ગૈરકી મુહબ્બત હી દિલસે નિકાલ લી ગઈ થી. سَيِّدًا وَّحَصُورًا وَّنَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ હુઝૂર કહતે હૈં કે જિસ્કી નઝરમેં ઔરત ઔર દીવારકે અંદર કોઈ ફર્ક ન હો. અલ્લાહ તઆલાને હઝરત યહ્યા અલય્હિસ્સલામકો ઐસા બના દિયા, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં ઉન્હોંને રોતે હૂએ પૂરી ઝિન્દગી ગુઝાર દી. લિહાઝા અલ્લાહ તઆલાસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગિએ યહ બળી નેઅમત હે. અલ્લાહવાલોંકી મુહબ્બત માંગિએ, ક્યૂંકે ઉન્કી મુહબ્બતસે ફિર અલ્લાહકી મુહબ્બત મિલ્તી હે.

મુહબ્બતે ઈલાહીકા ઝરીઆ

હમ બચપનમેં એક વાકિઆ પળ્હા કરતે થે, કે ઈબ્રાહિમ બિન અદહમને એક ખ્વાબ દેખા, એક ફરિશ્તા લિખ રહા થા, પૂછા ક્યા લિખ રહે હો, કહને લગા કે અલ્લાહકે આશિકોંકા નામ લિખ રહા હૂં, ઉસ્ને કહા કે મેરા નામ ભી હે, ફરિશ્તેને કહા, કે તુમ્હારા નામ નહીં હે, તો કહને લગે કે ઐસા કરો કે અલ્લાહકે આશિકોંસે મુહબ્બત કરનેવાલોંમેં મેરા નામ લિખ લો. વહ ફરિશ્તા કહતા હે બહુત અચ્છા ઔર ચલા ગયા. ફિર કુછ અર્સેકે બા'દ ખ્વાબ દેખા, દેખતે હૈં કે ફરિશ્તા લિખ રહા હે, પુછા ક્યા લિખ રહે હો, કહને લગા કે ઉન લોગોંકે નામ લિખ રહા હૂં જિન્સે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત કરતે હૈં, ઉન્હોંને

કહા કે અચ્છા મેરા નામ ભી કહીં હે, તો ઉસ્ને દિખાયા કે જિન્સે અલ્લાહ મુહબ્બત કરતે હૈં ઉન સફહાકે સબસે ઊપર ઈબ્રાહિમ બિન અદહમકા નામ લિખ્ખા હુવા થા અલ્લાહને ફરમાયા કે "જો મેરે આશિકોંસે મુહબ્બત કરતે હૈં. મેં ઉન બંદોંકે સાથ મુહબ્બત કિયા કરતા હૂં." ઈસ લિએ અલ્લાહવાલોંસે મુહબ્બત કરતે હૈં મેં ઉન બંદોકે સાથ મુહબ્બત કિયા કરતા હૂં. ઈસ લિએ અલ્લાહવાલોંસે મુહબ્બત અલ્લાહકી મુહબ્બત મિલ્નેકા ઝરીઆ બન જાતી હે.

જબ અલ્લાહસે મુહબ્બત હોતી હે, અલ્લાહકે નામસે ભી મુહબ્બત હો જાતી હે.

એક દમ ભી મુહબ્બત છુપ ન સકી,
જબ તેરા કિસીને નામ લિયા.

વિલાયત મિલનેકા વાકિઆ

ઝુન્નૂન મિસ્રી મિસ્રકે બળે બુઝૂર્ગ ગુઝરે હૈં. ઉન્કો જો વિલાયત મિલી ઉસ્કા વાકિઆ બળા અજીબ હે. દોસ્તોંકે સાથ જા રહે થે, એક જગહ બેઠે. કિસી દોસ્તને વહાં મૌજૂદા એક પથ્થર હટાયા, જૈસે હી હટાયા તો મહસૂસ કિયા કે ઉસ્કે નીચે કોઈ ચીઝ હે, જબ સબને જગહ ખોદી, તો ખઝાના મિલા સોના, ચાંદી, જવાહિર, બળી કિમતી ચીઝેં થીં. ઉસ્કે અંદર બળા ખુબસૂરત અલ્લાહકા નામ ભી લિખ્ખા હુવા થા. અબ ઉન્હોંને કહા, કે જી તકસીમ કૈસે કરેં, તો ઉન્હોંને કહા કે મિયાં સોના, ચાંદી તુમ સબ તકસીમ કર લો ઓર યહ જો અલ્લાહ તઆલાકા ખુબસૂરત નામ હે, યહ મુઝે દે દો, ચુનાંચે ઉન્હોંને અલ્લાહકે ખુબસૂરત નામકો ખૂદ પસંદ કર લિયા. ઉન્કો ખ્વાબમેં કિસી બુઝૂર્ગકી ઝિયારત હૂઈ ઓર ઉસ બુઝૂર્ગને કહા કે ચૂંકે તુમને માલ ઓર ચાંદીકો કુર્બાન કર દિયા ઓર

અલ્લાહકે નામકો પસંદ કર લિયા, લિહાઝા અલ્લાહને તુમ્હેં અપની ઝાતકે લિએ પસંદ કર લિયા. ઉઠે તો ઉન્કે દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત ઈતની ભર ચુકી થી, કે ઉન્કો અલ્લાહકી મા'રિફત નસીબ હો ગઈ, અલ્લાહકા નામ પસંદ કરને પર અલ્લાહકી મા'રિફત મિલ ગઈ.

અદબસે કયા મકામ મિલા

બશર હાફીક મશ્હૂર વાકિઆ હે "હાફી" કહતે હેં "નંગે પાઉં ચલનેવાલા" યહ શરાબ પીતે થે, "પોલીસ મેન" થે. જા રહે થે, એક કાગઝ પર અલ્લાહકા નામ દેખા, દિલમેં ખયાલ આયા, અલ્લાહકા નામ કાગઝ પર લિખ્ખા ઝમીન પર પળા હે ? તો ઈસી વક્ત અલ્લાહકા નામ ઉઠાયા ઔર ઊંચા રખ દિયા, ઈસી વક્ત અલ્લાહને ઈલ્હામ ફરમાયા, એ મેરે પ્યારે ! તૂને મેરે નામકો અપને પાઉંસે ઉઠાકે સર તક પહુંચાયા, મેં તુમ્હારે નામકો ફર્શસે ઉઠા કર અર્શ તક પહુંચાઉંગા, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો ફકત અપને નામકે અદબકી વજહસે અપની મુહબ્બત અતા ફરમા દી, તો જબ મહબૂબસે મુહબ્બત હોતી હે, ઉસ્કા નામ ભી પ્યારા લગતા હે ઔર ઉસ્કા કામ ભી પ્યારા લગતા હે, ઉસ્કી યાદમેં બેઠનેકો દિલ કરતા હે. યહ સબ ચીઝેં ઉસ મુહબ્બતકે અષરાત હેં ان المحب لما يحب مطيع "મહબૂબકી મુલાકાતસે દિલ નહીં ભરતા, ચાહે જિતની મર્તબા હો"

હદીષે પાકમેં આતા હે, કે કુછ વક્તકે લિએ નબી અલય્હિસ્સલામ પર 'વહી' બંદ હો ગઈ થી, યહ ચંદ મહીનેકા વક્ત ગુઝરા થા, ઈસ પર નબી અલય્હિસ્સલામ ઈતને બેકરાર થે, કે જી ચાહતા થા કે મેં પહાળસે અપને આપકો ગિરા દૂં. આપકી બેતાબીકા ઐસા આલમ હો ગયા થા, ક્યૂં ? ઈસ લિએ

કે જબ મુહબ્બત હોતી હે, તો મહબૂબકી તરફસે કોઈ નામએ બર (કાસિદ) ભી આતા હે, તો ઉસ્કો દેખ કર ભી દિલ ખૂશ હો જાતા હે, મહબૂબકી તરફસે કોઈ તોહફા લે કર આએ, તો ઉસ તોહફા લે કર આનેવાલેકો દેખ કર ભી દિલ ખૂશ હો જાતા હે, ચુનાંચે નબી અલય્હિસ્સલામકે દિલમેં મુહબ્બત ઈતની થી, કે જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામકો દેખ કર દિલ ખૂશ હો જાતા થા. મેરે મહબૂબકી તરફસે મેરે લિએ કોઈ પૈગામ લે કર આયા હે.

એક અજીબ બાત

અલ્ ઈત્કાનમેં અલ્લામા સુયૂતી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને લિખ્ખા કે :–

★..... હઝરત આદમ અલય્હિસ્સલામ પર જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામ બીસ (૨૦) મર્તબા આએ.

★..... હઝરત ઈદરીસ અલય્હિસ્સલામ પર જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામ ચાર (૪) મર્તબા આએ.

★..... હઝરત નૂહ અલય્હિસ્સલામકે પાસ પચાસ (૫૦) મર્તબા આએ.

★..... હઝરત ઈબ્રાહિમ અલય્હિસ્સલામકે પાસ બયાલીસ (૪૨) મર્તબા આએ.

★..... હઝરત મૂસા અલય્હિસ્સલામકે પાસ ચારસો (૪૦૦) મર્તબા આએ.

★..... હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામકે પાસ તેરહ (૧૩) મર્તબા આએ.

ઔર નબી અલય્હિસ્સલામ પર હઝરત જિબ્રિઈલ અલય્હિસ્સલામ ચોબીસ હઝાર (૨૪,૦૦૦) મર્તબા આએ. મહબૂબ ઔર મુહિબ્બમેં મુલાકાતોંકા યહ આલમ થા. ઈતને

પૈગામાત એક દૂસરેકો પહુંચતે થે ઔર ચોબીસ હઝાર (૨૪,૦૦૦) મર્તબા આનેકે બાવજૂદ નબી અલય્હિસ્સલામકો જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામકે આનેકા ઈન્તિઝાર હોતા થા. ઈસ લિએ મુહબ્બતે ઈલાહીમેં કભી આપ આસમાનકી તરફ દેખતે થે, તો જબ આપ આસમાનકી તરફ ચેહરા ઉઠાતે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى السَّمَآءِ "ઓ મેરે મહબૂબ ! આપ આસમાનકી તરફ ચેહરા ઉઠાતે હૈં, હમ મુહબ્બતસે આપકે ચેહરેકો તિકતે હૈં" તો યહ મુહબ્બત તો અજીબ હી ચીઝ હે.

મહબૂબકી મુહબ્બતકા વાકિઆ

હઝરત ઈબ્રાહિમ અલય્હિસ્સલામ બકરિયાં ચરા રહે હૈં. એક આદમી કરીબસે ગુઝરા ઔર કહને લગા,

سُبْحَانَ ذِى الْمُلْكِ وَ الْمَلَكُوْتِ سُبْحَانَ ذِى الْعِزَّةِ وَ الْعَظَمَةِ
وَ الْهَيْبَةِ وَ الْقُدْرَةِ وَ الْكِبْرِيَاءِ وَ الْجَبَرُوْتِ.

જબ ઉસ્ને ઈતને અચ્છે અંદાઝસે અલ્લાહ તઆલાકી તા'રીફકી તો ઈબ્રાહિમ અલય્હિસ્સલામકા દિલ મચલ ઉઠા, રુક ગએ ઔર કહને લગે, એ ભાઈ ! ઝરા યહ અલ્ફાઝ એક મર્તબા ફિર કહના. ઉસ્ને કહા કે ઈસ્કે બદલે ક્યા દેંગે ? ફરમાને લગે કે આધી બકરિયાં આપકો દે દૂંગા, યહ અલ્ફાઝ ફિર કેહ દો. ચુનાંચે ઉસ્ને ફિર કેહ દિએ, ફિર જબ અલ્લાહકી તા'રીફ સુની, તો દિલ મચલ ઉઠા, ફરમાને લગે એ ભાઈ ! એક મર્તબા ફિર કેહ દો, કહને લગા અબ ક્યા દોગે ? ફરમાયા બકીયા આધી બકરિયાં ભી આપકો દેતા હૂં, ફિર ઉસ્ને અલ્ફાઝ કહે, ફિર દિલ મચલ ઉઠા, કાનોંમેં રસ ઘુલ ગયા જી ચાહા,

"હોતી રહે પના તેરે હુસ્નો જમાલકી"

અલ્લાહ યહ તેરી તા'રીફેં કરતા રહે ઔર મેં સુનતા રહૂં,

ફિર કહા ભાઈ ! એક દફા ઔર કહ દો, ઉસ્ને કહા જનાબ અબ તો આપકે પાસ બકરિયાં ભી નહીં, અબ ક્યા દોગે ? તો ફરમાને લગે એ દોસ્ત ! "તુઝે બકરી ચરાનેવાલેકી ભી તો ઝરૂરત હોગી, મૈં તુમ્હારી બકરિયાં ચરા દિયા કરૂંગા, તુમ અલ્લાહકા નામ ફિર લે દો" ઉસ્ને કહા ઈબ્રાહિમ અલય્હિસ્સલામ મુબારક હો, મૈં તો અલ્લાહ તઆલાકા ફરિશ્તા હૂં, પરવર દિગારે આલમને ભેજા કે જાવ મેરે ખલીલકે સામને જા કર મેરા નામ લો ઔર દેખો કે મેરે નામકે વહ ક્યા દામ લગાતા હે, તો જિન્કો અલ્લાહસે મુહબ્બત હોતી હે, વહ તો અલ્લાહકે નામ પે કુર્બાન હો જાતે હૈં.

અલ્લાહકી મુહબ્બત ભી અજીબ ચીઝ હે

નબી અલય્હિસ્સલામને દેખા કે સય્યિદા આઈશા સિદીકા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા બેઠી હૂઈ દિરહમ ધો રહી હૈં. નબી અલય્હિસ્સલામ હૈરાન હૂએ ફરમાયા હુમૈરા..... ! જવાબ દિયા લબ્બૈક યા રસૂલલ્લાહ..... ! યહ ક્યા કર રહી હો ? ફરમાને લગીં, એ અલ્લાહકે નબી મૈં દિરહમ ધો રહી હૂં, કિસ લિએ ? એ અલ્લાહકે નબી મૈંને આપકી ઝબાને મુબારકસે યહ બાત સુની, જબ અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ કરનેવાલા કિસી સાઈલકો દેતા હે, તો વહ પૈસે સાઈલકે હાથમેં પહુંચનેસે પહલે અલ્લાહ તઆલાકે હાથમેં પહુંચ જાતે હૈં. જબસે મૈંને યહ બાત સૂની, મૈં હમેંશાસે સદકા ઉન પૈસોંકા દેતી હૂં, જિન્કો પહલેસે ધો લેતી હૂં, મેરે આકાકે હાથોંમેં સાફ ઔર પાક માલ પહુંચ જાએ "અલ્લાહુ અકબર" યહ હે મુહબ્બત, દેખિએ જિસસે મુહબ્બત હોતી હે, ફિર બંદા ઉસકો ફલોંકી ટોકરી ભી ભેજે તો ઉસકો ગિફટ પેક કરકે ભેજતા હે, જૈસે મંગનિયાં કરતે હૈં તો

રિશ્તેદારોંકો તોહફે ભેજતે હૈં, ઈદ પર તો અગર બિસ્કીટકા ડિબ્બા હોતા હે, તો ઉસ્કો ભી ગિફ્ટ પેક કરકે ભેજતે હૈં. અલ્લાહવાલે ભી ઈસી તરહ જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઈબાદત કરતે હૈં, તો વહ ભી અપની નમાઝોંકો મુહબ્બતકે ગિલાફમેં પેક કરકે અલ્લાહકે હુઝૂરમેં ભેજ રહે હોતે હૈં,

મેરી કિસ્મતસે ઈલાહી પાએં યહ રંગે કબૂલ,
ફૂલ કુછ મૈંને ચુને હૈં ઉન્કે દામનકે લિએ.

વહ ભી ખુબ ઈસી તરહ અપને આ'માલકો બના સવાંર કર કરતે હૈં, કે હમારે મહબૂબકે હાથોંમેં યહ ગિફ્ટ પેક પહુંચે.

આશિકકી તમન્ના

દો તાબિઈ થે. ઉન્કો દુશ્મનને ગિરફ્તાર કિયા, પહલે તો ઉસ્ને કહા કે અપના દીન બદલ દો, જબ દેખા કે યહ બાત નહીં માન રહે, તો ઉસને ઉન્મેંસે એક કો ખોલ્તે તેલમેં ડાલ દિયા. ઈસ મન્ઝરકો દેખ કર દૂસરેકી આંખોંમેં આંસૂ આ ગએ, દુશ્મન વહ સોચને લગા, કે યહ ગભરા ગયા હે, તો કહને લગા કે અગર યહ હમારી બાત માન લે ઔર હમારે દીન પર આએ, તો મૈં ઉસે નહીં ડાલૂંગા, તો જબ ઉસ્ને યહ બાત કહી, તો કહને લગે ઓ અકલકે અંધે ક્યા તૂ યહ સમઝતા હે, તેલમેં ડાલનેકે ખોફસે મૈં રો રહા હૂં, ઉસ્ને કહા ઔર ક્યા હુવા ? ફરમાને લગે નહીં, અસલ વજહ યહ હે, કે મુઝે ખયાલ આ ગયા, કે મેરી એક જાન હે, તૂ તેલમેં ડાલેગા મેરી જાન ચલી જાએગી. એ કાશ... જિતને મેરે બદન પર બાલ હૈં, આજ ઉતની જાનેં હોતીં, તો ઉતની મર્તબા મુઝે તેલમેં ડાલતા, મૈં ઉતની જાનોંકા નઝરાના અલ્લાહકે સુપુર્દ કર દેતા.

સો બાર સદકે હો કે ભી યહ ચાહતા હે દિલ,
સો બાર ઔર આપ પે કુર્બાન જાએં.

ઔરતોંમેં "અલ્લાહ"કી મુહબ્બત

સિર્ફ મર્દ હી ઈસ મુહબ્બતમેં આગે નહીં બળ્હે, અલ્લાહકી નેક બંદીયાં ભી ઈસ મુહબ્બતમેં સરશાર ગુઝરી હેં.

★..... (૧) ચુનાંચે રાબિઆ બસરિયા રહમતુલ્લાહિ અલય્હા રાતકો જાગતી થીં ઔર જબ આખરી પહર આતા, તો અજીબ દુઆ કરતીં. કહતીં એ અલ્લાહ...! જિસ્ને આસમાનકો ઝમીન પર ગિરનેસે રોકા હુવા હે. એ અલ્લાહ...! શય્તાનકો મુઝ પર મુસલ્લત હોનેસે રોક દીજિએ ઔર ફિર યહ દુઆ માંગતી થીં, એ અલ્લાહ...! દિન ચલા ગયા રાત આ ગઈ દુનિયાકે સબ બાદશાહોંને દરવાઝે બંદ કર દિએ, અલ્લાહ તેરા દરવાઝા અબ ભી ખુલા હે, મેં તેરે સામને દામન ફૈલાતી હૂં, કૈસી દુઆએં માંગતી થીં, અલ્લાહકી મુહબ્બત થી.

★..... (૨) એક બાંદીકે બારેમેં આતા હે, કે ઉસ્ને દુઆએ માંગી કે એ અલ્લાહ...! આપકો મુઝસે મુહબ્બત રખનેકી કસમ. ઉસ્કા માલિક બિગળ ગયા, એ બાંદી યહ ન કહો, યહ કહો એ અલ્લાહ...! મુઝે આપસે મુહબ્બત રખનેકી કસમ. તો આગેસે બાંદી ભી નારાઝ હો ગઈ, કહને લગી અગર અલ્લાહકો મુઝસે મુહબ્બત ન હોતી, તો મુઝે યૂં સારી રાત ન જગાતા ઔર તુમ્હેં મીઠી નીંદ ન સુલાતા. મુહબ્બત હે તો મુઝે જગાતા હે. તો અલ્લાહકી બંદીયોંમેં ભી અલ્લાહ તઆલાકી ઐસી મુહબ્બત થી, હૈરાન હોતે હૈં ઉન્કે વાકિઆતકો પળ્હ કર.

★..... (૩) હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં, કે મેં એક મર્તબા તવાફ કર રહા થા, તવાફકે દૌરાન મૈંને એક જવાન લળકીકો દેખા, વહ ઈશ્કીયા શે'ર પળ્હ રહી થી, બળે દર્દ ઔર સોઝકે સાથ, મૈંને ઉસ્સે કહા કે એ લળકી તવાફકે દૌરાન લળકીકો ઈસ તરહ ઈશ્કીયા અશ્આર નહીં

પઢના ચાહિએ. જબ મેંને ઉસ્કો તંબીહ કી. તો વહ મુઝસે પુછને લગી, કે હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ આપ બય્તુલ્લાહકા તવાફ કર રહે હૈં યા રબ્બુલ્બય્તકા તવાફ કર રહે હૈ ? મેંને ઉસ્કો કહા, નહીં મેં તો બય્તુલ્લાહકા તવાફ કર રહા હૂં, તો વહ મુસ્કૂરાઈ ઔર કહને લગી જિન્કે દિલ પથ્થર હુવા કરતે હૈં, વહ પથ્થરોંકા તવાફ કરતે હૈં. કાશ...કે તેરા દિલ ઝિન્દા હોતા તૂ ભી રબ્બુલ્બય્તકા તવાફ કર રહા હોતા. (યા'ની ઉસ્કી તજલ્લિયાતકા તવાફ કર રહા હોતા.) કહતે હૈં, કે ઉસ્કા ઈતના અષર હુવા કે મેં ગશ ખા કર ગિર પળા, જબ હોશમેં આયા તો વહ બચ્ચી કહીં જા ચુકી થી. તો યહી નહીં કે મુહબ્બતે ઈલાહીમેં મર્દોને કદમ રખ્ખા હે. ઉસ મૈદાનમેં કિસ્મતવાલી નેક બીવીયાં ભી ગુઝરી હૈં, જિન્કે દિલ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતસે લબરેઝ થે ઔર યહી નહીં કે બુઝુર્ગોંકો હી અલ્લાહસે મુહબ્બત હુઈ, જવાનોંને ભી મુહબ્બતકી.

"અલ્લાહ"કે એક આશિકકા હજ

એક નૌજવાનકી બાત કિતાબોંમેં લિખ્ખી હે. માલિક બિન દીનાર રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હૈં, કે ગર્મીકા મૌસમ થા ઔર ઈતની ગર્મી થી કે પરીંદે ભી દરખ્તોંકે સાયામેં છુપ કર કે બેઠ ગએ થે ઔર હૂકા (સન્નાટે)કા આલમ તારી થા. સુરજ આગ બરસા રહા થા, બાહર કોઈ ભી રૂહ (જાનદાર) નઝર નહીં આ રહા થા. ઈતનેમેં મુઝે કિસી ઝરૂરી કામકી વજહસે નિકલના પળ ગયા. ફરમાતે હૈં, કે મેંને દેખા કે એક નૌજવાન જો દોનોં ટાંગોસે માઝૂર હે, વહ અપની સુરીનકે બલ ઝમીનકે ઊપર ઘીસટતા આ રહા હૈ. મેં બળા હૈરાન હુવા, જબ કરીબ આયા, તો મેંને દેખા કે ઉસ્કા ચેહરા ગર્મીકી વજહસે સુર્ખ

(લાલ) હો ચુકા થા ઔર કપળે પસીનેમેં શરાબોર (તર) થે. મૈંને સલામ કિયા. ઉસ્ને જવાબ દિયા. તઆરુફ હુવા. પૂછા કે કહાં જા રહે હો, જવાબ દિયા કે મેં હજકે લિએ જા રહા હૂં. મૈંને ઉસે કહા કે દેખો તુમ મેરે ઘરકે અંદર થોળા આરામ કર લો, જબ ગર્મી ઝરા કમ હોગી અસરકે વક્ત તો ફિર ચલ પળના. વહ કહને લગા માલિક બિન દીનાર આપ તો પાઉંકે બલ ચલતે હૈં, સફર જલ્દી તય્ હોતા હે, મેં તો સુરીનકે બલ ઘિસટ ઘિસટ કર ચલ રહા હૂં, મુઝે વક્ત ઝિયાદા લગતા હે. મુઝે ડર હે કે ઐસા ન હો કે સફર લંબા હે, મુઝે વક્ત ઝિયાદા લગ જાએ ઔર કહીં હજકે અય્યામ હી ન નિકલ જાએં. ઈસ લિએ મેં રાસ્તેમેં રુક નહીં રહા. મૈંને કહા કે એ અલ્લાહકે બંદે તુમ રુક જાઓ, હમ સવારીકા બંદોબસ્ત કર દેતે હૈં. તો તુમ બજાએ પૈદલ જાનેકે સવારી પર સવાર હો કર ચલે જાઓ. કહતે હૈં કે જબ મૈંને યહ કહા તો ઉસ નૌજવાનને ગુસ્સેકી નઝરસે મેરી તરફ દેખા ઔર કહને લગા કે માલિક બિન દીનાર મેં તુમ્હેં અકલમંદ સમઝતા થા. આજ પતા ચલા કે તુમ અકલસે બિલ્કુલ આરી હો. મૈંને કહા વહ કૈસે ? અર્ઝ કિયા કે તુમ બતાઓ અગર કિસી ગુલામને અપને માલિકકા જુર્મ કિયા હો, નાફરમાની કી હો ઔર ફિર સોચે કે મેં અપને માલિકકો મનાનેકે લિએ જાઉં, અબ મુઝે બતાઓ કે ઉસ ગુલામકો સવાર હો કે જાના અચ્છા લગતા હે યા પૈદલ ? અપને માલિકકી ખિદમતમેં તો આજિઝીકે સાથ પેશ હોના અચ્છા લગતા હે. માલિક બિન દીનાર ફરમાતે હૈં, કે મુઝે ઉસ્કી બાતને હૈરાન કર દિયા. ખય્ર વહ તો ચલા ગયા ઔર મેં બાત ભૂલ ગયા. ફરમાતે હૈં કે મૈંને ઈસી સાલ હજ કિયા ઔર જબ મેં શય્તાનકો કંકરીયાં માર કર વાપસ લૌટા, મૈંને દેખા કે એક જગહ મજમા

હૈં. મૈંને પૂછા ક્યા હે, વહ કહને લગે એક નૌજવાન હે અલ્લાહસે દુઆએં માંગ રહા હે ઔર ઉસ્કી દુઆએં ઐસી ઈશ્ક વ મુહબ્બતમેં ડુબી હૂઈ હૈં. લોગ ખળે સુન રહે હૈં. મૈંને કહા કે ઝરા મુઝે ભી દેખને દો, કહતે હૈં રાસ્તા લિયા, જબ દેખા તો વહી નૌજવાન દુઆએં કર રહા થા ઔર કેહ રહા થા, એ અલ્લાહ...! તેરી મહરબાનિયાં શામિલે હાલ હૂઈ. મૈંને તેરે ઘરકા ભી તવાફ કિયા હજ્રૂરે અસ્વદકા ભી બોસા દિયા,મૈંને મકામે ઈબ્રાહિમ પર ભી સજદે કિએ, ગિલાફે કા'બાકો પકળ કર ભી દુઆએ માંગીં, અલ્લાહ વુકૂફે અર્ફાતમેં ભી હાઝિર હુવા, મુઝદલિફામેં ભી હાઝિર હુવા, એ માલિક મૈંને શય્તાનકો કંકરિયાં મારકે અપની દુશ્મની ઔર નફરતકા ઈઝહાર ભી કર દિયા, એ અલ્લાહ અબ કુર્બાનીકા વક્ત આ ગયા, યહ ઈર્દ ગીર્દ સબ ઝીઈસ્તિઅદાદ લોગ ખળે હૈં, યહ જાએંગે ઔર જાનવરકી કુર્બાની કરેંગે ઔર માલિક તૂ જાનતા હે, કે મેરે પાસ તો એહરામકે કપળોંકે સિવા કુછ ઔર નહીં. એ અલ્લાહ ! આજ મેં અપની જાન આપકે નામ પે કુર્બાન કરના ચાહતા હૂં, મેરે માલિક મેરી ઈસ કુર્બાનીકો કબૂલ કર લીજિએ. કહતે હૈં કે મજમાકે સામને ઉસ્ને યહ બાત કહી, કલિમા પળ્હા ઔર ઉસ્કી રૂહ પર્વાઝ કર ગઈ. અલ્લાહકે ચાહનેવાલે ઐસે ભી ગુઝરે હૈં, અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં જાન દેનેવાલે ઔર અલ્લાહકે નામ પે જાન દેનેવાલે 'અલ્લાહુ અકબર !'

એક આશિકકી તમન્ના

મવાહિબે લદનિયામેં યહ વાકિઆ લિખ્ખા હુવા હે, કે અબ્દુલ્લાહ બિન મખ્ઝૂમા એક બુઝૂર્ગ થે, ઉન્હોંને દુઆ માંગી થી, કે એ અલ્લાહ ! જંગે યમામાકે લિએ જા રહા હૂં, અબ ઈસ જંગમેં મેરે જિસ્મકે હર હર ઉઝ્વકે ઊપર ઝખ્મ આએ. યહ

દુઆએં માંગી ઔર વાકઈ ઐસા હી હુવા, કે ઉન્કો ઘમ્સાનકે દિનમેં ઈસ તરહ ઘીર ગએ કે ઉન્કે જિસ્મકે હર હર ઉજ્વ પર ઝખ્મ આએ, જબ ઝખ્મી હાલતમેં થે ઔર રૂહ પર્વાઝ કરનેકે કરીબ થી, એક મુસલમાન કરીબ હુવા, તો ઉસ મુસલમાનને કહા, કે ક્યા મેં આપકો પાની પિલાઉં, આપકે જિસ્મકા હર હર ઉજ્વ ઝખ્મી હો ચુકા હે. તો અબ્દલ્લાહ બિન મખ્ઝૂમા રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાને લગે, કે નહીં મેં ઈસ વક્ત રોઝેકી હાલતમેં હૂં, મેં શરબતે દીદારસે અપને રોઝેકો ઈફતાર કરના ચાહતા હૂં. ઐસી ભી મુહબ્બત હોતી હે, 'અલ્લાહુ અકબર !' અલ્લાહ તઆલા ઈસ મુહબ્બતકા થોળાસા નશા હમેં ભી અતા ફરમા દે, ફિર હમેં ઈબાદાતકે અંદર સુકૂન નસીબ હો જાએગા, ઈસ લિએ કહા કે العشق نار یحرق ما سوا الله "ઈશ્ક એક આગ હે, જો માસિવાકો જલા કર રખ દેતી હે." અલ્લાહકી મુહબ્બત દિલમેં આતી હે, ગૈરસે ઈન્સાનકી નિગાહેં ઉઠ જાતી હેં,

ઈશ્કકી આતિશકા જબ શો'લા ઉઠા,
માસિવા મા'શૂક સબ કુછ જલ ગયા,
તેગલા (તલ્વાર)સે કત્લ ગૈરે હક હુવા,
દેખિએ ફિર બા'દ ઉસકે ક્યા બચા,
ફિર બચા 'અલ્લાહ' બાકી સબ ફના,
મરહબા એ ઈશ્ક તુઝકો મરહબા.

"યહ ઈશ્કકી તલ્વાર ઐસી ચલ્તી હે, યહ અલ્લાહકે સિવા હર એકકો ફના કરકે રખ દેતી હે." ઈસ લિએ કિસી આરિફને કહા :—

شاد باش اے عشق خود سودائے ما
اے دوائے جملہ علت ہائے ما
اے دوائے عزت و ناموس ما
اے کہ افلاطون و جالینوس ما

"યહ ઈશ્ક સારી બીમારિયોંકે લિએ અફલાતૂન ઔર જાલીનૂસ બન જાયા કરતા હે." તો અલ્લાહ તઆલાસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગિએ તાકે અલ્લાહ તઆલા હમેં માસિવાકી મુહબ્બતસે મહફૂઝ ફરમાએ ઔર કિયામતકે દિન અપને ચાહનેવાલોંમેં શુમાર ફરમા લે.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત 3

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદિદી)

ગોઝર અંબાલા ૨૦૦૧

ફેહરિસ્તે અનાવીન

ﷲ ﷲ ﷲ

ઈકિતબાસ

જો ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાકે સાથ મુહબ્બત કરતા હે અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે નામકા ડંકા પૂરી દુનિયામેં બજા દેતા હે. હદીષે પાકમેં આયા હે કે જબ બંદા અપની ઈબાદાતકે ઝરીએ અલ્લાહ તઆલાકા મુકર્રબ બન જાતા હે તો અલ્લાહ તઆલા જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામકે ઝરીએ આસ્માનો ઝમીનમેં યહ એલાન કરવા દેતે હેં કે લોગોં અલાહ તઆલા ફુલાં બંદેસે મુહબ્બત કરતે હેં.

ثم يوضع له القبول في الارض

(ફિર ઉસ્કે લિએ ઝમીનમેં કબૂલિયત રખ દી જાતી હે.)

ہرگز نمیرد آنکہ دلش زندہ شد بعشق

ثبت است بر جریدۂ عالم دوام ما

(જિસ્કા દિલ ઈશ્કકે સાથ ઝિંદા હો વહ મરતા નહીં

લિહાઝા દુનિયાકી તારીખ પર હમારા દવામ પુખ્તા હે.)

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

જબ તક બિકે ન થે કોઈ જાનતા ન થા

તૂને ખરીદ કર હમેં અનમોલ કર દિયા

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ

દામત બરકાતુહુમ નકશબંદી મુજદ્દિદી

ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلاَمٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

ઝરૂરતે મુહબ્બત

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને કાઈનાતકી તમામ ચીઝોંમેં એક દૂસરેકી તરફ મૈલાન રખ્ખા હે. યહ મૈલાન અગર બેજાન ચીઝોંમેં હો, તો યહ કશિશ કહલાતી હે, જૈસે કશિશે ષકલ, (ગ્રીવે ટિસનલ ફોર્સ) સાંઈન્સકા એક છોટાસા તાલિબે ઈલ્મ ભી જાનતા હે, કે (પ્લેન્ટ) એક દૂસરેકો અપની તરફ (અટેક) કરતે હેં, યહ મૈલાન જો બેજાન ચીઝોંકા એક દૂસરેકી તરફ હે, યહ કશિશ કહલાયા ઔર યહી મૈલાન અગર જાનદાર લોગોંકા હો, તો ઉસકો મુહબ્બતકે નામસે તા'બીર કરતે હેં. મુહબ્બતકી અલામાત યહ હોતી હેં, કે તબાઈઅ એક દૂસરેકી તરફ રગબત રખતી હેં, એક દૂસરેસે બાત કરનેમેં મઝા આતા હે, મિલ બેઠનેમેં મઝા આતા હે, હાલ અહવાલ કહને સુનનેમેં મઝા આતા હે ઔર અગર કભી ઉસ્સે જુદા વકત ગુઝરના

પળે, તો ઈન્સાન ઉસ્કી કમીકો મહસૂસ કરતા હે. યહ મુહબ્બત ઈન્સાનકો મખ્લૂકસે ભી હોતી હે ઔર પરવર દિગારસે ભી હોતી હે, અગર મખ્લૂકસે યહ મુહબ્બત ન હો, તો ઈન્સાન મઆશરેમેં ઝિન્દગી ગુઝાર હી નહીં સકતા, મઆશરેમેં કામ્યાબ ઝિન્દગી ગુઝારનેકે લિએ ઈન મુહબ્બતોંકા હોના ઝરૂરી હે. મા બાપસે મુહબ્બત, અપને ઉસ્તાઝસે મુહબ્બત, પળોસીસે મુહબ્બત, રિશ્તેદારોંસે મુહબ્બત યહ વહ તમામ મુહબ્બતેં હેં, કે જિન્કી શરીઅતને ઈજાઝત દી હે. ઈસી વજહસે ઈન્સાન દૂસરેકે ગમકો અપના ગમ સમઝતા હે ઔર દૂસરેકી ખૂશીકો અપની ખૂશી સમઝતા હે. યહી વજહ હે, કે બીમાર લેટા હુવા હોતા હે ઔર તીમારદાર સારી રાત જાગ કર ઉસ્કે કરીબ ગુઝાર દેતા હે. અગર યહ મુહબ્બતેં ન હોતીં, તો દુનિયામેં કોઈ કિસીકા પુરસાને હાલ ન હોતા. ઈન્સાનિય્યતકો જો ઈમ્તિયાઝ હે, વહ ઈમ્તિયાઝ શાયદ બાકી ન રહતા, લેકિન એક ઉસૂલ વાઝે કર દિયા ગયા, કે યહ તમામ મુહબ્બતેં દિલમેં હોં, તો ઝરૂર. મગર ઉન્કી સિમ્ત (દિશા) ઠીક હોની ચાહિએ.

મુહબ્બતકા કિબ્લા ક્યા હો ?

આમ તોર પર કહા જાતા હે, "ફાસલેકી કોઈ પર્વાહ નહીં, સિમ્તકો દેખો." અગર સહીહ સિમ્તકી તરફ ઈન્સાન કદમ ઉઠાતા રહા હે, તો જલ્દી યા બદેર ઈન્સાન મંઝિલ પર પહુંચ જાએગા ઔર અગર સિમ્ત હી ઠીક નહીં, તો જિતના ચાહે તેઝ રફતાર હો, યહ કભી મંઝિલ પર નહીં પહુંચ પાએગા. તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈસ મુહબ્બતકો (ઈસ્કયૂલર કોન્ટેટી) નહીં બનાયા, કે જિધર જી ચાહે ઈન્સાન અપને દિલકો અટકા બેઠે, ઈસ્કો (બેકળ કોન્ટેટી) બનાયા હે. ઉસ્કી સિમ્ત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે લિએ હો, ચુનાંચે જબ

હમ કલિમા પળ્હતે હૈં 'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ' તો ઉસ્કા મફહૂમ યહ હોતા હે, કે ઈન્સાન મખ્લૂકસે કટે ઔર અલ્લાહસે જુળે, ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતકે સાથ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મખ્લૂકાતસે તા'લ્લુક કાઈમ કરે, તો ફિર યહ તા'લ્લુકાત નફસાની ખ્વાહિશાતકે સાથ નહીં હોતે, બલ્કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતસે હોતે હૈં, જબ યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતકી વજહસે હોંગે, તો ફિર યહ તા'લ્લુકાત ઈબાદત બન જાએંગે ઔર અગર અપને નફસકી ખ્વાહિશાતકી વજહસે હોંગે, તો યહ ગુનાહ બન જાએંગે. ઈન દોનોંકે દરમિયાન યહ હદ ફાસિલ હે, લિહાઝા અગર ઈન મુહબ્બતોંકી નિસ્બત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી વજહસે હે, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે યહાં મકબૂલ હે.

મુહબ્બતકી કીમત

હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગયા, કિયામતકે દિન જબ અર્શકે સિવા કોઈ સાયા નહીં હોગા, તો વહ બંદે જો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે લિએ એક દૂસરેસે મુહબ્બત કરતે હોંગે رجلان تحابا في الله "વહ દો આદમી જો અલ્લાહકે લિએ આપસમેં મુહબ્બત રખતે હોં" અલ્લાહ ઉન દોનોંકો ઈસ મુહબ્બતકી વજહસે જન્નતમેં દાખિલા અતા ફરમા દેંગે, તો યહ મુહબ્બતે મહમૂદ હૈં, અગર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતસે હોં ઔર અગર અપની ખ્વાહિશાતે નફસાની, અપને ફાઈદે ઔર દુનિયાકી અગરાઝકે લિએ હૈં, તો યહ મુહબ્બતે મઝમૂમ (બૂરી) બન જાતી હૈં. પહલી સૂરતકો ઈશ્કે હકીકી કહતે હૈં ઔર દૂસરી સૂરતકો ઈશ્ક મિજાઝી કહતે હૈં, હે તો દોનોં ઈશ્ક હી, લેકિન ડાઈરેક્શનકા ફર્ક હો ગયા, ઈસ વજહસે મુઝિલેં મુખ્તલિફ હો ગઈ. ઈસ લિએ કુર્આને મજીદમેં

ચીઝોંકી ઔર લોગોંકી મુહબ્બતસે મના' નહીં કિયા ગયા, ઉન્કી અહબીયતસે મના' કિયા ગયા, ઈસ્કા ક્યા મતલબ ? કે યહ મુહબ્બતેં અલ્લાહકી મુહબ્બત પર ગાલિબ નહીં હોની ચાહિએં, ઈસ્કે માતેહત હોની ચાહિએં, ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાયા,

قُلْ اِنْ كَانَ آبَائُكُمْ وَ اَبْنَائُكُمْ وَ اِخْوَانُكُمْ وَ اَزْوَاجُكُمْ وَ عَشِيْرَتُكُمْ

وَ اَمْوَالُ نِ اقْتَرَفْتُمُوْهَا وَ تِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَ مَسَاكِنَ

تَرْضَوْنَهَا اَحَبَّ اِلَيْكُمْ مِنَ اللهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ جِهَادٍ فِىْ سَبِيْلِهٖ

فَتَرَبَّصُوْا حَتّٰى يَاْتِىَ اللهُ بِاَمْرِهٖ.

"યહ તમામ મુહબ્બતેં, અગર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત, ઉસ્કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ તઆલા અલયિહ વ સલ્લમકી મુહબ્બત ઔર અલ્લાહકે રાસ્તમેં જિહાદ કરનેકી મુહબ્બત પર ગાલિબ હેં, તો ફિર તુમ અલ્લાહકે હુકમકા ઈન્તિઝાર કરો" તો યહ મુહબ્બતેં હોની ચાહિએં, મગર અલ્લાહકી મુહબ્બતકી છત્રીકે નીચે હોની ચાહિએ, ઉસ્કે સાયામેં હોં, ફિર યહ ઠીક હેં. ઈસ લિએ ઈન્સાન ઈન મુહબ્બતોંસે ઝિન્દગી ગુઝારેગા તો નેકી કમાએગા, લેકિન જહાં દેખે કે યહ દુનિયાકી મુહબ્બતેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત કે રાસ્તેમેં રુકાવટ બન રહી હેં, અબ હુકમ મિલેગા કે તુમ ઉન્કો રાસ્તેમેં પળે હૂએ દેખો, તો પાઉંકી ઠોકર લગા કર આગે નિકલ જાઓ, મન્ઝિલે મકસૂદ કુછ ઔર હેં. યહ મુહબ્બત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઈબાદત ઔર અલ્લાહકી બંદગીકે રાસ્તેમેં રુકાવટ નહીં બનની ચાહિએ, અગર કહીં કોઈ મુહબ્બત રુકાવટ બનેગી, તો ફિર ઉસ પર પાઉં રખકે હમેં કદમ આગે બઢાના પળેગા, તો યહ મુહબ્બતેં ઉસ વક્ત તક સલામત હેં, ઠીક હેં, જબ તક અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી

નિસ્બતસે હૈં, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકી બિના પર હૈં. અસલ મુહબ્બત દિલમેં પરવર દિગારે આલમકી હો. મુહબ્બતે ઈલાહીકી મિષાલ સમજિએ, કે યહ એક તના હે દરખ્તકા ઔર બાકી ઉસ્કી શાખેં હૈં. સાફ ઝાહિર હે, કે જો શાખ અપને તનેસે જુદા હોતી હે, ફિર વહ શાખ હરી ભરી નહીં રહતી, મુર્ઝા જાતી હે, બર્ગોબાર (ફૂલ ઔર પત્તે)સે મહરૂમ હો જાયા કરતી હે. ઈસી તરહ કોઈ ભી મુહબ્બત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બતસે કટ જાએગી, તો વહ ઈન્સાનકે લિએ નુક્સાનકા સબબ બન જાએગી. એક હી મુહબ્બત હે જો ગાલિબ હો, ઈસી લિએ હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગય :—

مَنْ اَحَبَّ لِلّٰهِ وَ اَبْغَضَ لِلّٰهِ وَ اَعْطٰى لِلّٰهِ وَ مَنَعَ لِلّٰهِ فَقَدِ اسْتَكْمَلَ الْاِيْمَانَ

"જિસ્ને દિયા અલ્લાહકે લિએ, ન દિયા અલ્લાહકે લિએ, કિસીસે મુહબ્બત કી અલ્લાહકે લિએ, કિસીસે દિલમેં બેર રખ્ખા તો ભી અલ્લાહકે લિએ, ઈસ બંદેને અપને ઈમાનકો મુકમ્મલ કર લિયા" યા'ની મુહબ્બતે ઈલાહી એક સેન્ટર હે ઔર બાકી મુહબ્બતેં ઉસ્કે ગિર્દ ઘુમ રહી હૈં ઔર જબ ઈસ સેન્ટરસે હટેંગી, તો ફિર ઈન્સાનકો નુક્સાન દેનેવાલી બન જાએંગી. ઈસ લિએ ઈર્શાદ ફરમાયા ـــــــــــ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે" યહાંસે મા'લૂમ હુવા કે મુહબ્બતકે ભી મદારિજ (દર્જે) હૈં.

અલ્લાહકી મુહબ્બતકા બીજ હર કિસીકે દિલમેં હે

આપ પીનેકે લિએ પાની માંગતે હૈં ઔર સાદા પાની ઉઠા કર દે દિયા જાતા હે. આપ કહતે હૈં, યહ તો ગરમ હે. હાલાંકે વહ ગરમ નહીં હોતા, લેકિન વહ ઈતના ઠંડા નહીં જિતના

આપ ચાહતે હૈં. આપ તો ફ્રિઝકા પાની પીના ચાહતે હૈં, ઉસ્ને નલકા પાની લા કર દે દિયા. ઈસ લિએ આપને કહા કે યહ તો ગરમ લા કર દે દિયા, અબ લફ્ઝ આપને ગરમ ઈસ્તિઅમાલ કિયા, લેકિન ગર્મીકા એક મેઅયાર હે, ફિર આપ વુઝૂકે લિએ પાની લેના ચાહતે હૈં. અબ અગર આપકો ઉસી નલકા પાની દિયા જાએ, જિસ્કો આપને ગરમ કહા થા. તો આપ કહેંગે, કે થોળા ગરમ હોના ચાહિએ થા, અબ ગર્મીકી શિદત ઝરા આપકો ઝિયાદા ચાહિએ, આપને ચાઈકે લિએ પાની મંગાયા, અગર વહી પાની આપકો લા કર દે દિયા જાએ, તો કહેંગે કે નહીં ઝરા ઝિયાદા ગરમ હોના ચાહિએ, તો તીનોં સૂરતોંમેં આપને ગરમકા લફ્ઝ ઈસ્તિઅમાલ કિયા. પીનેકે લિએ પાની યહ ગરમ હે. વુઝૂકે લિએ પાની યહ ગરમ હે. ચાઈકે લિએ પાની યહ ગરમ હે, મગર તીનોંકી ગર્મીકી જો ડીગ્રી હે, વહ મુખ્તલિફ હે. ઉસ્કો શિદત કહતે હૈં. હર મોમીનકે દિલમેં જિસ્ને ભી કલિમા પળ્હા હે, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકા બીજ મૌજૂદ હે. કિતના હી ગાફિલ ક્યૂં ન હો, કિસી કદર બેઅમલ ક્યૂં ન હો, ઉસ્કી ઝિન્દગી દિન રાત ગુનાહોંમેં ક્યૂં ન ગુઝરે, લેકિન અગર ઉસ્ને કલિમા પળ્હા હુવા હે, યહ ઈસ બાતકી દલીલ હે, કે ઉસ્કે અંદર મુહબ્બતે ઈલાહીકા બીજ મૌજૂદ હે. હાં ઉસ્કો મુનાસિબ ફિઝા મિલે, માહોલ મિલે, તો ફિર યહ બીજ ફલે ફૂલેગા ઔર ફલ ફૂલ નિકાલેગા. ઈસી તરહ ઈન્સાન જિસ માહોલમેં રહે ઔર જૈસે અમલ કરે, તો ફિર ઈસ મુહબ્બતકી કૈફીયતમસે શિદત આતી ચલી જાએગી. જિન્કો આજ હમ અવ્લિયા અલ્લાહ કહતે હૈં. યહ વહ લોગ હોતે હે, જો ઈસ મુહબ્બતકી ઝિયાદાસે ઝિયાદા હદકો હાસિલ કર ચુકે હોતે હૈં. ઉન્કો અપને સીનેમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી

મુહબ્બતકી એક હરારત મહસૂસ હોતી હે, મુહબ્બતકી ગર્મી મહસૂસ હોતી હે ઔર વહ મુહબ્બતકી ગર્મી ઉન્હેં ચેનસે નહીં બેઠને દેતી. વહ હર વક્ત અમલકે લિએ બરઅંગેખ્તા (મશ્ગૂલ) હોતે હેં, વહ અગર ફજ્રકી નમાઝ પઢતે હેં, તો ઉન્હેં ઝોહરકી નમાઝકા ઈન્તિઝાર રહતા હે. વહ ઝોહર પઢતે હેં, ઉન્હેં અસ્રકા ઈન્તિઝાર રહતા હે. ઉન્કો અલ્લાહકે હુક્મ પર અમલ કરના બોઝ મહસૂસ નહીં હોતા, બલ્કે મુહબ્બતમેં વહ ઈસ પર અમલ કર રહે હોતે હેં, અપની તરફસે વહ આ'માલ ભી કરતે હેં ઔર ઊપરસે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા વહ એહસાન ભી માનતે હેં, કે એ માલિક ! તેરા યહ એહસાન હે, કે તૂને હમેં તૌફીક દી હૂઈ હે. ઉન્કે દિલમેં યહ બાત હોતી હે

مِنّت منہ کہ خدمت سلطاں ہمی کنی
منت ازو شناس کہ در خدمت گذاشت است

("એ દોસ્ત તૂ બાદશાહ પર એહસાન ન ચઢા, કે તૂ ઉસ્કી ખિદમત કરતા હે. અરે બાદશાહકી ખિદમત કરનેવાલે તો લાખોં હેં, યહ તો ઉસ્કા એહસાન હે કે ઉસ્ને તુઝે ખિદમતકે લિએ કબૂલ કર લિયા હે.") તો ઐસા બંદા જબ અલ્લાહકી ઈબાદતમેં ઝિન્દગી ગુઝારતા હે, તો ઉસ્કે સામને સજદારેઝ ભી હોતા હે ઔર એહસાન ભી ઉસી પરવર દિગારકા માન રહા હોતા હે. યહ મુહબ્બતકી શિદ્દત હે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો યહ મત્લૂબ હે وَالَّذِيْنَ آمَنُوْا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." આજ હમ સબકે સબ જિતને યહાં કલિમાગો મૌજૂદ હેં, સીનોંમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત લિએ બેઠે હેં, યહ મુહબ્બત હી તો હે, જો હમેં યહાં ખીંચ લાઈ હે. હમારા અપને ઘરોંસે વક્ત નિકાલ કર, અપની તીજારતસે વક્ત ફારિગ હો કરકે અપની

મસ્રૂફિય્યાતકો ટાલ કર, યહાં આ જાના યહ એક વાઝિઅ દલીલ હે, કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત સીનોંમેં મૌજૂદ હે, લેકિન હમ ઈસ બાતકે તલબગાર હેં, કે યહ મુહબ્બત ઝિયાદા હો જાએ. આપને દેખા હોગા, કે એક આદમી કિતના હી ગાફિલ ક્યૂં ન હો, બિલ્કુલ બેનમાઝી, બેઅમલ કિસ્મકા આદમી હે, મગર વહ ભી અગર ઝમીન પર પળા હુવા કાગઝ દેખતા હે, જિસ પર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા નામ લિખ્ખા હુવા હે, તો વહ ભી ઉસ્કો ઉઠા કર ઊપર રખ દેગા, યહ અલામત હેં, કે ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત મૌજૂદ હે.

મુહબ્બતે ઈલાહીકા અજીબ વાકિઆ

અમેરીકામેં એક નૌજવાન થા. કલિમાગો મુસલમાન, લેકિન દફ્તરમેં કામ કરતા થા, દફ્તરમેં કામ કરનેવાલી એક અમેરીકન લળકીસે ઉસ્કા તઅલ્લુક બન ગયા ઔર ઉસ્કી મુહબ્બતકા યહ તઅલ્લુકી ઈતના બળ્હા, કે ઉસ્ને યહ મહસૂસ કિયા, કે અબ મેં ઉસ્કે બગૈર નહીં રહ સકતા, ચુનાંચે ઉસ્ને ઉસ્કે વાલિદૈનકો પૈગામ ભેજા, કે મેં ઈસ્સે શાદી કરના ચાહતા હૂં. ઉસ્કે વાલિદૈનને કહા કે હમારી કંડીશન યહ કે હમ ઈસાઈ હેં. આપકો અપના દીન છોળ કર ઈસાઈ બનના પળેગા, વાલિદૈનસે કતઅ તઅલ્લુક કરની પળેગી. આપ અપને મુલ્ક વાપસ નહીં જાયા કરેંગે. જિસ મઆશરેમેં આપ રહતે હેં, ઉસ્સે આપ બિલ્કુલ મિલા હી નહીં કરેંગે, અગર આપ યહ શરાઈત પૂરી કર સકતે હેં, તો હમ અપની બેટીકી શાદી કર દેંગે, યહ અપને જઝબાતમેં ઈસ કદર મગ્લૂબુલ્હાલ થા, કે ઉસ અલ્લાહકે બંદેને યહ તમામ શરાઈત કબૂલ કર લીં. મા બાપસે રિશ્તા ખત્મ, અઝીઝ અકારિબસે રિશ્તા ખત્મ, મુલ્કસે રિશ્તા

ખત્મ ઔર જિસ કમ્યૂનીટીમેં યહ રહતા થા, ઉન સબસે રિશ્તા ખત્મ, હત્તાકે યહ ઈસાઈ બન કર ઈસાઈયોંકે માહોલમેં ઝિન્દગી ગુઝારને લગ ગયા, ઉસ્ને અપની શાદી કર લી. મુસલમાન બળે પરેશાન, કભી કભી વહ ઉસ્કી તલાસ કરનેકી કોશિશ કરતે, મગર યહ ઉનસે મિલ્નેસે ભી ઘબરાયા કરતા થા. કભી કહીં કિસીકો દેખ ભી લેતા થા, તો દૂર કતરા જાતા થા. લોગ બિલ્આખિર થક ગએ, કિસીને કહા કે ઉસ્કે દિલ પર મુહર લગ ગઈ, કિસીને કહા કે મુર્તદ હો ગયા, કિસીને કહા કે ઉસ્ને જહન્નમ ખરીદ લી, કિસીને કહા કે ઉસ્ને બળા મહંગા સોદા ખરીદા, હર એકકી અપની અપની બાતેં થીં. એક સાલ ગુઝર ગયા, દો સાલ ગુઝર ગએ, હત્તાકે તીન ચાર સાલ ઈસી હાલતમેં ગુઝર ગએ, યહાં તક કે દોસ્ત અહબાબ સબકી યાદદાશ્તસે ભી નિકલ લગ ગયા. ભુલી બિસરી ચીઝ બનતા ચલા ગયા. એક દિન ઈમામ સાહબને ફજકી નમાઝકે લિએ જબ દરવાઝા ખોલા, તો દેખા કે યહ નૌજવાન આયા, ઉસ્ને વુઝૂ કિયા ઔર મસ્જિદમેં નમાઝકી સફમમેં બેઠ ગયા. ઈમામ સાહબ બળે હૈરાન, ઉન્કે લિએ તો યહ ચીઝ બિલ્કુલ અજીબ થી. નમાઝ પળ્હાઈ ઔર ઉસ્કે બા'દ ઉસ્સે સલામ કિયા, ફિર ઉસ્કો લેકર અપને હુજરેમેં ગએ ઔર ઉન્હોંને મુહબ્બત પ્યારસે ઝરા પૂછા, કે આજ બળી મુદતકે બા'દ આપકી ઝિયારત નસીબ હુઈ. ઉસ વક્ત ઉસ્ને અપની હાલત બતાઈ, કે મૈંને ઉસ લળકીકી મુહબ્બતમેં અપના સબ કુછ કુર્બાન કર દિયા, બહુત કુછ મેંને અપના ઝાઈઅ કર દિયા, લેકિન જિસ ઘરમેં રહતા થા, મેરે ઉસ ઘરમેં અલ્લાહકા કુર્આન રખ્ખા હોતા થા. મૈં જબ કભી આતા જાતા ઉસ પર મેરી નઝર પળતી, તો મૈં અપને દિલમેં સોચતા કે યહ મેરે મૌલાકા કલામ હે, યહ

મેરે અલ્લાહકા કુર્આન હે ઔર મેરે ઘરમેં મૌજૂદ હે. મેં અપને નફસકો મલામત કરતા, આ'માલ તો મેરે બુરે થે, લેકિન દિલ મુઝે કહા કરતા થા, કે નહીં જિસ્કા મૈંને કલિમા પળ્હા, મેં ઉસ્સે મુહબ્બત કરતા ઝરૂર હૂં. ઉસ્કી નિશાની મૈંને અપને ઘરમેં રખ્ખી ઝરૂર હે. ઈસ તરહ કઈ સાલ ગુઝર ગએ. એક દિન મેં આયા ઔર હસ્બે મા'મૂલ મૈંને ગુઝરતે હુએ ઉસ જગહ પર નઝર ડાલી, મુઝે કુર્આન નઝર ન આયા મૈંને બીવીસે પુછા, કે યહાં એક કિતાબ હુવા કરતી થી, વહ કહાં હે ? ઉસ્ને કહા કે મૈંને ઘરકી સફાઈ કી થી, ઉસ્મેં ગૈર ઝરૂરી ચીઝોંકો મૈંને ફૈંક દિયા હે. ઉસ્ને પૂછા ઉસ કિતાબકો ભી ? ઉસ્ને કહા હાં, યહ વહાંસે વાપસ ગયા ઔર કુળે ફૈંકનેકી જગહસે ઉસ કિતાબકો ઉઠા કર લે આયા. જબ લળકીને દેખા કે યહ બહુત ઝિયાદા ઈસ કિતાબકા એહસાસ કર રહા હે, તો વહ ભી એહસાસ કરને લગી કે આખિર વજહ ક્યા હે, ઉસ્ને કહા કે બસ મેં ઈસ કિતાબકો રખના ચાહતા હૂં. ઉસ લળકીને જબ દેખા યહ તો અરબીમેં હે, તો ઉસ્ને કહા, કે હાં કોઈ ન કોઈ ઈસ્કા તઅલ્લુક ઈસ્લામસે હે, તો ઉસ્ને કહા કે દેખો યા તો ઈસ ઘરમેં યહ કિતાબ રહેગી યા ફિર મેં રહૂંગી, તુમ્હેં ઈસ્મેંસે કિસી એકકે બારેમેં ફૈસલા કરના હોગા. વહ કહને લગા કે જબ ઉસ લળકીને યહ કહા, તો મેરે લિએ યહ ઝિન્દીગાકા અજીબ વક્ત થા, મૈંને અપને દિલસે પૂછા, કે તુને અપની ખ્વાહિશાતકી તક્મીલકે લિએ વહ કુછ કર લિયા, જો તુઝે નહીં કરના ચાહિએ થા, આજ તેરા રિશ્તા પરવર દિગારસે હમેશાકે લિએ ટુટ જાએગા, અબ તૂ ફૈસલા કર લે, કે અબ તો ઉસ્કો ચાહતા હે યા ઉસ્કે પરવર દિગારકો ચાહતા હે, જબ મૈંને દિલમેં યહ સોચા, તો દિલને યહ આવાઝ દી કે નહીં મેં અપને મૌલાસે

કભી ભી નહીં કટના ચાહતા, મૈંને લળકીકો તલાક દી. અબ મૈંને દોબારા કલિમા પળ્હા ઔર અબ મૈં હમેશાકે લિએ પક્કા મુસલમાન બન ચુકા. સોચિએ ઈતને ગાફિલ મુસલમાનકે દિલમેં ભી અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકા બીજ મૌજૂદ હોતા હે.

એક અહમ સબક

ઈસ લિએ કઈ લોગોંકો દેખા કે અગર કોઈ નમાઝ ન પળ્હતા હો, તો ઉસ્કો વહ બહુત હી બુરી નઝરસે દેખતે હેં. એક ઉસૂલ યાદ રખિએ, બુરાઈસે નફરત હોની ચાહિએ, બુરેસે નહીં. જિસ તરહ ડાકટર અપને હોસ્પિટલમેં બીમારિયોંસે નફરત કરતે હેં બીમારોંસે નફરત નહીં કિયા કરતે, અગર બીમારોંસે નફરત કરતે, તો સ્ટાફ દિન રાત ઉન્કી ખિદમત ક્યૂં કરતા. વહ બીમારિયોંસે બચતે હેં, કે યહ બીમારિયાં હમેં ન લગ જાએં, લેકિન ઉન્કો બીમારોંસે મુહબ્બત હોતી હે. નબી અલય્હિસ્સલામને ભી હમેં યહી તા'લીમ દી, ચુનાંચે કચ્ચી પ્યાઝ ઉસ્મેં મહક હોતી હે, તો મના' ફરમા દિયા, કે "જબ તુમ યહ મહકવાલી ચીઝ ખાઓ, તો મસ્જિદમેં ન આઓ, જબ તકકે તુમ અપને મુંહકો સાફ ન કર લો" તો નબી અલય્હિસ્સલામને વહાં યહ નહીં ફરમાયા કે મૈં પ્યાઝસે નફરત કરતા હૂં, બલ્કે ફરમાયા اِنِّی اَکْرَهُ رِیْحَهَا "મૈં ઈસ પ્યાઝકી બૂસે નફરત કરતા હૂં." તો હમેં બંદેકે અમલકી બૂસે નફરત હોની ચાહિએ બંદેસે નહીં. ઈસ લિએ કે યહી અલ્લાહકા બંદા અગર અપની ઝિન્દગીકી સિમ્ત (દીશા)કો બદલ લેગા, તો જૈસે આજકા ગુનહગાર હે યહ કલકા તહજ્જુદ ગુઝાર બન જાએગા. યહ દિલ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી દો ઉન્ગલીયોંકે દરમિયાન હે يُقَلِّبُهَا كَيْفَ يَشَاءُ "અલ્લાહ તઆલા જિસે ચાહતે

હેં, દિલોંકા રૂખ બદલ દિયા કરતે હેં'' ઈસ લિએ હમેં ઈન્સાનિય્યતકે નાતે હર બંદેસે મુહબ્બત હો કે યહ અલ્લાહકે બંદે હેં. ઈન્સાનિય્યતકી બુન્યાદ પર હમેં હર બંદેસે તઅલ્લુક હો.

મુહબ્બતકે ગલ્બેમેં દો બૂળ્હોંકી લળાઈ

મકામાતે ઝવારિયામેં એક અજીબ બાત લિખ્ખી હૂઈ હે, કે એક મર્તબા ''ખ્ખાનકાહે ફઝલિયા''મેં દો બુળ્હે આપસમેં ઉલઝના શુરૂઅ હો ગએ. દેખનેવાલે બળે હેરાન હૂએ, કે યહ દોનોં ઝાહિરમેં બળે નેક ઔર મુત્તકી નઝર આતે હેં, ઈત્તિબાએ સુન્નત ભી ઉન્કે જિસ્મ પર બિલ્કુલ ઝાહિર હે, મગર એક દૂસરેસે લળ રહે હેં. એક ઉસ્કો થપ્પળ લગાતા હે ઔર દૂસરા ઉસ્કો લગાતા હે, વહ ઉસે ખીંચતા હે ઔર વહ ઉસે ખીંચતા હે ઔર કુછ બાતેં ભી કર રહે હેં. એક સાહિબ કરીબ હૂએ, કે આખિર બાત ક્યા હે. જબ વહ કરીબ હૂએ તો ક્યા દેખતે હેં, કે વહ દોનોં મુહબ્બતે ઈલાહીમેં ઈતના મુસ્તગ્રક (ડુબે હુએ) થે, કે આપસેમેં બેઠે હૂએ ઉન્મેંસે એકને કેહ દિયા ''અલ્લાહ મેડા એ'' યા'ની અલ્લાહ મેરા હે. જબ દૂસરેને સુના, તો વહ ઉલઝને લગા કે નહીં ''અલ્લાહ મેડા એ'' વહ ઉસે મારતા હે ઔર કહતા હે કે''અલ્લાહ મેડા એ'' ઔર વહ ઉસે મારતા હે ઔર કહતા હે કે ''અલ્લાહ મેડા એ'' મુહબ્બતકા કિતના ગલ્બા થા, કે દોનોં ઈસ બાત પર ઉલઝ રહે થે. ''અલ્લાહુ અકબર''

ઈશ્કે ઈલાહીકા અજીબ ઈઝહાર

કહતે હેં, કે મજનૂંને હર ચીઝકા નામ લૈલા રખ દિયા થા ઔર ઝુલેખાને હર ચીઝકા નામ યુસૂફ રખ દિયા થા. ઈસી તરહ જિન્કે દિલોંમેં મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા હોતા હે વહ

ભી હર બાતકે સામને અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા નામ લેતે હૈં.

મેહબ્બતે ઈલાહી બઢાનેકી ઝરૂરત હે

اَلْخَلْقُ عِيَالُ اللّٰهِ હદીષે પાકમેં આતા હે કે "અલ્લાહકી મખ્લૂક અલ્લાહકી અયાલ હે" તો યહ બાત ઈસ લિએ કહી, કે જિસ્ને ભી કલિમા પઢા ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝકી મુહબ્બત હોતી હે, મગર ઈસ મુહબ્બતકી કંડીશન યહ હોતી હે, કે વહ બહુત હી કમ્ઝોર હોતી હે. અબ ઈસ કમ્ઝોરીકો કુવ્વતસે બદલનેકી ઝરૂરત હે. વહ કૈસે બદલેં? જિસ તરહ એક દરખ્ત કમ્ઝોર હે, ઉસ્કો પાની દીજિએ ખાદ (ખાતર) દીજિએ, તો વહ અચ્છા તવાના દરખ્ત બન જાએગા. આપ ભી ઈસ નૌજવાનકો અચ્છા માહોલ દીજિએ, વઅઝ વ નસીહત કીજિએ, ઉસ્કો મુતવજ્જેહ કીજિએ, યહી કમ્ઝોર નૌજવાન બિલ્આખિર આપકે સામને એક મઝબૂત મોમીન બન કર ખડા હો જાએગા, તો યહ તમામ મુહબ્બતે ઉસ વક્ત તક ઠીક હૈં, જબ તક અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝકી નિસ્બતસે હૈં ઔર રહી બાત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝકી મુહબ્બતકી, તો ઉસ્કી કોઈ હદ નહીં હે. કોઈ ડીગ્રી બતાઈ નહીં ગઈ, ફરમાયા "અશદ્દુ હુબ્બિલ્લાહી" "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે" અબ ઈસ મુહબ્બતકી શિદ્દત જિતની હમ બઢા સકેં, યહ હમારી ઝિન્દગીકા મકસદ હે. ઐસી મુહબ્બત હો, કે હમ અલ્લાહકા નામ સુનેં, હમ તડપ ઉઠેં. હદીષે પાકમેં આતા હે, સય્યિદા આઈશા સિદ્દીકા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા રિવાયત ફરમાતી હે, કે નબી અલૈહિસ્સલામ હમારે દરમિયાન બૈઠે આપસમેં ગુફ્તગૂ કર રહે હોતે થે, બિલાલકી આવાઝ આતી "અલ્લાહુ અકબર" મઅ્ઝૂન ઈસી વક્ત ખડે હોતે થે ઔર યૂં લગતા થા, કે જૈસે

હમેં પહચાનતે હી નહીં હેં. યહ હે મુહબ્બતકી શિદત કે અલ્લાહકા નામ સુના, કે મુનાદીને નિદા દી સબ ચીઝોંકો છોળ દિયા. અબ મેં અપને માલિકકે સામને સજદા રેઝ હોનેકે લિએ જા રહા હૂં, તો હમેં ભી ઐસી મુહબ્બત મહસૂસ હો, કે અઝાનકી આવાઝ સુનેં હમ ઉસી વક્ત નમાઝકે લિએ મસ્જિદમેં પહુંચ જાએં. હુક્મ સુને ઉસ પર અમલ કરને આમાદા હો જાએં. આજ યહ ચીઝ હમારે અંદર કમ હે, જિસ્કી વજહસે અકષર અહબાબ બેઈલ્મીકા શિકાર હો જાતે હેં. દિલ કેહ રહા હોતા હે, લેકિન અમલકે લિએ કદમ આગે નહીં બળ્હાતે મુહબ્બતકે જઝબેમેં અગર પુખ્તગી આ જાએ તો ફિર ઈન્સાનકો કોઈ પીછે રોક નહીં સકતા.

આ'માલમેં રૂહ કૈસે પળે

મુહબ્બતકા જઝબા હમારે સલ્ફે સાલિહીનકી ઝિન્દગીયોંમેં હમેં નુમાયાં નઝર આતા હે.

મુહબ્બતકા જુનૂન બાકી નહીં હે,
વહ દિલ વહ આરઝૂ બાકી નહીં હે.
નમાઝ વ રોઝે વ કુર્બાની વ હજ,
યહ સબ બાકી હે તો બાકી નહીં હે.

તો આજ આ'માલ તો હેં, લેકિન ઉન આ'માલકે અંદર વહ રૂહ મૌજૂદ નહીં હે ઔર યહ રૂહ પળતી હે, મુહબ્બતકી વજહસે, ફિર જબ વહ નમાઝ પળ્હતા હે, તો હુઝૂરીકે સાથ પળ્હતા હે, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝકા કુર્આન પળ્હતા હે, તો ડુબ કર પળ્હતા હે, વહ ઝકાત દેતા હે તો તાવાન (દંડ) સમઝ કર નહીં. અલ્લાહકી મુહબ્બતકે સાથ દે રહા હોતા હે. યહ ચીઝેં આ'માલકે અંદર જાન પૈદા કર દેતી હેં.

ખુદાકી રાહમેં મિટ જા, ખુદાકે નામ પર બિક જા,
યહી ઐસી તિજારત હે, કે જિસકો બેખતર પાયા.

દુનિયામેં યહી એક ઐસા બિઝનેસ હે, કે જિસમેં ઘાટેકા કોઈ ચાન્સ હી નહીં હોતા. જિસને ભી યહ સોદા કિયા હમેશા નફે'કા સોદા કિયા. મંઝિલ પર પહુંચ ગયા, તો ભી ખૂશ નસીબ હે ઔર મંઝિલ પર પહુંચનેસે પહલે રાસ્તેમેં મૌત આ ગઈ, ફિર ભી ખૂશ નસીબ હે. ઈસ લિએ કે અલ્લાહકી મુહબ્બતકે રાસ્તે પર ચલનેવાલા બંદા થા. તો યહ મુહબ્બત હમારે દિલોંકે અંદર હોની ચાહિએ.

સહાબાકે દિલોંમેં
અલ્લાહકી મુહબ્બત

સહાબાકે દિલોંમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝકી યહ મુહબ્બત મૌજૂદ થી, ચુનાંચે રિવાયતમેં આતા હે, કે ઉહદકી લડાઈકે લિએ દોનોં તરફસે ફોજેં આમને સામને હેં, કલ લડાઈ હોની હે. દો સહાબી આપસમેં ગુફતગૂ કર રહે હેં, કે એક કહતા હે કે મેને સુના કે અલ્લાહકે નબીને ફરમાયા, જો મુજાહિદીન અલ્લાહકે રાસ્તેમેં દુઆ કરતા હે, વહ કબૂલ હોતી હે. દૂસરેને કહા મેને ભી સુના હે. કહને લગે ક્યૂં ન હો કે મેં દુઆ કરૂં આપ આમીન કહના, ફિર આપ દુઆ માંગના મેં આમીન કહૂંગા ઔર હમારી દુઆએં કબૂલ હો જાએગી. ઉન્હોંને કહા બહુત અચ્છા, ચુનાંચે વહ એક તરફકો હો ગએ. અબ ઉન્મેંસે એક ને દુઆ માંગી "એ અલ્લાહ ! કલ મેરા મુકાબલા કિસી બડે દુશ્મનસે હો, વહ મુઝ પર એટેક કરે, મેં ઉસ પર વાર કરૂં, એ માલિક ! હમારા ખુબ મુકાબલા હો બિલઆખિર મેં ઉસ પર ઐસા વાર કરૂં કે તેરે રાસ્તેમેં ઉસકો કતલ કર ડાલૂં ઔર દુશ્મનકે કિસી સરગને (સરદાર)કો કતલ કરનેકા

એ'ઝાઝ મુઝે નસીબ હો.'' દૂસરેને કહા આમીન..... અબ દૂસરેકી બારી થી, ઉસ્ને દુઆ માંગી ''એ અલ્લાહ ! કલ મેરા મુકાબલા કિસી બહાદુર દુશ્મનસે હો, વહ મુઝ પર વાર કરેં, મેં ઉસ પર વાર કરૂં, અલ્લાહ ! હમારા ખુબ એક દૂસરેસે મુકાબલા હો ઔર બિલ્આખિર વહ ઐસા વાર કરે, અલ્લાહ ! મુઝે તેરે રાસ્તેમેં શહીદ કર દે, અલ્લાહ ! ફિર વહ મેરી આંખોંકો નિકાલ લે ઔર મેરે કાનોંકો કાટ લે, એ અલ્લાહ ! મેં ઐસી હાલતમેં કિયામતકે દિન ફિર તેરે સામને ખળા કિયા જાઉં ઔર તૂ મુઝસે પૂછે કે બંદે તેરી આંખોંકા ઔર કાનોંકા ક્યા બના ઔર મેં અર્ઝ કરૂં અલ્લાહ મુહબ્બતકા નઝરાના મેં તેરે સુપુર્દ કર કે આયા હૂં'' 'સુબ્હાનલ્લાહ' અંદાઝા કીજિએ કે મુહબ્બત ઉન્કો કિસ કદર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે મુલાકાતકે લિએ બેતાબ કર દેતી થી. યહ જઝબા આજ હમારે અંદર હો તો ફિર દેખિએ હમારી ઝિન્દગીકી તરતીબ મુખ્તલીફ હોગી, હમારી ઝિન્દગી બામકસદ હોગી. જિતની યહ મુહબ્બત કામિલ હોગી ઉતના ઈલ્મ વ અમલકે ફાસલે કમ હો જાએંગે ઈન્સાન અપને ઈલ્મ પર અમલ કરનેવાલા હોગા. યહ સોઝે ઈશ્ક ફિર ઈન્સાનકો રાતોં ભી જગા દિયા કરતા હે, અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ફિર ઈન્સાન રઢાતકે આખરી પહર ઉઠ કર અપને પરવર દિગારસે રાઝો નિયાઝકી બાતેં કિયા કરતા હે.

અત્તાર હો, રૂમી હો, રાઝી હો, ગિઝાલી હો,
કુછ હાથ નહીં આતા બે આહે સહરગાહી.

ફિર આહે સહરગાહીકી એક આદત બન જાતી હે. ઈસીકો ખ્વાજા ગુલામ ફરીદ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને ફરમાયા

اٹھ فرید استیاتے جھاڑو دے مسیت
توں سُتا تیرا رب جاگدا تیر کنوں نبھے پریت

(એ સોએ હૂએ ફરીદ ઉઠ કર મસ્જિદમેં જાળૂ દે, તૂ સોયા હે રબ જાગતા હે. તેરી દોસ્તી કૈસે નિભેગી.)

ફિર રાતકો ખૂદ બખૂદ આંખ ખુલ્તી હે. ઐસે લોગોંકો બિસ્તર ઉછાલ દેતા હે, રાતકે આખરી પહરમેં એલાર્મ ફિટ કરનેકી ઝરૂરત નહીં હોતી, ઉન્કે અપને અંદર એલાર્મ ફિટ હોતા હે. વહ ઉસ વક્ત ઉન્કો ઉઠા દિયા કરતા હે, કિતને થકે હૂએ ક્યૂં ન હોં.

ઝરા કર્ને અવ્વલકો આવાઝ દેના

આજ ઐસે ચેહરે નઝર નહીં આતે, જો રાતોંકો જાગતે થે ઔર સુબહકે વક્તમેં ઈસ્તિગ્ફાર કરતે થે ઔર સિસકિયાં લે લે કર રોતે થે ઔર અપને રૂઠે હૂએ રબકો મનાયા કરતે થે,

તેરી મહફિલ ભી ગઈ, ચાહનેવાલે ભી ગએ,
સબકી આહેં ભી ગઈ, સુબહકે નાલે ભી ગએ.

વહ સુબહકે નાલે આજ નઝર નહીં આતે, કહાં હેં વહ નૌજવાન જો "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ"કી ઝર્બેં લગાતે થે, તો સીનોંમેં દિલ કાંપ ઉઠતે થે,

મુંહ દેખ લિયા આઈનેમેં, પર દાગ ન દેખે સીનેમેં,
જી ઐસા લગાયા જીનેમેં, મરનેકો મુસલમાં ભૂલ ગએ.
તકબીર તો અબ ભી હોતી હે, મસ્જિદકી ફિઝામેં એ અનવર,
જિસ ઝર્બસે દિલ હિલ જાતે થે, વહ ઝર્બ લગાના ભૂલ ગએ.

વહ "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ"કી ઝર્બ લગાનેવાલે આજ નઝર નહીં આતે. ઈસ લિએ દિલોંમેં વહ વલ્વલા નહીં, વહ શૌક નહીં, નિગાહ મૈલી બન ગઈ. ઝરા બાહર નિકલ ઈધર ઉધરકી શકલોંકો દેખા, હર તરફ લલ્ચાઈ હૂઈ નઝરેં પળ્હ રહી હોતી હેં, મકસૂદ બદલ ગયા હે. અબ ઉસ્કો દોબારા ઠીક કરનેકે લિએ અલ્લાહવાલોંકી સોહબતકી ઝરૂરત હે,

મજાલિસકી ઝરૂરત હે. જિસ્મેં ઈન્સાન અપને આપકો મહસૂસ કરે કે મૈં અપની સિમ્તકો ઠીક કર સકૂં, મૈં અપને અલ્લાહકી મુહબ્બતકો દિલમેં બળ્હા સકૂં, તાકે મુહબ્બતકે બળ્હનેસે ફિર આ'માલકી હકીકતકા ઈન્સાનકો પતા ચલ જાએ.

ચાર દિનકી ચાંદની

ઈશ્ક ઈન્સાનકે લિએ એક તબીબકા દર્જા રખતા હે. ઈસ્સે મુરાદ ઈશ્કે ઈલાહી હે. દુનિયાકા હુસ્ન નહીં, યહ તો ચાર દિનકી ચાંદની ફિર અંધેરી રાત, દુનિયાવાલે તો જબ હસીનોંકો દેખતે હૈં, તો વહ રીઝ (ચાહક) જાતે હૈં, ઉન્કા વુઝૂ ટુટ જાતા હે, ઈમાન કમ્ઝોર હો જાતા હે, મુતઝલ્ઝલ (ડગમગનેવાલે) હો જાતે હૈં, લેકિન યાદ રખ્ખેં કે યહ ગાઝે ડિસ્ટેમ્પર (રંગ) અલ્લાહવાલોંકો પૈગમ્બરકી રાહસે નહીં હટા સકતે.

ખાક હો જાએંગે કબ્રોંમેં હસીનોંકે બદન,
ઉન્કે ડિસ્ટેમ્પરકી ખાતિર રાહે પય્ગમ્બર ન છોળ.

અલ્લાહકી કસમ ! જિન્કે દિલોંમેં અલ્લાહકે સાથ એક ડોર જુળ જાતી હે, વહ દુનિયાકે હસીનોંકી તરફ દેખના તો ક્યા, ઉન્કી તરફ થૂંકના ભી ગવારા નહીં કરતે, ઉન્કે સામને "ઝુલ્ફ ફિત્ના ગરદુમ ખર" (ગધેકી દુમ) બન જાયા કરતી હે.

નમાઝ બિલા હુઝૂરી

એક મસ્જિદમેં યહ મઆમલા પૈશ આયા, કે ઈમામ સાહબને સલામ ફેરનેકે બા'દ પૂછા કે ભઈ મૈંને દો પળ્હી હૈં, યા ચાર રકઅતેં ? પૂરી મસ્જિદમેં એક બંદા ઐસા ન થા, જો એ'તિમાદસે કેહ સકે કે હમ્ને દો યા ચાર પળ્હી હૈં, સબ શકમેં થે, તો જબ હમારી હુઝૂરીકા યહ આલમ હો, તો ફિર બતાઈએ ઈસ નમાઝકા અષર હમારેં ઊપર ક્યા હોગા. ઈસ લિએ કહનેવાલેને કહા,

સુની ન મિસ્રો ફલસ્તીંમેં વહ અઝાં મેંને,
દિયા થા જિસ્ને પહાળોંકો રઅશાએ સીમાબ.

સીમાબ કહતે હૈં પારેકો ઔર ઉસ્કી યહ સિફત હોતી હે, કે વહ થરથરાતા રહતા હે, કાંપતા રહતા હે, તો અલ્લામા ઈકબાલને કહા કે કુછ ઐસે અઝાન દેનેવાલે થે, કે જબ અઝાન દેતે થે, તો પહાળ ઉન્કી "અલ્લાહુ અકબર"કી સદા સુન કર પારેકી તરહ કાંપતે થે,

સુની ન મિસ્રો ફલસ્તીંમેં વહ અઝાં મેંને,
દિયા થા જિસ્ને પહાળોંકો રઅશાએ સીમાબ.
વહ સજદા રૂએ ઝમીન જિસસે કાંપ જાતી થી,
ઉસીકો આજ તરસતે હૈં મિમ્બરો મેહરાબ.

આજ અલ્લાહ તઆલાકી ઈસ મુહબ્બતકી ઝરૂરત હે. કિસી ફારસીકે શાઈરને અજીબ બાત કહી,

بزمیں چوں سجدہ کردم ززمیں ندا برآمد
کہ مرا خراب کردی تو بسجدۂ ریائی

"જબ મૈંને ઝમીન પર સજદા કિયા, તો ઝમીનસે અવાઝ આઈ, ઓ રિયાકે સજદે કરનેવાલે તૂને તો મુઝે ખરાબ કર ડાલા."

મેં જો સર બસજ્દે હુવા કભી તો ઝમીંસે આને લગી સદા
તેરા દિલ તો હે સનમ આશ્ના, તુઝે ક્યા મિલેગા નમાઝમેં

દિલકો સંવારનેકી ઝરૂરત

તો આજ ઈસ દિલકો સનમ આશનાકી બજાએ ખૂદા આશના બનાનેકી ઝરૂરત હે. તાકે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી ઉસ્કે અંદર મુહબ્બત હો, ફિર હમેં આ'માલકી કૈફીયત ઔર કુર્આને મજીદકે પઢનેમેં લુત્ફ ઔર મઝા આએગા, હમારે અસ્લાફકો તિલાવતમેં વહ મઝા આતા થા, કે રાતોંકે ગુઝરનેકા

પતા નહીં ચલ્તા થા. યહ ઈસ લિએ કે ઉન્કે દિલોંમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત શિદ્દતકે સાથ થી. ઉન્કો યહ મકામ હાસિલ થા. ઈસ લિએ ઉન્કે બારેમેં કહા :-

رُهْبَانٌ بِاللَّيْلِ وَ فُرْسَانٌ بِالنَّهَارِ "દિનકો વહ ઘોળોંકી પીઠ હોતે થે ઔર રાતોંકો વહ મુસલ્લે પર ખળે હો કર ગૂઝાર દેતે." યહ કૈસે ? સારા દિન થકનેકે બા'દ તો આરામકી ઝરૂરત હે. મા'લૂમ હુવા કે મુસલ્લે પર ખળે હોનેસે ઉન લોગોંકો આરામ મિલ જાયા કરતા થા. ઈસ લિએ હમારે એક શૈખને ફરમાયા, કે મુબ્તદી (ઈબ્તિદાકરનેવાલા)કે લિએ ઈબાદત દવાકી માનિન્દ હે ઔર મુન્તહીકે લિએ ઈબાદત ગિઝાકી માનિન્દ હે. દવાસે બંદા ઘબરાતા હે, લેકિન જબ ઈસ રાસ્તે પર ચલ પળતા હે, તો ફિર ઈબાદત ગિઝાકી માનિન્દ બન જાતી હે, ફિર ઉસ્કા દિલ ચાહતા હે, કે મેં અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મસ્રૂફ રહૂં. ઈસ લિએ કિતને ઐસે વાકિઆત હેં, કે રાત પૂરીકી પૂરી ઈબાદતમેં ગુઝાર દિયા કરતે થે. સય્યિદા ફાતિમતુઝ્ઝહરા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હાકે બારેમેં આતા હે, કે ઈશાકે બા'દ દો રકઅતકી નિય્યત બાંધી, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા કલામ પળ્હતી રહેં પળ્હતી રહેં, દિલમેં કુછ ઐસા લુત્ફ થા, ઐસા મઝા થા, કે જબ સલામ ફેરા ક્યા દેખતી હેં કે સુબહ સાદિકકા વક્ત કરીબ હે, દુઆકે લિએ હાથ ઉઠાએ આંખોંમેંસે આંસૂ નિકલ આએ ઔર યહ દુઆ માંગી, અલ્લાહ ! મેને તો દો હી રકઅતકી નિય્યત બાંધી થી, તેરી રાતેં કિતની છોટી હેં, કે દો રકઅત હી મેં તેરી રાત ખત્મ હો ગઈ. તો ઉન્કો રાતોંકે છોટા હોનેકા શિક્વા હુવા કરતા થા, તો યહ નમાઝ ઉન્કી થકનકો દૂર કર દિયા કરતી થી. આજ કલ નૌજવાન છુટ્ટીકી રાતમેં વીડિયો લે કર આતે હેં, છુટ્ટીકી રાતમેં છે (૬) ઘંટે સ્ક્રીન પર તમાશા

દેખતે હૈં ઔર છે ઘંટેકે બા'દ કહતે હૈં, કે ટાઈમ ગુઝરનેકા પતા હી નહીં ચલા, બિલ્કુલ ઈસી તરહ હમારે અસ્લાફ ભી જબ કુર્આન ખોલ કર બેઠતે થે યા મુસલ્લે પર ખળે હોતે થે, તો ઉન્કો ભી ટાઈમ ગુઝરનેકા પતા હી નહીં ચલ્તા થા. તો હમેં યહ કૈફીયત અપને દિલોંમેં પૈદા કરની હે, તાકે નૌજવાનોંકે દિલ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝકી ઈબાદતકે અંદર લગેં, અલ્લાહકે હુક્મકી તા'મીલકા જઝબા હમારે દિલોંમેં આ જાએ, યહ ફકત મુસલ્લે તક મહદૂદ ન રહે, હમ અગર દફતરકી કુર્સી પર બેઠે હૈં, ફિર ભી અલ્લાહકી મુહબ્બતકા જઝબા ગાલિબ હો, હમ અગર ઘરકે અંદર શોહરકી હૈષીયતસે હોં, તો અલ્લાહકી મુહબ્બતકા જઝબા ગાલિબ હો, હમ ઝિન્દગીમેં કિસી હાલમેં ભી હૈં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝકી મુહબ્બતકા જઝબા હમ પર હર જગહ ગાલિબ હોના ચાહિએ, હમ નબી અલય્હિસ્સલામકી મુબારક સુન્નતોંકે મુતાબિક ઝિન્દગી ગુઝારેં, ઈસી લિએ ઝિક્ર ઝિયાદા કરાયા જાતા હે, કે ઝિક્ર ઝિયાદા કરનેસે અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતસે મુહબ્બત પૈદા હો જાતી હે. યહ મુહબ્બત ભી મિક્નાતીસકી તરહ હે, ઉસ્કા ભી અષર હોતા હે. જિસ તરહ મિક્નાતીસકા અષર લોહે પર પળતા હે, ઉસ્કી ભી એક લહર હોતી હે. જબ અલ્લાહવાલોંકે પાસ કુછ વક્ત ગુઝારતે હૈં, તો ઐસે નેક ઔર સાલિહીનકે દિલોંકા અક્ષ દૂસરે આદમીકે દિલમેં જઝબા હો જાતા હે, ફિર વહ ભી અપને દિલમેં ઉસ્કે અષરાત મહસૂસ કરતા હે,

મુઝકો ન અપના હોશ, ન દુનિયાકા હોશ હે,
બેઠા હૂં મસ્ત હોકે, તુમ્હારે જમાલમેં.
તારોંસે પૂછ લો, મેરી રૂદાદે ઝિન્દગી,
રાતોંકો જાગતા હૂં, તુમ્હારે ખયાલમેં.

તો ઈન્સાન ફિર અલ્લાહકી યાદ ઔર ઉસ્કે ધ્યાનમેં રાતોંકો જાગતા હે.

હમારે એક બુઝૂર્ગ થે. ખ્વાજા અઝીઝુલ્હસન મજઝૂબ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ઉન્સે કિસીને પૂછા, કે હઝરત ક્યા હાલ હે ? ફરમાયા......!

પેન્શન હો ગઈ હે ક્યા બાત હે અપની,
અબ દિન ભી હે અપના ઔર રાત હે અપની.
અબ ઔર હી કુછ હે મેરે દિન રાતકા આલમ,
હર વક્ત હી રહતા હે, મુલાકાતકા આલમ.

તો અગર યહ ચીઝ હાસિલ હો જાએ, તો ફિર હમ ગુનાહ નહીં કરેંગે, બલ્કે સોચેંગે ભી નહીં. ઉઠના, બેઠના, ચલ્ના, ફિરના હર ચીઝ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે હુક્મોંકે મુતાબિક હો જાએગી, ફિર ઈન્સાન અલ્લાહસે મુલાકાતકે બહાને ઢૂંડેગા નફલોંકે ઝરીએ,

બંદગીસે હમેં તો મતલબ હે,
હમ ષવાબો અઝાબ ક્યા જાનેં.
કિસ્મેં કિતના ષવાબ મિલ્તા હે,
ઈશ્કવાલે હિસાબ ક્યા જાને.

તો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝકી મુહબ્બત ઐસી નેઅમત હે, કે હર દુઆમેં ઉસે માંગના ચાહિએ, ચુનાંચે હદીષે પાકમેં આતા હે, નબી અલય્હિસ્સલામને દુઆ માંગી ઔર હકીકતમેં ઉમ્મતકો સિખાઈ કે હમ યૂં માંગા કરેં :–

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ یُّحِبُّكَ وَ حُبَّ عَمَلٍ یُّبَلِّغُنَا اِلٰی حُبِّكَ

"યા અલ્લાહ ! આપકી મુહબ્બત ઔર જો આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, ઉન્કી ભી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં ઔર વહ અમલ જો આપકી મુહબ્બતકો બઢાનેવાલે હેં. એ

અલ્લાહ ! મૈં ઉન અમલોંકી મુહબ્બતકી ભી દરખ્વાસ્ત કરતા હૂં." અગર યહ ચીઝેં નસીબ હો ગઈ, તો ઈન્શા અલ્લાહુ તઆલા હમેં મકસૂદે હકીકી હાસિલ હો જાએગા ઔર ઝિન્દગીકા મકસદ હમારે લિએ પૂરા કરના બહુત આસાન બન જાએગા. અલ્લાહ તઆલા હમેં અપની સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમાએ. ઐસી મુહબ્બતકે જો હમેં અલ્લાહકી તરફ મશ્ગૂલ કર લે,

દો આલમસે કરતી હે બેગાના દિલકો,
અજિબ ચીઝ હે લઝ્ઝતે આશ્નાઈ.

પરવર દિગાર હમેં ભી મૌતસે પહલે પહલે લઝ્ઝતે આશ્નાઈવાલી ઘળિયાં નસીબ ફરમા દે.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

وَلِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત (૪)

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદ્દિદી)

બમકામે ઇન્ડોલા ઝામ્બિયા

ફેહરિસ્તે અનાવીન

الله الله الله

ઈકિતબાસ

પાનીકી ટોંટી અગર લીક હો ઔર કત્રહ કત્રહ ટપક રહા હો ઔર નીચે પથ્થર હો તો વહ પાનીકા કત્રહ ઉસ તથ્થરમેં ભી સૂરાખ ડાલ દેતા હે. અબ બતાએ કે અગર પાનીકા કત્રહ બાર બાર તવાતુરકે સાથ ટપકે તો વહ તથ્થરમેં સૂરાખ ખબના લેતા હે તો કયા અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા નામ અગર બાર બાર બંદેકે દિલ પર પળે તો યહ દિલમેં અપનતા રાસ્તા નહીં બના સકતા ? યહ ભી દિલમેં રાસ્તા બનાતા હે, મગર ઈસ્કો મિક્દારકે હિસાબસે દિલમેં લેતે નહીં.

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ દામત બરકાતુહુમ નક્શબંદી મુજદિદી ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَ لِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

فَادْعُوْهُ بِهَا "અલ્લાહ તઆલાકે પ્યારે પ્યારે નામ હૈ." "અલ્લાહકો ઈન પ્યારે નામોંસે પૂકારો, ઈન નામોંકે સાથ ઉસ્સે દુઆએં માંગો"

અલ્લાહ તઆલાકે નામોંકી તકસીમ

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા એક ઝાતી નામ હે ઔર બાકી સિફાતી નામ હૈં. ઝાતી નામ "અલ્લાહ" હે ઈસકો ઈસ્મે જલાલા કહતે હૈં. સિફાતી નામ નિનાન્વેં (૯૯) તો હદીષે પાકમેં બતાએ ગએ ઔર ઉસ્કે અલાવા ભી હદીષે પાકમેં કુછ ઔર સિફાતી નામ આએ હૈં તાહમ સિફાતી નામોંકી કોઈ ઈન્તિહા નહીં,ઔર ઈસ્કી વજહ યહ હે કે અલ્લાહ તઆલાકી સિફાતકી કોઈ ઈન્તિહાં નહીં તો,સિફાતી નામોંકી ભી ઈન્તિહાં નહીં કહનેવાલેને ખુબ કહા :-

જિસ્કે નામોંકી નહીં હે ઈન્તિહા,
ઈબ્તિદા કરતા હૂં ઉસ્કે નામસે.

યહ ઝાતી નામ (''અલ્લાહ'') બળી મા'રિફતોંકા હામિલ હે. ઈસ પર મુઝે એક કિતાબ પળ્હનેકા મૌકા મિલા, અરબીમેં લિખ્ખી હૂઈ હે, જિસ્કા નામ હે ''ફત્હૂલ્લાહ'' એક હઝાર (૧૦૦૦) સફહેકી કિતાબ હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે નામકે ઉલૂમ વ મઆરિફકે બારેમેં યહ કિતાબ હે'' અલ્લાહુ અકબર'' યહ નામ ઐસા નામ હે, કે ઈસ્મેં કોઈ નુક્તા નહીં હે. કોઈ ભી હરફ આપકો નુક્તેવાલા નહીં મિલેગા, ક્યૂં નુક્તા પસંદ ન કિયા, ઈસ લિએ કે તૌહીદ ચાહતે થે નામમેં, નુક્તા આ જાતા, તો શિર્ક કરનેવાલે લોગ ભી કોઈ જવાઝ (બદલા) ઢૂંડ લેતે ઔર અજીબ બાત યહ, કે અગર આપ ઈસ નામકે હુરૂફકો અલગ અલગ ભી કરતે જાએં, તો બચનેવાલા જો હિસ્સા હોતા હે, વહ ભી ઉસીકી તરફ ઈશારા કરતા હે. મિષાલકે તૌર પર લફઝ ''અલ્લાહ'' લિખ્ખા હુવા હે, તો ઈશારા કિસ્કી તરફ હુવા અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી તરફ. અગર પહલી અલીફકો હટા દેં, તો જો બાકી લિખ્ખા હુવા હે ઉસ્કો કૈસે પળ્હેંગે ? ''લિલ્લાહ'' તો લિલ્લાહકા ક્યા મતલબ ઉસ્કા ઈશારા ભી અલ્લાહકી તરફ وَلِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا ઔર لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ તો ''લિલ્લાહ''કા ઈશારા ભી ''અલ્લાહ''કી તરફ. એક હર્ફ ઔર હટા દેં તો બાકી બચા ''لَهٗ'' ઔર લહુકા ઈશારા ભી અલ્લાહકી તરફ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ઔર અગર એક ઔર લામ ભી હટા દેં, તો બાકી બચ ગયા ''ہٗ'' ઔર હુકા ઈશારા ભી અલ્લાહકી તરફ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ કુર્બાન જાએં ઉસ પરવરદિગાર પર કે અપના ઝાતી નામ ભી ઐસા પસંદ કિયા, કે ઈસ

નામકો અગર કોઈ જુદા કર–કરકે ટુકળે ટુકળે ભી કર ડાલે, હર બચનેવાલા ટુકળા ભી અલ્લાહકી તરફ ઈશારા કરેગા. અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં تَبَـــارَكَ اسْــمُ رَبِّكَ યહ કુર્આને અઝીમુશાનકી આયત હે "બરકતવાલા નામ હે, તેરે રબકા" અલ્લાહ તઆલા ખૂદ બતલા રહે હૈં, કે યહ નામ બરકતવાલા હે.

ઈમાન કામિલ કબ હોતા હે

ઈસ નામકી બરકતેં અજીબ હૈં. ઈસ નામકી વજહસે હમેં ઈમાન મિલ્તા હે. ઉલમાને લિખ્ખા હે, કે અગર કોઈ આદમી કલિમા યૂં પળ્હે :–

لا اله الا الرؤوف يا الا الرحيم يا الا الرحيم محمد رسول الله

તો મુસલમાન કોઈ નહીં હોતા ક્યૂં ? કે સિફાતી નામ તો ઔરોં પર ભી ઈસ્તિઅમાલ હો સકતે હૈં. "સમીઅ" ઔર "બસીર" તો ઔરોંકે લિએ ભી ઈસ્તિઅમાલ હો સકતે હૈં, જબ તક વહ ઝાતી નામ નહીં લેગા لا الــــه الا اللّـــــه તબ તક ઈમાન ઉસકા કામિલ નહીં હોગા. "અલ્લાહ"કે નામકી બરકતેં દેખો ઈસ નામસે ઈમાન મુકમ્મલ હોતા હે.

"અલ્લાહ"કે નામકી બરકત

યહ ઐસા બરકતવાલા નામ હે કે જહાં આ જાતા હે વહાં ફાસલે સિમટ જાતે હૈં. એક લળકી થી નામહરમ, શરીઅત કહતી ઉસકી તરફ આંખ ઉઠા કર દેખના હરામ, તન્હાંઈમેં ઉસકે સાથ બેઠના હરામ, લેકિન જબ ઉસ લળકીકો નિકાહકે અંદર કબૂલ કર લેતે હૈં, અબ વહ જો અજનબિયા થી, વહ અબ સબ અપનોસે બળી બન ગઈ, ઝિન્દગીકી સાથી બન ગઈ. કુર્આનને કહા هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَ اَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ "તુમ ઉન્કે લિએ લિબાસકી માનિન્દ હો, વહ તુમ્હારે લિએ લિબાસકી માનિન્દ હે." અબ

જિસ્મકે સબસે કરીબ ક્યા ચીઝ હોતી હે ? લિબાસ, તો બતલાયા ગયા, કે ખાવિંદકે સબસે ઝિયાદા કરીબ ઉસ્કી બીવી ઔર બીવીકે સબસે કરીબ ઉસ્કા શોહર, એક જાન ઔર દો કાલિબ. જિસ્મ દો હૈં ઔર દોનોંકી જાન એક હે. "અલ્લાહુ અકબર" ઈતના કુર્બ એક તઅલ્લુક હો ગયા, તો યહ જો તઅલ્લુક હુવા યહ કૈસે હુવા ? અલ્લાહકે નામકી બરકતસે હુવા. સુનીએ કુર્આન અઝીમુશ્શાન :–

يَاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمُ الَّذِىْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ

وَّ خَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ بَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَّ نِسَآءً

وَّ اتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِىْ تَسَآءَلُوْنَ بِهٖ وَالْاَرْحَامَ.

"અલ્લાહસે ડરો, જિસ્કી બરકતસે તુમ આપસમેં રિશ્તેદારિયાં કરતે હો, અગર ઉસ્કા નામ દરમિયાનમેં ન આતા તો નિકાહ ભી ન હોતા. કિતના બરકતવાલા હે વહ નામ જો દરમિયાનમેં આતા હે ઔર ફાસલે સમેટ દેતા હે, અજનબી લોગોંકો એક દૂસરેકા અપના બના દેતા હે. જિસ્કી તરફ દેખના હરામ થા, અબ ઉસ્કી તરફ દેખના ઈબાદત બન જાતા હે. ક્યા બરકતવાલા નામ હે, ઉસ નામકી બરકતેં બળી હૈં." સચ્ચી બાત યહ કે હમ વાકિફ નહીં હે, ઈસ લિએ કે હમને કભી આઝમાયા જો નહીં કભી. ઐસે લોગોંકી સોહબતમેં બેઠે હોં કે જિન્હોંને ઈસ નામકી બરકતોંકો દેખા ભાલા હોતા હે, તાકે વહ ફિર ઉસ્કે મઆરિફ હમારે સામને ખોલેં કે ઈસ નામકી બરકત ક્યા હે.

ઈસ્મે આ'ઝમકી તહકીક

કિતાબોંમેં આતા હે, કે અલ્લાહ તઆલાકે નામોંમેંસે એક નામ ઈસ્મે આ'ઝમ હે. ઉસ નામકી બરકતસે જો ભી દુઆ

માંગી જાએ, વહ કબૂલ હોતી હે. ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા રહમતૂલ્લાહિ અલય્હિકી તહકીક હે. વહ ફરમાતે હેં, કે અલ્લાહ તઆલાકા નામ "અલ્લાહ" યહ ઈસ્મે આ'ઝમ હે. કાઝી ષનાઉલ્લાહ સાહબ પાનીપતી રહમતૂલ્લાહિ અલય્હિને તફસીરે મઝહરીમેં ઈસ પર સબબે બેહતરીન તફસીલી રોશની ડાલી હે ઔર વહ ભી નતીજા યહી નિકાલતે હે, કે "અલ્લાહ"કા જો લફઝ હે, યહ ઈસ્મે આ'ઝમ હે. ઈસ્કી બરકતસે જો દુઆ કી જાએ, વહ કબૂલ (હોતી હે.) આસિફ બિન બખિયાકો ઈસ્મેં આ'ઝમ હી મા'લૂમ થા, જિસ્કી બરકતસે ઉન્હોંને મલિકએ બિલ્કીસકા તખ્ત મંગા લિયા થા, લેકિન ફરમાતેહેં, કે ઈસ નામકો લેનેવાલી હર ઝબાન કાબિલ નહીં હોતી. નામ તો યહી હે ઈસ્મેં આ'ઝમ, લેકિન ઈસ્મેં આ'ઝમ લેનેવાલી હર ઝબાન કાબિલ નહીં હોતી, કુછ ઝબાનેં હોતી હેં, જબ વહ દર્જા પા લેતી હે, કે ઉન્સે "અલ્લાહ"કા લફઝ નિકલતા હે, તો યહ ઈસ્મે આ'ઝમ અષર દિખા દેતા હે. મિષાલ હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામ મુર્દેકો કહા કરતે થે قُمْ بِإِذْنِ اللّٰهِ તો મુર્દા થોળી દેરકે લિએ ઝિન્દા હો જાતા થા. આજ હમ قُمْ بِإِذْنِ اللّٰهِ કહેં તો સોયા હુવા બંદા નહીં જાગતા, મરા હુવા તો ક્યા ઝિન્દા હોગા, વહી અલ્ફાઝ હેં, જો હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાતે થે, વહી અલ્ફાઝ હમ કહતે હેં, લાખ દફા' ભી કહેં, તો મુર્દા ટસસે મસ નહીં હોતા, તો અલ્ફાઝ વહી મગર ઝબાન બદલ ગઈ, વહ નબીકી ઝબાન થી, યહ ઝૂટી ઝબાન હોતી હે. અષર નહીં હોતા, ઈસ્મે આ'ઝમ તો "અલ્લાહ" હી હે, લેકિન જબ કિસી સચ્ચી ઝબાનસે નિકલતા હે, તો ફિર ઉસ્કા અષર હોતા હે. ઈસ્કી દલીલ હદીષે પાકસે..... નબી અલય્હિસ્સલામ દરખ્તકે નીચે

આરામ ફરમા રહે હૈં, તલ્વાર દરખ્તકે સાથ લટકી હૂઈ હે. એક કાફિર ઉધર આ નિકલા, ઉસ્ને કહા યહ તો સુનેરા મોકા હે, તલ્વાર ભી હે ઔર મુસલમાનોંકે પૈગમ્બર ભી હૈં, ક્યૂં ન મૈં ઉસ્કો હલાક કરૂં. દબે પાઉં આયા ઔર આ કર ઉસ્ને વહ તલ્વાર હાથમેં લે લી, ચાહતા થા, કે વાર કરે કે અલ્લાહકે મહબૂબ બેદાર હો ગએ, જબ ઉસ્ને દેખા કે બેદાર હો ગએ, તો કહતા હે કે من يمنعك منى يا محمد "એ મુહમ્મદ ! સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમ અબ કોન મેરે હાથોંસે બચાએગા." નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા "અલ્લાહ" હદીષે પાકમેં આતા હે, કે ફકત એક લફઝ બોલા "અલ્લાહ" ઈસ "અલ્લાહ"કે લફઝમેં ઐસી તાસીર થી, કે ઉસ પર ઐસા ખૌફ તારી હુવા, કે ઉસ્ને કાંપના શુરૂઅ કર દિયા. હત્તાકે તલ્વાર હાથસે નીચે ગિર ગઈ. નબી અલય્હિસ્સલામને તલ્વાર ઉઠા લી ઔર ફરમાયા من يمنعك منى "અબ બતા અબ તુઝે કોન મેરે હાથોંસે બચાએગા." અબ લગા ખૂશામદ કરને, આપતો કુરૈશી ખાન્દાનમેંસે હૈં, અચ્છે અખ્લાકવાલે હૈં, દુશ્મનકો મા'ફ કરનેવાલે હૈં, બુલંદ હિમ્મત હૈં, ફલાં હે, ફલાં હે. નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા જા મૈંને તુઝે મા'ફ કર દિયા. જબ નબી અલય્હિસ્સલામને મા'ફ ફરમાયા દિયા, તો વહ ખળા રહા. અર્ઝ કિયા, કે એ અલ્લાહકે મહબૂબ આપને તો મા'ફ કર દિયા, ખળા ઈસ લિએ હૂં, કે અબ "કલિમા" પળ્હા દીજિએ, તાકે અલ્લાહ તઆલા ભી મુઝે મા'ફ ફરમા દે. "અલ્લાહુ અકબર" તો લિસાને નબુવ્વતસે "અલ્લાહ"કા લફઝ નિકલા, તો બંદેકે ઊપર ખૌફ તારી હુવા, હાલત બદલ ગઈ. યહ "અલ્લાહ"કા લફઝ ઐસી તાસીરવાલા હે. "અલ્લાહુ અકબર કબીરા."

લફ્ઝે "અલ્લાહ"કી તાષીર

સાતવીં સદી હિજરીમેં તાતારિયોંકા ઐસા ફિત્ના ઉઠા થા, કે ઉન્હોંને મુસલમાનોંસે તાજ વ તખ્ત છીન લિયા થા. પૂરી દુનિયામેં મુસલમાનોંકે પાસ કહીં હુકૂમત નહીં રહી થી. તાતારી ગાલિબ આ ગએ થે. એક દિનમેં બગદાદમેં દો લાખ મુસલમાનોંકો ઝબહ કર દિયા ગયા થા ઔર મુસલમાનોં પર ઈતના ડર તારી થા, કે એક તાતારી ઔરતને મુસલમાન મર્દકો દેખા, કહને લગી ખબરદાર જો યહાંસે હિલા. વહ વહીં ખળા રહા. વહ ઘરમેં ગઈ ઔર ખંજર ઉઠા કર લાઈ ઔર ઉસ મુસલમાન મર્દકો ઉસ ઔરતને કત્લ કર દિયા. ઈતના બુરા હાલ મુસલમાનોંકા હુવા. તાતારી જિસ શહરમેં જાતે, મુસલમાન વહ શહર હી ખાલી કર દેતે થે, ચુનાંચે "દરબંદ" એક શહર હે. એક તાતારી શહઝાદા અપને ગ્રુપકો લે કર વહાં પહુંચા, પૂરા શહર ખાલી હો ગયા. મુસ્કુરાયા કે હમારી બહાદુરી દેખો, મુસલમાન હમારા નામ સુનતે હૈં, તો શહર હી ખાલી કરકે ભાગ જાતે હૈં. પૂલીસને ઈત્તિલાઅ દી, જનાબ દો બંદે શહરમેં મૌજૂદ હૈં, એક બુળ્હે હૈં સુફેદ રેશ (બાલ)વાલે ઔર એક ઉન્કે સાથ ખાદિમ હે ઔર દોનોં મસ્જિદમેં બેઠે હૂએ હૈં. ઉસ્ને કહા કે વહ નહીં નિકલે, કહા કે વહ નહીં નિકલે. કહતા હે, કે ઝંજીરોંમેં જકળ કર મેરે સામને પેશ કરો. પૂલીસ ગઈ ઔર ઉન્હોંને ઉન્કો જા કર ઝંજીરેં ડાલી, હથકળીયાં ડાલી ઔર લા કર ઉસ શહઝાદેકે સામને ખળા કર દિયા. ઉન્કા નામ થા "અહમદ દરબંદી" સિલ્સિલાએ નક્શબંદિય્યહકે બુઝૂર્ગ થે. અબ જબ ઉન્કો પેશ કિયા તો હાથમેં હથકળીયાં ઔર પાઉંમેં બેળિયાં જકળે ખળે હૈં. બાદશાહ કહતા હે કે તુમ્હેં પતા નહીં થા કે મેં શહરમેં આ રહા હૂં. ફરમાયા કે પતા થા. ફિર

તુમ શહરસે ક્યૂં નહીં નિકલે? ફરમાને લગે, હમ ક્યૂં નિકલતે હમ તો અલ્લાહકે ઘરમેં બેઠે હુએ થે. ઉસ્ને કહા કે અબ તુમ્હેં સઝાસે કોન બચાએગા ? જૈસે હી ઉસ્ને યહ કહા વહ બુઝૂર્ગ ખળે થે કહને લગે "અલ્લાહ." જૈસે હી "અલ્લાહ"કા લફઝ કહા ઉન્કે હાથકી હથકળીયાં ટૂટ કર નીચે ગિર ગઈ. અબ જબ શહઝાદેને દેખા તો વહ સહમ ગયા ઔર કહને લગા કે યહ કોઈ આમ આદમી નહીં હે. કહને લગા કે અચ્છા મેં આપકો ઈસ શહરમેં રહનેકી ઈજાઝત દેતા હૂં. વહ ફિર મસ્જિદમેં ચલે ગએ. અબ યહ શહઝાદા રાતકી તન્હાઈમેં જાતા ઔર ઉન્સે મિલતા. અહમદ દરબંદી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકો અલ્લાહને બળી ફિરાસત દી થી, ઉન્હોંને એક દિન ઉસ્સે બતાયા, કે દેખ એક વકત આએગા કે તુઝે તખ્ત મિલેગા તાજ મિલેગા. ઉસ્ને કહા, કે જી અગર મુઝે તાજ મિલા, તો મેં વા'દા કરતા હૂં, કે મેં અપને ઈમાનકા ઈઝહાર કર દુગાં. ફરમાયા કે ઠીક હે તો ઉસ વકત તક ઈઝહાર ન કર, ક્યૂંકે અગર તૂ ઈઝહાર કરેગા, તો તુઝે કત્લ કર દિયા જાએગા. અલ્લાહકી શાન કે વહ શહઝાદા મિલતા રહા મિલતા રહા ઠીક તીસ સાલકે બા'દ ઈસ શહઝાદેકી બારી આ ગઈ ઔર શહઝાદેકો તાજ પહના દિયા ગયા, જબ વહ પૂરી સલ્તનતકા હાકિમ બન ગયા, ઉસ્ને કહા કે મેં મુસલમાન હૂં, અપને ઈસ્લામકા ઈઝહાર કિયા ઔર યૂં દોબારા અલ્લાહ તઆલાને તાજ ઔર તખ્ત મુસલમાનોંકો દોબારા અતા ફરમા દિયા. તીસ સાલકે બા'દ અલ્લામા ઈકબાલ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને લિખ્ખા,

હે અયાં આજ ભી તાતરકે આફસાને
પાસ્બાં મિલ ગએ કા'બેકો સનમખાનેસે

લોગ કહતે હેં, કે યહ અલ્લાહવાલે ક્યા કામ કરતે હેં ?

જીહાં વહ અલ્લાહવાલે હી થે, જિન્હોંને દિલોંકો બદલા. એક તરફ મલ્લાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને "મષનવી મલ્લાના રૂમ" લિખ્ખી ઔર લોગોંકે દિલોંકો ગર્માયા ઔર દૂસરી તરફ અહમદ દરબંદી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ જૈસે હઝરાતને વક્તકે બાદશાહકે દિલોંકો મતાષ્ષિર કિયા ઔર ઉન અલ્લાહવાલોંકી બરકતસે ફિર અલ્લાહ તઆલાને તાજ ઔર તખ્ત મુસલમાનોંકે હવાલે કર દિયા. યહ થોળી તાષીર હે અલ્લાહકે નામમેં ! "લેના તો હમેં આએ, અભી તો લેના હી નહીં આતા."

"અલ્લાહ"કે નામકી મિઠાસ

હર મરહલએ ગમ પે, મિલી તુઝસે તસલ્લી,
હર મોળ પે ગભરાકે તેરા નામ લિયા હે.

અલ્લાહ તઆલાકે નામમેં ઈતની ચાશની ઔર લઝ્ઝત હે, કે ઉસ્કો બાર બાર લેનેસે ઈન્સાનકા દુઃખ સુખમેં બદલ જાતા હે.

જો મુઝતરબ હે, ઉસ્કો ઈધર ઈલ્તિફાત હે,
આખિર ખુદાકે નામમેં કોઈ તો બાત હે.

ઈન્સાનકો ચાહિએ કે હાલાતકે ઉતાર ચળ્હાવસે મુતાષ્ષિર હૂએ બગૈર હર હાલમેં અલ્લાહ તઆલાકો યાદ કરતા રહે.

લફઝે "અલ્લાહ"કા કરિશ્મા

હમારે ઈલાકેમેં એક બુઝૂર્ગ ગુઝરે હેં. ખ્વાજા ગુલામ હસન સિવાક રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ બળે મા'રૂફ થે. ઉન્કા બળા મશ્હૂર વાકિઆ હે. ઈસ વાકિઆકે સેંકળોં લોગ ગવાહ મૌજૂદ થે. એક જગહ હિન્દૂ મુસલમાન ઈકઠ્ઠે રહતે થે. હિન્દૂઓંને મુકદમા કર દિયા ઔર જજને ઉન્કો અદાલતમેં બુલ્વાલિયા, હઝરત અદાલતમેં પહુંચે. જજસે પૂછા કે ભઈ

મુઝે ક્યૂં બુલાયા. ઉસ્ને કહા કે જી આપ પર મુકદમા યહ હે, કે આપ નૌજવાન હિન્દૂઓકો ઝબરદસ્તી મુસલમાન બનાતે હૈં. વહ બળે હૈરાન હૂએ, ફરમાને લગે કે મૈં ઝબરદસ્તી મુસલમાન બનાતા હૂં ? કહા હાં, તો યહ કેહ કર વહ હિન્દૂઓકી તરફ મુતવજ્જેહ હૂએ ઔર ઉન્મેંસે જો આદમી કરીબ થા ઉસ્કી તરફ દેખ કર કહા "અલ્લાહ" ઉન્કા "અલ્લાહ" કહના થા, કે ઉસ હિન્દૂંને કલિમા પળ્હના શુરૂઅ કર દિયા, ફિર દૂસરેકી તરફ મુતવજ્જેહ હૂએ, ફિર તીસરેકી તરફ, પાંચ હિન્દૂંકી તરફ ઈશારા કર કે "અલ્લાહ"કા લફ્ઝ કહા ઔર પાંચોં બંદોંને કલિમા પળ્હા. જજને યહ દેખ કર ઉન્કા મુકદમા હી ખારિજ કર દિયા. સેંકળોં લોગોંને યહ વાકિઆ અપની આંખોંસે દેખા. ઈસ "અલ્લાહ"કે નામકી અજીબ બરકાત હૈં. હાં હમેં યહ નામ લેના નહીં આતા, ઝરા લે કર તો દેખેં તબ પતા ચલેગા. જબ અલ્લાહ તઆલાને કુર્આનમેં ફૈસલા કર દિયા تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ "બરકતવાલા નામ હે તેરે રબકા" કભી હમને ભી ઈસ્કી બરકતેં દેખીં, હમ લેના તો સીખેં. જિન્હેં અલ્લાહવાલે કહતે હૈં, યહ "અલ્લાહ" કહના સીખાતે હૈં, યહ નામ લેના ભી હર બંદેકે બસ કી બાત નહીં હોતી, ઈસ્કો પહલે દિલમેં ઉતારના પળતા હે, ફિર યહ દિલસે નિકલતા હે, તો ઉસ્કી એક તાષીર હોતી હે,

"દિલસે જો બાત નિકલતી હે અષર રખતી હે."

હર ચીઝકી લઝ્ઝત જુદા જુદા

હમારે સિલ્સિલાકે એક બુઝૂર્ગ ગુઝરે હૈં. ખ્વાજા અબુલ્હસન ખિર્કાની રહમતુલ્લાહિ અલયિહ એક દફા' વહ બેઠે હૂએ લોગોંકો ઈસ્મેં ઝાત યા'ની લફ્ઝે"અલ્લાહ"કે ઝિક્રકે ફઝાઈલ સુના રહે થે, કે ઈસ્સે ઉમરમેં બરકત હોતી હે, રિઝ્કમેં બરકત હોતી હે, સિહ્હતમેં બરકત હોતી હે,

ઈઝ્ઝતમેં બરકત હોતી હે. બલ્કી બરકતેં ગિન્વાઈ. કઈ અકલકે પુજારી ભી હોતે હેં, ચુનાંચે અબૂ અલી સીના ભી બેઠા હુવા થા, વહ મેહફિલકે અખિર પર કહતા હે, કે હઝરત એક નામકે લેનેસે યહ સારે અષરાત હો જાતે હેં ? જબ ઉસ્ને યહ કહા, તો હઝરતને ઉસે દેખ કર ફરમાયા اے گدھے। "એ ગધે તુઝે ક્યા પતા" જબ ભરી મેહફિલમેં એક દુનિયાવી કાબિલકો ઐસા કહા જાએ, તો ઉસ્કી તો હાલત બદલ ગઈ, પસીના આ ગયા. અબ જબ હઝરતને દેખા કે,

"બદલે બદલે મેરે સરકાર નઝર આતે હેં."

તો પૂછા કે હકીમ સાહબ ક્યા હુવા પસીના નઝર આતા હે ? કહને લગા કે આપને અલ્ફાઝ હી ઐસા બોલા હે, સબકે સામને મુઝે ગધા કહા હે. હઝરતને ફરમાયા કે હકીમ સાહબ મેંને એક લફઝ ગધા કહા ઔર ઉસ્ને તન બદનમેં અપના અષર દિખા દિયા, ક્યા "અલ્લાહ"કા લફઝ ઈન્સાનકે અંદર અષર પૈદા નહીં કર સકતા ? દેખિએ અભી મેં આપકે સામને ખટાસકા નામ લૂં, તો આપકે મુંહમેં પાની આ જાએગા. મિઠાસકા નામ લૂં તો અભી કુછ મિઠા ખાનેકો દિલ કરેગા ઔર અગર ઝિયાબિતીસ (શૂગર) ન હો તો કહેંગે, કે અલ્લાહ કરે અભી મિલ જાએ, તો અગર ખટાસ ઔર મિઠાસકે લફઝમેં તાષીર હે, કે યહ લફઝ લેતે જાએં, તો બંદેકે અંદર કોઈ અષર દિખાતે હેં, તો ક્યા "અલ્લાહ"કા લફઝ બંદેકે અંદર અષર પૈદા નહીં કર સકતા. ફર્ક યહ હે, કે ભાઈ હમને લેના સીખા હી નહીં ઔર કિસીને સિખાયા હી નહીં, કે ઈસ લફઝકો લિયા કૈસે જાતા હે, ઈસ્કી બરકતેં કૈસે દેખી જાતી હેં, બસ ઈમાન હે હમારા કે પરવર દિગારને ફરમા દિયા تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ "બરકતવાલા નામ હે તેરે રબકા." તો મોમીન હોનેકી

હૈષિયતસે હમારા ઈસ પર ઈમાન હે, કે ઈસ નામમેં બરકત હે. અબ ઉસ્કી બરકતોંસે અગર હમ વાકિફ હોના ચાહેં, તો ઉસ્કો આઝમા કર દેખેં. ઈસ્કો દિલમેં ગુઝારેં, ઈસ્કો દિલમેંસે કઈ બાર બલ્કે બાર બાર ગુઝારના પળતા હે, હઝારોં નહીં લાખોં બાર ગુઝારના પળતા હે. તબ તાષીર આતી હે.

મિકદારકી તાષીર

દેખેં હર ચીઝકી એક મિક્દાર હોતી હે ....

وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهٗ بِمِقْدَارٍ "અલ્લાહ તઆલાકે યહાં હર ચીઝકી એક મિક્દાર હે." યહ કાનૂને કુદરત હે, ચુનાંચે એક બંદા બીમાર હોતા હે, મષલન્ બુખાર હો ગયા તો કહતે હૈં જી 'એન્ટીબાયોટિક' પાંચ દિન તક સુબહ, દોપહર, શામ ખાએં, અબ યહ મિક્દાર હે. અબ કોઈ આદમી પાંચ દિનકી બજાએ દો દિન ખાએગા, તો તીસરે દિન ફિર બુખાર હોગા. ડાકટર કહેંગે, કે જનાબ કોર્સ ક્યૂં પૂરા નહીં કિયા ? અબસે ફિર પાંચ દિન શુરૂઅ કરો, અબ એક મિક્દાર હે. ઈસ્કે મુતાબિક દવાઈ લેંગે, તો બીમારી જાએગી. ટી.બી.કે મરીઝકો મુતવાતિર (લગાતાર) નવ મહીને દવાઈ લેની પળતી હે. એક વક્ત ભી નાગા હો જાએ, તો ફિર નયે સિરેસે શુરૂઅ, તો હર ચીઝકી એક મિક્દાર હે અબ એક બંદેકો બુખાર હો, વહ 'એન્ટીબાયોટિક' એક આજ ખા લે એક દૂસરે દો દિનકે બા'દ ખાએ ઔર તીસરી પાંચ દિ બા'દ ખાએ, તો બુખાર તો નહીં ઉતરેગાના. શિફાકે લિએ મિક્દારકે મુતાબિક દવા ઈસ્તિઅમાલ કરની પળેગી. ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલાકે નામકી બરકત મા'લૂમ કરની હો, તો ઉસ્કી ભી એક મિક્દાર હે. જબ હમ અલ્લાહકે નામકો ઉસ મિક્દારકે મુતાબિક યાદ કરેંગે, બાર બાર દિલ પર ગુઝારેંગે, તો ફિર દિલકી બીમારિયાં દૂર હોગી ઔર ઉસ્કી

બરકતેં ઝાહિર હોંગી.

એક મિષાલ

પાનીકી ટોંટી અગર લીક હો ઔર કત્રા કત્રા ટપક રહા હો ઔર નીચે પથ્થર હો, તો વહ પાનીકા કત્રા ઈસ પથ્થરમેં ભી સૂરાખ ડાલ દેતા હે. અબ બતાઈએ, કે અગર પાનીકા કત્રા બાર બાર તવાતુર (લગાતાર)કે સાથ ટપકે, તો વહ પથ્થરમેં સૂરાખ બના લેતા હે, તો કયા અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા નામ અગર બાર બાર બંદેકે દિલ પર પળે, તો યહ દિલમેં અપના રાસ્તા નહીં બના સકતા ! યહ ભી દિલમેં રાસ્તા બનાતા હે, મગર હમ ઉસ્કો મિક્દારકે હિસાબસે દિલમેં લેતે નહીં. જિસ્સે પૂછો કે મુરાકબા ઝિક્ર કિયા કહતા હે કે જી યાદ હી નહી રહા, વક્ત હી નહીં મિલતા, બાત હી ખત્મ. આજ કલકે સુલૂક સીખનેવાલે ભી બળી શાનવાલે હેં. આતે હેં ઔર આ કર તીન બાતેં કરતે હેં, હઝરત બસ કારોબાર અચ્છા નહીં, કોઈ દુઆ બતા દો, વૈસે મુઝે જલ્દી ઘર જાના હે. યહ પહલી બાત. હઝરત બચ્ચે ભી કુછ બાત નહીં માનતે, બળી પરેશાની હે, ઈસ્કે લિએ ભી કુછ બતા દો. વૈસે મુઝે જલ્દી ઘર જાના હે. ઔર તીસરી બાત કે હઝરત બીવી ભી નહીં માનતી. અસલ યહ બતાના હોતા હે, વહ તો તમ્હીદ હોતી હે, આતે હી ઈસી લિએ હેં, કે હઝરત કુછ બતા દો, તો અબ બતાઈએ કે અલ્લાહકા નામ સીખનેવાલે કહાં હેં, બહુત થોળે હેં, જો દિલમેં તળપ રખતે હોં, કે હમેં "અલ્લાહ"કા નામ સીખના હે, અગર ઈસ "અલ્લાહ"કે નામકો સીખેં તો ઉસ્કી બરકતેં તો અજીબ હેં, ઝિન્દગીમેં બહાર આ જાતી હે,

"અલ્લાહુ"કે બળે મઝે,
જો ભી ચાહે વહ ચખ લે.

ઈસ નામમેં બરકત હી કુછ અજીબ હે. "સુબ્હાનલ્લાહ" કિસીને ક્યા અજીબ બાત કહી,

مؤمناں ذکرِ خدا بسیار گو
تابیابی در دو عالم آبرو
ذکر کن ذکر تا ترا جانست
پاکیٔ دل زذکرِ رحمٰن است

કે જબ મેં "અલ્લાહ"કા નામ લેતા હૂં, મેરે વુજૂદકે અંદર યૂં મિઠાસ આ જાતી હે, જૈસે ચીનીકો દૂધકે અંદર ડાલનેસે પૂરે દૂધમેં મિઠાસ આ જાતી હે. વહ નામ કિતના લઝ્ઝતવાલા મીઠા હે, કે જબ મેં યહ નામ લેતા હૂં, તો મેરે પૂરે બદનમેં સુરૂર આ જાતા હે. "અલ્લાહુ અકબર"

અલ્લાહ, અલ્લાહ કૈસા પ્યારા નામ હે,
જો રટે વહ લાઈકે ઈન્આમ હે.

ઔર બાત સચ્ચી હે, જબ કિસીસે મુહબ્બત હોતી હે, તો ઉસ્કા નામ લેનેમેં ભી મઝા આતા હે. મહબૂબકા નામ લેનેમેં મઝા, નામ લેતે હૂએ દિલમેં લઝ્ઝત આતી હે, એક સાહબ કહને લગે, કે જી આપ જો યહ "અલ્લાહ, અલ્લાહ" કહતે હૈં, તો ઉસ્કા ક્યા મતલબ ? એક શે'ર યાદ આ ગયા તો મેને ઉન્હેં કહા ભાઈ બાત યહ હે,

હમ રટેંગે ગર્ચે મતલબ કુછ ન હો,
હમ તો આશિક હેં તુમ્હારે નામકે.

મુહબ્બતમેં નામ ભી અચ્છા લગતા હે

જબ મુહબ્બત હોતી હે, તો નામ ભી અચ્છા લગતા હે, નામ ભી પ્યારા લગતા હે. અલ્લાહકી મુહબ્બત હોગી નામ અચ્છા લગેગા. અલ્લાહકા નામ બંદા સુનેગા, બંદા તળપ ઉઠેગા. યહ મોમીનકી પહચાન હે. કુર્આને અઝીમુશ્શાન

સુનિએ ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિએ, અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હે إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ "કે જબ ઉન્કે સામને 'અલ્લાહ'કા ઝિક્ર કિયા જાતા હે, તઝકિરા કિયા જાતા હે, અલ્લાહકા નામ લિયા જાતા હે, તો ઉન્કે દિલ તળપ ઉઠતે હેં, અલ્લાહકા નામ સુન કર તળપતે હેં."

એક દમ ભી મુહબ્બત છુપ ન સકી,
જબ તેરા કિસીને નામ લિયા.

અગર હમને કભી ઈસ મુહબ્બતકા મઝા ચખા હોતા, તો હમેં પતા હોતા કે ઈસ નામકે લેનેમેં સુકૂન કિતના હે ઔર ઈસ નામકો લેનેસે મખ્લૂકકી મુહબ્બત દિલસે નિકલતી હે ઔર અલ્લાહતઆલાકી મુહબ્બત દિલમેં બેઠ જાતી હે, હત્તાકે રિયાકારીસે ભી અગર કોઈ યહ નામ લેતા રહે, તો કુછ અર્સેકે બા'દ યહ નામ ઉસ બંદેકે દિલમેં ભી ખુલૂસ પૈદા કર દેતા હે. હઝરત મવ્લાના રશીદ અહમદ ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને અજીબ બાત લિખ્ખી હે. વહ ફરમાતે હેં, કે અગર કિસી બંદેને સારી ઝિન્દગીમેં એક મર્તબા ઈખ્લાસકે સાથ "અલ્લાહ"કા લફ્ઝ કહા હોગા, તો યહ નામ કભી ન કભી જહન્નમસે નિકલનેકા સબબ બન જાએગા تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ "બરકતવાલા નામ હે તેરે રબકા" તો ઈસ નામકો જિતના ઝિયાદા લેંગે, અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત ઝિયાદા આએંગી, બરકતેં આએંગી.

હઝરત શિબ્લીકા વાકિઆ

હઝરત શિબ્લી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ અલ્લાહ તઆલાકે ઉશ્શાકમેંસે થે "અલ્લાહુ અકબર કબીરા" ઉન્કી આદત થી, કે અગર ઉન્કે સામને કોઈ બંદા "અલ્લાહ"કા લફ્ઝ લેતા, તો વહ જૈબમેં હાથ ડાલતે ઔર કોઈ મીઠી ચીઝ નિકાલતે ઔર

વહ ઉસ બંદેકો ખાનેકે લિએ દેતે. એક દિન કિસીને પૂછ લિયા, કે હઝરત આપ યહ ક્યા કરતે હેં, આપકે સામને કોઈ "અલ્લાહ"કા નામ લેતે હે, તો મીઠી ચીઝ ખાનેકે લિએ દેતે હેં, તો ફરમાને લગે, કે જિસ મુંહસે મેરે મહબૂબકા નામ નિકલે, ઉસ મુંહકો મેં મિઠાસસે ન ભર દૂં તો ક્યા ઔર ક્યા કરૂં ? કૈસી મુહબ્બત હોગી "અલ્લાહ"કી "અલ્લાહુ અકબર" કાશ...કે અલ્લાહકી ઐસી મુહબ્બતકી હરારત હમેં ભી નસીબ હો જાએ, ફિર ઝિન્દગીકા મઝા આએગા, જીહાં બરકતેં હોંગી. યાદ રખ્ખેં અલ્લાહકી ઝાત ભી બરકતવાલી, અલ્લાહ તઆલાકા નામ ભી બરકતવાલા, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હેં تَبٰرَكَ الَّذِىْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ "બરકતવાલી હે વહ ઝાત જિસ્કે હાથમેં હે મુલ્ક" તો વહ ઝાત ભી બરકતવાલી ઔર ઉસ્કા નામ ભી બરકતવાલા, તો જબ કોઈ બંદા ઉસ્કે સાથ વાસિલ (મિલા હુવા) હોતા હે, ઉસ્કી ઝિન્દગીમેં ફિર બરકતેં આ જાયા કરતી હેં. આજ હમારી ઝિન્દગીમેં બરકત નહીં હે, ન પૈસેકી કમી, હત્તાકે ઘર ભી હે, અવ્લાદ ભી હે, બીવી ભી હે, કારેં ભી હેં, બહારેં ભી હેં, લેકિન સુકૂન નહીં હે. યહ જો સુકૂન નહીં હે વહ ઈસ લિએ કે બરકત નહીં હે, તો બરકત ઉસ વક્ત આએગી, જબ હમ અપની ઝિન્દગીમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે નામકા કષરતસે ઝિક્ર કરેંગે ઔર અપને દિલોંમેં અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત પૈદા કરેંગે ઔર શરીઅતકે મુતાબિક ઝિન્દગીકો બના લેંગે, તો ફિર હમારી ઝિન્દગીયોંમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે નામકી બરકત આ જાએગી. ઉસ્કો દિલોંમેંસે ગુઝ્ઝર કર દેખિએ કે દિલોંમેં કૈસે બરકત આ જાતી હે. હર ચીઝમેં બરકત હોગી. "અલ્લાહુ અકબર" અલ્લાહકી મુહબ્બત નસીબ હોગી,

દો આલમસે કરતી હે બેગાના દિલકો,
અજિબ ચીઝ હે લઝ્ઝતે આશનાઈ.

મકામેં ફના

અલ્લાહ તઆલાસે આશનાઈકી લઝ્ઝત હી અજીબ હે, "અલ્લાહુ અકબર" સુબ્હાનલ્લાહ યહ નેઅમત માંગનેકી اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْئَلُكَ حُبَّكَ ચીઝ હે. અલ્લાહકે મહબૂબ માંગતે થે "એ અલ્લાહ ! મેં આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં." તો હમ ભી અલ્લાહસે ઉસ્કી મુહબ્બતકો માંગેં. યહ વહ નેઅમત હે, જિસ્કો અલ્લાહ તઆલાને અપને પ્યારોંકો દેતે હેં ઔર જિસ્કો યહ નેઅમત મિલ જાએ, તો યહ ઉસ્કે સીનેકો રોશન કર દેતી હે. ઈસ મુહબ્બતમેં એક ઐસા વક્ત આ જાતા હે, કે જબ બંદા ભુલાના ભી ચાહે, તો અલ્લાહકો નહીં ભુલા સકતા. ઈસ્કો કહતે હેં "મકામે ફના" યા'ની ઈતના ઝિક્ર કિયા ઈતના ઝિક્ર કિયા, કે ફનાઈય્યત મિલ ગઈ, ક્યા મતલબ ? "મકામે ફના" હાસિલ હો ગયા. યા'ની દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બતકી ઐસી જળ લગ ગઈ, કે અબ યહ અગર ભુલાના ભી ચાહે, તો અલ્લાહકો ભુલા નહીં સકતા. ઈસ્કો "મકામે ફના" કહતે હેં. ઈસ લિએ હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે الفانی لا یرد "ફાની વાપસ નહીં લોટતા." જૈસે કોઈ ફલ પક જાએ, તો વહ પકનકે બા'દ કચ્ચા નહીં હો સકતા. કોઈ બંદા બાલિગ હો જાએ, તો બાલિગ હોને કે બા'દ નાબાલિગ નહીં હો સકતા હે. તો ઝિક્રમેં ભી એક ઐસા મકામ આ જાતા હે, જહાં યહ બંદા અલ્લાહકે ઈતના કરીબ હો જાતા હે, કે ભુલાના ભી ચાહો તો ભુલા નહીં સકોગે. ઐસી કૈફીયત હો જાતી હે. ઈસ જગહ પર પહુંચ કર ફિર યહ અલ્લાહકે કરીબ હોતા હે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હે یتقرب الی العبد بالنوافل "મેરા

બંદા નવાફિલકે ઝરીઆસે મેરે ઈતના કરીબ હો જાતા હે"
حتى احبه "હત્તાકે મેં ઉસ્સે મુહબ્બત કરને લગ જાતા હૂં."
સોચિએ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં, મેં ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગ જાતા હૂં ઔર ફરમાતે હેં, કે જબ મેં મુહબ્બત કરતા હૂં, તો મેં ઉસ્કે કાન બન જાતા હૂં જિસ્સે વહ સુનતા હે, મેં આંખેં બન જાતા હૂં જિન્સે વહ બંદા દેખતા હે, ઔર મેં પાઉં બન જાતા હૂં જિસ્સે વહ બંદા ચલ્તા હે. ઈન્સાન ઔર ઉસ્કે બારેમેં પરવર દિગાર યહ ફરમાએ ? કે મેં ઉસ બંદેકી આંખ બન જાતા હૂં, મેં ઉસ્કે કાન બન જાતા હૂં, યહ કૈસે અઝીમ લોગ હોતે હેં, કે જો અપને નફસકો મિટા કર રખ દેતે હેં, કે ફિર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં, કે મેં ઉન્સે મુહબ્બત કરને લગ જાતા હૂં. હમ કિસીસે મુહબ્બત કરતે હોં, તો હમ કિસીકો અપનેસે દૂર જાને નહીં દેતે.જબ અલ્લાહતઆલા ભી ઈનસે મુહબ્બત કરતે હે તો અપને સે દૂર નહી જાને દેતે. પક્કી બાત હો જાતી હે. અલ્લાહ કરે, કે હમ ભી ઝિક્ર કરકે અપને આપકો ઈસ મકામ તક પહુંચા દેં. અલ્લાહ તઆલાકી હિફાઝતમેં આ જાએં. ઈસ્સે પહલે પહલે ઈમાન ખતરેમેં હે, કુછ પતા નહીં, કે શય્તાન અપના દાઉ દિખા જાએ. ફિત્નોંકા ઝમાના હે.

એક નુક્તેકી બાત

એક હોતા હે 'ઈલ્મુલ્યકીન' એક હોતા હે 'અય્નુલ્યકીન' ઔર એક હોતા હે 'હક્કુલ્યકીન' યહ યકીનકે તીન દર્જે હોતે હેં. ઈલ્મુલ્યકીન તો યહ હુવા કે આપ સર્દીમેં કિસી દોસ્તકે ઘર પહુંચે, ઠિટરતે હૂએ, વહ કહતા હે કે મેં અભી ચાએ લાતા હૂં. જબ ઉસ્ને કહા કે ચાએ લાતા હૂં, તો આપકો પક્કા યકીન હે ઈલ્મી તોર પર કે ગરમ ગરમ ચાએ લાએગા ઈસ્કો કહતે હે "ઈલ્મુલ્યકીન" ઔર અગર ઉસ્ને ચાએકા કપ લા કર આપકે

સામને રખ દિયા ઔર આપને ઉસ્કે અંદરસે બુખારાત (ધૂંવા) ઉઠતે હૂએ દેખે. તો ઉસ્કો કહતે હેં "અય્નુલ્યકીન" કે આંખસે દેખ ભી લિયા ઔર જબ ઉસ્કો ઉઠા કર મુંહસે લગા લિયા, તો ઉસ્કો કહતે હેં "હક્કુલ્યકીન" સહાબાએ કિરામકો 'હક્કુલ્યકીન'કા મકામ નસીબ થા, ચુનાંચે હઝરત અલી રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ ફરમાતે થે, કે મુઝે જન્નત ઔર જહન્નમ પર ઈતના યકીન હે, કે અગર વહ મેરે સામને આ જાએં તો મેરે યકીનમેં ઝરા ભી ઈઝાફા ન હો અબ નુક્તેકી બાત યહ હે, કે હમારે મશાઈખને કહા, કે મૌતકે વક્ત ઈમાન સલામત રહતા હે, ઉસ બંદેકા કમ અઝ કમ જિસ્કા અય્નુલ્યકીન હો, ઉસ્કા યકીન સલામત. ઈલ્મુલ્યકીનવાલે ખતરેમેં. ઝરા સોચેં હમ ઈસ બાતકો, વહ કોન લોગ હોતે હેં, વહ ગફલતકી ઝિન્દગી ગુઝારનેવાલે હોતે હેં, કારોબાર તો કરતે હેં ડટ કર ઔર નમાઝ પઢ કર ભાગતે હેં ઔર જો પઢતે હેં વહ ભી ઝાહિર દારીમેં બસ હાઝિરી હે હુઝૂરી કોઈ નહીં, સારા દિન દૂકાનકે અંદર ઔર જબ નમાઝ પઢને લગે, તો દૂકાન હમારે અંદર, ઐસી નમાઝોંસે ઈમાન નહીં બનતા. ઈસ્કે લિએ મહેનત કરની પળતી હે, કુર્બાનિયાં દેની પળતી હેં, અલ્લાહકે રાસ્તેમેં. તો ઈસ લિએ અપને યકીનકો ઈલ્મુલ્યકીનકે મકામસે ઊપર ઉઠા કર કમ અઝ કમ અય્નુલ્યકીન તક પહુંચા લીજિએ ઔર યહ અય્નુલ્યકીનકા મકામ તો તબ હી મિલેગા જબ અલ્લાહકે નામકા ઝિક્ર કર કે ઉસ્કે નામકી બરકતેં અપની આંખોંસે દેખેંગે. નબી અલય્હિસ્સલામને દુઆ માંગી اَللّٰهُمَّ اَرِنَا حَقَائِقَ الْاَشْيَاءِ كَمَا هِيَ "એ અલ્લાહ ! હમેં ચીઝોંકી હકીકત દિખા દીજિએ જૈસી કે વહ હેં." હમેં કભી ચીઝોંકી હકીકત નઝર આઈ હર ચીઝ

ઝિક્ર કરતી હે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં :–

وَ اِنْ مِّنْ شَیْءٍ اِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَ لٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ تَسْبِیْحَهُمْ "જો કોઈ ભી ચીઝ હે. વહ અલ્લાહકે નામકી તસ્બીહ કર રહી હે, લેકિન તુમ ઉસ્કી તસ્બીહકો નહીં સમઝતે." કભી હમારે દિલમેં ભી યહ તમઅ હૂઈ કે હમ ભી ઉન્કી તસ્બીહકો સમઝ સકેં, હાં જબ સાલિકકા દિલ જબ જારી હોતા હે, ફિર ઉસ્કો અલ્લાહકી નિશાનિયાં નઝર આતી હેં, ફિર એક ઐસા વક્ત આતા હે, કે હમારે મશાઈખને લિખ્ખા "સુલ્તાનુલ્અઝકાર" ઉસ્કા નામ હે, કે જિસ્મેં બંદેકા રૂવાં રૂવાં અલ્લાહકા ઝિક્ર કર રહા હોતા હે, ફિર ઈન્સાનકા ઈલ્મુલ્યકીન બનતા હે. હર ચીઝ ઝિક્ર કરતી ઉસ્કો સુનાઈ દેતી હે, ચુનાંચે હઝરત અહમદ અલી લાહોરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે થે, કે મુઝે કપળા ભી અલ્લાહકા ઝિક્ર કરતા સુનાઈ દેતા હે ઔર હવા ભી અલ્લાહકા ઝિક્ર કરતી સુનાઈ દેતી હે. ઉન્હોંને અલ્લાહકી નિશાનિયોંકો દુનિયામેં દેખા, હમને ભી કોઈ નિશાની દેખી ? કહા દેખીં, હમેં તો શકલેં ઔર સૂરતેં દેખનેસે ફુરસત નહીં, તો ઈસ લિએ અપને આપકો ઈસ યકીનકો 'ઈલ્મુલ્યકીન'સે ઉંચા કર કે કમ અઝ કમ 'અય્નુલ્યકીન' તક પહુંચા લીજિએ, તાકે મૌતકે વક્ત ઈમાન સલામત રહે.

ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકા આખરી વક્ત

ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ જૈસી શખ્સિયત ઈલ્મ ભી હે, અમલ ભી હે, ઈખ્લાસ ભી હે, સાહિબે મઝહબ બુઝુર્ગ ભી હેં. મૌતકે વક્ત શય્તાન ઉન પર

હમ્લા કરનેસે બાઝ નહીં આતા. તલ્બા મૌજૂદ હૈં, તાલિબે ઈલ્મ કલિમા પળ્હ રહે હૈં. હઝરત ફરમાતે હૈં "લા" (નહીં) વહ કલિમા પળ્હતે હૈં, હઝરત ફરમાતે હૈં "લા" હર શખ્સ હૈરાન યહ ક્યા હુવા હમારે શેખ ઈતને બળે ફકિય્યહ ઔર આલિમ ઔર આખરી લમ્હેમેં "લા" કહતે હે, કલિમા જારી નહીં હો રહા. અલ્લાહકી શાન તબિયત સંભલ ગઈ. શાગિર્દને પૂછનેકી જુર્અત કર લી, હઝરત હમ તો પૂરા કલિમા પળ્હ રહે થે, આપ પૂરા કલિમા નહીં પળ્હ રહે થે. ફરમાયા કે ઉસ વક્ત શય્તાન મેરે સામને થા ઔર શય્તાન મુઝે બહકા રહા થા, કેહ રહા થા, કે અહમદ બિન હમ્બલ તુમ ઈમાન બચા કે દુનિયાસે ચલે ગએ ઔર મૈં કેહ રહા થા "લા" મર્દુદ હરગિઝ નહીં, જબ તક મેરી સાંસ નિકલ નહીં જાતી હૈ, અમનમેં નહીં હૂં. અબ સોચિએ કે જબ તક સાંસ નિકલ નહીં જાતી, મૈં અમનમેં નહીં હૂં, તો હમ કૈસે અમનમેં ફિરતે હૈં, ભઈ હમેં ભી ફિક્ર હોની ચાહિએ. ઈસ ઈમાનકી હિફાઝતકી ઔર યહ તભી મહફૂઝ હોગા, કે જબ હમ અલ્લાહકો યાદ કરેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલાસે હિફાઝત માંગેંગે, કે એ માલિક હમારે ઈમાનકી હિફાઝત ફરમા દીજિએ દુઆ હે, પરવર દિગારે આલમ હમેં અપની સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમા દે ઔર મૌતકે વક્ત ઈમાનકી નેઅમત હમારી સલામત રહે. ઔર કિયામતકે દિન હમ નબી અલય્હિસ્સલામકે ઝંડેકે નીચે હમેં જમા' ફરમા દે. આમીન..... યા રબ્બલઆલમીન.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

મુનાજાત

અપને મનમેં ડૂબ કર પા જા સુરાગે ઝિન્દગી

તૂ અગર મેરા નહીં બનતા ન બન અપના તો બન

મનકી દુનિયા મનકી દુનિયા સોઝ વ મસ્તી જઝબો શાક

તનકી દુનિયા તનકી દુનિયા સોદ વ સૂદા મકરો ફન

મનકી દૌલત હાથ આતી હે તો ફિર જાતી નહીં

તનકી દૌલત છાઉ હે, આતા હે ધન, જાતા હે ધન

પાની પાની કર ગઈ મુઝકો કલંદરકી યહ બાત

તૂ ઝૂકા જબ ગૈરકે આગે ન તન તેરા ન નમન

પાની પાની કર ગઈ મુઝકો તેરે મુર્શીદકી યા બાત

તૂ ઝૂકા જબ નફસકે આગે ન તન તેરા ન મન.

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત (૫)

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદ્દિદી)

બમકામે ઝામ્બિયા લોસાનાકા મસ્જિદે નૂર

ફેહરિસ્તે અનાવીન

الله

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

ઈર્શાદે બારી તઆલા હે :–

هُوَ الَّذِىْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّ مِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ "વહ ઝાત જિસ્ને તુમ્હેં પૈદા કિયા, પસ તુમમે કુછ લોગ માનનેવાલે હૈં ઔર કુછ લોગ ઈન્કાર કરનવાલે હૈં." [પારા ૨૮, રૂકૂઅ ૧૫]

ઈન્સાનોકી તકસીમ

ઈન્સાનોકી તકસીમ દો તરહસે હે :–

★..... કુછ ઈમાનવાલે ઔર કુછ કાફિર.

★..... કુછ માનનેવાલે ઔર કુછ ન માનનેવાલે.

★..... જો માનનેવાલે હૈં વહ સય્યિદ હૈં ઔર ન માનનેવાલે શકી હૈં.

★..... માનનેવાલે અસ્હાબુલ્ યમીન હૈં. ન માનનેવાલે અસ્હાબુશ્શિમાલ હૈં.

★..... માનનેવાલે અસ્હાબુલ્ મય્મનહ હૈં ઔર ન માનનેવાલે અસ્હાબુલ્ મશ્અમહ હૈં.

★..... માનનેવાલે અસ્હાબુલ્ જન્નહ હૈં. ન માનનેવાલે અસ્હાબુન્નાર હૈં.

યહ તકસીમ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે યહાં બહુત ખિલી ધુલી ઔર વાઝિહ હે. લિહાઝા ઈમાનવાલોંસે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો ઝાતી મુહબ્બત હે ઔર કુફ્ર ઔર કાફિરીસે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો ઝાતી અદાવત હે. ઈમાનવાલે હિઝબુર્રહમાન (અલ્લાહકા લશ્કર) હૈં ઔર કુફ્રવાલે હિઝબુશ્શય્તાન (શય્તાનકા લશ્કર) હૈં.

અલ્લાહ કિસસે મુહબ્બત ફરમાતે હૈં

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો ઈમાનવાલોંસે ઝાતી મુહબ્બત હે. ઈસી લિએ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا "અલ્લાહ તઆલા દોસ્ત હે ઈમાનવાલોંકા." ઝરા ગૌર કીજિએ, કે આદાબે શાહાનાકા તકાઝા તો યહ થા, કે યૂં કેહ દિયા જાતા, "ઈમાનવાલે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે દોસ્ત હૈં." મગર ઐસા નહીં કિયા. બલ્કે પરવર દિગારને નિસ્બતકો અપની તરફ પસંદ ફરમાયા. અગર કોઈ વક્તકા બાદશાહ કિસી ભંગીકો કહે, કે મૈં તુમ્હારા દોસ્ત હૂં, તો ઉસ્કી બાત કુછ ઔર હોતી હે. યૂં તો હર છોટા મોટા કહતા હે, કે મૈં બાદશાહકા દોસ્ત હૂં, લેકિન મુહબ્બત ચીઝ હી ઐસી હે, કે વહ નિસ્બતકો અપની તરફ ઝિયાદા પસંદ કરતી હે.

એક સવાલકા જવાબ

હઝરત બાયઝીદ બુસ્તામી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિસે કિસીને પૂછા, કે અલ્લાહ તઆલાકો ઈમાનવાલોંસે ઝાતી મુહબ્બત હે, ઉસ્કી કોઈ દલીલ હે, આપકે પાસ. ઉન્હોંને ફરમાયા હાં, દસ્તૂર યહ હે, કે જબ કિસીસે ઝાતી મુહબ્બત હો, તો ઈન્સાન ઉસે ચાહે જિતના બળા હદિયા ઔર તોહફા ક્યૂં ન

પૈશ કરે, ઉસ્કો થોળા સમઝતા હે ઔર ઉસ્કે જવાબમેં અગર મહબૂબ ઉસ્કો છોટાસા તોહફા પહૂંચા દે, તો વહ ઉસ્કો બહુત બળા સમઝતા હે. ફરમાને લગે, કે ઈસ દસ્તૂરકો સામને રખ્ખેં ફિર દેખેં કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને અપને બંદેકો અનગિનત નેઅમતેં દીં ઔર ફરમાયા وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا "અગર તુમ અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકો ગિનના ચાહોં તો તુમ ગિન ભી નહીં સકતે." અનગિનત નેઅમતેં દેને કે બા'દ ફિર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيْلٌ "આપ ફરમા દીજિએ, કે દુનિયાકી મતાઅ થોળીસી હે."

અલ્લાકી બળી અતા

અબ ઉસ્કે જવાબમેં બંદોને અપને રબકો યાદ કિયા. બંદોંકી ઉમરેં મહદૂદ, ઉન્કે અમલ મહદૂદ, ઉન્કા ઝિક્ર મહદૂદ, થોળાસા ઝિક્ર કરતા થા, મગર ચૂંકે મુહબ્બતકી વજહ થી. ઈસ લિએ પરવર દિગારને ઈસ થોળેકો ભી બળા સમઝા ઔર કુર્આને મજીદમેં ઉસ્કે બારેમેં ફરમાયા وَالذّٰكِرِيْنَ اللّٰهَ كَثِيْرًا وَّ الذّٰكِرٰتِ "કષરતકે સાથ ઝિક્ર કરનેવાલે મર્દ ઔર ઔરતેં." તો બંદોકે થોળે અમલકે લિએ અલ્લાહ તઆલાને કષરતકા લફ્ઝ ઈસ્તિઅમાલ કિયા ઔર અપની લા તા'દાદ નેઅમતોંકે લિએ અલ્લાહ તઆલાને કલીલકા લફ્ઝ ઈસ્તિઅમાલ કિયા. યહ અલ્લાહ તઆલાકી અપને બંદોકે સાથ મુહબ્બતકી નિશાની હે.

એહસાનકા બદલા

અબ હક યહ બનતા હે, કે જબ પરવર દિગારકો બંદોસે ઈતની મુહબ્બત હે, તો મોમીન ભી અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરે. યહ તય્ શૂદા બાત હે, કે જિસ્ને ભી કલિમા પળ્હ લિયા, ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકા બીજ મૌજૂદ હે. ઈસ બીજકો ઝરા અચ્છા માહોલ મિલે, તો યહ

દરખ્ત બનેગા, ફલ–ફૂલ લગેંગે, ફિર વહ સાયાદાર બન જાએગા. ઈસી તરહ કલિમાગો કિતના હી ગાફિલ ક્યૂં ન હો, કિતના હી બેઅમલ ક્યૂં ન હો, કલિમા પળ્હનેકી વજહસે ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બતકા બીજ મૌજૂદ હોતા હે. કોઈ વક્ત આ ગયા, કોઈ મેહફિલ મિલ ગઈ, કિસીકી બાત દિલમેં ઉતર ગઈ, કિસી ગુનાહ પર નદામત દિલમેં આ ગઈ, કિસી ભી વક્ત ઉસ્કી ઝિન્દગીકા રૂખ બદલ સકતા હે ઔર વહ બંદા અલ્લાહ તઆલાકે અવ્લિયાઓંમેં શામિલ હો સકતા હે. ઈસ લિએ હર કલિમાગોકી ઈઝ્ઝત કરના ચાહિએ, મગર હક યહ બનતા હે, કે બંદેકે દિલમેં અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત ઝિયાદા હો, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હેં કે وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." યા યૂં કહ લીજિએ કે ઈમાનવાલે અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં શરશાર હોતે હેં ઔર ઈમાનવાલોંકે દિલ અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતસે લબરેઝ હોતે હેં.

મુહબ્બત મુહબ્બત તો કહતે હે લેકિન,
મુહબ્બત નહીં જિસ્મેં શિદ્દત નહીં હે.
મુહબ્બતકે અંદાઝ હે સબ પુરાને,
ખબરદાર હો ઈસ્મેં જિદ્દત નહીં હે.

મુહબ્બત તો હોતી હી વહ હે, જિસ્મેં શિદ્દત હો. જિસ્કી બંદા હરારત મહસૂસ કરે, જિસ્કી ગર્મી દિલ મહસૂસ કર રહા હો, વહ અલ્લાહ તઆલાકી સહીહ મુહબ્બત હે, ઈસ મુહબ્બતકો હાસિલ કરનેકે લિએ ઈન્સાનકો મહનત કરની પળતી હે,

દો આલમસે કરતી હે બેગાના દિલકો,
અજિબ ચીઝ હે લઝ્ઝતે આશનાઈ.

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી ઈસ મુહબ્બતકા નશા હી કુછ ઔર હે. ઈસી લિએ જો ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે દૂર હુવા ઉસ્કા ઐસા નુકસાન હુવા, કે જિસ્કા કોઈ ઔર હલ હો નહીં સકતા. હમારે મશાઈખને ફરમાયા,

لكل شيء اذا فارقته عوض
وليس لله ان فارقته عوض

"એ દોસ્ત ! દુનિયામેં કોઈ ચીઝ ભી તુઝસે દૂર હુઈ તેરે લિએ ઉસ્કા કોઈ ન કોઈ બદલ મૌજૂદ હે, લેકિન અગર તૂ અલ્લાહ તઆલાસે જુદા હો ગયા, તો તેરે લિએ ઈસ્કા કોઈ બદલ મૌજૂદ નહીં હે." તો હમેં ચાહિએ, કે હમ અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકો દિલમેં ખુબ અચ્છી તરહ ભરેં.

વુજૂહાતે મુહબ્બત

મુહબ્બત હોનેકી આમ તોર પર ચાર વુજૂહાત હોતી હેં. જિન્કી બિના પર ઈન્સાનકો કિસીસે મુહબ્બત હોતી હે.

(૧)..... હુસ્નો જમાલ. યહ બુન્યાદી તોર પર કિસીસે મુહબ્બત કરનેકી વજહ બનતા હે. આપ કિસી અચ્છે મન્ઝરકો દેખેં, વહ આપકો અચ્છા લગેગા, જી ચાહેગા ખળા રહૂં, મન્ઝરકો દેખતા રહૂં. ઈસી તરહ અચ્છી બિલ્ડીંગ દેખી, ખુબસૂરત મસ્જિદ દેખી, દિલ ખૂશ હો જાતા હે, દિલ ચાહતા હે દેખતે રહ જાએં, બય્તુલ્લાહ શરીફકા મન્ઝર જિન્હોંને દેખા, વહ ઝરા તસવ્વુરકી આંખોંસે દેખેં, દિલ ચાહતા હે, કે અલ્લાહકે ઘરકો દેખતે હી રહ જાએં, ઉસ ઘરકો અલ્લાહને ક્યા ખુબસૂરતી અતા કી, ઈસ કદર શાનો શૌકત હે. ઈસ કદર જાઝિબે નઝર વહ મન્ઝર હે કે બે ઈખ્તિયાર વહ બંદેકો અપની તરફ ખીંચતા હે.

ઈસી તરહ કોઈ ખુબસૂરત શખ્સિયત બંદા દેખે, ઉસકો

ભી દેખનેકો દિલ કરતા હે. ઈસી તરહ કોઈ ખુબસૂરત લિબાસ દેખે, ચીઝ દેખે, તો ખુબસૂરતીકી વજહસે ઈન્સાનકા દિલ મુતવજ્જેહ હોતા હે. યહ મુહબ્બતકી બુન્યાદ બન જાતી હે, અગર હમ ઈસ નુકતએ નઝરકી વજહસે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઝાતકો દેખેં, તો હદીષે પાકમેં હે :–

اَللّٰهُ جَمِيْلٌ وَ يُحِبُّ الْجَمَالَ "અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ખુબસૂરત હેં." ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ખુબસૂરતીકી બાત હમારે વહમો ગુમાનસે ભી બુલંદતર હે. સોચના ચાહિએ, કે જિસ પરવર દિગારને હુસ્નકો પૈદા કર દિયા, ઉસ્કે અપને હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ હોગા !

હમ હૂએ તુમ હૂએ કે મીર હૂએ,
ઉસ્કી ઝુલ્ફોંકે સબ અસીર હૂએ.

સબ ઉસીકે ચાહનેવાલે, સબ ઉસી કે દર પર ઝુકનેવાલે ઔર યહ પક્કી બાત હે, કે જિતના અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો ચાહા ગયા, જિતની અલ્લાહકે સામને ફરિયાદેં કી ગઈ, જિતના અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે સામને દામન ફૈલાએ ગએ, જિતની મુશ્કેલીમેં ઉસ ઝાતકો પૂકારા ગયા ઔર જિતના તન્હાઈયોંમેં ઉસ્કે સામને આંસૂ બહાએ ગએ, કાઈનાતમેં કોઈ હસ્તી ઐસી દૂસરી નહીં, કે જિસ્સે મખ્લૂકને ટૂટકે ઈતના પ્યાર કિયા હો. યહ શાન ફકત અલ્લાહકી હે,

نہ دانم آں گل خنداں چہ رنگ و بو دارد
کہ مرغ ہر چمن گفتگوئے او دارد

"મેં નહીં જાનતા કે ઈસ મુસ્કૂરાતે ફૂલકી ખુશ્બૂ ઔર ઉસ્કી ખુબસૂરતીકા ક્યા આલમ હે, કે જિસ બાગમેં ભી જાવ,

ઉસ્કા હર પરિંદા ઉસી ફૂલકી તા'રિફ કરનેમેં લગા હુવા હે."

તજલ્લીકી એક ઝલક

રિવાયતમેં આતા હે, કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામ પર સત્તર હઝાર (૭૦,૦૦૦) પર્દોમેંસે તજલ્લી ફરમાઈ, ઈસ્કે બાવજૂદ યહ આલમ થા, કે જિસ વક્ત તજલ્લી પળી, ઉસ ઝમીનકા જહાં ભી પાની ખારા થા, વહ સબ મીઠા હો ગયા, દરખ્ત, શજર ઔર હજર સબકે સબ સજદેમેં જા ગિરે. જબકે યહ મુસા અલય્હિસ્સલામ પર બરાહેરાસ્ત તજલ્લી નહીં થી. કોહે તૂર પર ડાલી, ઈસ કોહે તૂર પર તજલ્લીકા યહ અષર પળા وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقًا "કે હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામ બહોશ હો કર ગિર ગએ." કહતે હૈં કે હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામકે ચેહરે પર ઈતના નૂર આ ગયા થા, કે ઈસ્કે બા'દ ઉન્કે ચેહરેકો ટિકટિકી બાંધ કર દેખના ઈન્સાનોંકો નામુમ્કિન હો ગયા થા. તો જિસ્ને અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી તજલ્લીકો સત્તર હઝાર પર્દોમેંસે દેખા, ઉસ્કા હુસ્ન ઈતના બળ્હ ગયા, કે લોગ ઉસ્કે હુસ્નકી તાબ નહીં લા સકતે, તો ખૂદ ઉસ ઝાતકા હુસ્નકા ક્યા આલમ હોગા !

કાઈનાતકી સબસે બળી નેઅમત

ઉલમાને કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે, કે જન્નતી લોગ જબ જન્નતમેં જાએંગે ઔર જન્નતી મખ્લૂકકે હુસ્નો જમાલકો દેખેંગે, તો દેખતે હી સત્તર (૭૦) સાલ તક ટિકટિકી બાંધ કર ઉન્કો દેખતે રહ જાએંગે. હૂરો ગિલ્માનકા હુસ્ન ઈતના હોગા કે إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا "તૂ ઉન્હેં દેખે, તો ઐસા મા'લૂમ હોગા કે કોઈ ચમકતા હુવા મોતી પળા હુવા હે." તો જબ જન્નતી ઉન્હેં દેખેંગે, તો યહ ઐસા હુસ્ન હોગા, કે સત્તર સાલ તક ટિકટિકી બાંધ કર દેખતે રહ જાએંગે ઔર વક્ત ગુઝરનેકા

એહસાસ ભી નહીં હોગા. ફિર જન્નતમેં રહના શુરૂઅ કરેંગે. એક વક્ત આએગા, અલ્લાહ તઆલા પૂછેંગે, કે એ મેરે બંદો! તુમ્હેં ઔર કિસી ચીઝકી ઝરૂરત હે? અર્ઝ કરગે પરવર દિગાર હર નેઅમત મિલ ગઈ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે અચ્છા અપને ઉલમાસે પૂછો. ઝિમ્મેદારીસે બાત અર્ઝ કર રહા હૂં હમેં ઉલમાકી ઝરૂરત જન્નતમેં ભી પળગી, તો જબ અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે, કે ઉલમાસે પૂછો, તો જન્નતી લોગ ઉલમાસે રુજૂઅ કરેંગે, તો પરવર દિગારે આલમ ફરમાએંગે, કે તુમ્હેં ઔર કિસી ચીઝકી ઝરૂરત હે, ઉલમા ફરમાએંગે, કે હાં પરવર દિગારકા વા'દા થા وَلَدَيْنَا مَزِيْدٌ "કે જન્નતકા વા'દા થા ઔર એક મઝીદ નેઅમતકા ભી વા'દા થા" વહ નેઅમત અભી નહીં મિલી, હમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા દીદાર ભી નસીબ નહીં હુવા, ચુનાંચે જન્નતી ફરિયાદ કરેંગે. પરવર દિગાર ઉન્કો જન્નતે અદ્નકી તરફ બુલાએંગે. યહ જન્નતે અદ્ન વહ જન્નત હે, કે જિસ્મેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત જન્નતીયોંકો અપના દીદાર કરવાએંગે. બાકી જન્નતોંકો તો ફરિશ્તોંને બનાયા, લેકિન જન્નતે અદ્નકો પરવર દિગારને ખૂદ બનાયા, ઉસ્કે દરખ્તોંકે પત્તોં પર 'સુબ્હાનલ્લાહ', 'અલ્હમ્દુલિલ્લાહ', 'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ', 'અલ્લાહુ અકબર' યહ તસ્બીહાત લિખ્ખી હૂઈ હેં. જૈસે કિસી જગહ મુઅઝ્ઝઝ્ મેહમાનકી દા'વત કરની હો, તો ઉસ કમરેકો ખાસ તોર પર સજાયા જાતા હે. અલ્લાહ તઆલાને જન્નતે અદ્નકો ખાસ તોર પર સજા દિયા, ચુનાંચે જન્નાતિયોંકો હુક્મ હોગા, કે અલ્લાહ તઆલાકે દીદારકે લિએ તય્યારી કરો, અબ જન્નતી ઐસે તય્યારી કરેંગે , જૈસે દુનિયામેં લોગ શાદી બિયાહકી તકરીબમેં શિર્કતકે લિએ તય્યારી કરતે હેં, ચુનાંચે એક બાઝાર

હોગા, જહાં પર ઈન્સાનકો હુસ્નો જમાલ મિલેગા, વહ કૈસે ? જબ બંદા વહાં જાએગા, તો વહાં જા કર વહ ચાહેગા કે મુરી શખ્સિયત ઐસી નઝર આએ, આંખેં ઐસી નઝર આએ, હાથ ઐસે નઝર આએ. જૈસા સોચતા જાએગા ઉસ્કે જિસ્મકી ખુબસૂરતી વૈસી બનતી ચલી જાએગી. ઈસ દુનિયાકે ભી બ્યૂટી પાર્લર હૈં, મગર વહ તો ચેહરેકે ઊપર લેપ લગા દેનેકે સિવા કુછ કર નહીં સકતે, કિસીકી આંખેં છોટી હે, તો ઉસ્કો મોટી બના નહીં સકતે. કિસીકા ચેહરા લંબા હે, ઉસ્કો ગોલ બના નહીં સકતે. કિસીકા કદ છોટા હે ઉંચા બના નહીં સકતે, તો ઉસ્કી હુદૂદ હૈં, તો સિર્ફ લેપ લગા દેંગે, કે ઊપરસે ઝાહિરમેં ખુબસૂરત નઝર આએ જૈસે કોઈ હૂરકી બચ્ચી હે, ચાહે અંદરમેં ડાઈનકી બહન બેઠી હૂઈ હો, મગર જન્નતકા યહ બ્યૂટી પાર્લર અજીબ હોગા. ઈન્સાન જૈસા તસવ્વુર કરેગા, ઉસ્કો ઉસ્કી પસંદકે મુતાબિક હુસ્નો જમાલ નસીબ હો જાએગા, આંખેં ઐસી બનેગી, પલ્કે ઐસી બનેગી, હોંટ ઐસે બનેગે. ઝરા સોચિએ તો સહી કે જન્નતી લોગ અપને આપકો કૈસા હસીન દેખના પસંદ કરેંગે, મન મર્ઝીકા હુસ્ન મિલેગા. ઈસ્કે બા'દ જન્નતી જન્નતે અદનમેં પહુંચેગે, વહાં દરિયાકે કિનારે એક તકરીબ હોગી. કુર્સીયાં લગી હોગીં, જન્નતી લોગ બેઠેગે, હઝરત દાઉદ અલય્હિસ્સલામ ઝબૂરકી તિલાવત ફરમાએંગે. હઝરત દાઉદ અલય્હિસ્સલામ જબ પઢતે થે, તો ઉન્કી આવાઝમેં ઈતના અષર થા, કે બહતા પાની રુક જાતા થા, પરિંદે ઉન્કે કંધે પર આ કર બેઠ જાતે થે ઔર પહાળ ઉન્કે સાથ ચલતે થે. કુર્આને મજીદમેં તઝકિરે હૈં ઉન્કે, સોચિએ ફિર ઈસ વક્ત ઉન્કી ક્યા કૈફીયત હોગી. ફિર નબી અલય્હિસ્સલામ કુર્આને મજીદકી તિલાવત ફરમાએંગે ઉસ વક્ત કિતના મઝા

આએગા. ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત "સૂરએ યાસીન"કી તિલાવત ફરમાએંગે, કહતે હૈં જબ અલ્લાહ તઆલા તિલાવત ફરમાએંગે, તો એક હવા ચલેગી ઔર જન્નતકે દરખ્તકે પત્તે હિલેંગે, તો ઉન્મેંસે અજીબ કિસ્મકી આવાઝ પૈદા હોગી. દિલોંકે તાર છેળનેકે લિએ આજ હમ કારી અબ્દુલ્બાસિત અબ્દુસ્સમદકી તિલાવત સુનતે હૈં, તો તબીયત પર એક અજીબ કૈફીયત હોતી હે. જબ કિયામતમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ખૂદ અપના કલામ સુનાએંગે. ઝરા સોચિએ તો સહી ઈસ વક્ત ઈન્સાનોંકી લઝ્ઝતકા ક્યા આલમ હોગા.ફિર અલ્લાહ તઆલા અપના દીદાર ફરમાએંગે....

وُجُوهٌ يَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ કિયામતકે દિન અગર કિસી બંદેકો તજલ્લી નસીબ હો જાએ, તો યહ સબસે બળી નેઅમત હે.

મુહબ્બતકે કાબિલ કોન ?

હદીષે પાકમેં આતા હે, કે કુછ બંદે ઐસે હોંગે જિન્કો અલ્લાહ તઆલા મુસ્કૂરા કર દેખેંગે. એક તો યહ હોતા હે, કે મહબૂબ વૈસે હી કિસીકો દેખ લે. યહ ભી બળી બાત હે, કે ઉસ્કો હુસ્ન દેખનેકા મૌકા મિલા ઔર દૂસરા યહ કે મહબૂબ મુસ્કૂરાકે દેખેં. ચૂનાંચે હદીષેપાકમેં આયા કે કુછ ઐસે બંદે હોંગે જીન્કો અલ્લાહ તઆલા મુસ્કુરા કર દેખેંગે ઔર ઉન્મેં સય્યિદીના સિદ્દીકે અકબર રદિયલ્લાહુ અન્હુ સબસે પહલે બંદે હોંગે. હદીષે પાકમેં આતા હે :–

ان الله يتجلى عامة و لكن لابي بكر خاصة "કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલા લોગોંકે લિએ આમ તજલ્લી ફરમાએગા, મગર અબૂબકરકે લિએ ખાસ તજલ્લી ફરમાએગા." ઉન્કી તરફ મુસ્કૂરાકે દેખેંગે મેરે મહબૂબકા યાર આ ગયા, તો અગર

હુસ્નો જમાલકે નુક્તએ નઝરસે દેખેં, તો દિલસે યહ આવાઝ ઉઠતી હે, કે ઈન્સાન અગર મુહબ્બત કરે, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે કરે મખ્લૂકકે હુસ્ન પર ક્યા મરના,

"ચાર દિનકી ચાંદની ફિર અંધેરી રાત"

ચંદ દિનોંકી બાત હોતી હે. જવાનીમેં જિન્કી ઝુલ્ફે ફિત્ના ગર હોતી હે, બુળ્હાપેમેં વહી દુમે ખર (ગધેકી પૂંછ) બન જાતી હે. જવાનીમેં જિસ્કે ચેહરેકો દેખનેકે લિએ આંખેં તરસ્તી હેં, બુળ્હાપેમેં ઉન્કા ચેહરા છુવારે જૈસા હો જાતા હે. દેખનેકો દિલ હી નહીં કરતા, તો મખ્લૂકકે હુસ્નકા તો યહ આલમ હે, મગર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા હુસ્ન દાઈમી હે ઔર હમેંશા બાકી રહનેવાલા હે, લિહાઝા અગર ઈન્સાન મુહબ્બત કરે, તો પરવર દિગારસે કરે.

(૨)..... સિફાત. મુહબ્બત કરનેકી દૂસ્રી વજહ કિસીકી સિફાત હોતા હે. કોઈ બંદા અગર કિસી ફનમેં કમાલ પૈદા કર લે, તો લોગ ઉસ્સે મુહબ્બત કરતે હેં. છોટે છોટે બચ્ચે નમ્બરોંવાલી જર્સીયાં પહને ફિર રહે હોતે હેં, કે કુછ ખેલનેવાલે અપને ખેલમેં ઈતને માહિર હોતે હે, કે અબ ઈન્હેં ઉન્કો દેખે બગૈર ઉન્કા નામ અચ્છા લગતા હે, લિહાઝા ઉન્કા નમ્બરોંવાલા લિબાસ પહન લેતે હેં. ઈન્કો મુહબ્બત હે, ઉન્કે કમાલકી વજહસે ઈસ નુક્તએ નઝરસે દેખેં, કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા કમાલ કિતના હે. હમ તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે કમાલ ઔર ઉન્કી સિફાતકા ઈહાતા ભી નહીં કર સકતે. હમ ક્યા કરેંગે, કાઈનાતકે સબસે બળે ઔર સચ્ચે પૈગમ્બર અલય્હિસ્સલામને ઈર્શાદ ફરમાયા :–

اَللّٰهُمَّ لَا اُحْصِی ثَنَاءً عَلَيْكَ اَنْتَ كَمَا اَثْنَيْتَ عَلٰى نَفْسِكَ "એ અલ્લાહ ! મેં આપકી તા'રીફોંકા ઈહાતા નહીં કર સકતા. આપ

ઐસે હૈં, જૈસે આપને અપની તા'રીફ ખૂદ ફરમાઈ હૈ.'' ગોયાકે નબી અલય્હિસ્સલામને ભી એક જગહ આ કર અપને હથિયાર ડાલ દિએ, કે મૈં અપને અલ્લાહ તઆલાકા હક અદા નહીં કર સકતા, વહ ઈસ્સે ઝિયાદા બુલંદતર હસ્તી હૈ. અલ્લાહ તઆલાને કુર્આને મજીદમેં અપની તા'રીફેં ખૂદ ફરમાઈ હૈં. સુનિએ ઔર દિલકે કાનોંસે સુનિએ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ رَبِّيْ لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ وَ لَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا

''એ મહબૂબ ! ફરમા દીજિએ કે અગર સારી દુનિયાકે સમંદરોંકા પાની સિયાહી બન જાતા ઔર ઉસ સિયાહીસે તેરે મહબૂબકી તા'રીફેં લિખના શુરૂઅકી જાતીં, તો યહ સિયાહી ખત્મ હો જાતી, લેકિન તેરે મહબૂબકી તા'રીફેં કભી ખત્મ ન હોતી.'' ઈસ્સે ભી બઢ કર એક બાત ઔર કહી ઈર્શાદ ફરમાયા وَلَوْ اَنَّ مَا فِي الْاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ ''સારી દુનિયાકે અંદર જિતને દરખ્ત હૈં અગર ઉન્કી કલમેં બના દી જાતીં.'' وَ الْبَحْرُ يَمُدُّهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ ''સારી દુનિયાકે સમંદરોંકા જિતના પાની હે, ઉતને સાત સમંદર ઔર હોતે.'' યહ સિયાહી બનતે, યહ કલમેં બનતીં. ઈન કલમોં ઔર સિયાહીસે તેરે રબકી તા'રીફેં લિખની શુરૂઅકી જાતી, એક વક્ત આતા યહ કલમેં ટૂટ જાતી, યહ સિયાહી ખત્મ હો જાતી, તેરે રબકી તા'રીફેં કભી ખત્મ ન હોતીં. જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી સિફાતકા યહ આલમ હે, તો દિલસે આવાઝ નિકલતી હે, કે બંદા જબ મુહબ્બત કરે, તો અપને પરવર દિગારસે કરે.

(૩)..... માલ વ મનાત મુહબ્બત કરનેકી તીસરી વજહ આમ તોર પર કિસીકા માલ વ મનાલ હોતા હે. અગર કિસીકે પાસ માલ હો, તો દુનિયા ઉસ્સે તઅલ્લુક રખના અપના

એ'ઝાઝ સમઝતી હે. કોઈ રિશ્તેદાર 'મિનિસ્ટર' હો, ના ઉસ્કા કાર્ડ જેબમેં રખતે હૈં ઔર લોગોંકો દિખાતે ફિરતે હૈં, કે યહ મેરા રિશ્તેદાર હે, યહ 'મિનિસ્ટર' હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે માલ વ મનાલકા ક્યા આલમ, પરવરદિગાર ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં, وَلِلّٰهِ خَزَائِنُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ "આસમાનોં ઔર ઝમીનોંકે ખઝાને અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે પાસ હૈં." ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાયા وَاِنْ مِّنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهٗ "જો કોઈ ભી ચીઝ હે, ઉસ્કે હમારે પાસ ખઝાને હૈં." وَمَا نُنَزِّلُهٗٓ اِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ "હમ એક મા'લૂમ અંદાઝકે મુતાબિક ઉતારતે હૈં." હમારે પાસ ઈઝ્ઝતોંકે ખઝાને, સિહ્હતકે ખઝાને, રિઝકકે ખઝાને, નેઅમતોંકે ખઝાને. ગોયા હર ચીઝકે ખઝાને અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે પાસ મૌજૂદ હૈં. અલ્લાહકે પાસ ખઝાનોંકી કુંજિયાં મૌજૂદ હૈં. તો મા'લૂમ હુવા, કે ઈસ લિહાઝસે ભી અગર દેખા જાએ, તો ભી દિલસે આવાઝ નિકલતી હે, કે ઈન્સાન અગર મુહબ્બત કરે તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે કરે.

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَآءُ
وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَآءُ
بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

હકીકી બાદશાહી અલ્લાહકે પાસ હે ઔર રહ ગયા દુનિયાકે બાદશાહોંકા મુઆમલા, તો ઉન્કા હાલ તો યહ હે, કે રાતકો અમીર હૈં, સુબ્હકો ફકીર હૈં. રાતકો વઝીર હે, તો સુબહકો અસીર (કેદી) હૈં, રાતકો વઝીરે આ'ઝમ હે, સુબહકો અસીરે આ'ઝમ, રાતમેં મુલ્કકે સદર હોતે હે, સુબહકો મુલ્કે બદર હોતે હૈં. ઉન્કા ક્યા કહના અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હકીકી શહન્શાહ ઔર બાદશાહ હૈં. ઈસ નુક્તાએ નઝરસે દેખેં, તો દિલસે આવાઝ આતી હે, કે ઈન્સાન અગર મુહબ્બત કરે, તો

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે સાથ કરે.

(૪)..... જૂદો એહસાન મુહબ્બત કરનેકી ચોથી વજહ કિસીકા જૂદો સખા (એહસાન) હોતા હે. કોઈ બંદા એહસાન કરે, તો ઉસ્સે મુહબ્બત હો જાતી હે. ઈન્સાન તો ફિર ઈન્સાન હે. શૈર જૈસા જાનવર ભી જો ઉસ્કો ગોશ્ત ડાલતા હે, શૈર ઉસ્કા લિહાઝ કરતા હે. સર્કશકે તમાશોંમેં લોગ ઉસ પર સવાર હો જાતે હૈં ઔર શૈર ઉન્કો લે કર ગધેકી તરહ ચલ રહા હોતા હે. શૈરકે મુંહકે અંદર હાથ ડાલતે હૈં ઔર શૈર ઉન્કે હાથકા કુછ નહીં બિગાળતા, યા'ની એક જાનવર ભી એહસાનકા ઈતના મર્હુને મન્નત (એહસાનમંદ) હોતા હે. ઈન્સાન તો બિલ્આખિર ઈન્સાન, ઈસી લિએ કહા કે الانسان عبد الاحسان "ઈન્સાન એહસાનકા બંદા હોતા હે." ચુનાંચે હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગયા جبلت القلوب الى حب من احسن اليها "અલ્લાહ તઆલાને કુલૂબકી ફિતરતે જિબિલ્લત (અસ્લી તબીઅત) ઐસી બના દી, કે જો ઈન પર એહસાન કરતા હે, યહ ઉસ્કે સાથ મુહબ્બત કરતે હૈં." તો મુહસીનકે સાથ મુહબ્બત ફિતરી બાત હે, અગર હમ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે એહસાનાતમેં ડૂબે હૂએ હે. સરકે બાલોસે લે કર પાઉંકે નાખુન તક અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે એહસાનાતમેં ડુબે હુએ હૈં, હમ ઉન એહસાનાતકા તસવ્વુર ભી નહીં કર સકતે. કુર્આને મજીદમેં ફરમાયા :–

وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا "અગર તુમ અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકો શુમાર કરના ચાહો, તો તુમ અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકો શુમાર ભી નહીં કર સકતે." તો અનગિનત નેઅમતેં અલ્લાહ તઆલાકી હમારે પાસ મૌજૂદ હૈં. મેરે દોસ્તો ! અગર અલ્લાહ તઆલા હમેં બીનાઈ ન દેતે, હમ અંધે હોતે. ગોયાઈ ન દેતે, હમ ગૂંગે હોતે. સમાઅત ન

દેતે, હમ બેહરે હોતે. ઈઝ્ઝત ન દેતે, હમ ઝલીલ હોતે. સિહ્હત ન દેતે, હમ બીમાર હોતે. ઘર ન દેતે, બેઘર હોતે. અવ્લાદ ન દેતે, લા વલદ હોતે. અગર અલ્લાહ તઆલા હમેં અક્લ ન દેતે, હમ પાગલ હોતે. મા'લૂમ યહ હુવા, કે અગર અલ્લાહ તઆલાને હમેં ઈઝ્ઝતોં ભરી ઝિન્દગી દી હે, તો યહ સબકા સબ ઉસ માલિકકા એહસાન હે. હમ તો અલ્લાહ તઆલાકે એહસાનોંમેં ડૂબે હૂએ હેં. ઈસ નુક્તએ નઝરસે દેખેં, તો ભી દિલ કહતા હે, કે ઈન્સાન અગર મુહબ્બત કરે, તો અપને પરવર દિગારસે મુહબ્બત કરે. લિહાઝા મુહબ્બત કરનેકી ચારોં વુજૂહાત કામિલ તૌર પર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે અંદર મૌજૂદ હેં.

દિલ કિસકે લિએ હે ?

હમારા મહબૂબે હકીકી ફકત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઝાત હે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં :–

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهٖ "એ મહબૂબ ! હમને કિસી ઈન્સાનકે સીનેમેં દો દિલ નહીં બનાએ." કે એક રહમાનકો દે દે ઔર દૂસરા નફસ ઔર શયતાનકો દે દે, ફરમાયા ના.....ના.....ના દિલ એક હે ઔર એક હી કે લિએ હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત દિલમેં આ જાએ. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત દિલમેં સમા જાએ, બલ્કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત છા જાએ, ઈસ્કો કહતે હેં :–

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." બસ અલ્લાહ તઆલા રાઝી હો જાએ, સારી મખ્લૂક રાઝી હો ગઈ ઔર અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હો ગએ. હમારી બરબાદીકે સિવા ઔર કુછ નહીં. સારી મખ્લૂક નારાજ હો ગઈ ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત

રાઝી હો ગએ હમારી સઆદતકે સીવા ઔર કુછ નહી,તો અસલ તો અલ્લાહ તઆલાકો રાઝી કરના હે. મવ્લાના મુહમ્મદઅલી જોહર રહમતુલ્લાહી અલય્હિને શે'ર કહે , જબ ઉન્કો દુશ્મનને કહા થા, કે હમ તુમ્હે મૌતકે ઘાટ ઉતાર દેંગે ઔર હમ તુમ્હે પાબંદે સલાસિલ કર દેંગે. ઉન્હોંને મુહબ્બતે ઈલાહીમેં અજીબ શે'ર કહે :–

તુમ યૂંહી સમઝના કે ફના મેરે લિએ હે,
પર ગૈબમેં સામાને બકા મેરે લિએ હે.
પૈગામ મિલા થા, જો હુસેન ઈબ્ને અલીકો,
ખૂશ હો કે વહ પૈગામ કઝા મેરે લિએ હે.
અલ્લાહકે રિશ્તેકી જો મૌત આએ તો મસીહા,
અકસીર યહી એક દવા મેરે લિએ હે.
તૌહીદ તો યહ હે, કે ખૂદા હર્શમેં કહ દે,
યહ બંદા દો આલમસે ખફા મેરે લિએ હે.

ઈસ્કો મુહબ્બત કહતે હેં. કિસી આ'રીફને કહા :–

لیتك تحلو و الحیاة مریرة
و لیتك ترضی و الانام غضاب
و لیت بینی و بینك عامر
و بینی و بین العالمین خراب

["એ મહબૂબ ! કાશ... તૂ મીઠા હો જાએ, અગર્ચે પૂરી ઝિન્દગી મેરી કળવી બન જાએ. કાશ... કે તૂ રાઝી હો જાએ, અગર્ચે સબ બંદે મુઝસે નારાઝ હો જાએં. એ અલ્લાહ ! જો મેરે ઔર તેરે દરમિયાન હે, વહ રિશ્તા આબાદ હો જાએ. અગરચે વહ જો મેરે ઔર મખ્લૂકકે દરમિયાન હે, વહ સબ કુછ ખરાબ હો જાએ."]

યાદમેં તેરી સબકો ભૂલા દૂં, કોઈ ન મુઝકો યાદ રહે.
તુઝ પે સબ ઘરબાર લુટા દૂં, ખાનએ દિલ આબાદ રહે.
સબકો નઝરસે અપની ગિરા દૂં, તુઝસે ફકત ફરિયાદ રહે.
અબ તો રહે બસ તા દમે આખિર, વિર્દ ઝબાં એ મેરે ઈલાહ.

لا الٰـه الا اللّٰـه لا الٰـه الا اللّٰـه

મુહબ્બત તો યહ હોતી હે, કે મહબૂબ કે સિવા કિસી ઔર તરફ ઉસ્કી તવજ્જૂહ હી ન જાએ. મેરે દોસ્તો ! 'લમ્' ઔર 'લા'કે ચક્કરસે ઝરા નિકલો ઔર સોઝે ઈશ્કકી ઝંજીર ઝરા અપને ગલેમેં ડાલ કર દેખો. અકલકી દુનિયાસે કદમ ઝરા આગે બળ્હાઓ ઔર ઈશ્કે ઈલાહીકી દુનિયામેં કદમ રખકે દેખો,

ગુઝર જા અકલસે આગે કે યહ નૂર,
ચિરાગે રાહ હે, મંઝિલ નહીં હે.

....

અકલ અયા રહે, સો ભેસ (વેશ) બના લેતી હે.
ઈશ્ક બીચારા ન મિલા હે, ન વાઈઝ ન ખતીબ.

....

ઈશ્ક ન હો તો શરઅ વ દીન, બુત કદાએ તસવ્વુરાત.

યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત હે. જો શરીયતકે અંદર એક જાન પૈદા કર દેતી હે, અગર અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત દિલમેં નહીં તો ફિર યહ ઝિન્દગી કિસી કામકી નહીં. શય્તાન આલિમ થા, આબિદ થા, આરિફ થા, મગર આશિક નહીં થા. ઈસ લિએ દરબારસે ધુતકાર દિયા ગયા. કાશ....કે આશિક હોતા તો જબ હુક્મ હુવા થા اسجدوا لآدم તો હુક્મ સુનતે હી યહ સજદેમેં જા ગિરતા. યહ તો ઈશ્કકી બાત હોતી હે.

નાલા હે બુલ્બુલ શૌરદહ તેરા ખામ અભી,
અપને સીનેમેં ઝરા ઔર ઉસે થામ અભી.
પુખ્તા હોતી હે, અગર મસ્લિહત અંદેશ હો અકલ,
ઈશ્ક હો મસ્લિહત અંદેશ, તો હે ખામ અભી.
ઈશ્ક ફરમૂદા કાસિદસે સબક ગામે અમલ,
અકલ સમઝી હી નહીં, મા'નાએ પૈગામ અભી,
બે ખતર કૂદ પળા આતિશે નમરૂદમેં ઈશ્ક,
અકલ હે મહવ, તમાશાએ લબ બામ અભી.

અકલ ખળી દેખતી રહ જાતી હે. સમઝતી હે કે રાસ્તા હી આગે કોઈ નહીં ઈશ્ક કહતા હે કે હઝારોં દ'ફા મેં મંઝિલ પે હો કર વાપસ આયા હૂં,

ઈશ્કકી એક જુસ્તને તય્ કર દિયા કિસ્સા તમામ,
ઈસ ઝમીનોં આસમાંકો બે કરાં સમઝતા થા મેં.

એક છલાંગ કાફી હે. ઈશ્કકી ઈશ્ક, ઐસી કૈફીયત હે, કે ખાકકી મુટ્ઠીમેં જબ મિલ જાતા હે. ઉસ બંદેકો વહ પર્વાઝ દેતા હે, કે ફિર યહ સિરયાકો ભી પિછે છોળ જાતા હે.

આ'માલકી બુન્યાદ ઈશ્ક પર

હદીષે પાકમેં આતા હે, કે અલ્લાહસે મુહબ્બત કરનેવાલે જબ ખાસ રાતોંમેં ઈબાદાત કરતે હેં, તો ફરિશ્તે નાઝિલ હોતે હેં ઔર ઉન્કે હાથોંસે વહ મુસાફહા કર રહે હોતે હેં, ઉન્કી દુઆઓં પર આમીન કેહ રહે હોતે હેં. યહ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી અજીબ નેઅમત હે.

અકલકો ઈફતારસે ફુરસત નહીં,
ઈશ્ક પર આ'માલકી બુન્યાદ રખ.

તો હમ અપને આ'માલકી બુન્યાદ ઈશ્કે ઈલાહીકો બનાએં, ફિર દેખેં ઈબાદતકા મઝા ક્યા હે, ફિર શરીઅત પર

અમલ કરના કિતના આસાન નઝર આંતા હે.......
إِنَّ الْمُحِبَّ لِمَا يُحِبُّ مُطِيعٌ "મુહિબ જિસસે મુહબ્બત કરતા હે ઉસ્કા મુતીઅ હોતા હે." દેખિએ ઝરા તવજ્જુહ ફરમાએ એક ઈલ્મી નુક્તા હે, બિલ્ખુસૂસ તલ્બા વ ઉલમાકે લિએ, કે જબ કિસીકી તરફ તબીયત માઈલ હોતી હે, તબીયતકા મૈલાન હોતા હે, તો ઉસ ઈબ્તિદાઈ કૈફીયતકો રગબત કહતે હેં. જબ યહ યહ રગબત બઢ જાતી હે, તો ફિર ઉસ્કા નામ તલબ પળ જાતા હે, કે દિલમેં ફલાં ચીઝ હાસિલ કરનેકી તલબ પૈદા હૂઈ. જબ યહ તલબ બઢ જાતી હે, તો તલબ બઢતે બઢતે એક ઐસી કૈફીયત બન જાતી હે, ફિર ઉસ્કો મુહબ્બત કહતે હેં, કે ઈસ બંદેક દિલમેં ફલાં ચીઝકી મુહબ્બત પૈદા હો ગઈ. કુર્આને મજીદમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં, કે રગબત હો, તો અલ્લાહકી إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ "રગબત હો, તો અલ્લાહકી" તલબ હો તો અલ્લાહકી, અગર ગૈરકી તલબ હોગી, તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ "યહ તલબ કરનેવાલા ઔર જિન્કો તલબ કિયા જા રહા હે, યહ દોનોં બોદે ઔર ઝઈફ હેં." અગર દિલમેં મુહબ્બત હો, તો અલ્લાહકી હો, ફરમાયા وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." જબ યહ મુહબ્બત બઢતી હે ઔર બહુત ઝિયાદા રાસિખ હો જાતી હે, તો ફિર એક ઔર કૈફીયત બન જાતી હે.

મુહબ્બતકી મે'રાજ ક્યા હે ?

એક દફા' ઈસ આજિઝને નૌજવાનોંસે સવાલ કિયા, કે ભઈ બતાવ મુહબ્બતકી મે'રાઝ ક્યા હે. વહ સમઝ ન સકે. કહને લગે ઝરા ફિર સમઝાએં, મૈંને કહા કે મહબૂબકો મુહિબ સબસે બળા તોહફા ક્યા દે સકતા હે. કિસીને કહાકે માલ

કુર્બાન કર દે, કિસીને કહાકે જાન કુર્બાન કર દે. સબને જવાનોંવાલે જવાબાત દીએ. કહને લગે, અબ આપ બતાએં, તો ઈસ આજિઝને બતાયા કે હમારે મશાઈખને યહ લિખ્ખા હે, કે મુહબ્બતકી મે'રાઝ યહ હે કે મુહિબકે દિલમેં મહબૂબકી મુહબ્બત ઈતની બળ્હે ઈતની બળ્હે કે મુહબ્બતમેં બેખૂદ હો કર વહ અપને મહબૂબકે કદમોં પર સર રખ દે, યહ મુહબ્બતકી મે'રાઝ હોતી હે. તો મુહબ્બતકી મે'રાઝકો ઈબાદત કહતે હેં. હમને જો કલિમા પળ્હા થા, ઉસ્મેં અલ્લાહ તઆલાસે ક્યા વા'દા કિયા, યા અલ્લાહ ! મુહબ્બતોંકી જો ઈન્તિહા હે, અગર હમારે દિલમેં હોગી, તો વહ ફકત તેરી ઝાતકે લિએ હોગી. જબ અલ્લાહ તઆલા જો ઈબ્તિદાઈ તઅલ્લુકકી કિસ્મ હે રગબત, ઉસ્કો ગૈરકે લિએ પસંદ નહીં ફરમાતે, તો ફિર વહ ઈબાદતકો કિસી ગૈરકે લિએ કેસે પસંદ ફરમાએંગે. ફરમા દિયા,

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

"શિર્કકો મા'ફ નહીં કરેંગે." એક તાલિબે ઈલ્મને પૂછા, કે જી કિયામતકે દિન સબ ગુનાહ મા'ફ હો સકતે હેં, તો શિર્ક ભી તો એક ગુનાહ હે, યહ ક્યૂં મા'ફ નહીં હો સકતા. તો ઉસ્તાદને જવાબ દિયા, કે યહ શિર્ક ગુનાહ ભી હે ઔર યહ શિર્ક અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી ગૈરતકા ભી મસ્અલા હે. જબ ગૈરતકા મા'મલા આતા હે, તો ફિર મહબૂબ છોટીસી ગલતીકો ભી મા'ફ નહીં કિયા કરતા ઈસ લિએ ફરમાયા કે શિર્કકો તો મા'ફ બિલ્કુલ નહીં કરેંગે. અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હેં, કે મેરે બંદોંકે દિલમેં મેરી હી મુહબ્બત હો ઔર મેરી મુહબ્બતસે ઉન્કે દિલ ભરે હુએ હોં.

મુહબ્બતકી દૂકાન

યે ઈશ્કકા સૌદા અલ્લાહવાલોંસે મિલતા હે. કહતે હેં, કે

બરફ મિલતી હે બરફવાલોંસે, કપળા મિલતા હે કપળેવાલોંસે, સોના મિલતા હે સોનેવાલોંસે. લિહાઝા અલ્લાહ ભી મિલતા હે અલ્લાહવાલોંસે. અલ્લાહવાલોંકી સોહબતમેં ચંદ દિન ગુઝાર કર દેખેં દિલકી કૈફીયત ક્યા હોતી હે. ખૂદ બખૂદ અલ્લાહકી મુહબ્બત દિલમેં ભરેગી. કહતે હે, કે ખરબૂઝેકો દેખ કર ખરબૂઝા રંગ પકળતા હે, હમ કહતે હેં અલ્લાહવાલોંકો દેખકે દુનિયા રંગ પકળતી હે. ખૂદ બખૂદ દિલમેં અલ્લાહવાલોંકી મુહબ્બત આતી હે. કુછ દિન સાથ ગુઝારનેવાલોંકી કૈફીયત ઐસી બન જાતી હે, કે વહ મહસૂસ કરતે હેં, કે હમ કિસી ઔર દુનિયામેં ચલે ગએ ઔર જબ મેહફિલસે ઉઠે, તો ફિર ઈસ દુનિયામેં વાપસ આએ હેં, ઐસી કૈફીયત હોતી હે. મુહબ્બતે ઈલાહી ચીઝ હી ઐસી હે, તો અલ્લાહવાલોંકી સોહબતમેં બેઠીએ, યહ અલ્લાહવાલે ઈશ્કકી દૂકાનેં હોતી હેં. કહતે હેંના,

વહ જો બેચતે થે દવાએ દિલ, વહ દૂકાન અપની બળ્હા ગએ.

યહ અલ્લાહવાલે દવાએ દિલ બેચતે હેં, યહ અજીબ નેઅમત હે. "સુબ્હાનલ્લાહ."

કરાટે કલબમેં 'અલ્લાહ, અલ્લાહ'

મુલ્તાન શહરમેં કોઈ કરાટેકા ખિલાડી થા, બ્લેક બેલ્ડ. વહ બય્અત હુવા વહ ભી કોઈ અજીબ હી શય થી. કહને લગા હઝરત મૈંને મેહનત કી હે. હમને કહા વહ કૈસે. કહને લગા જી મૈં આપકો દિખાતા હૂં, વહ લેટ ગયા ઔર ઉસ્કે પેટકે ઊપર એક દોમન (૪૦ કિલો)કે બંદેને દસ મર્તબા છલાંગેં લગાઈ ઔર વહ આરામસે નીચે પળા રહા. પેટકે ઊપર દોમનકા બંદા દો ફૂટ ઉછલ કર છલાંગ લગા રહા હે ઔર વહ આરામસે પળા હૂવા હે, ફિર કહને લગા જી મેં યહ ભી કર સકતા હૂં ઔર યહ ભી કર સકતા હૂં. ઈસ્કી તો તફસીલકી ઝરૂરત નહીં.

વહ તો કોઈ અજીબ હી શય (ચીઝ) થી. બહર હાલ વહ બય્અત હો ગયા. કુછ અર્સેકે બા'દ મુલાકાત હૂઈ, પૂછા કે ભઈ ક્યા હાલ હે, કહને લગા કે હઝરત મેરા ક્લબ પૂરે શહરકે અંદર કરાટેમેં સબસે બળા હે ઔર મેંને કોલેજકી લળકિયોંકો ભી કરાટે સિખાનેકે લિએ એક બ્રાન્ચ ખોલી હૂઈ થી, બય્અત હોનેકે બા'દ ગયા, તો ઉસ બ્રાન્ચકો તો મેંને બિલ્કુલ બંદ કર દિયા, યહ પહલી બાત હૂઈ. દૂસરી બાત યહ કે મેંને અપને બચ્ચોંકો સમઝાયા, કે ભઈ હમ જો એક દૂસરે પર એટેક કરતે હેં ઔર ઝબાનસે એક બેમા'નાસા લફ્ઝ નિકાલતે હેં, તો ઉસ્કી બજાએ હમ અલ્લાહકા લફ્ઝ ક્યૂં ન નિકાલેં. ઉન્હોંને કહા ઠીક હે. ચુનાંચે મેંને કહા કે તુમ્હેં અબ ફાઈટ કરની હે, એટેક કરના હે, તો અલ્લાહકે લફ્ઝસે એટેક કરના હે. કહને લગા જબ હમને "અલ્લાહ, અલ્લાહ"સે એટેક કરના શુરૂઅ કિયા, તો બાહરસે ગુઝરનેવાલે લોગ સમઝને લગે કે અંદર મેહફિલે ઝિક્ર હો રહી હે. લોગ દરવાઝે પર જમા' હો કર કહને લગે કે હમ ભી મેહફિલે ઝિક્રમેં આના ચાહતે હે. ઉન્કો પતા ચલા કે જનાબ યહાં તો કરાટે સિખાએ જા રહે હેં. બીવી તો બળી પરેશાન થી, કે લળકિયોંકી કલાસ બંદ હો ગઈ. અબ આમદની કમ હો જાએગી, લેકિન જબ નેક લોગોંને દેખા કે યહ નેક આદમી હે, હમારે બચ્ચે ભી ઈસ્સે સીખ સકતે હેં, તો ઉન્હોંને અપને બચ્ચે ભી ભેજને શુરૂઅ કર દિએ. યૂં લળકિયોંકી કલાસકી તલાફી હો ગઈ, ચુનાંચે હમારે લળકોકી તા'દાદ પહલેસે તીન ગુના હો ગઈ. અલ્લાહ તઆલાને રિઝકમેં ભી ઈઝાફા કર દિયા. અબ દેખિએ કે દિલમેં મુહબ્બતે ઈલાહી આઈ તો ફિર એક દૂસરેકે સાથ ખેલ કૂદમેં ભી અલ્લાહ યાદ આને લગા. યહ મુહબ્બત ચીઝ હી એસી હે.

મુહબ્બતે ઈલાહીકા અજીબ વાકિઆ

તાજિકિસ્તાન જાના હુવા. હમારે સિલ્સિલાએ આલિયહકે એક બુઝૂર્ગ હેં. હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ આરિફ રેવગિરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ઉન્કે યહાં ગએ, તો મસ્જિદ બની દેખી. અજીબ બાત કે બનાનેવાલોંને જબ મસ્જિદ બનાઈ, તો ઈંટોંકો ઈસ તરહ જોળા કે ચંદ ઈંટેં મિલતીં તો "અલ્લાહ"કા લફ્ઝ બન જાતા સારી દિવાર પર ઈંટોંસે "અલ્લાહ, અલ્લાહ" લિખ્ખા હુવા થા. વહાં કે લોગોંસે પૂછા કે યહ ક્યા માજરા, ઉન્હોંને કહા કે હઝરતકે મુરીદીન જો મસ્જિદકે મે'માર (કડીયે) થે, હઝરતને ઉન્કે દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત ઐસી ભર દી થી, કે વહ મુરીદીન જબ ઈંટેં જોળતે થે, તો ઉન્કો ભી "અલ્લાહ"કે લફ્ઝકી શકલમેં જોળતે ચલે જાતે થે,

મૈંને તો યૂંહી ખાકમેં ફેરી થી ઉન્ગલિયાં,
દેખા જો ગૌરસે તો તેરી તસ્વીર બન ગઈ.

ઈંટેં જોળતે થે તો અલ્લાહકા લફ્ઝ બન જાતા થા. ક્યા મુહબ્બત ભર ગઈ થી. ઈસ લિએ કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે, કે હઝરત ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિસે કુછ ધોબી બય્ત થે, વહ જબ કપળે ધોતે થે, તો "ઈલ્લલ્લાહ"કી ઝર્બે લગાતે થે. કરીબસે ગુઝરનેવાલા યહ સમઝતે થે કે કોઈ મેહફિલે ઝિક્ર હો રહી હે.

અલ્લાહવાલોંકી શાન

એક હોતા હે રંગ ઔર કુછ લોગ હોતે હે રંગ ફરોશ ઔર કુછ હોતે હેં રંગરેઝ. રંગ ફરોશ કહતે હે, રંગ બેચનવાલેકો ઔર રંગરેઝ.કહતે હેં રંગ ચળ્હાનેવાલેકો.

કિતાબો સુન્નત રંગ હે. ઉલમાએ કિરામ રંગ ફરોશ હેં ઔર મશાઈખે ઈઝામ રંગરેઝ હેં. ઉન્કે પાસ જાએં યહ

અલ્લાહકે રંગમેં રંગ દેંગે صِبْغَتَ اللّٰهِ وَ مَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً
ઔર કુછ ઐસે કિસ્મતવાલે હોતે હૈં, જો રંગ ફરોશ ભી હોતે હે ઔર રંગરેઝ ભી હોતે હેં. અલ્લાહ તઆલા ઉન્કો જામિઉશ્શરીયત વત્તરીકત બના દેતા હે, તો યહ ઈશ્કકી પુળિયાં ઉન દૂકાનોંસે મિલતી હે, ચુનાંચે મશ્હૂર વાકિઆ હે. જિગર મુરાદાબાદી એક શાઈર થે. પીને પીલાનેકી ઝિન્દગી થી, એક મર્તબા ખ્વાજા અઝીઝુલ્હસન મજઝૂબ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિસે મિલા, દેખા અફસર ઈતને બળે મગર તબીયતમેં સાદગી, તો પૂછને લગે કે અરે મિયાં આપકે મિસ્ટરકી ટુર કૈસે મિસ હૂઈ, ઉન્હોંને બતાયા, કે મુઝે એક અલ્લાહવાલે મિલ ગઅે હે થાના ભવનમેં. મૈંને ઉન્કી ગુલામી ઈખ્તિયાર કર લી હે ઔર મેરી ટુર મિસ હો ગઈ હે, કહને લગે અચ્છા મેં ભી કભી આઉંગા, મગર શર્ત યહ હે કે પીતા હૂં વહાં ભી જા કર પીવૂંગા. હઝરત ખ્વાજા મજઝૂબ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને યહ બાત હઝરત અકદસ થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકો બતા દી. શાઈર બળા નુમાયાં (મશ્હૂર) થા. મુલ્કી સતહકા ઉસ્તાદ શાઈર થા. કાદિરુલ્કલામ શાઈર થા. અલ્લાહવાલોંકી નઝર ઐસે સિફાતવાલે બંદોં પર ગહરી હોતી હે. તો ખ્વાજા સાહબને કહા કે હઝરત ઉસ્ને કહા કે વહાં ભી પીવૂંગા, ઈસ પર હઝરતને ફરમાયાકે ખાનકાહ તો અવામુન્નાસકે લિએ હોતી હે, મેં ઉસ્કો ઘરમેં ઠહરા દૂંગા, ઘરમેં વહ જો કરે વહ ઉસ્કા ઈન્ફિરાદી અમલ હોગા, ચુનાંચે ઈસ શર્ત પર જિગર મુરાદાબાદી આ ગઅે. જબ થાનવીકો મિલે તો ઉન્હોંને હઝરતસે ચાર દુઆએં કરવાઈ.

★ **પહલી દુઆ :–** કરવાઈ કે હઝરત દુઆ કીજિએ મેં શરાબ પીના છોળ દૂં.

★ દૂસરી દુઆ :– હઝરત દુવા કીજિએ કે મેં ભી સુન્નતકો ચેહરે પર સજા લૂં, દાળ્હી રખ લૂં.

★ તીસરી દુઆ :– કે હઝરત દુવા ફરમાએં કે મેં હજ કર આઉં, અલ્લાહકા ઘર દેખ આઉં.

★ ચાથી દુઆ :– કે હઝરત દુવા કીજિએ કે મેરા ખાતિમા બિલ્ખય્ર હો.

અબ વહાંસે જબ પલટે બિમાર હો ગએ. હોસ્પિટલ ગએ, ડાકતરોંને કહા યકદમ શરાબ છોળનેકી વજહસે તો મૌતકા ખતરા હે. અબ આપ થોળી થોળી કર કે છોળેં અભી કુછ અર્સા પીતે રહે, તો દિલમેં સોચા કે જબ થોળી થોળી કર કે ભી છોળની હે, તો ક્યૂં ન એક હી દફા' છોળનેવાલે અહદ પર કાઈમ રહેં. કહને લગે અબ મેં દોબારા પીના નહીં ચાહતા ઈધરસે સુન્નત સજા લી, અબ સારે શહરમેં હંગામા મચ ગયા, જિસ્કો દેખો વહી ઉન્કા તઝકિરા કર રહા હે, કે જી સુના હે જિગર મુરાદાબાદી તૌબા તાઈબ હો ગયા હે. ઉન્સે મિલ્નેવાલે લોગ આને લગે, જબ વહ પૂછતે કે ભઈ આપને યકદમ ક્યૂં છોળ દી. તો જિગર મુરાદાબાદી કહતે,

યૂં પીનેકો તો બેહિસાબ પી લી,
અબ હે રૌઝે હિસાબકા ધળકા.

અબ આખિરતકા ગમ લગ ગયા, ચુનાંચે જબ દાળ્હી બળ્હ ગઈ, લોગ મિલનેકે લિએ આતે તો ઉન્હોંને અપને બારેમેં ખૂદ શે'ર બના દિયા,

ચલો દેખ આએં તમાશા જિગરકા,
સુના હે વહ કાફિર મુસલમાન હુવા હે.

ચુનાંચે ફિર ઉન્હોંને અશ્આર કહે અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં અજીબ અશ્આર, લોગોંને પૂછા કે એક હી મુલાકાતમેં આપકી

ઝિન્દગી બદલ ગઈ, તો ફરમાને લગે, કે હાં. લોગોંને પૂછા કે આપકી ઝિન્દગી બદલનેકા રાઝ કયા હે, આપને તો કમાલ કર દિયા. આપકી દિલોં પર હુકૂમત હો ગઈ, તો ઉન્હોંને એક શે'ર કહા કે,

મેરા કમાલ ઈશ્કમેં ઈતના હે એ જિગર,
વહ મુઝ પે છા ગએ, મેં ઝમાને પે છા ગયા.

તો જબ દિલમેં અલ્લાહ છા જાતે હેં, તો ફિર બંદા ઝમાને પે છા જાયા કરતા હે. યહ મુહબ્બતે ઈલાહી અજીબ નેઅમત હે,

ہر کہ عاشق شد جمال ذات را
اوست سید جملہ موجودات را

લોગ કહતે હેં કે ફલાંકી બાવત દિલમેં અષર કરતી હે, યહ ઈસ લિએ કે ઉસ્કે દિલમેં અલ્લાહકી મુહબ્બત હોતી હે.

બાત કૌનસી અષર કરતી હે ?

از دل خیزد بر دل ریزد

દિલસે બાત ઉઠતી હે, તો દિલ પર જા કર એટેક કરતી હે, દિલ પે હટ કરતી હે, ચુનાંચે અલ્લાહવાલોંકી સાદા બાતોંમેં ભી મઝા હોતા હે. શાહ અબ્દુલ્કુદ્દૂસ ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકા વાકિઆ હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને લિખ્ખા હે, કે ઉન્કે બેટે શાહ રુક્નુદ્દીન પળ્હ કર આએ, તો હઝરતને ફરમાયાકે મેહફિલમેં કુછ વઅઝ કરો. ઉન્હોંને બળા મા'રૂફ ભરા વઅઝ કિયા, લેકિન મજમા પર કોઈ અષર ન હુવા, જબ ઉન્હોંને વઅઝ કર લિયા, તો હઝરત લોગોંસે મુખાતિબ હુએ ઔર ફરમાયા કે રાત હમને રોઝા રખને કે લિએ દૂધ રખ્ખા થા, બિલ્લી આઈ ઔર દૂધ પી ગઈ. જબ હઝરતને યહ જુમ્લા કહા, તો સારે મજમેને રોના શુરૂઅ કર

દિયા. ઈન અલ્ફાઝમેં ઈતના ગમ થા, કે લોગોંકી આંખોંમેં આંસૂ આ ગએ, ફિર હઝરતને બેટેસે તન્હાઈમેં જા કર પૂછા, કે બેટે તુને ઈતના મા'રિફત ભરા ખુત્બા દિયા કોઈ ટસસે મસ ન હુવા, મૈંને સાદાસી બાત કર દી, તો લોગોંકે દિલ તળપ ઉઠે. બેટેને કહા કે અબ્બાજી યહ બાત મેરી સમઝસે બાલાતર હે. ફરમાને લગે બેટે તુમને ફકત કાલ ઉન્કે સામને પેશ કિયા થા. મૈંને સાદા અલ્ફાઝમેં હાલ ઉન્કે સામને પેશ કર દિયા. મૈંને દિલસે તવજ્જુહ સાથ ડાલી થી, સાદાસી બાતને ઉન્કે દિલકે અંદર રિક્કત (નરમી) પેદા કર દી. અલ્લાહવાલોંકી બાતોંમેં તાષીર હોતી હે, અલ્લાહવાલોંકી નિગાહોંમેં ભી તાષીર હોતી હે, ઉન્કી નિગાહોંસે ફૈઝ મિલતા હે. દેખિએ શરીઅતકે અંદર એક હુકમ મિલતા હે કે اَلْعَيْنُ حَقٌّ "કે નઝરકા લગ જાના યહ સચ હે." નઝર લગતી હે, ચુનાંચે એક સહાબીકો લગી ઔર નબી અલય્હિસ્સલામને ઉન્કો નઝર ઉતારનેકા તરીકા બતાયા, તો સોચિએ કે જિસ નઝરકે અંદર અદાવત હે, દુશ્મની હે, હસદ હે, કીના હે, અગર વહ નઝર દૂસ્રે પર અપના અસર ડાલ સકતી હૈં તો જિસ નઝરકે અંદર મુહબ્બત હો, ઈખ્લાસ હો, રહમત હો, શફક્કત હો, લિલ્લાહિય્યત હો, ફિર વહ નઝર દૂસરે કે ઊપર ક્યૂં અપના અષર પેદા નહીં કર સકતી. તો અલ્લાહવાલોંકી ભી નઝર લગ જાતી હે. અલ્લાહ કરે કિસી અલ્લાહવાલેકી હમેં ભી નઝર લગ જાએ, જૈસે દુનિયાવાલોંકી નઝર લગનેસે ઈન્સાનકી હાલત બદલ જાતી હે, વહ મજનૂનસા બન જાતા હે, તો જિસ્કો અલ્લાહવાલોંકી નઝર લગતી હે, વહ ભી અલ્લાહકી મુહબ્બતકા દિવાના હો જાતા હે.

નઝરકા કમાલ

હઝરત થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને એક વાકિઆ

લિખ્ખા હે, ફરમાતે હેં, કે હઝરત શાહ અબ્દુલકાદિર રહમતુલ્લાહિ અલયહિને અઠારહ સાલ મસ્જિદમેં એ'તિકાફ કિયા, મસ્જિદે ફતહપૂરમેં ઔર કુર્આને પાકકા ઉર્દૂમેં તર્જમા લિખ્ખા, ફરમાતે હેં કે જબ બાહિર નિકલે, તો સામને એક કુત્તા થા, ઉસ કુત્તે પર ઉન્કી નઝર પળ ગઈ. એસી હાલત તારી હો ગઈ, કે વહ જહાં જા કર બેઠતા, દૂસરે કુત્તે ઉસકે ગીર્દ ઘેરા ડાલ કર બેઠ જાયા કરતે થે. તો ફરમાતે હેં કે જાનવરોં પર નઝર પળે, તો ઉન્મેં ભી તાપીર આ જાતી હે. ઈન્સાન તો ફિર ઈન્સાન હે. ઈસ લિએ કહનેવાલેને કહા,

ખુદીકે પાસ ખબરકે સિવા કુછ ઔર નહીં,
તેરા ઈલાજ નઝરકે સિવા કુછ ઔર નહીં.

યહ હે અલ્લાહવાલોંકી નઝર, ઉસ્સે દિલોંમેં મુહબ્બતે ઈલાહી પૈદા હોતી હે, ઈસ લિએ ઉન્કે આ'માલમેં ભી તાપીર હોતી હે.

નમાઝકે સાથ ઇશ્ક

હઝરત મવ્લાના મહમૂદુલ્હસન ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ નમાઝકા લંબા સજદા કિયા કરતે થે, કિસીને વજહ પૂછી, તો ફરમાને લગે કે હર સજદા કરતા હૂં તો દિલ યહ કહતા હે, કે મા'લૂમ નહીં ફિર યહ મૌકા મિલે ન મિલે, ઈસ લિએ મેરા સર ઉઠાનેકો દિલ નહીં ચાહતા. ઈસી તરહ હઝરત મવ્લાના યહ્યા સાહબ લંબા સજદા કરતે થે, કિસીને કહા કે હઝરત ઈતના લંબા સજદા ફરમાને લગે કે રિવાયતમેં આતા હે કે اَلسَّاجِدُ يَسْجُدُ عَلٰى قَدَمَيِ الرَّحْمٰنِ "સજદા કરનેવાલા અલ્લાહકે કદમોં પર સજદા કર રહા હોતા હે." તો જબ મેં સજદા કરતા હૂં તો મુઝે મહસૂસ હોતા હે, કે અલ્લાહ તઆલાકે કદમોં પર સર રખ દિયા. ઈસ લિએ મેરા સર

ઉઠાનેકો જી નહીં ચાહતા,

નિશાને સુજૂદ તેરી જબી પર હુવા તો ક્યા,
કોઈ ઐસા સજદા કર કે ઝમીન પર નિશાન રહે.

કાશ...હમ ભી કોઈ ઐસા સજદા કર જાતે, "અલ્લાહુ અકબર કબીરા." હઝરત શાહ ફઝલુર્રહમાન સાહબ ગંજ મુરાદાબાદી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ નક્શબંદી સિલ્સિલેકે બુઝૂર્ગ થે વહ જબ મુરાકબાકે લિએ લોગોંકો બુલાતે, તો કહતે કે આઓ ભાઈ પ્રેમ પ્યાલા પીએઁ. ઉન્હોંને મુરાકબાકા નામ પ્રેમ પ્યાલા રખ્ખા હુવા થા, કેહતે થે આઓ ભાઈ પ્રેમ પ્યાલા પીએઁ. એક મર્તબા ફરમાયા કે અશરફ અલી જબ મેં સજદા કરતા હૂં, મુઝે યૂં મહસૂસ હોતા હે કે જૈસે મેરે રબને મેરે રુખ્સારકા બોસા લે લિયા હો.

હઝરત હાજી ઈમ્દાદુલ્લાહ સાહબ મુહાજિરે મક્કી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને નૌજવાનોંકે સામને ઝરા હૂર વ કુસૂરકે તઝકિરે કિએ, નૌજવાનોંકોયહ તઝકિરે બળે અચ્છે લગતે હેં, આખિરમેં હઝરતને ફરમાયા, કે અગર કિયામતકે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા હમ પર ફઝલ હો ગયા, તો મેં તો અર્ઝ કરૂંગા, યા અલ્લાહ ! મુઝે તો અપને અર્શકે નીચે મુસલ્લેકી જગહ અતા ફરમા દીજિએ. "સુબ્હાનલ્લાહ." ઉન્કો ક્યા મઝા આતા હોગા.

શેખ અબ્દુલ્વાહિદ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકે સામને કિસીને કહા કે જન્નતમેં નમાઝ નહીં હોગી, તો હઝરતકી આંખોંસે આંસૂ આ ગએ, કિસીને કહા કે હઝરત રોતે ક્યૂં હો ? ફરમાને લગે, કે અગર જન્નતમેં નમાઝ ન રહી, તો ફિર જન્નતમેં મઝા ક્યા આએગા. ગૌર કીજિએ ઉન્કો કિતના મઝા મિલતા હોગા નમાઝમેં. યહ કૈસે મિલતા હે ? યહ મુહબ્બતે

ઈલાહીસે મિલતા હે. જૈસે હમ બાહર ગર્મીકે મૌસમસે અંદર આએં ઔર હમેં ઠંડા મુશ્રૂબ (પીને કી ચીઝ) મિલે, તો હમ કૈસે બળે બળે ઘોંટ લઝ્ઝત લે લે કર પીતે હૈં. અલ્લાહવાલે જબ કુર્આને મજીદ પળ્હતે હૈં, તો કુર્આને મજીદકી એક એક આયતકો યૂં લઝ્ઝત લે લે કર પળ્હા કરતે હૈં. હમ નમાઝેં પળ્હતે હૈં, તો ષવાબકો સામને રખ કે પળ્હતે હૈં, કે ઈશ્રાક પળ્હોં, તો એક હજ ઉમરેકા ષવાબ મિલેગા, અવ્વાબીન પળ્હો, તો ઈતને સાલકી ઈબાદતકા ષવાબ મિલેગા, હમારે સામને ઈબાદત મત્લૂબ હોતી હે, અલ્લાહવાલે ઉન ઈબાદતોં ઔર અજ્ર વ ષવાબકો સામને નહીં રખતે, વહ તો અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં અલ્લાહકે સામને સજદા રેઝ હોના ચાહતે હૈં. ઉન્કી તો યહ કૈફીયત હોતી હે,

બંદગીસે હમેં તો મત્લબ હે,
હમ ષવાબો અઝાબ ક્યા જાનેં.
કિસમેં કિતના ષવાબ મિલતા હે,
ઈશ્કવાલે હિસાબ ક્યા જાનેં.

ઈશ્કવાલોંકો ક્યા પતા હિસાબો કિતાબકા, વહ તો અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં નમાઝેં પળ્હ રહે હોતે હૈં.

દૂકાને ઈશ્ક

હઝરત મવ્લાના ફઝલુર્રહમાન સાહબ ગંજ મુરાદાબાદી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને એક દફા' મવ્લાના મુહમ્મદ અલી મુંગેરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિસે પૂછા, કે મવ્લાના તુમને કભી ઈશ્કકી દૂકાનેં ભી દેખી હૈં ? અજીબ સવાલ કિયા. મવ્લાન થોળી દેર સોચતે રહે ઔર સોચ કર જવાબ દિયા, કે હઝરત મૈંને દો ઈશ્કકી દૂકાનેં દેખી હૈં. પૂછા કે કોન્સી ? ફરમાને લગે કે દેહલીમેં શાહ ગુલામ અલી શાહ દેહલવીકી ઔર એક શાહ

આફાક રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ કી યહ દોનોં નક્શબંદી સિલ્સિલેકે બુઝૂર્ગ થે, યહ દો ઈશ્કકી દુકાનેં દેખી હૈં. જિસ તરહ દુકાનોંસે સૌદા મિલતા હે, ઈસી તરહ ઉન અલ્લાહવાલોંકી દુકાનોંસે ઈશ્કકી પુળિયા મિલ જાતી હે. ઈશ્કકી પુળિયા લેનેકે લિએ ઈસ તરહકી મેહફિલમેં આના પળતા હે. યહ ખાનકાહેં ઈસી લિએ આબાદ હૈં, યહાં ઈશ્કકી દવા મિલતી હે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ફિર દિલોંકો અપની મુહબ્બતસે ભર દેતે હૈં, હમને ભી અપને શૈખકો દેખા કે ઈશ્કકી બળી દૂકાન થી, થોકકા બ્યોપાર (વેપાર) થા,

જિસ કલ્બકી ગર્મીને દિલ ફૂંક દિએ લાખોં,
ઉસ કલ્બમેં યા અલ્લાહ ! ક્યા આગ ભરી હોગી.

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા ક્યા ઈશ્ક થા ઉનકે દિલમેં.'અલ્લાહુ અકબર કબીરા'

"અલ્લાહ"સે ક્યા માંગેં ?

ઈસ લિએ આજ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે દુનિયાકી નેઅમતેં માંગનેવાલે તો બળે હૈં, કોઈ અવ્લાદ માંગતા હે, કોઈ નેક બીવી માંગતા હે, કોઈ ઘરબાર માંગતા હે, કોઈ કારોબાર માંગતા હે, કોઈ અચ્છી સિહ્હત માંગતા હે, સબ નેઅમતેં અલ્લાહ તઆલાસે માંગનેવાલે મૌજૂદ હૈં, લેકિન આજ અલ્લાહસે અલ્લાહકો માંગનેવાલે બહુત થોળે હૈં. નહીં દેખા કે કોઈ ઈસ લિએ રો રહા હો اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ مِنْكَ "એ અલ્લાહ ! મેં આપ હી સે આપકો ચાહતા હૂં." આજકી રાત ઉન્તીસ (૨૯)કી રાત, ખત્મે કુર્આનકી રાત, ઈસ મેહફિલમેં બસ આપ અલ્લાહસે અલ્લાહકો માંગિએ, એ અલ્લાહ.......... !

તેરે ઈશ્કકી ઈન્તિહા ચાહતા હૂં,
મેરી સાદગી દેખ ક્યા ચાહતા હૂં.

યહ વહ નેઅમત હે, જિસ્કો અલ્લાહકે મહબૂબ ભી અલ્લાહસે માંગતે થે, ચુનાંચે હદીષે પાકમેં આતા હે, કે નબી અલય્હિસ્સલામને દુઆ માંગી :–

اَللّٰهُمَّ اِنِّـیْ اَسْئَلُكَ حُبَّكَ وَ حُـبَّ مَنْ يُّحِبُّكَ "આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં ઔર એ અલ્લાહ ! જો આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, મેં ઉન્કી ભી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં." તો યહ નેઅમત માંગનેકી ચીઝ હે.

والله ما طلعت شمس و لا غربت
الا و انت فی قلبی و وسوسی
و لا جلست الی قوم احدثهم
الا و انت حدیثی بین جلاسی
و لا ذکرتك محزونا و لا طربا
الا و حبك مقرون بانفاسی
ولا حممت بشرب ماء من عطش
الا رأیت خیالا منك فی کأسی
فلو قدرت علی الاتیان زرتکم
صحبا علی الوجه او مشیا علی رأسي

("અલ્લાહકી કસમ ન સૂરજ કભી તુલૂઅ હુવા ઔર ન કભી ગુરૂબ હુવા, મગર ઐસી હાલતમેં કે એ મેહબૂબ ! તૂ મેરે દિલમેં ઔર મેરે ખયાલોંમેં હોતા હે. ઔર મેં કભી કિસી કૌમકે પાસ ગુફતગૂ કરને નહીં બેઠા, મગર એ મહબૂબ ! ઐસી હાલતમેં કે હમજલીસોંમેં તેરા હી તો ઝિક્ર હોતા હે ઔર મેંને કભી રંજ ઔર ખૂશીમેં તેરા ઝિક્ર નહીં કિયા, મગર ઈસ હાલતમેં કે મેરે સાંસોંમેં તેરી મુહબ્બત હી તો લિપટી હૂઈ હોતી હે ઔર મેં કભી પ્યાસકી વજહસે પાની નહીં પીયા,

મગર એ મહબૂબ ! મેં ખ્યાલેમેં તેરી હી તસ્વીરકો તો તલાશ કરતા રહતા હૂં ઔર એ મહબૂબ ! અગર મુઝે તેરી ઝિયારતકે લિએ આને કી કુદરત હોતી, તો મેં રુખ્સારોંકે બલ ઔર સરકે બલ ચલકે આનેકે લિએ તય્યાર હો જાતા.") અલ્લાહ તઆલા હમેં ભી ઐસી મુહબ્બત અતા ફરમાએ, કે ઈધરસે "અલ્લાહુ અકબર"કી આવાઝ હો નમાઝકે લિએ ઔર હમારા દિલ તળપ ઉઠે, કે હમ ભી અપને રુખ્સારોં ઔર સરકે બલ ચલકે અલ્લાહકે ઘરકી તરફ પહુંચ જાએં. અલ્લાહ તઆલા ઐસી મુહબ્બત અતા ફરમા દે.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَيْسَ فِىْ قُلُوْبِهِمْ

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદ્દિદી)

ફેહરિસ્તે અનાવીન

اللّٰہ اللّٰہ اللّٰہ

ઈક્તિબાસ

ઈન્સાનકે ગમ વ અંદોહમેં કામ આનેવાલી ઝાત ફકત અલ્લાહ તઆલા હી કી હે યહી વજહ હે કે હર ઈન્સાન અપની પરેશાનીમેં બે ઈખ્તિયાર ઉસીકો પુકારતા હે.

હર મરહલા હર ગમ પર મિલી તુઝસે તસલ્લી
હર મોળ પે ઘબરાકે તેરા નામ લે લિયા

અલ્લાહ તઆલાકે નામમેં ઈત્ની ચાસની ઔર લઝ્ઝત હે કે ઈસ્કો બાર બાર લેનેસે ઈન્સાનકા દુખ સુખમેં બદલ જાતા હે.

જો મુઝતરબ હે ઉસ્કો ઈધર ઈલ્તિફાત હે
આખિર ખુદાકે નામમેં કોઈ તો બાત હે.

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ

દામત બરકાતુહુમ નક્શબંદી મુજદ્દિદી

ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

મખ્લૂકકી પૈદાઈશકા સબબ

હદીષે કુદસીમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા ફરમાન હૈ :– كُنْتُ كَنْزًا مَخْفِيًّا فَاَحْبَبْتُ اَنْ اُعْرَفَ فَخَلَقْتُ الْخَلْقَ "મૈં એક છુપા હુવા ખઝાના થા. મૈંને ઈસ બાતકો ચાહા, કે મૈં પેહચાના જાઉં, પસ મૈંને મખ્લૂકકો પૈદા કર દિયા." ચૂંકે મખ્લૂકકી પૈદાઈશકા સબબ ચાહતે નબી, મુહબ્બતે નબી, લિહાઝા યહ નેઅમત, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને સારી મખ્લૂકમેં તકસીમ ફરમાઈ. જિતની ભી મખ્લૂકાતે ખુદાવંદી હૈં, સબકો અપની અપની ઈસ્તિઅદાદકે મુતાબિક ઈસ મુહબ્બતમેંસે હિસ્સા મિલા. ઈન્સાનોંકો ભી મિલા, હૈવાનોંકો ભી મિલા, પરિંદોંકો ભી મિલા, ચરિંદોંકો ભી મિલા, જમાદાત (બે જાન ચીઝેં)કો ભી મિલા, નબાતાત (પૌદે)કો ભી મિલા. જો ભી અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મખ્લૂક હૈ, સબકો ઈસ મુહબ્બતમેંસે હિસ્સા

મિલા. લિહાઝા હર જગહ ઈસ્કી મિષાલેં દેખી જા સકતી હેં.

હબીબ વ મહબૂબ

(૧)...... મા'દનિયાત (ધાતુ)મેં આપ ઉસ્કી મિષાલ ઢૂંડના ચાહેં, તો આપ લોહેકો દેખીયે, કે ઉસ્કો મિક્નાતીસ (મેગ્નેટ)કે સાથ મુહબ્બત હોતી હે ઔર યહ મુહબ્બત ઈતની ગહરી હે, કે જહાં ભી લોહા મિક્નાતીસકો પાએગા, ફૌરન્ ઉસ્કી તરફ ખીંચા ચલા જાએગા. યહ હો નહીં સકતા કે લોહા હો ઔર ફિર મિક્નાતીસકી તરફ ખીંચે નહીં, યહ કુદરતી કશિશ હે. જો ઉસ્કો મિક્નાતીસકે સાથ હાસિલ હે, બલ્કે ઉસ્કો અગર કુછ દેર મિક્નાતીસકે સાથ રખ્ખા જાએ, તો યહ ઉસ્કે રંગમેં રંગ જાતા હે ઔર જબ ઉસ્કો જુદા કરેં, તો યહ ખૂદ મિક્નાતીસ બન કર દૂસરે લોહેકો ખીંચના શુરૂઅ કર દેતા હે, તો ઐસી મુહબ્બત મિલી કે યહ મહબૂબકે રંગમેં રંગ જાતા હે.

(૨)...... નબાતાતમેં દેખિએ ઘાસકા તિન્કા ઉસ્કો હવાકે સાથ ઈશ્ક હે. ઝરા હવા ચલી ઉસ ઘાસકે તિન્કેને રકસ (નાચ)કરના શુરૂઅ કર દિયા. યહ વજ્દ (બે અંદાજા ખુશી)મેં આ ગયા, સુરૂરમેં આ ગયા, ઉસ્ને ઝૂમના શુરૂઅ કર દિયા. હવાકે સાથ ઉસ્કો કુદરતી ઈશ્ક હે, એક મુહબ્બત હે, બાદે નસીમ (સુબહકી હવા)કે ઝોકોં પર ફરેફ્તા હે, યહ હો નહીં સકતા કે બાદે નસીમ ચલે ઔર તિન્કા મસ્ત ન હો, યહ ઝૂમે નહીં. યહ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને નબાતાતમેં મુહબ્બતકી એક મિષાલ રખ્ખી હે.

(૩)...... હૈવાનાતમેં ઉસ્કી કઈ મિષાલેં હેં. મછલીકો દેખેં યહ પાનીકી આશિક હે, ચુનાંચે મછલીકા દિલ સમંદરસે નહીં ભરતા, પાનીસે કભી મછલીકા દિલ નહીં ભરતા, ભલે સમંદર હી ક્યૂં ન હો. યહ પાનીકી જુદાઈમેં તળપતી હે ઔર જુદાઈ

બિલ્કુલ બરદાશ્ત નહીં કર સકતી. હત્તાકે તળપ તળપ કર જાન દે દેતી હે, હાલાંકે પાની ઉસ્કી ગિઝા નહીં હોતા, યહ કુછ ઔર ચીઝ ખાતી હે, લેકિન પાનીકે સાથ ઉસ્કા તાઅલ્લુક ઐસા હે, કે યહ પાનીકે બગૈર રહ નહીં સકતી, બલ્કે યહ અપની મુહબ્બતમેં ઈતની રાસિખ (મજબૂત) હે, કે યહ મર કર જિસકે પેટમેં જાતી હે ઉસ પેટકો ભી પાનીકા તલબગાર બના દેતી હે. જો આદમી મછલીકે કબાબ ખાએ થોળી દેર કે બા'દ પાની માંગતા હે, કે મુઝે પાનીકી ઝરૂરત હે ઔર ઉસ્કી ઈસ મુહબ્બતકા હદીષે પાકમેં ભી તઝકિરા હે. નબીએ પાક સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ સલ્લમને ઈર્શાદ ફરમાયા :–

اَلْمُؤْمِنُ فِى الْمَسْجِدِ كَالسَّمَكِ فِى الْمَاءِ "મોમીન મસ્જિદમેં ઐસા હોતા હે, જૈસે મછલી પાનીમેં પુર સુકૂન હોતી હે." તો મછલીકા પાનીમેં પુર સુકૂન હોના, યહ નબી અલય્હિસ્સલામકી ઝબાને મુબારકસે ભી ષાબિત હે, તો મછલીકો પાનીકે સાથ ઈશ્ક હે ઔર યહ ચીઝ ઐસી હે, કે ઝર્બુલ્મષલ બન ગઈ, પાનીસે ઉસ્કો જૂદા કીજિએ યહ તળપેગી, લોગ કહતે હે, કે ફલાં તો મછલીકી તરહ તળપને લગ ગયા, તો ઈસ્સે જુદાઈ બરદાશ્ત નહીં હોતી, ઈસ લિએ કે ઉસ્કો પાનીકે સાથ ફિતરી મુહબ્બત હે.

(૪)...... ઈસી તરહ પર્વાનેકો શમા'કે સાથ મુહબ્બત હોતી હે, ચુનાંચે જહાં ભી શમા' હોગી પર્વાના ઉસ્કે ગિર્દ તવાફ કરેગા, ઘૂમેગા, હત્તાકે બિલ્આખિર થક કર ઉસી શમા'મેં ગિરેગા ઔર અપની જાન દે દેગા ઔર કોઈ ભી પર્વાના જાન દેતે હુએ શૌર નહીં મચાતા કમાલ યહ હે કે આવાઝ તક નહીં આતી,

વુફૂરે શૌકમેં યૂં જલ રહે હેં પર્વાને

અરબીમેં યૂં મિષ્લ મશ્હૂર હે કે ફલાંને તો પર્વાનેકી તરહ ખામોશીસે જાન દે દી.

اے مرغ سحر عشق ز پروانہ بیاموز
کاں سوختہ را جان شد آواز نہ آمد

"એ મુર્ગે સહર ! તૂ પર્વાનેસે ઈશ્કકો સીખ કે યહ અપની જાન ભી દે દેતા હે ઔર વાવેલા ભી નહીં કિયા કરતા."

(૫)...... મોરકો દેખિએ ઉસ્કો શેરકે સાથ મુહબ્બત હોતી હે, કે જહાં ઉસ્ને શેરકી આવાઝ સુની વહાં ઉસ્ને રકસ કરના શુરૂઅ કર દિયા, ઐસી મુહબ્બત હે, કે વુફૂરે શૌકકે અંદર યહ નાચતા હે ઔર ઉસ્કા નાચના ઝર્બુલ્મષલ બન ગયા, કિતાબોંમેં લોગ લિખતે હેં. જંગલમેં મોર નાચા, અબ યહ મોરકા નાચના ઝર્બુલ્મષલ બન ગયા. અજીબ બાત હે, કે અગર યહ મોર શેરકે પાસ ચલા જાએ, તો શેર ઉસે કુછ નહીં કહતા, બલ્કે શેરકે જિસ્મકે ઊપર જો કીળે હોતે હેં, ઉન્કો ચુન ચુન કર ખાતા હે, ઉન્કે મુંહકે અંદર જો ગોશ્ત બચા હોતા હે, ઉસ્કો નિકાલ કર ખાતા હે ઔર શેર ઉસે કુછ નહીં કહતા, ઈસ લિએ મોરકો પકળનેવાલે શિકારી વહ શેરકી ખાલ જૈસા લિબાસ પહનકે અપને આપકો શેર દિખાતે હે. જબ યહ કરીબ આતા હે, તો વહ ઉસે પકળ લેતે હેં, તો મોરકો શેરકે સાથ મુહબ્બત, પર્વાનેકો શમા'સે મુહબ્બત ઔર મછલીકો પાનીકે સાથ મુહબ્બત.

(૬)...... એક છોટા સા પરિંદા હે, જિસે ચકોરી કહતે હેં ઉસ્કો ચાંદકે સાથ મુહબ્બત હોતી હે. ચાંદની રાતમેં યહ અપને આપમેં નહીં રહતી ચહકના શુરૂઅ કરતી હે, મુહબ્બતકે ગીત અલાપને (બોલને) શુરૂઅ કર દેતી હે ઔર અગર ઉસ્કો આઝાદી હોતી, તો યહ ઉળતી હે. હત્તા કે ઉળતે ઉળતે યહ

અપની જાન દે દેતી હે. તો ચાંદ ઔર ચકોરીકી મુહબ્બત ભી મા'રૂફ હો ગઈ, પરિંદા હે, લેકિન ઉસકે દિલમેં ચાંદકી મુહબ્બત રખ દી ગઈ, બુલ્બુલ ઔર ફૂલકી મુહબ્બતકી મિષલ મશહૂર હે, જહાં બાગકા નામ આએગા, ફૂલ કા નામ આએગા, વહાં બુલ્બુલકા નામ ઝરૂર આએગા, કહનેવાલેને કહા,

આંઈન્દ લેબ મિલકે કરેં આહોવારિયાં,
તો હાએ ગુલ પુકારમેં ચલાઉં હાએ દિલ.

તો બુલ્બુલ ઔર ફૂલ કા રિશ્તા મુહબ્બતકા રિશ્તા હે ઔર ઉસ્કો દુનિયા તસ્લીમ કરતી હે, તો યહ તમામ મિષાલેં બતા રહી હેં, કે ઈસ મુહબ્બતમેંસે હિસ્સા મા'દનિયાતને ભી પાયા, નબાતાતને ભી પાયા, હૈવાનાતને ભી પાયા ઔર ઈન્સાન તો બિલ્આખિર ઈન્સાન હે. ઈસ મુહબ્બતમેંસે હિસ્સા ઈન્સાનકો ભી મિલા, કોઈ દુનિયાકા ઈન્સાન ઐસા નહીં જો યહ કહે કે મુઝે કિસીસે મુહબ્બત નહીં, યહ હો નહીં સકતા. તો મુહબ્બત ઈન્સાનકી ફિતરત હે, હાં અમ્બિયાએ કિરામને આ કર ઈસ બાતકો વાઝિહ કિયા, કે લોગો મખ્લૂકકી મુહબ્બત ફાની હે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત બાકી હે. ફાનીસે મુહબ્બત કરોગે, તો ખૂદ ભી ફના હો જાઓગે ઔર બાકીસે મુહબ્બત કરોગે, તો ખૂદ ભી બકા પા જાઓગે, યહ વઝાહત અમ્બિયાને દુનિયામેં કી. ઉન્હોંને આ કે યહ બાત સમઝાઈ કે યહ મુહબ્બતકા જઝબા એક મુકદ્દસ જઝબા હે, ઈસ્કો મખ્લૂક કે ઊપર બરબાદ કરના યહ કોઈ અકલમંદીકી બાત નહીં હે, લિહાઝા જિસ્ને ખાલિકસે મુહબ્બતકી ઉસ્ને કામ્યાબી ઉઠાઈ ઔર જિસ્ને મખ્લૂકસે મુહબ્બતકી ઉસ્ને બરબાદી પાઈ ઔર ઉસ્કી કિતની મિષાલેં હેં. ઉન્હીં મિષાલોં પર ઝરા ગૌર કર

લીજિએ, જો આપકો દી. આએ ઉન્હીં મિષાલોં પર ઝરા ઔર તજઝિયા (તક્સીમ) કરતે હૈં.

ગૈર પરસ્તીકા અંજામ

મિષાલ (૧)...... લોહા મિક્નાતીસકા આશિક તો બના, લેકિન લોહેકે સાથ હુવા ક્યા અલ્લાહને રંગ કાલા દિયા, ફિર દૂસરા ઉસ્કો આગમેં ડાલ કર પિધલાયા ગયા ઔર જબ આગસે નિકલા, ઉસ્કે ઊપર હથોળે લગવાએ ગએ, અબ દેખો ઉસ લોહેકે સાથ બચ્ત ક્યા રહી હે, મખ્લૂકકી મુહબ્બતકા ઉસ્કો મઝા ચખાયા જા રહા હે, કે તેરે અંદર ગૈર પરસ્તી હે, ગૈરકી મુહબ્બત હે, અબ તેરા અંજામ દેખ ક્યા હોતા હે. લોહેકો આગમેં ડલ્વાયા, જબ બહુત નરમ હો ગયા ઉસ્કો નિકાલા ઔર હથોળેસે ઝર્બે લગવાએં ઔર આખિરતકે અંદર ભી લોહેકો જહન્નમકે અંદર ડાલા જાએગા. કુર્આને મજીદમેં હે, કે જહન્નમિયોંકી જો ઝંજીરેં હોંગી વહ લોહેકી બની હોંગી,

خُذُوْهُ فَغُلُّوْهُ ثُمَّ الْجَحِيْمَ صَلُّوْهُ
ثُمَّ فِيْ سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُوْنَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ

તો લોહેકે તૌક ઔર લોહેકી ઝંજીરેં આખિરતમેં જહન્નમમેં હોંગી, જન્નતિયોંકો લોહેકી ઝંજીરેં કોઈ નહીં પહનાએગા, ઉન્કે લિએ તો સોના ચાંદી ઉન્કે લિએ મોતી ઔર હીરે હોંગે. જહન્નમવાલોંકે લિએ લોહેકે તૌક હોંગે ઔર લોહેકી ઝંજીરે હોંગી, તો દેખો દુનિયામેં ભી ઉસ્કા અંજામ બુરા હુવા ઔર આખિરતમેં ભી ઉસ્કા અંજામ બુરા હુવા ઔર જબ ઉસ્કે અંદરસે ગૈર પરસ્તી નિકલ જાતી હે. લોહેકો જબ સાફ કર કે ઈસ્ટેનલેસ સ્ટીલ (Stainless Steel) બના લેતે હૈં, તો ઉસ્કે અંદર સિયાહી ખત્મ હો જાતી હે ઔર ઈસ્ટેનલેસ સ્ટીલ લોહેકી તરહ મિક્નાતીસકી તરફ નહીં ખિંચતા હૈરાનીકી બાત

હે, અબ ઉસ્કે અંદરસે ગૈર પરસ્તી નિકલ ગઈ, અબ ઉસ્કા રંગ સફેદ હો ગયા, તો કિતની ઈબ્રતકી બાત હે, કે જબ તક ઉસ્કે અંદર ગૈર પરસ્તી રહી, તો ઉસ્કે અંદર સિયાહી રહી ઔર ઉસ્કા અંજામ બુરા રહા ઔર જબ ગૈર પરસ્તી નિકલ ગઈ તો ઉસ્કે અંદર સફેદી આ ગઈ.

મિષાલ (૨)...... તિન્કા હવાકા આશિક બના. ઈસ્કા નતીજા ક્યા નિકલા કે ઈસ તિન્કેકો ઝમીનસે કાટા ગયા ઔર ઉસ્કી ઝાળૂ બનાઈ ગઈ, ઝાળૂકા કામ ક્યા હોતા હે, સારે દિન ફર્શકી ગંદગીકો સાફ કરના, કિતના બુરા ઔર ઈબ્રતનાક ઉસ્કા અંજામ હે, કે જિસ જગહ પર ઈન્સાન અપને જૂતે લે કર ચલ્તા હે, યહ તિન્કેકા ઝાળૂ ઉસ જગહકે ઊપર સફાઈ કર રહા હોતા હે. ઈસ ગૈર પરસ્તીકા અંજામ યહ નિકલા કે અલ્લાહને ઉસ્કો નજાસત સાફ કરને પર લગા દિયા.

મિષાલ (૩)...... મછલી પાનીકી આશિક બની. અબ ઉસ્કા નતીજા કિતના બુરા હુવા. અલ્લાહને ઉસ્કે નતીજેમેં ઉસ્કે બદનમેં બદબૂ પૈદા કર દી, ઈતની બદબૂ કે કિસી ઔર જાનવરમેં નહીં હોતી જિતની મછલીમેં હોતી હે. જિન હાથોમેં જાએગી ઉન્હેં ભી મુતા'ફ્ફિન (બદબૂદાર) બના દેગી, જિસ ઘરમેં જાએગી પૂરે ઘરમેં બદ બૂ મચા દેગી, યહ ગૈર પરસ્તીકા નતીજા હે. પૂરે દરિયાકે પાનીસે ઉસ્કો ધોયા જાએ, તો ભી ઉસ્કી બૂ ખત્મ નહીં હોગી, તો ગૈર પરસ્તીકા અંજામ ક્યા હુવા, કે અલ્લાહને ઉસ્કે અંદર બદબૂ પૈદા કર દી, જિસસે હાથ મુતા'ફ્ફિન, બરતન મુતા'ફ્ફિન, ઘર મુતા'ફ્ફિન, હર ચીઝકે અંદર તઅફ્ફુન(બદબૂ) પૈદા હો ગયા, યહ ગૈરકી મુહબ્બતકા સિલા ઉસ્કો મિલા.

મિષાલ (૪)...... પર્વાના આશિક બના શમા'કા ઉસ્કા

નતીજા ક્યા નિકલા ઉસ્કા નામ બે અકલ પળા શમા'કો હાલકી ખબર હી નહીં હોતી,

કોઈ અંધેકે સામને રોએ, તો અપને નય્ન ભી ખોએ.

યહ બિચારા શમા' પર કુર્બાન ભી હોતા હે ઔર શમા'કો ખબર ભી નહીં હોતી ઔર અરબોંમેં મિષલ મશ્હૂર હે, કે ફલાં આદમી પર્વાનેકી તરહ બે અકલ હે, તો જાન ભી દી ઔર લોગોંમેં બે અકલ ભી મશ્હૂર હુવા.

મિષાલ (૫)...... મોરકો દેખિએ યહ શેરકા આશિક બના, અગર ઉસે શેરકા વસ્લ ભી નસીબ હુવા તો ઉસ્કે જિસ્મસે કીળે ચુન કર ખાએ, મિલા ક્યા ? શેરકે મુંહકા બદબૂદાર ગોશ્ત, અબ ઉસ્કો મહબૂબકે વસ્લસે યહ મિલના થા કે મુંહકા બદબૂદાર ગોશ્ત ઉસ્કે હિસ્સેમેં આયા.

તો ઈસ લિએ જિતની ભી ફાની મુહબ્બતેં આપને ઈન મિષાલોંમેં દેખીં, સબકા અંજામ બુરા. ઈન્સાનોમેં ભી જિસ ઈન્સાનને અપની નફસાની ખ્વાહિશાતકી વજહસે લોગોંસે મુહબ્બતકી ઉસ્કા અંજામ હમેશા બુરા હુવા ઔર જિસ્ને મુહબ્બતકે ઈસ મુકદ્દસ જઝબેકા અલ્લાહકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ કિયા, યા અલ્લાહકી નિસ્બતસે અલ્લાહકે બંદોસે તઅલ્લુક રખ્ખા, નેકી ઔર તક્વેકા તઅલ્લુક રખ્ખા, ઉન્કા અંજામ હમેશા નેક હુવા ઔર અચ્છા હુવા, લિહાઝા અબ યહ જઝબા હમમેંસે હર બંદેકો નસીબ હે, હમેં ચાહિએ કે હમ ઈસ જઝબેકો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ કરેં ઔર અપને દિલોંમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકો બળ્હાએં.

ખાલિસ હુસ્નકી કીમત

યહ મુહબ્બતકા બળ્હના ઈન્સાનકે અપને ઈખ્તિયારમેં

હોતા હે. દુનિયામેં મખ્લૂકકે પાસ જો ભી હુસ્નો જમાલ હે, યહ સબ મેરે મૌલાકી દેન હે. ફકત ઝાહિરી હુસ્નકે પીછે ભાગનેવાલા ઈન્સાન વહ હમેશા નુકસાન ઔર ખસારેકે અંદર હોતા હે. કુર્આને મજીદમેં આતા હે, કે હઝરત યુસૂફ અલયહિસ્સલામકો જબ કૂંવેમેં ડાલા ગયા, તો વહી હસીન થે, જો મા કે પેટસે હસીન પૈદા હુવે થે, માદરઝાદ હુસ્ન થા, હુસ્ને યુસૂફ દુનિયાકે અંદર મિષાલ બન ગયા. ઈતને હસીન થે, લેકિન જબ ઉન્કો કૂંવેંસે નિકાલા ગયા ઔર બેચા ગયા, તો ઉન્કી કીમત ક્યા થી ?....

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُوْدَةٍ "ઔર ઉન્કો ચંદ ખોટે સિક્કોંકે ઈવઝ બેચ દિયા ગયા." નિમટ હુસ્નકી કીમત અલ્લાહકી નઝરમેં ચંદ ખોટે સિક્કે હુવા કરતે હેં, તો હુસ્નકે પીછે ભાગનેવાલે ઈબ્રત હાસિલ કરેં, કે વહ કિતની બેકીમત ચીઝકે પીછે ભાગ રહે હોતે હેં. જિસ્કી અલ્લાહકે યહાં કોઈ કદરો કીમત નહીં હોતી, ઈસ લિએ જબ બા'દમેં ઉન્કો અલ્લાહને હુસ્ન અતા કિયા,

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهٗ وَاسْتَوٰى اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّ عِلْمًا وَ كَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِيْنَ

તો અબ ઉન્કે ઊપર ઈમ્તિહાન આએ, મગર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને ઈમ્તિહાનકે અંદર કામ્યાબ ફરમા દિયા, આખિર ઈસી હુસ્નો જમાલકી ખાતિર ઉન્કો કૈદમેં જાના પળા ઔર નૌ (૯) સાલ કૈદકી મશક્કત ઉઠાઈ, ન ભાઈ પાસ ઔર ન મા બાપ પાસ ઔર ન રિશ્તેદાર પાસ. અકેલે હૈં કૈદ તન્હાઈ હે નૌ (૯) સાલ ઈસી તરહ ગુઝરે ઔર બિલ્આખિર જબ બાહર નિકલે, તો અપને હુસ્નકી વજહસે નહીં નિકલે, અપને ઈલ્મકી વજહસે નિકલે. ઈસ લિએ જબ પૂછા ગયા, કે આપ કૈસે મુલ્કકી હિફાઝત કરેંગે ફરમાને લગે :–

اجْعَلْنِى عَلٰى خَزَائِنِ الْاَرْضِ اِنِّى حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ "મુઝે ખઝાનોકા નિગરાન બના દીજિએ, મૈં હિફાઝતવાલા હૂં, જાનનેવાલા હૂં." યહ નહીં કહા કે મુઝે ખઝાનોકા વાલી બના દીજિએ.......

اِنِّى حَسِنٌ جَمِيْلٌ "મૈં બળા ખુબસૂરત હૂં." તો ખુબસૂરતીસે ઈઝ્ઝતેં નહીં મિલતી, ઈઝ્ઝતેં તો ઈલ્મકે સદકેસે મિલીં, ચુનાંચે હમેશા દુનિયામેં ઈઝ્ઝતેં ઈલ્મકી વજહસે મિલતી હૈં, અમલકી વજહસે મિલતી હૈં. ઈન્સાનકી ઝાહિરી શક્લો સૂરતકી અલ્લાહકે યહાં કોઈ કીમત નહીં હોતી. હદીષે પાકમેં ફરમાયા اِنَّ اللّٰهَ لَا يَنْظُرُ اِلٰى صُوَرِكُمْ وَ لٰكِنْ يَنْظُرُ اِلٰى قُلُوْبِكُمْ وَ اَعْمَالِكُمْ "બેશક અલ્લાહ તઆલા નહીં દેખતે તુમ્હારી શક્લોં ઔર સૂરતોંકો વહ તો દેખતે હૈં, તુમ્હારે દિલોંકો ઔર આ'માલકો." તો હમેં ચાહિએ કે હમ અપને દિલ અલ્લાહકી મુહબ્બતસે ભર લેં. યહ મુહબ્બત બળ્હાનેસે બળ્હતી હે, મુહબ્બતવાલોંકે પાસ બેઠનેસે મુહબ્બત બળ્હ જાતી હે ઔર ગફલતમેં પળ જાનેસે યહ મુહબ્બત ઘટ જાતી હે.

માંગી જાનેવાલી ચીઝ કયા હે

રમઝાનુલ્મુબારકકા યહ મહીના ઔર બિલ્ખુસૂસ સત્તાઈસ (૨૭) રમઝાનુલ્મુબારકકી યહ મુબારક રાત ઈસ કાબિલ હે ઔર બરકતોંવાલી હે, કે હમ ઈસ રાતમેં ઉસ્કી મુહબ્બત માંગેં. આજ અલ્લાહસે ઓહદે માંગનેવાલે બળે હૈં, અચ્છે કારોબાર માંગનેવાલે બળે હૈં, ખુબસૂરત લિબાસ માંગનેવાલે બહુત હૈં, ખુબસૂરત બીવિયાં માંગનેવાલે બહુત હૈં, દુનિયાકી શોહરત માંગનેવાલે બહુત હૈં, અપની સિહ્હત માંગનેવાલે બહુત હૈં, લેકિન આજકે ઈસ દૌરમેં અલ્લાહસે અલ્લાહકો માંગનેવાલે બહુત થોળે હૈં, ઈસ લિએ ઈસ

મેહફિલમેં બિલ્ખુસૂસ આપ દિલમેં યહ નિય્યત લે કર બેઠિએ, કી એ અલ્લાહ ! મેં આપસે આપ હી કો માંગતા હૂં ....
اَللّٰهُمَّ اِنِّیۡ اَسۡئَلُكَ مِنۡكَ "એ પરવર દિગાર ! મેં આપસે આપ હી કા સવાલ કરતા હૂં." મુઝે અપના તઅલ્લુક અતા ફરમા દીજિએ, અપને ચાહનેવાલોંમેં શામિલ ફરમા લીજિએ.

હુસ્નકી તકસીમ

યાદ રખિએ મખ્લૂકમેં સબસે ઝિયાદા હુસ્ન હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો દિયા ગયા, લેકિન ઈસ હુસ્નકો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે હુસ્નો જમાલસે ક્યા નિસ્બત હો સકતી હે. હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકે બારેમેં હદીષમેં આતા હે, ઉન્કો સારી મખ્લૂકકે બરાબર હુસ્ન દિયા ગયા, યા'ની અલ્લાહને જિતના મખ્લૂકમેં હુસ્નકો તકસીમ કિયા સારી મખ્લૂકકો આધા હિસ્સા મિલા ઔર બાકી આધા હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો મિલા, તો નિસ્ફ હિસ્સા હુસ્નકા પાનેક બા'દ ઉન્કો ઐસા હુસ્ન મિલા થા કે દેખનેવાલોંને જબ દેખા :–

فَلَمَّا رَاَیۡنَهٗۤ اَكۡبَرۡنَهٗ وَ قَطَّعۡنَ اَیۡدِیَهُنَّ

وَ قُلۡنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا اِنۡ هٰذَاۤ اِلَّا مَلَكٌ كَرِیۡمٌ

"દેખનેવાલિયાં કેહ ઉઠીં, યહ ઈન્સાન નહીં, યહ તો હમેં કોઈ મુકદસ ફરિશ્તા નઝર આતા હે." તો મખ્લૂકકે હુસ્નકા ઈખ્તિતામ યહ હે કે દેખનેવાલેને ઉસે સમઝાકે યહ કોઈ ફરિશ્તા હે ઔર અલ્લાહકે હુસ્નકે સાથ ભલા ફરિશ્તોંકે હુસ્નકો ભી ક્યા નિસ્બત હો સકતી હે, અલ્લાહકા હુસ્ન તો બેમિષાલ હે. પરવર દિગાર જિસ્ને હુસ્નકો પૈદા કર દિયા, ભલા ઉસકે અપને હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ હોગા, હદીષે પાકમેં આતા હે :–

اَللّٰهُ جَمِیۡلٌ وَّ یُحِبُّ الۡجَمَالَ જબ અલ્લાહ ખુબસૂરત હેં, તો ઉસ્કે

જમાલકે જલ્વે ક્યા હોંગે. યહ તો કિયામતકે દિન જન્નતમેં જા કર હી ઈમાનવાલોંકો નઝર આએંગે, દુનિયામેં તો હમ ઉસ્કા તસવ્વુર ભી નહીં કર સકતે. ઈતની એક બાત આપકી ખિદમતમેં પેશ કર દેતા હૂં. જન્નતી જબ જન્નતમેં જાએંગે ઔર હૂરો ગિલ્માનકે હુસ્નકો દેખેંગે, ઈતના હૈરાન હોંગે, કે પાંચસો (૫૦૦) સાલ તક ટિકટિકી બાંધ કર દેખતે રહ જાએંગે, ઈતને મુતઅજ્જબ હોંગે ઉન્કે હુસ્નો જમાલ પર ઔર બિલ્આખિર યહ વહાં રહના શુરૂઅ કરેંગે ઔર બિલ્આખિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત જન્નતિયોંકો ઈપના દીદાર અતા ફરમાએંગે. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા દીદાર હોગા, તો જન્નતિયોંકે ઊપર નૂરકી એક બારિશ હોગી, જૈસે દુનિયામેં આંધી ચલતી હે, તો મીટ્ટીકી તેહ હર ઈન્સાનકે ચેહરે પર આ જાતી હે. ઈસી તરહ જન્નતમેં નૂરકી આંધી ચલેગી ઔર એક નૂરકી તેહ જન્નતિયોંકે ચેહરે પર આ જાએગી. ઈસ નૂરકી વજહસે જન્નતિયોંકે ચેહરેકી ઝેબાઈશ (સજાવટ) ઉન્કા હુસ્નો જમાલ ઈતના બળ્હ જાએગા, હદીષે પાકમેં હે, કે જન્નતી લોટકે અપને ઘરોંમેં આએંગે, તો ઉન્કી હૂરેં ઔર ઉન્કે ગિલ્માલ જબ ઉન્કે હુસ્નો જમાલકો દેખેંગે, તો પાંચસો (૫૦૦) સાલ તક ટિકટિકી બાંધ કર દેખતે રહ જાએંગે. માલિક તેરે હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ હે. જિસ્ને આપકા દીદાર કિયા, કે જન્નતી મખ્લૂક ભી પાંચસો સાલ તક ઉસ્કે હુસ્નો જમાલકો તઅજ્જુબકે સાથ દેખતી રહ જાએગી ઔર ઉન્કો વક્ત ગુઝરનેકા પતા નહીં ચલેગા, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા હુસ્ન તો ઐસા હે, મખ્લૂકકા આધા હુસ્ન તો યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો મિલા, મગર અલ્લાહકે પાસ તો હુસ્નકે ખઝાને હેં وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَائِنُهُ વહ

પરવર દિગાર ફરમાતે હૈ, "કોઈ ભી ચીઝ હૈ, હમારે પાસ ઉસકે ખઝાને હૈં." તો હુસ્નકે ખઝાનોંકે માલિકકા ક્યા પૂછના, ઉસકે અપને હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ હોગા. યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકો જિન્હોંને દેખા વહ દેખનેવાલિયાં અપને ધ્યાનમેં ન રહીં ઔર અપને હાથોંકો કાટ બેઠી, ગોયા હોશ ન રહે ઔર જિસ્ને અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા દીદાર કિયા ઉસકા મુઆમલા જુદા.

તજલ્લીએ રબકી એક ઝલક

હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામ પર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને તજલ્લી ફરમાઈ. હદીસે પાકમેં આતા હૈ, ઉસ તજલ્લીકી વજહસે હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામકા હુસ્ન ઈતના બઢ ગયા થા, કે ઉન્કો અપને ચેહરેકે ઊપર કપડા લપેટના પડતા થા, અગર કિસી શખ્સકે સામને હિજાબ ઉતાર દેતે થે, તો દેખનેવાલા બંદા બેહોશ હો જાયા કરતા થા. હુસ્ને યુસૂફકો જિન્હોંને દેખા વહ દેખનેવાલિયાં તો બેહોશ નહીં હુએં, જિન્હોંને દેખનેવાલિયોંકો દેખા, ઉન પર ભી કોઈ અષર નહીં, લેકિન મૌલા તેરે હુસ્નકા ક્યા આલમ હૈ, જિસ્કો આપને દીદાર અતા ફરમાયા ઔર વહ ભી સત્તર હઝાર (૭૦,૦૦૦) પર્દોમેંસે ઔર વહ ભી બરાહે રાસ્ત નહીં બલ્કે તૂર પહાડ પર તજલ્લી ડાલી ઔર તજલ્લી જબ મુન્અકિસ (ઓઢના) હો કર ઉન્કો મિલી ઉસ્કી વજહસે હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામકે ચેહરેકા હુસ્ન ઐસા બઢ ગયા થા, કે જો ઉન્કો દેખતા થા, દેખ કર બેહોશ હો જાતા થા, ચુનાંચે મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હૈ, કે ઉન્કી અપની બીવી ભી ઉન્કા ચેહરા દેખનેકો તરસ્તી થી ઔર વહ નહીં દેખને દેતે થે, ઈસ લિએ કે ઉન્કી આંખોંમેં વહ ખુબસૂરતી ઔર વહ નૂર આ ગયા થા ઈસ તજલ્લીકો દેખનેકે,

કે ઉન્કો દેખનેવાલા અપને હોશ ગુમ કર બેઠતા થા, "સુબ્હાનલ્લાહ" અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે હુસ્નો જમાલકા ક્યા કેહના. ઈસી લિએ દુનિયાકે અંદર હઝરત યુસૂફ અલય્હિસ્સલામકે જલ્વે હઝારોં મર્તબા હુએ, મગર માહોલ પર કોઈ અસર ન હુવા, ગર્દોપેશ પર કોઈ અષર નહીં હુવા, મગર માલિકે હકીકીકે હુસ્નકા જલ્વા એક મર્તબા હુવા, મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હે, કે જિસ લમ્હા અલ્લાહકી દુનિયા પર તજલ્લી હુઈ, જહાં જહાં કળવા પાની થા સબ મીઠે હો ગએ, જહાં બંઝર જગહ થી સબ જગહ પર સબ્ઝા આ ગયા, હર જગહકે ઊપર ખુશ્બૂએં આ ગઈ, મૌલા તેરી તજલ્લીકે ક્યા કહને કળવે પાની ભી મીઠે હો રહે હે ઔર જિન દરખ્તોં પર ફલ નહીં, વહ ફલ દાર બનતે ચલે જા રહે હેં ઔર જો બયાબાન ઔર રેગિસ્તાન હેં વહીં પર સબ્ઝે ઉગ રહે હેં, મૌલા તેરી તજલ્લીને સિર્ફ દેખનેવાલેકો મુતાષ્ષિર નહીં કિયા, બલ્કે ઈસ વક્ત પૂરી દુનિયાકે ઊપર અલ્લાહકી તજલ્લીકા યહ અષર પળા, કે પૂરી દુનિયાકે અંદર બહારકા મૌસમ આ ગયા. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે હુસ્નો જમાલકા તો ક્યા આલમ હે, યૂસુફ અલય્હિસ્સલામકે હુસ્નકો તો દો હર્ફોકે અંદર લોગોંને બયાન કર દિયા إِنْ هٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيْمٌ "યહ તો કો કોઈ નેક ફરિશ્તા હે." તો મલકે કરીમકે દો લફઝોંમેં ઉન્કા હુસ્ન સિમટ કર રહ ગયા, લેકિન કોઈ અલ્લાહકે હુસ્નકો લિખના ચાહે, તો દો લફઝ તો ક્યા સારી દુનિયા મિલ કર ભી નહીં લિખ સકતી.

પરવર દિગારને ફરમાયા :–

قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّىْ لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ
كَلِمَاتُ رَبِّىْ وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا

"એ મહબૂબ ! ફરમા દીજિએ અગર સારી દુનિયાકે

સમંદરોંકા પાની સિયાહી બન જાતા ઔર સારી દુનિયાકે દરખ્તોંકી કલમેં બના દી જાતીં. ઈન કલમોંસે લિખ્ખા જાતા, સિયાહી ખત્મ હો જાતી.'તેરે રબકી તા'રીફ ખત્મ નહીં હોતી." તો હુસ્ને યૂસુફ તો દો લફઝોંમેં સિમટ ગયા ઔર હુસ્ને મૌલાકે લિએ તો દફતર ભી ભર દિએ જાએં, તો કોઈ ઈન્સાન ઉસ્કા હક અદા કર નહીં સકતા. દુનિયાકે સબસે બળે ફઝીલત રખનેવાલે ઈન્સાનને 'સય્યિદુલ્અમ્બિયા'ને અલ્લાહ તઆલાકી બળી તા'રીફેં કીં, બિલ્આખિર કેહ દિયા :–

اَللّٰهُمَّ لَا اُحْصِىْ ثَنَاءً عَلَيْكَ اَنْتَ كَمَا اَثْنَيْتَ عَلٰى نَفْسِكَ

"યા અલ્લાહ ! મેં આપકી તા'રીફોંકા ઈહાતા નહીં કર સકતા, આપ ઐસે ખુબસૂરત હેં, ફઝલો કમાલવાલે હેં, જૈસે આપને અપની તા'રીફેં ખૂદ ફરમાઈ હેં." 'સુબ્હાનલ્લાહ' અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે હુસ્નો જમાલકા ક્યા આલમ હોગા ?

તવજ્જુહકા કિબ્લા દુરુસ્ત કરનેકી ઝરૂરત હે

દુનિયાકે મહબૂબોંકો દેખા, કે'અગર કિસી મહબૂબકો એક સે ઝિયાદા બંદે ચાહને લગ જાએં, તો ઈન ચાહનેવાલોં મેં રિકાબત (મુખાલફત) બળ્હ જાતી હે, ઉન્કે અંદર દુશ્મની પળ જાતી હે, મગર મૌલા તેરે હુસ્નો જમાલકા આલમ અજીબ હે, હઝારોં નહીં લાખોં મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, મગર તેરે ઉશ્શાકમેં રિકાબતેં નહીં હુવા કરતીં. ઈસ લિએ હમેં ચાહિએ કે હમ અગર મુહબ્બત કરેં, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે સાથ કરેં. ઈન્સાનકે લિએ હૈરત ઔર ગૈરતકા મકામ હે, કે ઐસે મહબૂબ કે હોતે હૂએ, હમ મખ્લૂકકે સાથ મુહબ્બતોંકે રિશ્તે બાંધતે ફિરતે હેં, મખ્લૂકકે પીછે દીવાને હુએ ફિરતે હેં. હમારે નફસને હમેં બરબાદ કર દિયા, હમારી તવજ્જુહકા કિબ્લા બદલ ગયા.

ખાલિકસે તવજ્જુહ હટા કર, હમ ફાની ચીઝોંકે પીછે ભાગતે ફિરતે હૈં, ઉસ્કા અંજામ હમેશા બુરા હોતા હે. હમ લોગ ઈતને બેકદરે નિકલે, કે યહૂદિયોંને તો ચંદ ટકોંકી ખાતિર અલ્લાહકે કલામકો બદલ ડાલા, અપને દિલોંમેં ઝરા ઝાંક કર દેખિએ ઉસ માલિકે હકીકીકા કલામ હો ઔર બંદે ચંદ ટકોંકી ખાતિર ઉસ કલામકો બદલ ડાલેં, યહ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી કિતની બેકદરી હે. એ ઈન્સાન ! એક હિન્દુ ઔરત, અપને મુર્દા ખાવિંદકે પીછે મર કર જાન દે દેતી હે, તેરે લિએ ઝિન્દા ખૂદાકે પીછે અપની જાનકો દે દેના મુશ્કિલ મા'લૂમ હોતા હે. હમેં ચાહિએ કે હમ ભી પરવરદિગારકે ઊપર કુર્બાન હો જાએં, બલ્કે લોહેકો આપને દેખા કે યહ મિકનાતીસકી તરફ તો ખિંચતા હે, ઉસ્કે સામને દુનિયાકા સબસે બળા મોતી યાકૂત લા કર રખ દીજિએ, યહ લોહા ઉસ્કી તરફ નહીં ખિંચેગા ક્યૂં, ઈસ લિએ કે ઉસ્કી તવજ્જુહકા કિબ્લા એક હે, એ ઈન્સાન ! ઝરા ગૈરતકો ઈખ્તિયાર કર લે, તુઝસે તો લોહા અચ્છા ઉસ્કે સામને સબસે કીમતી હીરે ઔર મોતીકો લા કર રખ દો, વહ કાલે મિકનાતીસસે નિગાહ હટા કર લઅલ બદ ખશાં (ઝવાહિર)કો નહીં દેખેગા ઔર તેરા ક્યા આલમ હે, તૂ હસીનો જમીલ પરવરદિગાર સે નિગાહેં હટા કર કાલી ઔરતોંકે ઊપર મુહબ્બતકી નિગાહેં ડાલતા ફિર રહા હે, સોચ તો સહી, તૂ અપને માલિકકી કિતની નાફરમાનિયાં કર રહા હે, બલ્કે મજનૂં એક ઈન્સાન હે, ઉસ્કી મહબૂબા કાલી થી ઉસ્કે સામને એક ખુબસૂરત ઔરતકો પેશ કિયા, અરે મજનૂંને કાલી મહબૂબાસે નિગાહે ન હટા કર ઉસ ખુબસૂરત મહબૂબાકો નહીં દેખતા. અરે તૂ ખુબસૂરત રબસે નિગાહ હટા કર કાલોંકો દેખતા હે ઔર ઐસે લોગોંકો જિન્કે પાસ હુસ્ન ભી નહીં હોતા,

તો હમેં ચાહિએ કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી કદર કરેં અલ્લાહકો કુર્આને પાકમેં ફરમાના પળા وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ "ઉન્હોંને અલ્લાહકી કદર નહીં કી જૈસી કરની ચાહિએ થી." ચાહિએ તો યહ થા કે હમ અલ્લાહ પર અપના સબ કુછ ફિદા કર દેતે.

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે ચાહનેવાલે ઈસ દુનિયામેં બળે ગુઝરે હૈં, હમારે દિલમેં મુહબ્બતકી કમી સહી, મગર દુનિયામેં ઈતને લોગ અલ્લાહકે ચાહનેવાલે ગુઝરે, કે હમ ઉન્કે વાકિઆત પળહ કર હૈરાન હોતે હૈં. અજીબ બાત હે ઈસ દુનિયામેં જિતને અલ્લાહકે ચાહનેવાલે ગુઝરે, અલ્લાહસે મુહબ્બત કરનેવાલે ગુઝરે, અલ્લાહકી ખાતિર રાતોંકો જાગનેવાલે ગુઝરે, અલ્લાહકી ખાતિર રાતકી તન્હાઈયોંમેં સજદે કરનેવાલે ગુઝરે, અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઉદાસ હોનેવાલે ગુઝરે, અલ્લાહકે સામને સર બસુજૂદ હોનેવાલે ગુઝરે. ઈસ કાઈનાતમેં કોઈ દુસરા મહબૂબ ઐસા નહીં જિસ્કો મખ્લૂકને ઈતના ચાહા હો. યહ શાન ફકત અલ્લાહકી હે, મખ્લૂક ઉસ્કી દીવાની બન ગઈ. ઈતના ડટ કર પ્યાર ઈસ્સે કરતે થે. ઉન્હોંને અપની જાન કુર્બાન કર દી, સબ કુછ કુર્બાન કર દિયા, ફકત એક મિષાલ ઈસ મેહફિલમેં પેશે ખિદમત કરતા હૂં.

અલ્લાહકે આશિકકા ઈમ્તિહાન

સય્યિદિના ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ જિન્હોંને ઈશ્કે હકીકીકે અંદર કદમ બળહાયા, અલ્લાહને ઉન્કો કબૂલ ફરમાયા. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં :–

وَ اِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ "ઔર તેરે રબને ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામકો ચંદ બાતોંમેં આઝમાયા, વહ

ઉન્મેં કામ્યાબ હુવા. સેન્ટ પરસેન્ટ ઉસ્ને નંબર લિએ, અલ્લાહ તઆલાને ઉન્હેં કામ્યાબી અતા ફરમાઈ." ચુનાંચે ઉન્કે ઊપર ઈમ્તિહાન આયા, ઈમ્તિહાન ભી કૈસા પહલા ઈમ્તિહાન તો યહ આયા કે, એ મેરે પ્યારે ખલીલ અપની બીવીકો આપ બેઆબો ગિયાહ વાદી (બગૈર પાની ઔર આબાદી)કે અંદર છોળ આઈએ, ચુનાંચે બચ્ચેકો લિયા, અપની બીવી હાજરા રદિયલ્લાહુ અન્હાકો લિયા ઔર ઉન્કો લાકર 'બય્તુલ્લાહ' કે કરીબ بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ વહ જગહ જહાં કોઈ સબ્ઝા નહીં થા, પાનીકા નામો નિશાન નહીં થા. અલ્લાહકે હુક્મસે છોળ દેતે હૈં, કોઈ બાત ભી નહીં કરતે ઔર ફિર વાપસ મુલ્કે શામ જાને કે લિએ ખળે હો જાતે હૈં. યહ કોઈ આસાન કામ નહીં, ઝરા તસવ્વુર કરકે દેખિએ, અપની બીવીકો અકેલે મકાનમેં છોળ કર આનેકે લિએ બંદેકા દિલ આમાદા નહીં હોતા. હાલાંકે શહરકે અંદર હોતા હે, ફિર અપની બીવીકો વૈરાનેમેં છોળ દેના, ફિર વૈરાના ભી ઐસા કે જહાં પીનેકો પાની ન મિલે, હર તરફ પથ્થર હી પથ્થર નઝર આએં, મા'સૂમ બચ્ચા પાસ હે. યહ કહાં જાએગી, પાની ઢુંડનેકે લિએ, લેકિન અલ્લાહકે લિએ કુર્બાની દી, ચુનાંચે અલ્લાહકે હુક્મસે ઉનકો છોળ દિયા ઔર છોળ કર વાપસ આને લગે. બીવીને પુછા હમેં ક્યૂં છોળ કર જા રહે હૈં ? કોઈ જવાબ નહીં દેતે. ફિર પૂછા ક્યૂં છોળ કર જા રહે હૈં ? કોઈ જવાબ નહીં દેતે, વહ ભી આખિર નબી અલય્હિસ્સલામકી સોહબત યાફતા થીં. તીસરી મર્તબા પૂછતી હે, ક્યા આપ હમેં અલ્લાહકે હુક્મસે છોળ કર જા રહે હૈં. આપને જવાબ દેનેકે બજાએ સર હિલાયા હાં મૈં અલ્લાહકે હુક્મસે છોળ કર જા રહા હૂં, બીવી ભી ઐસી નેક આગેસે જવાબ દેતી હૈં, કે અગર હમેં આપ અલ્લાહકે હુક્મસે છોળ

કર જા રહે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલા હમેં કભી ભી ઝાઈઅ નહીં ફરમાએંગે. ચુનાંચે બીવીકો છોળ કર વહાંસે આ ગએ. યહ કોઈ છોટી કુર્બાની તો નહીં હે. ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને એક ઔર કુર્બાની માંગી, જો ઈસ્સે ભી બળી કુર્બાની થી, કે ફરમાયા કે મેરે ઈબ્રાહીમ તુમ્હેં આગમેં જલના પળેગા, ચુનાંચે નમરૂદને ઉન્કે લિએ આગ જલાઈ, કિતની બળી ! મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા, કે એક મીલ (ડેઢ કિલોમિટર) ઉસ્કી ચોળ્હાઈ થી, એક મીલ ઉસ્કી લંબાઈ થી ઔર તીસ ગઝ (નબ્બે ૯૦ ફૂટ)કે કરીબ ઉસ્કી ઊંચાઈ થી, ઈતની લકળીયાં ઈકટ્ઠી કી ગઈ. અબ જબ ઉસ્કો આગ લગાઈ ગઈ, તો કરીબ તો કોઈ જા નહીં સકતા. સોચા કે ઈસ આગમેં કૈસે ફૈંકે, અબ ઉન્હેં સમઝ નહીં આ રહી થી, શય્તાન નમરૂદકે પાસ આયા, ઉસ્ને સમઝાયા એક ઝૂલા બના લો ઔર ઝૂલેકે અંદર ઉન્કો બિઠાકે ફૈંક દીજિએ, યહ આગકે વસ્ત (બીચ)મેં જા કર ગિરેંગે, ચુનાંચે ઉન્હોંને ઝૂલા બનવા લિયા. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામકો ઊપર બિઠા દિયા, જબ ઈબ્રાહીમકો ઝૂલેસે ફૈંક દિયા ગયા, અભી હવામેં હૈં અલ્લાહકે ફરિશ્તે હૈરાન હૈં, કે આજ અલ્લાહકે ખલીલકો આગકે ઈતને બળે ઝખીરેકે અંદર ડાલા જા રહા હે. ફરિશ્તે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે પૂછતે હૈં, કે મેરે માલિક મેં જિબ્રઈલ હૂં, મેં અમ્બિયાએ કિરામકી મદદ કરને પર મા'મૂર હૂં, પૂરી ઝિન્દગી મદદ કી, આજ આપકે ખલીલકો આગમેં ડાલા જા રહા હે. ઈજાઝત હો તો મદદ કરકે આઉં. ફરમાયા જિબ્રઈલ આપ જાઈએ અગર આપકી મદદકો કબૂલ કર લેં, તો કર લીજિએ ઔર અગર કબૂલ ન કરેં, તો મેરે ખલીલકો રહને દીજિએ, ખલીલ જાને યા ફિર ઉસ્કા રબ્બે ખલીલ જાને, યહ મેરા ઔર મેરે ખલીલકા મુઆમલા હે,

ચુનાંચે જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામ આતે હેં, કહતે હેં એ ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ અગર આપ ઈજાઝત દેં, તો પર માર કર આગકો ખત્મ કર દું, મગર આપ કહતે હેં નહીં. હત્તાકે પાનીકા મોક્કીલ (ફરિશ્તા) આયા ઉસ્ને કહા કે મેં મદદકે લિએ હાઝિર હૂં, ફરમાયા મુઝે હાજત નહીં. જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામને કહા કે મેં હાઝિર હૂં, ફરમાયા હાજત નહીં, આપને પૂછા કે ક્યા અલ્લાહ જાનતે હેં કે મેં આગમેં ગિર રહા હૂં. જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામને કહા જીહાં જાનતે હેં, ફરમાયા કે અગર અલ્લાહ જાનતે હેં, તો ફિર મુઝે છોળ દીજિએ, માલિકકી રઝા હે, મુઝે જાને દીજિએ. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ જાનતે થે, કે હર એક કી મે'રાજ હોતી હે, કિસીકો તૂર પર મે'રાજ મિલી ઔર કિસીકો અર્શ પર મે'રાજ મિલી ઔર આજ ખલીલકો આગકે અંદર રબ્બે કરીમકી મે'રાજ નસીબ હોની હે, અલ્લાહને મુલાકાતકા વા'દા ફરમાયા હે, આગમેં જાને દીજિએ, ચુનાંચે આગકે અંદર ગિરતે હેં. જબ સબ અસ્બાબ મુન્કતઅ (જુદા) હો ગએ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَّ سَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ "એ આગ મેરે ઈબ્રાહીમ પર સલામતીવાલી ઠંડી બન જા." સુબ્હાનલ્લાહ વહ આગ ભી ગુલ્ઝાર બન ગઈ. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ ઈસ ઈમ્તિહાનમેં કામ્યાબ હો ગએ. યહ ભી બળા ઈમ્તિહાન થા, લેકિન ફિર ભી ઈતના બળા નહીં થા. એક ઈમ્તિહાન ઈસ્સે ભી બળા દેના પળા ઔર વહ ઈમ્તિહાન ક્યા થા, કે પરવરદિગારે આલમને ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામકો ખ્વાબમેં હુક્મ ફરમાયા કે મેરે હુક્મ પર અપને બેટેકો મેરે નામ પર ઝબહ કર દીજિએ. અબ ઝરા સોચિનેકી બાત હે, બાપકે લિએ અપની જાન દેની આસાન હોતી હે, લેકિન બેટેકો

મરતે દેખના મશ્કિલ કામ હોતા હે ઔર મરતે દેખના ભી નહીં અપને હાથોંસે ઝબહ કર દેના, યહ તો કોઈ આસાન કામ નહીં હોતા. ખ્વાબ દેખા સુબહ ઉઠે કુછ બકરિયાં અલ્લાહકે નામ પર કુર્બાન કર દી. ફિર ખ્વાબ દેખા, ફિર કુછ બકરિયાં કુર્બાન કર દી. ફિર ખ્વાબ દેખા, જબ તીન રાત ખ્વાબ દેખ લિયા, તો સમઝ ગએ કે મુઝે અલ્લાહકે નામ પર ઈસ બેટેકી કુર્બાની દેની હે. બેટેકી ઉમ્ર ફકત સાત સાલકી થી, ચુનાંચે સુબહકો ઉઠે અપની બીવીસે કહા બેટેકો નેહલા દો, ઉસ્કે સરમેં તેલ લગા દો, કંઘી (દાતિયો) કર દો, અચ્છે કપળે પહના દો. પૂછા ક્યા વજહ હે ? કહા કે એક બળેકી મુલાકાતકે લિએ જાના હે. ફકત ઈતની બાત કહી એક બળેકી મુલાકાતકે લિએ જાના હે, બચ્ચેકો તય્યાર કર દોં. માંને અપને બેટેકો નેહલા દિયા, સર પર તેલ લગા દિયા, કંઘી કર દી, અચ્છે કપળે પહના દિએ. માં ભી ખૂશ હે, મેરા બેટા કિસી બળેકી મુલાકાતકે લિએ સાથ જા રહા હે. જબ ચલને લગે, ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામને છુરી ભી ઉઠા લી ઔર એક રસ્સી ભી ઉઠા લી. બીવીને દેખા હૈરાન હો ગઈ, પૂછને લગી કે યહ છુરી ઔર રસ્સી કિસ લિએ લી. ફરમાને લગે જબ બળેકી મુલાકાત હોતી હે, તો ઉસ્સે પહલે કુર્બાની દી જાતી હે. ઈસ કુર્બાની દેનેકે લિએ મૈંને યહ છુરી ઔર રસ્સી લી હે, ચુનાંચે વહ મુત્તમઈન હો ગઈ. અપને બેટેકો લે કર ચલ પળે. જબ બેટા જા રહા થા, પીછે શય્તાન મરદુદ બીબી હાજરાકે પાસ આયા, પૂછને લગા કે તુમ્હારા બેટા કહાં હે, કહા કે મેરે ખાવિંદકે સાથ ગયા હે. કિસ લિએ લે ગયા ? કિસી બળેકી મુલાકાત કરની હે. કહને લગા હરગીઝ નહીં, બાપ ઈસ લિએ લે ગયા, કે ઉસે લે જા કર ઝબહ કર ડાલે. વહ ફરમાને લગીં, કે ઓ બુઢ્ઢે તેરા દિમાગ ખરાબ હો

ગયા હે, કહીં બાપ અપને હાથોંસે બેટેકો ભી ઝબહ કરતા હે. કહને લગા હાં અલ્લાહકા હુકમ હે. જબ બીબી હાજરાને સુના, તો ફરમાને લગેં અગર અલ્લાહકા હુકમ હે, તો ફિર તો કુર્બાન હોનેકે લિએ મેં ભી તય્યાર હૂં. જબ બીબી હાજરાકા યહ જવાબ સુના તો શય્તાન વહાંસે નાકામ હુવા, ફિર વાપસ આયા અબકે બાર હઝરત ઈસ્માઈલ અલય્હિસ્સલામકે પાસ આયા ઔર ઉન્સે બાત ચીત કી, કહને લગા તુમ્હે પતા હે ? તુમ્હારે અબ્બુ તુમ્હેં કહાં લે કર જા રહે હેં. ઈસ્માઈલ અલય્હિસ્સલામને કહા કે મેરે અબ્બુ મુઝે કિસી બળેકી મુલાકાતકે લિએ લે કર જા રહે હેં. કહને લગા હરગીઝ નહીં તુઝે ઝબહ કર દેંગે. થોળી દેરકે બા'દ ઉન્હોંને કહા કે કભી ઐસા હોતા હે, કે બાપ અપને મા'સૂમ બેટેકો ઝબહ કરે. કહને લગા હાં અલ્લાહકા હુકમ હે. ઈસ્માઈલ અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા અગર અલ્લાહકા હુકમ હે, તો ફિર તો મેં કુર્બાન હોને કે લિએ અભી તય્યાર હૂં. જબ યહ જવાબ સુના, શય્તાન ફિર વહાંસે મરદુદ હુવા. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામકે પાસ આયા, કહતા હે ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ આપ અલ્લાહકે પૈગમ્બર હેં, આપ અપને બેટેકો ઝબહ કરનેકે ઈરાદેસે જા રહે હેં ઔર વહ ભી ખ્વાબકી વજહસે અરે કોઈ ખ્વાબોકી વજહસે બેટોંકો ઝબહ કરતા હે. દેખિએ કાબીલને હાબીલકો ઝબહ કિયા થા, આજ તક ઉન્કી બદનામી હો રહી હે, કિયામત તક ઉસ્કા બુરા નામ મશ્હૂર રહેગા. કહી આપ બેટેકો ઝબહ કર દેંગે આપકા ભી નામ બદનામ ન હો જાએ. ફરમાયા "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ." ઓ મરદુદ તૂ મુઝે શય્તાન મા'લૂમ હોતા હે, મેરે ઈસ ઝબહ કરનેકો કાબીલકે ઝબહ કરનેસે ક્યા નિસ્બત હે. ઉસ્ને તો ખ્વાહિશાતે નફસાનીકી વજહસે ઝબહ કિયા થા

ઔર મૈં ઈસે અલ્લાહકી રઝાકે લિએ ઝબહ કર રહા હૂં. ઉસ્કા મકસદ થા, કે વહ હાબીલકો કત્લ કરે ઔર ઉસ્કી બીવીકા વસ્લ હાસિલ કરે ઔર મૈં તો પરવરદિગારકા વસ્લ હાસિલ કરના ચાહતા હૂં, ઈસ્કે સાથ ભલા ક્યા નિસ્બત હો સકતી હે, ચુનાંચે જબ ઉસ્ને દેખા કે કામ નહીં બના, રાસ્તેમેં આ કર ખળા હો ગયા. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામને કંકરી ઉઠા કર મારી. જિસ જગહ પર કંકરી મારી આજ વહાં જમરેઉલા બના હુવા હે. વહાંસે ભાગા, ફિર આ કર રાસ્તેમેં ખળા હો ગયા, ફિર કંકરીયાં મારીં, ફિર વહાંસે ભાગા. વહાં જમરે વસ્તીકે નામસે સુતૂન બના હુવા હે, ફિર તીસરી જગહ આ કર ખળા હો ગયા. વહાં પર જમરે ઉકબાકે નામસે એક સુતૂન બના હુવા હે. તીનોં જગહ પર હાજી જા કર કંકરીયાં મારતે હૈં. જબ યહ નાકામ હો ગયા, તો બિલ્આખિર રાસ્તા રોક કર ખળા હો ગયા મૈં આપકો હરગીઝ નહીં જાને દૂંગા. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા મૈં તો અલ્લાહકે નામ પર બચ્ચેકો કુર્બાન કરકે રહૂંગા. જબ જમરે ઉકબાસે આગે આએ તો વહાં ખુલી જગહ થી. અબ ઈસ જગહ આ કર બચ્ચા ભી પૂછને લગા, કે અબ્બુ આપને તો ફરમાયા થા બળેકી મુલાકાત કરની હે. અબ્બુ બળેસે મુલાકાતકા વકત કબ આએગા. જબ બેટેને બાત પૂછ લી, અબ બાપ અપને બેટેકો તય્યાર કર રહા હે કે...

يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى،
قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ

"એ મેરે બેટે ! મૈંને ખ્વાબમેં દેખા હે. મૈં તુઝે ઝબહ કર રહા હૂં, બતા તેરી ક્યા રાય હે ? બેટે તૂ ક્યા ફૈસલા કરેગા ? બેટેને કહા અબ્બા જાન આપ કર ગુઝરિએ, જિસ્કા આપકો હુકમ હુવા, આપ મુઝે સાબિરીનમેંસે પાએંગે." બેટા ઝબહ

હોનેકે લિએ તય્યાર હે, ચુનાંચે બાપને કહા કે એ બેટે તૂ મેરા કિતના અચ્છા મદદગાર હે. અલ્લાહ ફરમાતે હૈં فَلَمَّا أَسْلَمَا જબ દોનોંને યહ બાત ઠાન લી وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ઔર બાપને અપને બેટેંકો જબીન (પેશાની)કે બલ નીચે લેટાયા, 'સુબ્હાનલ્લાહ' યહ મંઝર ભી દુનિયાને અજીબ દેખા કે અલ્લાહકે નામ પર કુર્બાન હોનેવાલે ઔર કુર્બાન કરનેવાલે દોનોં મૌજૂદ હૈં. જબ બેટેકો વહ કુર્બાન કરનેકે લિએ તય્યાર હો ગએ ઉસ વક્ત બેટેને કહા અબ્બાજાન મૈં આપસે દો ચાર બાતેં કરના ચાહતા હૂં, મેરી બાતેં સુન લીજિએ. પૂછા બેટે ક્યા કહના ચાહતે હોં. કહને લગા કે અબ્બાજાન મૈં છોટા હૂં જબ આપ છુરી ચલાએંગે, મેરી રગેં કટેંગી, ખૂન નિકલેગા, મૈં તળપૂંગા. મૈં ચાહતા હૂં કે આપ મુઝે બાંધ દીજિએ તાકે મૈં હરકત ભી ન કરૂં ઔર અપની જાન ભી મૌલાકે નામ પર કુર્બાન કર જાઉં, ચુનાંચે કહા કે બહુત અચ્છા, ફિર કહને લગે કે અબ્બુ મેરે દિલકી એક ઔર તમન્ના હે, કે અબ્બુ જબ આપ મુઝે ઝબહ કરેં, તો મેરા સર સજદેકી હાલતમેં હોના ચાહિએ તાકે સજદેકી હાલતમેં મેરી જાન અલ્લાહકે સુપુર્દ હો જાએ ઔર અબ્બુજાન એક બાત ઔર હે કે જબ આપ મુઝે ઝબહ કરેં, તો છુરીકો તેઝ કર લીજિએ. ઐસા ન હો કે છુરી તુન્દ (ધાર દાર ન) હો ઔર મેરે ઝબહ હોનેમેં દેર લગ જાએ. મૈં ચાહતા હૂં કે મેરી જાન જલ્દી અલ્લાહકે હુઝૂરમેં પહૂંચ જાએ. બાપને કહા બહુત અચ્છા ઔર કહા કે અબ્બાજાન જબ આપ મુઝે ઝબહ કર દેંગે ઔર ફારિગ હો જાએંગે, તો અબ્બુજાન આપ મેરે કપળે લે જા કર મેરી વાલિદાકો દે દેના ઔર ઉન્કો દિખા દેના કે આપકા બેટા અપની જા અલ્લાહ પર કુર્બાન કર ગયા, આપકા બેટા કામ્યાબ હો ગયા. જબ ઈબ્રાહીમ

અલય્હિસ્સલામને બેટેકી યહ બાત સુની તો આંખોંમેં આંસૂ આ ગએ. આપ રોને લગ ગએ. અલ્લાહસે ફરિયાદ કી અલ્લાહ ઈસ બુળ્હાપેમેં આપને મુઝે અવ્લાદ દી ઔર અબ આપ ઈસ મા'સૂમ બચ્ચેકી કુર્બાની માંગતે હૈં. એ અલ્લાહ ! અપને ખલીલ પર રહમ ફરમાના ઔર ઈસ મા'સૂમ બચ્ચે પર રહમ ફરમા દેના, જો કુર્બાનીકે લિએ તય્યાર હે, મગર ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહને બેટેકો લેટા દિયા ઔર છુરી ઉન્કી રગોં પર રખ દી ઔર ઉન્કો ઝબહ કરના ચાહતે હૈં, મગર છુરી ઉન્કો ઝબહ નહીં કરતી અલ્લાહ તઆલાને ફરિશ્તોંકો હુક્મ દિયા જિબ્રઈલ જાઓ છુરીકો થામ લો, અગર રગોંમેંસે કોઈ રગ કટ ગઈ, તો ફરિશ્તોંકે દફતરસે તુમ્હારા નામ નિકાલ દૂંગા. જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામ આતે હૈં, છુરીકો પકળ લેતે હૈં. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ ફિર ચલાતે હૈં, છુરી નહીં ચલતી કોશિશ કરતે હૈં, પૂરા બોઝ ઉસ્કે ઊપર ડાલ દેતે હૈં. છુરી બચ્ચેકો ઝબહ નહીં કરતી. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ બળે ગુસ્સેમેં આ કર છુરીકો કહતે હૈં, તૂ ક્યૂં નહીં ચલતી. છુરી દરયાફત કરતી હે, કે ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ જબ આપકો આગમેં ડાલા ગયા થા, આપકો આગને ક્યૂં નહીં જલાયા થા. ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ ફરમાતે હૈં, આગકો અલ્લાહકા હુક્મ થા કે મેરે ઈબ્રાહીમકો નહીં જલાના. છુરી કહને લગી, કે ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ આપ મુઝે એક મર્તબા કેહતે હૈં કે ગલેકો કાટ્ટ, અલ્લાહ મુઝે સત્તર (૭૦) મર્તબા કેહ રહે હૈં કે હરગીઝ નહીં કાટના મેં કૈસે ગલા કાટ સકતી હૂં. 'સુબ્હાનલ્લાહ' અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી શાન દેખિએ અલ્લાહને ઈસ્માઈલ અલય્હિસ્સલામકો ઝિન્દા બચા લિયા ઔર ઉન્કી બજાએ એક મેઢાં (ઘેંટાં) કુર્બાન હો ગયા. અલ્લાહ

રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રહમત દેખિએ.

તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત પર જાન દેનેવાલે જહાં બળે ગુઝરે વહાં છોટી ઉમ્રકે સાત સાલકે બચ્ચે ભી ઐસે ગુઝરે, કે વહ અલ્લાહકે નામકે ઊપર કુર્બાન હોનેકે લિએ તય્યાર હૈં ઔર કહતે હૈં કે અબ્બુ છુરી તેઝ કર લેના તાકે મૈં તળપૂં ભી નહીં, મેરી જાન જલ્દી અલ્લાહકે સુપુર્દ હો જાએ. 'સુબ્હાનલ્લાહ' મુહબ્બતે ઈલાહીકી ઐસી મિષાલ દુનિયામેં કોઈ નહી પેશ કર સકતા. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો યહ બાત ઈતની પસંદ આઈ. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં :–

إِنَّ هَـٰذَا لَهُوَ ٱلْبَلَـٰٓؤُا۟ ٱلْمُبِينُ "યહ બહુત બળી આઝમાઈશ થી, જિસ આઝમાઈશ પર ઈબ્રાહીમ પૂરે ઉતરે." ઔર ફરમાયા وَفَدَيْنَـٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ "ઈસ્કે બદલે અલ્લાહ તઆલાને બળી કુર્બાની અતા ફરમા દી." અલ્લાહ ફરમાતે હૈં :–

وَتَرَكْنَا فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ "હમેં યહ બાત ઈતની પસંદ આઈ એ ઈબ્રાહીમ ! કે હમને આનેવાલોંમેં ભી તેરી કુર્બાની જારી કર દી." سَلَـٰمٌ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ "ઈબ્રાહીમ તુઝ પર સલામતી હો." ઈબ્રાહીમ તૂ જીતા રહ, તુજે શાબાશ હો, તુને યહ કુર્બાની દે કર દિખા દી. લોગ કિયામત તક કુર્બાની કરકે તેરી કુર્બાનીકી યાદેં તાઝા કરતે રહેંગે.'સુબ્હાનલ્લાહ' તો ઈસ કાઈનાતમેં અલ્લાહસે મુહબ્બત કરનેવાલે ઐસે ભી ગુઝરે હૈં. દોસ્તોં ! અગર હમ જાને ભી કુર્બાન ન કર પાએં, તો કમ અઝ કમ તૂ અપને દિલસે ગૈરકી મુહબ્બત તો નિકાલ દેં ઔર અપને દિલકો અલ્લાહકી મુહબ્બતસે બસા લેં. આજ વક્ત હે, અલ્લાહસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગિએ. આજ રમઝાનુલ્મુબારકકી સત્તાઈસ (૨૭)કી રાત હે. યહ

ખુસૂસિયતવાલી રાત હોતી હે. હમારે મશાઈખને ફ઼રમાયા ઈસ રાતકી બરકતેં બહુત ખાસ હોતી હેં. અલ્લાહકી રહમતકે દરવાઝે ખુલે હોતે હેં. આજ અલ્લાહસે જો માંગેંગે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ઼્ઝત અતા ફરમાએંગે. હમ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ઼્ઝતસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગેં, યહ વહ નેઅમત હે, જો અલ્લાહકે મહબૂબ ભી અલ્લાહસે માંગા કરતે થે. હદીષે પાકમેં આતા હે, અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ દુઆ કિયા કરતે થે اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْئَلُكَ حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ "એ અલ્લાહ ! મેં આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં ઔર અલ્લાહ જો આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, મેં ઉન્કી ભી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં ઔર અલ્લાહ જો આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, મેં ઉન્કી ભી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં." તો આજકી ઈસ મેહફિલમેં અલ્લાહસે અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગે. અલ્લાહ તઆલા અપની શદીદ મુહબ્બત હમેં ભી અતા ફરમાએં ઔર દુનિયાકી મુહબ્બતકી શદીદ બદબૂ જો હમારે દિલોંમેં હે, ઈસ નજાસતસે અલ્લાહ તઆલા હમારે દિલોંકો પાક ફરમા દે, અપની મુહબ્બતકી ખુશ્બૂ હમારે દિલોંમેં રચ બસ જાએ ઔર હમેં કિયામતકે દિન અપની મુહબ્બત કરનેવાલે બંદોંમેં શામિલ ફરમા લે. હદીષે કુદસી હે, અલ્લાહ ફરમાતે હેં الا طال شوق الابرار الى لقائى و انا اليهم لاشد شوقا "મેરે જો મુહબ્બત કરનેવાલે હેં, ઉન્કા શૌક મેરી મુલાકાતકે લિએ બઢ ગયા, મેં ઉન ઉશ્શાક લોગોંકી મુલાકાતકા ઉન્સે ભી ઝ઼િયાદા મુશ્તાક હૂં." તો જિતના બંદા અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકે લિએ મુશ્તાક હોતા હે, અલ્લાહ ઉન્કી મુલાકાતકે લિએ ઉન્સે બઢ કર મુશ્તાક હોતા હે. 'સુબ્હાનલ્લાહ' રબ્બે કરીમ હમેં ભી અપને ઉશ્શાકમેં શામિલ ફરમા લે. હમારે દિલ

અપની મુહબ્બતસે બહરેઝ ફરમા દે. એસી મુહબ્બત આ જાએ કે ગૈરકી મુહબ્બતેં દિલસે નિકલ જાએં ઔર હમ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં દુનિયામેં ઝિન્દગી ગુઝારેં ઔર જબ જાનેકા વકત હો, તો હમ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઈસ દુનિયાસે ચલે જાએં ઔર અલ્લાહકે હુઝૂર અલ્લાહકે ચાહનેવાલોમેં શામિલ હો જાએં.

و اخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

મુનાજાત

ہور کہانی مول نہ بھائیں

الف لیم دل کھس وے میاں جی

ب، ت، دی میکوں لوڑ نہ کائی

الف لیتم بے وس وے میاں جی

ذکر اللہ دا چرخہ چلاویں

ہئی شابس شابس وے میاں جی

وسری ہور ہوس وے میاں جی

رانجھڑ میڈا میں رانجھڑ دی

رود ازل دی ہس وے میاں جی

عشقوں مول فرید نہ پھر سوں

روز نویں ہم چس وے میاں جی

(حضرت خواجہ غلام فریدؒ)

يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَيْسَ فِىْ قُلُوْبِهِمْ

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત ૭

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવલાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદિદી)

બમકામે ઝંગ

ફેહરિસ્તે અનાવીન

ﷲ ﷲ ﷲ

ઈકિતબાસ

ઈમામે આ'ઝમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હને ફરમાયા કે 'લફઝે અલ્લાહ ઈસ્મે આ'ઝમ હે.' ઔર ઈમામ તહાવીને ભી ઈસ્કી તસ્દીક ફરમાઈ. હદીષે પાકમેં આતા હે કે 'અલ્લાહ તઆલાકે નામોંમેંસે એક નામ હે. ઈસ નામસે અગર કોઈ દુઆ કી જાએ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ દુઆકો કબૂલ ફરમા લેતે હેં.' લેકિન હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે 'લફઝ અલ્લાહ હે તો ઈસ્મે આ'ઝમ, મગર ઈસ્કો લેનેવાલી ઝબાન ભી ઠીક હોની ચાહિએ.' દેખો, ગોલીસે શેર તો મરતા હે, લેકિન ગોલીકો અગર ગુલેલમેં ડાલ કર મારેંગે તો ફિર ચિળ્યા ભી નહીં મરેગી. હે તો ગોલી, હાથી ઔર શેરકો માર સકતી હે, લેકિન ગુલેલમેં ડાલ કર મારોગે તો નહીં માર સકતી, બંદૂકમેં ડાલેંગે તબ કામ કરેગી. ઈસી તરહ ઈસ્મે આ'ઝમ હે લફઝે અલ્લાહ, લેકિન ઝૂટી ઝબાનોંસે નિકલેગા તો અષર નહીં હોગા. જિસ મુંહસે ઈન્સાન ચુગલખોરી કરતા હો, બોહતાન લગાતા હો, દૂસ્રોંકે બારેમેં બદઝબાની કરતા હો, બદ કલામી કરતા હો ઐસી ઝબાનસે યહ લફઝ નિકલેગા તો ઉસ્કી બરકતેં ઝાહિર નહીં હોંગી. બરકતોંકે ઝાહિર હોનેકે લિએ ઝબાન ઠીક હોની ચાહિએ, ચુનાંચે જબ અલ્લાહકે અવ્લિયા ઈસ નામકો લેતે ઔર ઉન્કી સચ્ચી ઝબાનસે યહ નામ નિકલતા તો ફિર ઉસ્કી બરકતેં ઝાહિર હો જાતીં.

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ દામત બરકાતુહુમ નકશબંદી મુજદ્દિદી ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." ઈસ્કા બામુહાવરા તર્જમા કિયા જાએ, તો યૂં બનેગા. "ઈમાનવાલે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતમેં સરશાઝ હોતે હેં." અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત કરના ફર્ઝે અય્ન હે. યહ ઈમાનકી બુન્યાદ હે. હસન બસરી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ એક અજીબ બાત ફરમાતે થે, કે જિસ શખ્સને અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો પહચાના વહ ઉસ્સે મુહબ્બત કિએ બગૈર રહ નહીં સકતા ઔર જિસ્ને દુનિયાકી હકીકતકો પહચાના ઉસ્સે નફરત કિએ બગૈર રહ નહીં સકતા. કિતાબે સાબિકીનમેં હે, કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં, કે એ મેરે બંદે ! મેં તુઝે દોસ્ત રખતા હૂં, અપને ઉસ હકકે સબબસે જો તુઝ પર હે, તૂ મુઝે ભી અપના દોસ્ત બના લે. યહ મુહબ્બતકા રાસ્તા મુખ્તસર રાસ્તા હે,

રાહ બરસોંકી તય હૂઈ પલમેં,
ઈશ્કકા હે બહુત બળા એહસાન.

જો ઈન્સાન ઈશ્કકે પરોંસે ઉળતા હે, યહ રાસ્તા ઉસ્કે લિએ બહુત છોટા બન જાતા હે.

સાઈન્સકી તહકીક

સાંઈન્સ કહતી હે, કે ઈન્સાન કે પાંચ હિસ્સે હૈં. ઉલમાકે નઝદીક છે (૬) હવાસ હૈં, પાંચ તો વહ હૈં જો સાંઈન્સ ભી માનતી હે.

(૧) બાસિરા .... દેખનેકી કુવ્વત. (તાકત)
(૨) સામિઆ .... સુનનેકી કુવ્વત. (તાકત)
(૩) શામા .... સૂંઘનેકી કુવ્વત. (તાકત)
(૪) ઝાઈકા .... ચખનેકી કુવ્વત. (તાકત)
(૫) લામસા .... મહસૂસ કરનેકી કુવ્વત. (તાકત)

યહ તો સાંઈન્સ ભી કહતી હે. એક ઔર હસ હે, જિસ્કો કહતે હૈં,

(૬) અકલ વ બસીરત.

અકલ ઔર મા'રિફત બળી નેઅમત

સાંઈન્સ ઉસે નહીં માંનતી. હમ ઉસે માનતે હૈં ઔર યહ છોટી હસ સબસે આ'લા હે. ઈસ લિએ કે પાંચ હવાસમેં તો જાનવર ભી સામિલ હૈં. ઈન્સાનકી જો ઈમ્તિયાઝી હૈષીયત હે, વહ છટ્ટી હસ કી વજહસે હે. હર હસકી અપની લઝ્ઝતેં હૈં, લુત્ફ ઔર મઝેકી બાત હે. અકલ ઔર બસીરતસે મા'રીફત મિલતી હે ઔર મા'રીફતકી લઝ્ઝતેં સબસે ઝિયાદા હોતી હૈં. મિષાલ :– એક બહુત ખુબસૂરત ફૂલ એક આદમી દેખતા હે, તો વહ અપની બીનાઈકે બકદ્ર ઉસ્સે લુત્ફ અંદુઝ હોગા. જિસ્કી બીનાઈ ઠીક હે, વહ તો દેખ કર ખૂશ હોગા ઉસ્કે

ઝાહિરકો ઔર જિસકી બીનાઈ ઠીક નહીં જિસકે પાંચ નંબરકા ચશ્મા લગા હો ઔર ચશ્મા ભી ઉસકે પાસ ન હો, તો ઉસકો તો ફૂલ પૂરી તરહ નઝર ભી નહીં આયેગા. ફૂલકી ખૂબસૂરતી યહી હૈ. જો ઉસકે હુસ્નકી બારીકીસે દેખ રહા હૈ વહ લઝ્ઝત પા રહા હૈ ઔર જિસકે સામને ઉસકે હુસ્નકી હકીકત નહીં ખુલી વહ આદમી લુત્ફ અંદોઝ હોનેસે કાસિર હૈ, તો મા'રીફતકી લઝ્ઝત સબ લઝ્ઝતોંસે આ'લા હૈ. લિહાઝા જિસ ઈન્સાનકો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મા'રીફત નસીબ હો જાયે, ઉસકો વહ લઝ્ઝતેં મિલતી હૈં. જો લઝ્ઝતેં કિસી ઔર તરીકેસે મિલની મુમ્કિન હી નહીં હોતી. જબ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મા'રીફત સબસે બડી નેઅમત હૈ, તો ઈસસે મહરૂમી ફિર સબસે બડા અઝાબ હો.

અઝાબે અલીમ

ઈસી લિયે સબસે બડી સઝા અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત કિયામતકે દિન નાફરમાનોંકો અપને દીદારસે મહરૂમ ફરમા દેંગે. યહ જહન્નમમેં જલનેસે ભી બડી સઝા હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત હમ કલામીસે ભી મહરૂમ ફરમા દેંગે. ઈર્શાદે બારી તઆલા હૈ اخسئوا فيها ولا تكلمون "પડે રહો ફિટકારે હુએ, દફા' દૂર હો જાવ, ખબરદાર મુઝસે ગુફતગૂ મત કરો." ઔર ઈસકે બાદ કોઈ બંદા અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે હમ કલામી નહીં કર સકેગા. કુર્આને મજીદમેં ઈર્શાદ ફરમાયા ولا يكلمهم الله يوم القيامة "અલ્લાહ તઆલા ઉનસે હમ કલામી નહીં ફરમાયેગા." તો અલ્લાહ તઆલાકા હમ કલામીસે ઈન્કાર ફરમા દેના ઔર કિસી શખ્સકો અપને દીદારસે મહરૂમ કર દેના યહ સબસે બડી સઝા હૈ.

નબી અલૈહિસ્સલાતુવસ્સલામ હઝરત ઉમર

રદિયલ્લાહુ અન્હુકે ઘર તશ્રીફ લાએ, સય્યિદા હફસા રદિયલ્લાહુ અન્હા ઘર પર હી થીં. આપને વહ રાત વહીં પર બસરકી ઉમ્મુલ્મુઅ્મિનીન હફસા રદિયલ્લાહુ અન્હા ફરમાતી હૈં, કે મૈં ઔર નબી અલય્હિસ્સલામ એક બિસ્તર પર આરામ કર રહે થે મુઝે અપને ચેહરેકે ઊપર કોઈ ગરમ ગરમ ચીઝ પળતી નઝર આઈ. મૈંને હાથ લગાયા તો ઉઠ બેઠી, મેને દેખા કે અલ્લાહકે મહબૂબકી મુબારક આંખોંસે આંસૂ ટપક રહે થે ઔર મેરે રુખ્સાર પર પળ રહે થે. મેને પૂછા એ અલ્લાહકે મહબૂબ مَا يُبْكِيْكَ "આપ ક્યૂં રો રહે હૈં?" નબી અલય્હિસ્સલામને ઈર્શાદ ફરમાયા હફસા સુન નહીં રહી હો, તુમ્હારા ભાઈ ઈબ્ને ઉમર તહજ્જુદમેં કુર્આન પળ્હ રહા હે ઔર અભી ઉસ્ને યહ આયત પળ્હી :—

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُوْنَ હફસા મુઝે ઈસ આયતને રુલા દિયા. તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા કિસી બંદેકો અપને દીદારસે મહરૂમ કર દેના, યહ સબ અઝાબોસે બળા અઝાબ હે ઔર અલ્લાહ તઆલાકા કિસીકો અપના દીદાર કરવા દેના યહ સબ ઈન્આમાતસે બળા ઈન્આમ હે.

અહ્લે જન્નતકે લિએ ઈન્આમ

હદીષે પાકમેં આતા હે, કે જન્નતી લોગોંકો બળા ઈન્આમ યહ મિલેગા :—

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ يَدْخُلُوْنَ عَلَى الْجَبَّارِ كُلَّ يَوْمٍ مَرَّتَيْنِ فَيَقْرَأُ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنَ

"જન્નતી લોગ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે હુઝૂરમેં દિનમેં દો મર્તબા પેશ હોંગે ઔર પરવરદિગાર ઉન જન્નતિયોંકો ખૂદ કુર્આન સુનાએંગે." વહ મજલીસ કૈસી હોગી, ઉસ્કે લુત્ફ ઔર મઝે કૈસે હોંગે. આજ કોઈ અચ્છે કારી કુર્આનકી તિલાવત કરતે હૈં, તો ઈન્સાનકે રોંગટે (રૂવે) ખળે હો જાને હૈં, દિલ પે અજીબ

સી કૈફીયત હો જાતી હે, તો જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત અપનાં કલામ ખૂદ સુનાએંગે ઔર ઈમાનવાલે સુનનેવાલે હોંગે, તો સોચિએ કે લઝ્ઝતકા કયા આલમ હોગા. ઈસ લિએ કુછ લોગ કિયામતકે દિન ઉઠેંગે وُجُوهٌ يَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે. કબ્રોસે ઉઠેંગે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા દીદાર ઉન્કો નસીબ હોગા, ટિકટિકી લગા કર અપને માલિકકા દીદાર કરને લગ જાએંગે ....

لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ તો જન્નતમેં સબસે બળી લઝ્ઝતવાલી ચીઝ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા દીદાર નસીબ હોના હે. ઈસ લિએ ઈર્શાદ ફરમાયા :–

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ وَّ نَهَرٍ فِيْ مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيْكٍ مُّقْتَدِرٍ

આજ દુનિયાકે બાદશાહ જલ્વા અફરોઝ હોં, તો મેહફિલ સજાતે હેં, તો માલિકુલ્મુલ્ક જલ્વા અફરોઝ હોંગે, તો મેહફિલ કૈસી સજી હોગી. ઈસ લિએ ઉસકા કુર્બ ઔર ઉસ્કે દીદારકી લઝ્ઝત પાનેકી દુઆ અકષર કરની ચાહિએ. રાબિઆ બસરીયાકો કિસીને દુઆ દી, કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત તુઝે જન્નત અતા ફરમા દે, આગેસે જવાબ ફરમાયા اَلْجَارُ ثُمَّ الدَّارُ કે ઘરકી દુઆ બા'દમેં કરના પહલે પળોસીકી બાત કરના કે મેરા પળોસી કોન બનેગા ? ઈસ લિએ કુર્આન મજીદમેં ફરમાયા وَ رِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ "અલ્લાહકી રઝા સબસે બળી હૂઈ હે." ચુનાંચે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા રાઝી હો જાના મો'મીનકે લિએ સબસે બળી ખુશી હે.

ચંદ ખૂશીકે આંસૂ

જબ ઈન્સાનકો જબ કોઈ બળી ખુશી મિલતી હે, તો ખુશીસે આંસૂ નિકલ આતે હેં. એક હોતા હે ગમકા રોના, એક હોતા હે ખૂશીકા રોના. કિસી આરિફને એક પથ્થરકો દેખા રો

રહા થા, પૂછા કે ક્યૂં રોતે હો, કહને લગા કે રોતા ઈસ લિએ હૂં કે કહીં જહન્નમકા ઈંધન ન બના દિયા જાઉં. ઉન્હોંને દુઆ કર દી, કે અલ્લાહ ઈસ પથ્થરકો આપ જહન્નમકા ઈંધન ન બના દીજિએગા, દુઆ કબૂલ હો ગઈ. બુઝૂર્ગને ઉસે ખૂશ ખબરી સુના દી ઔર ચલે ગએ. જબ વાપસ આએ તો દેખા કે ફિર રો રહા હે. પૂછા અબ ક્યૂં રો રહે હો ? ઉસ્ને કહા કે હઝરત પહલા રોના બકાઉલ્ખૌફ થા. "વહ ખૌફકા રોના થા." ઔર હાઝા બકાઉસ્સુરૂર "યહ સુરૂરકી વજહસે રો રહા હૂં, કે મેરા માલિક રાઝી હો ગયા." અબ મુઝે જહન્નમમેં નહીં ડાલેગા. યહ ખૂશીકા રોના હે; તો ખૂશીસે ભી આંસૂ નિકલ આતે હેં.

ઉબય બિન કઅબ રદિયલ્લાહુ અન્હુ બેઠે હેં. નબી અલય્હિસ્સલામને બુલા કર ફરમાયા કે મુઝે "સૂરએ બય્યિનહ" સુનાઓ. હદીષે પાકકે અલ્ફાઝકા મફહૂમ યહ નિકલતા હે, કે મુઝે હુક્મ હુવા હે, કે મુઝે "સૂરએ બય્યિનહ" સુનાઓ. બળે સમઝદાર થે. આગેસે પૂછતે હેં, કે એ અલ્લાહકે મહબૂબ اللّٰہ سمانی ક્યા અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને મેરા નામ લે કર ફરમાયા ? નબી અલય્હિસ્સલામને ફરમાયા :–

نعم سماک اللہ અલ્લાહ તઆલાને તુમ્હારા નામ લે કર કહા કે ઈબ્ને સઅદસે કહો, કુર્આન સુનાએ. મહબૂબ આપ ભી સુનેંગે ઔર મેં પરવરદિગાર ભી સુનૂંગા. ઉબય બિન કઅબ રદિયલ્લાહુ અન્હુકી આંખોંસે આંસૂ નિકલને લગે આપ રોને લગે.

કહાં મેં ઔર કહાં યહ નિક્હતે ગુલ,
નસીમે સુબ્હ યહ તેરી મહરબાની.

જન્નત કિસ્કો મિલેગી

સય્યિદના સિદ્દીકે અકબર રદીયલ્લાહુ અન્હુને ટાટકા

લિબાસ પહના હુવા હે. જો કુછ ઘરમેં થા, વહ સબ કુછ મહબૂબકી ખિદમતમેં પેશ કર ચુકે હેં. ઊપરસે જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામ ઉતરતે હેં. નબી અલય્હિસ્સલામકી ખિદમતમેં સલામ પેશ કરતે હેં ઔર ફરમાતે હેં, એ અલ્લાહકે નબી અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ભેજા હે, વહ સિદ્દીકે અકબર રદિયલ્લાહુ અન્હુકે અમલસે ઈતના ખૂશ હેં, કે આસમાનમેં સબ ફરિશ્તોંકો હુક્મ હુવા, કે તુમ ભી ટાટકા લિબાસ પહનો. વહી લિબાસ પહન કર હાઝિર હુવા હૂં ઔર અલ્લાહ તઆલાને ભેજા હે, કે જાઓ પૂછ કર આઓ કે ક્યા અબૂબક્ર ઈસ હાલમેં મુઝસે ખૂશ હેં ? સય્યિદના અબૂબક્ર રદિયલ્લાહુ અન્હુને સુના, ઉન્કી આંખોમેં આંસૂ આ ગએ, કહને લગે મેં અપને રબસે હર હાલમેં રાઝી હૂં. તો જિસ્કો યહ પતા ચલ જાએ કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત મુઝસે રાઝી હેં ઈસ્સે બળી ખૂશીકી બાત ઔર કોઈ નહીં હો સકતી. ઈસી લિએ જિસ્કે દિલમેં યહ ગમ લગા હો કે અલ્લાહ તઆલા રાઝી હો જાએં, તો ઉસ્કો ચાહિએ કે ગુનાહોંસે બચે ઔર દિલમેં અલ્લાહસે ડરે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ઐસે બંદોંકો જન્નત અતા ફરમાએંગે :–

وَ اَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَا فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى

બલ્કે આમ મો'મીનકો એક જન્નત ઔર ખાઈફીનકો અલ્લાહ તઆલા દો જન્નતેં અતા ફરમાએંગે. જૈસે લોગોંને એક ઘર બનાયા હોતા હે ઔર એક મેહમાન ખાના બનાયા હોતા હે. લગતા હે કે ઉન ખાઈફીનકો અલ્લાહ તઆલા ઈસ તરહ બાજમાઅત જાનેકી તૌફીક દેંગે, કે ઉન્કા ઘર અપના અલાહિદા હોગા ઔર ઉન્કી મેહમાન નવાઝીકા સિલ્સિલા

અલાહિદા હોગા, તો ઈસ લિએ મકસૂદે હકીકી અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રઝા હૈ.

ہمہ شہر پر ز خوباں منم و خیال ماہ

چہ کنم کہ چشم یک بیں نہ کند بکس نگاہ

(સારા શહર હસીનોંસે ભરા પળા હૈ. મૈં હૂં ઔર મેરે મહબૂબકા ખયાલ હૈ. મૈં ક્યા કરૂં, જો એક આંખવાલા હોતા હૈ, વહ હમેશા એક હી કી શકલકો દેખતા હૈ.) તો સાલિક ભી હકીકતમેં એક ચશ્મ હો જાતા હૈ, ક્યા મત્લબ ? ઉસ્કી નિગાહેં ફકત મત્લૂબ પર મર્કૂઝ (દિલ નશીન) હો જાતી હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ભી ઉસ્કા મત્લૂબે હકીકી ઔર મકસૂદ બન જાતા હૈ. ઉસ્કે દિલસે યહ નિકલતા હૈ કે ખુદાવંદા,

مقصود من توئی و رضائے تو مرا محبت و معرفت ذوق و شوق خود بدہ

ઈશ્કે હકીકી ઔર ઈશ્કે મિજાઝી

આજ દુનિયામેં દો સોચેં રખનેવાલે હૈં, એક તરફ દુનિયાદાર હૈં. દુનિયાકી તરફ બુલાનેવાલે, ફિલ્મોંમેં કામ કરનેવાલે, ગાના ગાનેવાલે. દુનિયાકે મત્વાલે કભી ઉન્કી શકલેં દેખેં, ઉન્સે કૈસી નહૂસત બરસ રહી હોતી હૈં ઔર દૂસરી તરફ અમ્બિયાએ કિરામ ઔર ઉન્કે ગુલામ હૈં. વહ ફિસ્કકી તરફ બુલાતે હૈં ઔર અલ્લાહવાલે ઈશ્કકી તરફ બુલાતે હૈં. ઈશ્ક હકીકી ઈશ્ક હૈ ઔર ઈશ્કે મિજાઝી હકીકતમેં ફિસ્ક હૈ. તો અમ્બિયાએ કિરામ તો ઈશ્કકી તરફ બુલાતે હૈ ઔર યહ અહલે દુનિયા ઈન્સાનકો ફિસ્કકી તરફ બુલાતે હૈં. ઝરા ઉન્કે ચેહરોંકા તસવ્વુર કીજિએ, આપ દેખેંગે કે જો દુનિયાકી મુહબ્બતમેં ગિરફતાર હૈં, ઉન્કે ચેહરોં પર નહૂસત બરસ રહી હોતી હૈ, જબકે અલ્લાહવાલોકે ચેહરોંકે ઊપર અલ્લાહકી રહમતેં બરસ

રહી હોતી હૈં.......
أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهٖ فَرَاٰهُ حَسَنًا "ઉન્કે સામને ઉન્કે બુરે અમલોંકો ભી શય્તાન અચ્છા બના કર પેશ કર દેતા હે." તો વહ કહતે હૈં કે ખાઓ, પીઓ, મઝે ઉળાઓ ઔર દૂસ્રી તરફ અવ્લિયાએ કિરામ હૈં, જો કહતે હૈં કે મહનત કરો, રબકો મનાઓ, તો યહ દો રાસ્તે હૈં. હમેં ચાહિએ કે હમ મેહનત કર કે અપને રબકો મનાનેકી કોશિશ કરેં. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત જિસ્કો નસીબ હોગી, વહ બળા ખુશ નસીબ ઈન્સાન હે. અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં اَلرَّحْمٰنُ فَاسْئَلْ بِهٖ خَبِيْرًا "રહમાનકે બારેમેં જાનનેવાલોંસે પૂછો." જૈસે ફૂલકે બારેમેં કોઈ પૂછના ચાહે, તો બુલબુલસે પૂછે. ગધેકો ક્યા પતા કે ફૂલ ક્યા ચીઝ હે. જિસ્કે દિમાગકે અંદર મુર્દારકી બૂ ભરી હોતી હે, ઉસ્કો ફૂલકી ખૂશ્બૂસે ક્યા વાસ્તા.

એક નુકતેકી બાત

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકી બાતેં ભી અજીબ હૈં. તાલિબે ઈલ્મોંકે લિએ એક ઈલ્મી નુક્તા. અલ્લાહ તઆલાને કહીં અપને લિએ "અન"કા લફઝ ઈરશાદ ફરમાયા ઔર કહીં "નહનુ"કા લફઝ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા. એક વાહિદકા સય્ગા ઔર એક જમા'કા સય્ગા. યાદ રખ્ખેં જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત અપની ઝાતકે બારેમેં કહીં કલામ ફરમાતે હૈં, તો "અન"કા સય્ગા ઈસ્તિઅમાલ ફરમાતે હૈં ઔર જબ ઝાત ઔર સિફાતકા તઝકિરા ફરમાતે હૈં, તો "નહનુ"કા સય્ગા ઈસ્તિઅમાલ ફરમાતે હૈં. ઈસ લિએ ફરમાયા :–
إِنَّنِيْٓ أَنَا اللّٰهُ لَآ إِلٰهَ إِلَّآ أَنَا فَاعْبُدْنِيْ યહાં મજરુદે ઝાતકા તઝકિરા હે ઔર જહાં સિફાત ભી શામિલ હોતી હૈં વહાં અલ્લાહ

રબ્બુલઈઝ્ઝત ફરમાતે હૈં نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِمْ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيْدِ અબ તજરુદે ઝાતકે સાથ સિફાત ભી શામિલ હો ગઈ.

અલ્લાહકે બંદોંસે મુહબ્બત

અલ્લાહ તઆલાકો અપને આશિકીનસે ઈતની મુહબ્બત હે, કે જબ કુર્આને મજીદમેં ચાહનેવાલોંકા તઝકિરા કિયા, તો ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗ "અલ્લાહ તઆલા ઉન્સે મુહબ્બત કરેંગે ઔર વહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરેંગે." અજીબ બાત હે. અકલ કહતી હે કે યૂં કહના ચાહિએ થા યહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરેંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન્સે મુહબ્બત કરેંગે, મગર નહીં મુહબ્બત ચીઝ હી કુછ ઔર હે. પરવરદિગારે આલમકો અપને ઉશ્શાકસે ઈતના પ્યાર હે, ઈર્શાદ ફરમાયા يُحِبُّهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰى "અલ્લાહ ઉન બંદોંસે મુહબ્બત કરેગા 'વ યુહિબ્બુનહૂ' ઔર યહ બંદે અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરેંગે." અપની મુહબ્બતકો મુકદમ ફરમાયા,

ઉલ્ફતમેં જબ મઝા હે, કે હોં દોનોં બેકરાર,
દોનોં તરફ હો આગ બરાબર લગી હો ગઈ.

ઈસ લિએ ખૂશ નસીબ હે વહ બંદા જો અલ્લાહ તઆલાસે ટૂટ કર પ્યાર કરે.

આશિકીને રબકે લિએ ચાર ઈન્આમ

અલ્લાહ તઆલા અપને આશિકીનકો દુનિયામેં ચાર ઈન્આમ અતા ફરમાતે હૈં.

(૧)....... ઉન્કો બગૈર ખાનદાનકે ઈઝ્ઝત અતા ફરમાતે હૈં. કુછ લોગોંકો તો ઈઝ્ઝત ખાનદાનકી વજહસે મિલતી હે, હસબ નસબકી વજહસે મિલતી હે, લેકિન જો અલ્લાહકા બન જાતા હે, અલ્લાહ તઆલા ખાનદાનકે બગૈર ઉસકો ઈઝ્ઝતેં

અતા ફરમા દેતે હૈં, અગર વહ મા'મૂલી ઝાતકા બંદા ભી હો, તો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત ઉસ્કી મુહબ્બત ઐસી દિલમેં બિઠાતે હૈં, કે ઉસ્કો ઈઝ્ઝતેં નસીબ ફરમા દેતે હૈં.

(૨)...... બગૈર કસબકે અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કો ઈલ્મ અતા ફરમા દેતે હૈં. એક ઈલ્મ તો કસ્બી હોતા હે, જો દર્સો તદરીશ ઔર મદારીશકે ઝરીએ હાસિલ કરતે હૈં ઔર એક ઈલ્મ વહબી હોતા હે :–

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا

વહ ઈલ્મે લદુન્ની હોતા હે, તો અલ્લાહ તઆલા ઈલ્મે લદુન્ની અતા ફરમા દેતે હૈં.

(૩)....... અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કો બગૈર માલકે ગની બના દેતે હૈં. વહ હોતા ઝાહિરમેં ફકીર હે, લેકિન દિલ ઉસ્કા બળા અમીર હોતા હે. અમીરોંકે પાસ ભી ઐસે દિલ નહીં હો સકતે જો અલ્લાહ તઆલા અપને વલિયોંકો અતા ફરમા દેતે હૈં.

(૪)....... ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન્કો બગૈર જમાઅતકે ઉન્સ અતા ફરમા દેતે હૈં.

આશિકીનકે સાથ અલ્લાહકા બર્તાવ

અપને ચાહનેવાલોંકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકા મુઆમલા જુદા હે. દેખિએ આમ લોગ જો મેહમાન આતે હૈં, તો આદમી અપને ખાદિમ યા નોકરસે કહ દેતા હે, કે ઉન્કો પાની પિલાઓ, લેકિન જબ કરીબી આદમી યા રિશ્તેદાર હોતે હૈં, તો ખૂદ જગ સાથમેં લે કર પિલા રહા હોતા હે. યહ ઈઝ્ઝત અફઝાઈકા મુઆમલા હોતા હે. જન્નતમેં ચાર ગિરોહ હોંગે.

(૧)...... એક ગિરોહ તો વહ હોગા, કે જિન્કો જન્નતકે ખુદ્દામ મશરૂબ પિલાએંગે وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ "યહ

જન્નતકે નોકર ચાકર ખાદિમ હોંગે, યહ ઉન્કો મશ્રૂબ પિલાએંગે."

(૨)...... ફિર એક ઔર જમાઅત હોગી જિન્કો મલાઈકા મશ્રૂબ પિલાએંગે بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ "અલ્લાહકે ફરિશ્તે પિલા રહે હોંગે."

(૩)...... ઔર એક ઐસી જમાઅત હોગી, કે જન્નતકે દારોગા (નિગરાન) ઉન્કો મશ્રૂબ પિલાએંગે وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ઈસ આયતકે તહત મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હે, કે દારોગાએ જન્નત ખૂદ ઉન્કો મશ્રૂબ પિલાએંગે.

(૪)....... લેકિન એક જમાઅત ઐસી હોગી જિન્કે બારેમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا "ઔર ઉન્કા પરવરદિગાર ઉન્કો શરાબે તહૂરા પિલાએગા."........ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ચુનાંચે ઉલમાને લિખ્ખા હે કે જન્નતમેં અલ્લાહ તઆલા એક 'સાઈમુદહર' (હમેશા રોઝા રખનેવાલે)કો દેખ કર મુસ્કુરા કર ફરમાએંગે, એ મેરે વહ આશિક જો પીતા ન થા, અબ પી લે. જો ખાતા ન થા, અબ ખા લે. 'અલ્લાહુ અકબર' نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ અબ તૂ મેરા મેહમાન હે, મૈં તેરા મેઝબાન હૂં. કૈસી અજીબ વહ મેહફિલેં હોગી ઔર કૈસી વહ ઝિન્દગી હોગી.

ઈમાનવાલોંકી પેહચાન

ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં. કુર્આને મજીદમેં ઈમાનવાલોંકી અલામાત બતા દીં, કે ઈમાનવાલે કોન હોતે હૈં?....... إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ "બેશક ઈમાનવાલે વહ હોતે હૈં, કે જિન્કે સામને અલ્લાહકા તઝકિરા હોતા હે, અલ્લાહકા નામ લિયા જાતા હે. નામ સુન કર ઉન્કે દિલ મચલ ઉઠતે હૈં."

એક દમ ભી મુહબ્બત છુપ ન સકી,
જબ તેરા કિસીને નામ લિયા.

અલ્લાહ તઆલાકા નામ સુનતે હૈં, તો અહલે ઈશ્ક તળપ ઉઠતે હૈં. એક વજદ કી સી કૈફીયત હો જાતી હે. અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતમેં મચલ જાતે હૈં.

ઝિક્રકા હુકમ કુર્આને મજીદમેં

અલ્લાહ તઆલાને અપને નામકા ઝિક્ર કરનેકા કુર્આને મજીદમેં હુક્મ ફરમાયા યહ નુક્તેકી બાત હે. ઈર્શાદ ફરમાયા وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ "ઝિક્ર કર અપને રબકે નામકા." અબ કોઈ બંદા અગર નામ પૂછે, કે તુમ્હારે રબકા ક્યા નામ હે, તો હમ ક્યા નામ બતાએંગે "અલ્લાહ" યહ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા ઝાતી નામ હે. યહ સય્યિદુલઅસ્માઅ હે, ઈસ નામમેં બળી બરકત હે. રબ્બે કરીમ ખૂદ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ "બરકતવાલા નામ હે તેરે રબકા." હમ ભી રોઝ નમાઝમેં પળહતે હૈં سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ وَ تَبَارَكَ اسْمُكَ બરકતવાલા તેરા નામ હે. અલ્લાહ તઆલાકા નામ બરકતવાલા હે, અલ્લાહકી ઝાત ભી બરકતવાલી. ઈર્શાદ ફરમાયા :-

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ "બરકતવાલી હે વહ ઝાત જિસ્કે હાથમેં હે મુલ્ક." તો અલ્લાહ તઆલાકા નામ ભી બરકતવાલા, ઔર અલ્લાહ તઆલાકી ઝાત ભી બરકતવાલી. લિહાઝા અલ્લાહ તઆલાને અપને નામકા ઝિક્ર કરનેકા હુક્મ ફરમાયા ઔર હમારે મશાઈખે નક્શબંદકા યહી તરીકા હે, હમારે યહાં ઈસ્મે ઝાત (અલ્લાહ)કા ઝિક્ર સમઝાતે હૈં. લેટે, બેઠે, ચલ્તે, ફિરતે આઠ પહર હો "અલ્લાહ, અલ્લાહ, અલ્લાહ." ઈતના ઝિક્ર કરે, કે ઈસ ઝિક્રમેં ઈન્સાન સબ કુછ ભૂલ જાએ.

યાદમેં તેરી સબકો ભૂલા દૂં, કોઈ ન મુઝકો યાદ રહે
તુઝ પર સબ ઘર બાર લુટા દૂં, ખાનએ દિલ આબાદ રહે
સબ ખૂશિયોંકો આગ લગા દૂં, ગમસે તેરે દિલ શાદ રહે
સબકો નઝરસે અપની ગિરા દૂં, તૂઝસે ફકત ફરિયાદ રહે

તો યહ "અલ્લાહ, અલ્લાહ"કા ઝિક્ર ઈતની કષરતસે કરે, કે યહ "અલ્લાહ, અલ્લાહ"કી મુહબ્બત દિલમેં રચ બસ જાએ.

અલ્લાહકે નામોંકી તકસીમ

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા ઝાતી નામ "અલ્લાહ" હે ઔર બાકી સિફાતી નામ હેં. એક હદીષકે મુતાબિક નિનાન્વેં (૯૯) હેં ઔર અહાદીષમેં ઔર ભી સિફાતી નામ આએ હેં. અલ્લાહ તઆલાકે સિફાતી નામોંકી ઈન્તિહા નહીં. જબ અલ્લાહ તઆલાકી સિફાતકી ઈન્તિહા નહીં, તો સિફાતી નામોંકી ભી ઈન્તિહા નહીં. ઈસ લિએ નબી અલય્હિસ્સલામને દુઆ માંગી એ અલ્લાહ ! મેં આપકે હર ઉસ સિફાતી નામકી બરકતસે દુઆ માંગતા હૂં, જિસ્કા ઈલ્મ આપને અપને અમ્બિયાકો દિયા, મુકર્રબીનકો દિયા, મલાઈકાકો દિયા ઔર એ અલ્લાહ ! જિસ્કા ઈલ્મ આપને કિસીકો નહીં દિયા ફકત આપકો મા'લૂમ હે. એ અલ્લાહ ! મેં ઉસ સિફાતી નામકી બરકતસે ભી દુઆ માંગતા હૂં.

જિસ્કે નામોંકી નહીં હે ઈન્તિહા
ઈબ્તિદા કરતા હૂં ઉસ્કે નામસે

તો સિફાતી નામોંકી તો ઈન્તિહા નહીં, તાહમ નિનાન્વેં (૯૯) નામ તો હદીષે મુબારકામેં આએ હેં.........
وَلِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا લેકિન એક નામ ઝાતી નામ હે, વહ હે "અલ્લાહ" ઔર હમારા ચૂંકે ઝિક્ર વહી હે ઈસ્મે

ઝાતકા, ઈસ લિએ આજ ઈસી નામકો કુછ ખોલનેકા ઈરાદા હે. લોગ કહતે હૈં, કે જી ક્યા ઝિક્ર "અલ્લાહ, અલ્લાહ"કા કરતે રહતે હૈં. ભાઈ આપકો ક્યા તકલીફ હે, ઝિક્ર હમ કરતે હૈં.

હમ રટેંગે ગરચે મત્લબ કુછ ન હો
હમ તો આશિક હેં તુમ્હારે નામકે

અલ્લાહ હમ તો આપકે નામકે આશિક હૈં. આપકા નામ રટેંગે, ઈસી નામકો સુબહ શામ જપેંગે, ઈસીકો દિલમેં ઉતારેંગે. યહ નામ ઈતના પસંદીદા બન જાતા હે, ઈન્સાન ઉસ્કો સુન કર તળપ ઉઠતા હે. ઉસ ઝાતને અપને લિએ ઐસા નામ મુન્તખબ (પસંદ) ફરમાયા કે અગર ઉસ્કે હિસ્સે ભી કર દિએ જાએં, તો બચનેવાલા આખિરી હર્ફ ભી અલ્લાહ હી કી તરફ ઈશારા કરેગા.

રબકો કિસ નામસે પુકારેં ?

યા અલ્લાહ કેહ કર પુકારનેમેં ઝિયાદા મઝા હે. દુઆમેં અક્ષર "અલ્લાહ, અલ્લાહ" કેહ કર પુકારતે હૈં ક્યૂં ? હિકમત હે, યા રહમાન કેહ કર પુકારા તો અલ્લાહ તઆલાકી સિફતે રહમાનિયતકો પુકારા બાકી સિફાતકા તઝકિરા ઈસ્મેં નહીં આયા, સત્તારીકા તઝકિરા નહીં આયા, ગફ્ફારીકા તઝકિરા નહીં આયા, રહમાન સિફત રહમતકી તરફ ઈશારા કર રહા હે, ફકત એક સિફત કી તરફ. યા સત્તાર કેહ કર પુકારા તો સિફતે સત્તારીકી તરફ ઈશારા હુવા, રહમતકી તરફ નહીં હુવા. તો સિફાતી નામોંસે પુકારેં તો એક એક સિફતકી તરફ ઈશારા હોગા. જબ મોમીન "યા અલ્લાહ" કેહ કર પુકારતા હે, તો અલ્લાહ તઆલાકી તમામ સિફાતકી તરફ ઈશારા હો જાતા હે. ઈસ લિએ હુરૂફે નિદામેંસે 'યા' સબસે કામિલ હે તલ્બા બેઠે હૈં, જાનતે હે કે યહ કરીબ ઔર બઈદ

(દૂર) દોનોંકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ હોતા હે. વાહ...મેરે મૌલા નિદાકા લફઝ ભી ઐસા કે જો કામિલ ઔર લફઝે અલ્લાહકા નામ ભી ઐસા જો સબસે કામિલ, તો જબ હમ "યા અલ્લાહ" કેહતે હેં તો ઝરા ઉસ્કા મફહૂમ દિલો દિમાગમેં સોચ કર દેખેં કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી તમામ સિફાતકો સામને રખ કર ઉસ્કો પુકાર રહે હોતે હેં.

ઝાતી ઔર સિફાતી નામકા એક ઔર ફર્ક

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે નામકી અજીબ બરકતેં હેં, ચુનાંચે ઈસ નામકે લેને પર બંદેકો ઈમાન મિલ્તા હે. ઉલમાને લિખ્ખા હે, કે અગર કિસી આદમીને કલિમા યૂં પઢા 'લા ઈલાહ ઈલ્લર્રહીમ.' યા 'લા ઈલાહ ઈલ્લર્રહમાન' તો ઉલમા ફરમાતે હેં કે ઉસ્કે ઈમાનકી તસ્દીક નહીં કી જા સકતી ક્યૂં ? કે યહ નામ દૂસરોકે લિએ ભી ઈસ્તિઅમાલ હો સકતા હે, જૈસે 'રઊફુર્રહીમ' યહ લફઝ અલ્લાહ તઆલાને ઓરોંકે લિએ ભી ઈસ્તિઅમાલ કિયા, તો અગર સિફાતી નામોંકે સાથ કલિમા પઢેંગે, તો ઈમાનકી તસ્દીક નહીં કી જાએગી, હાં જબ 'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ' કહેંગે "અલ્લાહ"કા નામ જબ લિયા જાએગા, બંદેકો ઈમાનકી દૌલત તબ નસીબ હોગી. કૈસા અજીબ નામ હે. ઈસ નામકી બરકતસે બંદોંકો ઈમાનકી દૌલત મિલતી હે. ઈસ લિએ અલ્લાહ તઆલાને જહાં અપને દોસ્તોંકા તઝકિરા કિયા યા દોસ્તીકા તઝકિરા કિયા વહાં સિફાતી નામકી બજાએ ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ કિયા. ઈર્શાદ ફરમાયા اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا. وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِيْنَ "અલ્લાહ દોસ્ત હે ઈમાનવાલોંકા." તો જહાં અપની દોસ્તીકી બાત કહની થી, તો પરવરદિગારે આલમને અપને સિફાતી નામ

ઈસ્તિઅમાલ કરનેકી બજાએ ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા.

ઈબાદાતકી ઈબ્તિદા
અલ્લાહકે ઝાતી નામસે

અજીબ મઝેકી બાત. અઝાનકા શુરૂઅ ભી "અલ્લાહ"કે નામસે ઔર અઝાનકા ઈખ્તિતામ ભી "અલ્લાહ"કે નામસે. મુઅઝ્ઝિન શુરૂઅમેં કહતા હે "અલ્લાહુ અકબર" આખિરમેં ભી "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ" તો "અલ્લાહ"કે નામસે ઈબ્તિદા ઔર "અલ્લાહ"કે નામસે ઈન્તિહા. ઈકામતકી ભી ઈબ્તિદા "અલ્લાહ"કે નામસે ઔર ઈન્તિહા "અલ્લાહ"કે નામ પર, ચુનાંચે ઈકામત "અલ્લાહુ અકબર"સે શુરૂઅકી ઔર "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ" પર ખત્મ કરતે હેં, તો નમાઝકી ઈબ્તિદા ભી "અલ્લાહ"કે નામસે ઔર ઈન્તિહા ભી "અલ્લાહ"કે નામ પર. ઈકામતકી ઈબ્તિદા ભી "અલ્લાહ"કે નામસે ઔર ઈન્તિહા ભી "અલ્લાહ"કે નામ પર ઔર તહરીમાકી ઈબ્તિદા ભી "અલ્લાહુ અકબર"સે ઔર નમાઝકા ઈખ્તિતામ ભી "અલ્લાહ"કે નામ પર સલામ પર હોતા હે "અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહ" તો

"અલ્લાહ"કે નામસે અઝાનકી ઈબ્તિદા હે.
"અલ્લાહ"કે નામસે અઝાનકી ઈન્તિહા હે.
"અલ્લાહ"કે નામસે ઈકામતકી ઈબ્તિદા હે.
"અલ્લાહ"કે નામસે ઈકામતકી ઈન્તિહા હે.
"અલ્લાહ"કે નામસે નમાઝકી ઈબ્તિદા હે.
"અલ્લાહ"કે નામસે નમાઝકી ઈન્તિહા હે.

.... મા'લૂમ હુવા કે હર ચીઝકે અવ્વલો આખિર "અલ્લાહ"ને ઈસી નામકો પસંદ ફરમાયા. ઈસ લિએ કુર્આને

પાકમેં સબક સિખા દિયા, કે જો અચ્છે બંદે હૈં, વહ કહતે હૈં اِنَّ صَلَاتِیْ وَ نُسُكِیْ وَ مَحْیَایَ وَ مَمَاتِیْ આગે ક્યા કહા "લિલ્લાહી" અલ્લાહકે લિએ ઔર નામ ભી તો ઈસ્તિઅમાલ હો સકતે થે, મગર ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા (લિલ્લાહી) "અલ્લાહકે લિએ."

શય્તાનકા હમ્લા હોતા હે બંદે પર, તો બંદા અપને પરવરદિગારસે મદદ માંગતા હે, ચૂંકે અલ્લાહ તઆલાકો શય્તાનસે ઝાતી દુશ્મની હે. ઈસ લિએ જબ દુશ્મનકી બાત ચલી તો પરવરદિગારને અપને બંદોંકો કહા, કે અગર તુમ્હે પનાહ માંગની હે, તો પનાહ માંગનેકા તરીકા યહ હે, કે યૂં પઢ્હો اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ તો પનાહ માંગી તો કિસ નામસે માંગી ગઈ, "અલ્લાહ"કે નામસે ચૂંકે શય્તાન ઝાતી દુશ્મન થા ઉસ્કે મુતઅલ્લીક પનાહ માંગની થી, તો પરવરદિગારને ફરમાયા, કે મેરા ઝાતી નામ લે કર દુઆ માંગના, ક્યા કહના بِسْمِ اللّٰهِ બિસ્મિલ્લાહમેં અલ્લાહને અપના ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ કિયા. બિસ્મિલ્લાહકા ક્યા મતલબ ? "અલ્લાહ"કે નામકે સાથ. યહાં "અલ્લાહ"કે નામકી બરકતેં દેખો "બા" જબ લિખતે હૈં, તો યહ લેટી હુઈ હોતી હે. બચપનમેં ઉસ્તાઝ પઢ્હાતે હૈં, અલિફ ખળી હોતી હે ઔર "બા" લેટી હુઈ હોતી હે, તો "બા" લેટી હુઈ હોતી હે. આમ દસ્તૂરકે મુતાબિક, લેકિન જબ બિસ્મિલ્લાહમેં "બા" લિખ્ખી જાતી હે, તો યહ લેટી હાલતમેં નહીં લિખ્ખી જાતી, બલ્કે ખળી હાલતમેં લિખ્ખી જાતી હે. ઉલમાને લિખ્ખા હે કે અલ્લાહ તઆલાકે નામમેં ઈતની બરકત હે, કે અગર લેટી હુઈ "બા" "અલ્લાહ" કે નામકે સાથ નથી (શામિલ) હો જાતી હે, યહ નામ લેટી હુઈ "બા"કો ભી ખળા કર દેતા હે. એ બંદે

અગર તૂ અલ્લાહસે નથી (શામિલ) હો જાએગા. "અલ્લાહ" તુઝ ગિરે હુએ કો ક્યૂં નહીં ઉઠા લેંગે. અલ્લાહ તઆલાકે નામમેં ભી બરકતેં ઔર અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતમેં ભી બરકતેં હૈં.

"અલ્લાહ"કા નામ મુન્ફરિદ હૈ

લુત્ફ ઔર મઝેકી બાત હૈ, કે અલ્લાહ તઆલાકા યહ નામ તારીખે ઈન્સાનિયતમેં કભી ભી ગૈરૂલ્લાહકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ નહીં હુવા. કઈ લોગોંને ખુદાઈકે દા'વે કિએ, લેકિન "અલ્લાહ"કા લફઝકો યહ ઈસ્તિઅમાલ ન કર સકા. કુર્આને મજીદમેં તઝકિરે ભી હૈં, ફિરઔનને યહ કહા હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામકે પરવરદિગારકે લિએ, તો અલ્લાહકા નામ આજ તક ગૈરૂલ્લાહકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ નહીં હુવા હૈ, તો સિર્ફ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે નામકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ હુવા. મેરે માલિક આપ કિતને કરીમ હૈં, કે આપને અપને નામકો સિર્ફ અપને લિએ ખાલિસ ફરમા લિયા.

કિયામત કબ આએગી

ઈસ નામકી બરકતોંકા અંદાઝા લગાઈએ. હદીષે પાકમેં આતા હૈ, કે યહ દુનિયા ઉસ વક્ત તક કાઈમ હૈ, જબ તક કે આખિરી એક ભી કોઈ "અલ્લાહ, અલ્લાહ" કેહનેવાલા બંદા હોગા حتى لا يقال في الارض الله الله ગોયા "અલ્લાહ"કે નામકી બરકતને દુનિયાકો ટુટ ફૂટસે બચાયા હુવા હૈ. હદીષે પાકમેં આતા હૈ, તિર્મિઝી શરીફકી રિવાયત હૈ, કે હઝરત ઈસ્રાફીલ અલય્હિસ્સલામકો હુકમ હૈ, કે જબ ભી તુમ મેરે બંદોંમેંસે મેરા નામ સુનોગે, તો ચાલીસ સાલ તુમકો સૂરકો ફૂંકનેમેં તાખીર (દેર) કર દેની હૈ. હર દફા' "અલ્લાહ"કા નામ સુનો ઔર સૂર ફૂંકનેમેં તાખીર કરતે રહો. જબ આખિરી બંદા અલ્લાહકા નામ

કહનેવાલા હોગા ઈસ્રાફીલ અલય્હિસ્સલામ નામ સુનેંગે ઉસકે ચાલીસ સાલ તક ઈન્તિઝાર કરેંગે. હે કોઈ "અલ્લાહ"કા નામ પુકારનેવાલા, જબ કોઈ ભી નહીં હોગા તબ સૂર ફૂંકેંગે. તબ અલ્લાહ તઆલા કિયામત બર્પા (કાઈમ) ફરમા દેંગે. યહ કૈસા અજીબ નામ હે. ઈસ નામકો સુન કર સૂરકા ફૂંકના ચાલીસ સાલ તકકે લિએ મુઅખ્ખર (પીછે) કર દિયા જાતા હે. એ બંદે ! અગર ઈસ નામકો સુન કર ફરિશ્તેકો હુકમ હે, કે તુમ સૂરકો ફૂંકનેમેં તાખીર કર દેના. અગર હમ સુબહ શામ ઈસ નામકો જપેંગે, રટેંગે ક્યા અલ્લાહ તઆલા પરેશાનિયોંકે ભેજનેમેં તાખીર નહીં ફરમાએંગે.

હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામ ઔર લફઝે "અલ્લાહ"

હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામ મુર્દોકો થોળી દેરકે લિએ ઝિન્દા ફરમા દેતે થે. અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કો યહ મો'જિઝા દિયા થા. તો વહ કિસ નામસે ઝિન્દા કિયા કરતે થે ? قم باذن الله "અલ્લાહકે ઈઝન (હુકમ)સે ખળા હો જા." 'સુબ્હાનલ્લાહ' અગર અલ્લાહકા યહ લફઝ મુર્દોકો જિસ્માની તૌર પર ભી ઝિન્દા કરનેકી તાકત ઔર બરકત રખતા હે, તો ક્યા રૂહાની મુર્દોકો ઝિન્દા કરનેકી સલાહિય્યત નહીં રખતા ? લેકિન ઈસ અલ્લાહકે નામકો દિલ પર ગુઝારેં તો સહી, વહ મુર્દેકે સામને કહતે થે ઔર મુર્દા ઝિન્દા હોતા થા. હમ મુર્દા દિલમેંસે ઉસકો ગુઝારેં. મુરાકિબામેં ક્યા કરતે હેં ? કે દિલ "અલ્લાહ, અલ્લાહ" કેહ રહા હે. ઈસ લિએ ફિર યહ દિલ ઝિન્દા હો જાતા હે.

જન્નતમેં હમ્દ

ઈમામે રાઝી રહમતુલ્લાહિકા કૌલ હે, કે જબ હઝરત

આદમ અલયહિસ્સલામકો અલ્લાહ તઆલાને જન્નતમેં પૈદા કિયા ઔર ઉન્હોંને ઈર્દ ગિર્દકે માહોલકો દેખા, તો પહલા કલામ જો આદમ અલયહિસ્સલામકી ઝબાનસે નિકલા વહ થા "અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ" ઈસ્મે ઝાતકે સાથ "અલ્લાહ"કી તા'રીફકી ઔર ઉન્હીંકી ઈકિતદા (પેરવી)મેં જબ જન્નતમેં જાએંગે, તો દાખિલેકે વકત કહેંગે اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ, وَ سِيْقَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا પઢહો કુર્આન ઔર ફિર સમઝો અલ્લાહકી શાન તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે وَ تَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَآفِّيْنَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ઔર ફિર આખિરમેં ફરમાયા وَ قِيْلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ફરિશ્તે ભી અલ્લાહકે નામસે ઉસ્કી હમ્દ બયાન કરતે હૈં. જન્નતી ભી જન્નતમેં જા કર ઉસ્કે નામકી હમ્દ બયાન કરેંગે.

ઈસ્મે આ'ઝમકી તહકીક

ઈમામે આ'ઝમ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ફરમાયાકે લફઝે "અલ્લાહ" ઈસ્મે આ'ઝમ હે ઔર ઈમામ તહાવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ભી ઉસ્કી તસ્દીક ફરમાઈ. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે અલ્લાહ તઆલાકે નામોંમેંસે એક નામ હે, ઉસ નામસે અગર કોઈ દુઆ કી જાએ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ દુઆકો યકીનન્ કબૂલ ફરમા લેતે હેં, લેકિન હમારે મશાઈખને ફરમાયા, કે લફઝ "અલ્લાહ" હે તો યહ ઈસ્મે આ'ઝમ, મગર ઉસ્કો લેનેવાલી ઝબાન ભી ઠીક હોની ચાહિએ. દેખો ગોલીસે શેર તો મરતા હે, લેકિન ગોલીકો અગર ગુલેલ (ગિલોર)મેં ડાલ કર મારેંગે તો ફિર તો ચિળયા ભી નહીં મરેગી. હે તો ગોલી વહ હાથી ઔર શેરકો માર સકતી હે, લેકિન ગુલેલમેં ડાલ કર મારેંગે તો નહીં માર સકતી, બંદૂકમેં ડાલેંગે તબ કામ કરેગી. ઈસી તરહ ઈસ્મે આ'ઝમ હે તો લફઝે

"અલ્લાહ" લેકિન ઝૂટી ઝબાનોંસે નિકલેગા તો અષર નહીં હોગા. જિસ મુંહસે ઈન્સાન ચુગલખોરી કરતા હો, બુહતાન લગાતા હો, દૂસ્રોકે બારેમેં બદ ઝબાની કરતા હો, બદ કલામી કરતા હો ઐસી ઝબાનસે યહ લફઝ નિકલેગા તો ઉસ્કી બરકતેં ઝાહિર નહીં હોંગી, બરકતોંકે ઝાહિર હોનેકે લિએ ઝબાન ઠીક હોની ચાહિએ, ચુનાંચે જબ અલ્લાહકે અવ્લિયા ઈસ નામકો લેતે ઔર ઉન્કી સચ્ચી ઝબાનસે યહ નામ નિકલતા તો ફિર ઉસ્કી બરકતેં ઝાહિર હો જાતીં.

મશાઈખે નકશબંદકા મા'મૂલ

મશાઈખે નક્શબંદ દિલ પર ઉન્ગલી રખ કર "અલ્લાહ" કેહતે હૈં, અગર દાહિને હાથકે નીચેકો દેખા જાએ, તો યહ ઈસ્મે જલાલાકી શકલ રખતા હે, તો હમારે મશાઈખ "અલ્લાહ"કે નામકી શકલ ઉન્ગલીસે બના કર સાલિકકે દિલ પર રખતે હૈં. હઝરત ખ્વાઝા બહાઉદ્દીન નકશબંદ બુખારી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ પર અલ્લાહને યહ રાઝ ખોલા, ચુનાંચે વહ સાલિકકે દિલ પર ઉન્ગલી રખ કર અલ્લાહ તઆલાને જો ઉન્કો રૂહાની તવજ્જૂહ દી થી ઈસ તવજ્જૂહસે અલ્લાહકા લફઝ કહતે થે كَانَ يَنْقُشُ اِسْمَ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰى قُلُوْبِ السَّالِكِيْنَ યૂં મહસૂસ હોતા થા સાલિકકો જૈસે મેરે દિલ પર કિસીને અલ્લાહકે નામકો નક્શ કર દિયા. ઉસ્કા નામ બહાઉદ્દીન થા, મગર નક્શબંદ મશ્હૂર હો ગએ થે. અલ્લાહ તઆલાકે નામકા દિલ પર નક્શબંદ કર દિયા કરતે થે ઔર બાત સમઝમેં આતી હે, કે જબ લોહેકે દો ટુકળોંકો વેલ્ડિંગ કરના હો તો એક રાડ (તાર) હોતા હે જિસ્કે વોલ્ટેજ બહુત હાઈ હોતે હૈં. જબ હાઈ વોલ્ટેજ રાડકો જૈસે હી લગાતે હૈં, તો બસ સ્પાર્ક હોતા હે ઔર દો ટુકળે આપસમેં જુળ જાતે હૈં. યહ અલ્લાહવાલે ભી ઐસે હી

કરતે હેં. ઉન્કે અંદર રૂહાનિયતકા હાઈ વોલ્ટેજ હોતા હે, યહ ઉન્ગલીકો રાડ બના કર અલ્લાહકી શકલમેં બંદેકે દિલ પર લગાતે હેં. બંદેકે દિલ પર અલ્લાહ તઆલાકા તઅલ્લુક નસીબ હો જાતા હે. ઈસ લિએ ખ્વાઝા ફઝલે અલી કુરૈશી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે થે, કે જિસ દિલ પર યહ ઉન્ગલી લગ ગઈ ઉસ્કો ઈમાનકે બગૈર મૌત નહીં આ સકતી. 'અલ્લાહુ અકબર'

ઈસ્મે ઝાત કહાં કહાં ઈસ્તિઅમાલ હુવા

અલ્લાહ તઆલાને અપને ફઝલકે લિએ અપને ઝાતી નામકો પસંદ ફરમાયા, ઈર્શાદ ફરમાયા,

(૧)... ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ,وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ, ફઝલકા એક ઔર જગહ ઝિક્ર ફરમાયા وَلَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ

(૨)...... ઈસી તરહ રહમતકે લિએ ભી ઈસી નામકો પસંદ ફરમાયા, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાકા ઈર્શાદ ફરમાતે હેં وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ સકીના, રહમત, બરકત નાઝિલ કરનેકે લિએ ભી અલ્લાહ તઆલાને ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ કિયા, ફરમાયા ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلٰى رَسُوْلِهٖ

(૩)...... દુનિયા વ આખિરતકે ષવાબકા તઝકિરા કિયા તો અપને ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા, ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાયા فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ

(૪)...... જહાં બંદોંકો નેક આ'માલકી તૌફીક દી, તો ઉન્કે લિએ ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા وَمَا تَوْفِيْقِيْ اِلَّا بِاللّٰهِ

(૫)...... ઈબાદતકા તઝકિરા હુવા તો ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા اُعْبُدُوا اللّٰهَ "ઈબાદત કરો અલ્લાહકી."

(૬)...... ચુનાંચે કમાલકી નિસ્બત ભી અલ્લાહ

તઆલાને અપની તરફ ફરમાયા وَ كَلِمَةُ اللّٰهِ هِيَ الْعُلْيَا

(૭)...... અલ્લાહ તઆલાને અપને બંદો પર એહસાન જતલાનેકે લિએ ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા, ઈર્શાદ ફરમાયા لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ઔર એક જગહ ફરમાયા :–
كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوْا ઔર એક જગહ ફરમાયા فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَوَقٰنَا عَذَابَ السَّمُوْمِ તો તમામ જગહોં પર એહસાન ઝાતી નામોંસે જતલાયા.

(૮)...... જહાં મોમીનૂનકી તાઈદ ઔર નુસરતકા વા'દા ફરમાયા وَ اللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهٖ مَنْ يَّشَآءُ

(૯)...... જબ કિસીકો મુલ્ક દિયા તો ઈસ્મે ઝાતકો ઈસ્તિઅમાલ કિયા وَ اللّٰهُ يُؤْتِيْ مُلْكَهٗ مَنْ يَّشَآءُ અલ્લાહ તઆલા જિસ્કો ચાહતા હે અપના મુલ્ક અતા ફરમા દેતા હે.

(૧૦)...... મદદ માંગનેકે લિએ ઈસી ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા وَ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِيْنُوْا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوْا તો મદદ માંગના કિસ્સે સિખાયા ગયા ? અલ્લાહસે.

(૧૧)...... ચુનાંચે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત બંદોકા ઈમ્તિહાન લેતે હૈં, તો ઈસી નામકો પસંદ ફરમાયા, ઈર્શાદ ફરમાયા أُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ امْتَحَنَ اللّٰهُ ઈસ્મે ઝાતકો ઈમ્તિહાનકે લિએ પસંદ ફરમાયા.

(૧૨)...... હુદૂદે શરઈય્યહકા તઝકિરા હુવા, તો ફરમાયા تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ "યહ અલ્લાહ તઆલાકી હુદૂદ હૈં."

(૧૩)...... તા'ઝીમે અશ્યાઅકા તઝકિરા ફરમાયા :–
وَ مَنْ يُّعَظِّمْ شَعَآئِرَ اللّٰهِ "જો અલ્લાહકે શઆઈરકી તા'ઝીમ કરતા હે."

(૧૪)...... હરામ ઔર હલાલકા તઝકિરા ફરમાયા ઈસ્મે ઝાતકે સાથ وَلَا تَأْكُلُوْا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ

(૧૫)...... જહાં મુહરે જબ્બારિય્યત લગાનેકા તઝકિરા

હુવા, અપને ઈસ્મે ઝાતકો ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા :–
خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ અલ્લાહને ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા.

(૧૬)...... ચુનાંચે જહાં હૈષિયતકા તઝકિરા હુવા, અપને ઝાતી નામકા તઝકિરા ફરમાયા اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَآءُ

(૧૭)...... જહાં બંદોસે કોઈ વા'દા ફરમાયા, અલ્લાહ ફરમાતે હૈં وَ كُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى "સબકે સાથ અલ્લાહને વા'દા અચ્છા ફરમા દિયા." وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ

(૧૮)...... જબ લોગોંને બાતેં પૂછીં ઔર અલ્લાહ તઆલાને કોઈ ફતવા દિયા તો વહ ભી અપને ઝાતી નામકે સાથ દિયા, ફરમાયા يَسْتَفْتُوْنَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ

(૧૯)...... રોઝે મેહશર અલ્લાહ તઆલા અદલ (ઈન્સાફ) ફરમાએંગે. ફરમાયા فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ યહાં ભી ઉસ ઝાતકા નામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા.

(૨૦)...... અલ્લાહ તઆલાને સચ્ચાઈકા તઝકિરા કરતે હુએ ઝાતી નામકો ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ, وَ مَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيْلًا

(૨૧)...... જો અલ્લાહ તઆલાકે રાસ્તે પર ચલ્તે હૈં. અલ્લાહને ઉન બંદોકા તઝકિરા કિયા, વહાં ભી અપને ઝાતી નામકા તઝકિરા કિયા وَ مَنْ يَّخْرُجْ مِنْ بَيْتِهٖ مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ

(૨૨)...... ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલાને જબ મુહબ્બતકા તઝકિરા ફરમાયા તો ફરમાયા وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ, اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ, وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ તમામ જગહોં પર અલ્લાહને ઈસ્મે ઝાતકો પસંદ ફરમાયા.

(૨૩)...... ઔર જહાં મખ્લૂકે ખુદાકો અપના ઝિક્ર કરનેકી તલ્કીન ફરમાઈ, વહાં અલ્લાહ તઆલાને અપના

ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ ફરમાયા, ફરમાયા :–
يَآاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا "તુમ અલ્લાહકા ઝિક્ર કષ્રતકે સાથ કરના" ઔર ફરમાયા :–
وَالذّٰكِرِيْنَ اللّٰهَ كَثِيْرًا وَّ الذّٰكِرٰتِ ઝાતી નામ ઈસ્તિઅમાલ હો રહા હે. હુકમ ફરમાતે હેં وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ "ઝિક્ર કર અપને રબકે નામકા"

મા'લૂમ હુવા ઈસ નામમેં ઈતની બરકતેં હેં કે જહાં પરવરદિગારકા ઝાતી મુઆમલા આતા હે ઈસ નામકો ઝિયાદા પસંદ ફરમાતે હેં, લિહાઝા યહી ઈસ્મે ઝાત હમારા હર વક્ત કરનેકા તરીક હે મશાઈખે નક્શબંદ પર અલ્લાહ તઆલા કરોળોં એહસાન ફરમાએ, જિન્હોંને અલ્લાહ તઆલાકી ખષીયત (ડર) ઔર મુહબ્બત ઈતની દિલમેં પૈદા કી કે અલ્લાહ તઆલાને ઉન્કે સામને અપને પ્યારે નામકે મઆરિફ (ઈલ્મો ફઝલ)કો ખોલા, હત્તાકે ઉન્હોંને ઈસ નામકા ઝિક્ર કર કે અલ્લાહ તઆલાકી મા'રિફતકો હાસિલ કિયા ઔર અપને મુતઅલ્લિકીનકો ભી ઈસીકા ઝિક્ર અતા કિયા, લિહાઝા હમ ખુશ નસીબ હેં કે હમારા હર વક્તકા ઝિક્ર ઈસ્મે ઝાત હે. વહ ચાહતે હેં કે તુમ મેરે ઈસ નામકા ઝિક્ર કરો. ફરમાયા :–
اَلَّذِيْنَ يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيَامًا وَّ قُعُوْدًا وَّ عَلٰى جُنُوْبِهِمْ "તુમ બેઠતે વક્ત 'અલ્લાહ' ખળે હોતે વક્ત 'અલ્લાહ' તુમ લેટતે વક્ત 'અલ્લાહ' તુમ ઉઠતે વક્ત 'અલ્લાહ' તુમ ચલતે વક્ત 'અલ્લાહ'." જબ હર વક્ત અલ્લાહ હી અલ્લાહ કહતે રહોગે, યહ અલ્લાહકા ના તુમ્હારે દિલમેં ઉતર કર અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત તુમ્હારે દિલમેં પૈદા ફરમા દેગા.

યહી હેં જિન્કે સોનેકો ફઝીલત હે ઈબાદત પર,
ઉન્હીંકે અત્કા પર નાઝ કરતી હે મુસલમાની.

યહ વહ લોગ હેં, 'ખલ્વત દર અન્જુમન' યા'ની મેહફિલમેં બેઠ કર ખલ્વતકે મઝે લેતે હેં, અગર જલ્વતમેં બેઠે હોં તો ખલ્વતકે મઝે પાએં ઔર યહ કૈફીયત અલ્લાહકે ઝિક્રસે નસીબ હોતી હે ઔર મેં તો યહ કેહતા હૂં કે હલ્વા ભી ઉસીસે નસીબ હોતા હે.

લફ્ઝે સૂફીકી તહકીક

હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે 'અસ્સૂફી કાઈન બાઈન' કે સૂફી કાઈન બાઈન હોતા હે. સૂફીકા લફ્ઝ ઉસ બંદેકે લિએ ઈસ્તિઅમાલ કિયા જાતા હે, જો અપને દિલકો સાફ કરનેકા મુતમન્ની હો. સફાસે લફ્ઝ સૂફી લિયા ગયા, ઈસ્કી અગર તહકીક કરની હો તો "તસવ્વુફ વ સુલૂક" નામકી એક કિતાબ હે, વહ પઢ લીજિએ તો કાઈન બાઈનકા ક્યા મત્લબ હે? كائن مع انخلق من حيث الظاهر و بائن منهم من حيث الباطن "ઝાહિરમેં મખ્લૂકકે સાથ હોતા હે ઔર બાતિનમેં મખ્લૂકસે કટા હૂવા હોતા હે." બા'ઝને ફરમાયા કે الصوفی غریب قریب સૂફી ગરીબ કરીબ હોતા હે.........

ای غریب بین اهله و اصحابه من حیث توحش باطنه عنهم
و قریب منهم من حیث تعلق مع ظاهره معهم

યા'ની ઝાહિરમેં ઉન્કે સાથ ઉલ્ફત હોતી હે કરીબ હોતા હે ઔર બાતિનમેં સબસે કટા હોતા હે. સિર્ફ અલ્લાહસે જુળા હુવા હોતા હે. واذكر اسم ربك و تبتل اليه تبتيلا ઉસ્કો મકામે તબ્તીલ નસીબ હોતા હે. યહ મખ્લૂકસે કટ જાતા હે ઔર ખાલિકસે જુળ જાતા હે. ઈસી લિએ કિસીને કહા :–

الصوفی عرشی فرشی "સૂફી અર્શી ઔર ફર્શી હોતા હે." યા'ની જિસ્મકે હિસાબસે ફર્શ પર હોતા હે ઔર અપની રૂહકે હિસાબસે અર્શ પર હોતા હે. યહ "અલ્લાહ" વહ નામ હે જો

બંદેકો ફર્શસે ઉઠા કર અર્શ પર પહુંચા દિયા કરતા હે ઔર ઈસી નામકે સાથ અલ્લાહકી સારી મખ્લૂક ઝિક્ર કરતી હે.

મખ્લૂકકા ઝિક્ર

ચુનાંચે અબ્દુલઅઝીઝ દબ્બાગ ફરમાતે હૈં કે કુર્આન પાકકી આયત وَإِنْ مِّنْ شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ "જોભી કોઈ ચીઝ હે વહ અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ બયાન કરતી હે." તસ્બીહ બયાન કરતી હે, તો વહ બયાન ફરમાતે હૈં કે મુઝે અલ્લાહ તઆલાને કશ્ફમેં સુનનેકી સઆદત અતા ફરમાઈ. મૈંને સુના કે હર ચીઝ મખ્લૂકકા એક એક ઝર્રા "અલ્લાહ રબ્બી"કે નામસે અલ્લાહકા ઝિક્ર કર રહા થા. વહ કેહત હૈં, કે ઝર્રા ઝર્રા કાઈનાતકા "અલ્લાહ રબ્બી, અલ્લાહ રબ્બી"કે લફઝકે સાથ અલ્લાહકી હમ્દ બયાન કર રહા હે, તો વહ ફરમાતે હૈં કે મુઝે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને ઈસ ઝિક્રકો અપને કાનોંસે સુનનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈ.

કુર્આને મજીદમેં લફ્ઝે 'અલ્લાહ' (૨૬૯૮) દોહઝાર છેસો અઠ્ઠાનવેં મર્તબા આયા યા'ની દો કમ (૨૭૦૦) દફા' ઈસ્સે આસાનીસે બાત યાદ રહ જાએગી, કુર્આન મજીદકી એક સૂરત ઐસી હે કે જિસ્કી હર આયતમેં અલ્લાહકા નામ આયા હે ઔર વહ 'સૂરએ મુજાદલા' હે ઔર હમારે મશાઈખને ઈસ્કી ભી મા'રિફત લિખ્ખી હે. વહ ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહકા નામ જબ બોલા જાતા હે તો ઉન્નીસ હુરૂફ અદા હોતે હૈં. જૈસે અલિફ દેખનેમેં વહ એક હે, મગર બોલનેમેં તીન હૈં. ઈસી તરહ પેહલા લામ ફિર દૂસ્રા લામ ઔર અગલે અલિફકો બોલેં ઔર આખિરમેં હા કો બોલેં તો વહ ફરમાતે હૈં કે અગર ઈસ્કો બોલ્તે જાએં ઔર ખોલ્તે જાએં તો અલ્લાહકે નામકે ટોટલ ઉન્નીસ હુરૂફ બન્તે હે. દૌઝખકે ફરિશ્તે ભી ઉન્નીસ હૈં,

ઉન્નીસકે અદદ પર તો એક બંદેને પૂરી કિતાબ લિખ્ખી હે ઈસ આજિઝકે પાસ તકરીબન્ ચારસો (૪૦૦) સફહેંકી કિતાબ હે, ઉસ્મેં કુર્આન મજીદકે આ'દાદ હેં. યહ ઈલ્મુલ્આ'દાદ ભી કોઈ ચીઝ હોગી હમેં તો સમઝમેં નહીં આતી ઔર ન હમ ઉસ્કે પીછે પળતે હેં. બહર હાલ એક આદમીને આ'દાદ નિકાલે ઔર અજીબો ગરીબ ઈસ્મેં બાતેં લિખી હેં, કુર્આન પાકમેં કુલ સૂરતેં એકસો ચવ્દહ (૧૧૪) હેં. ઈસ્કા આધા હુવા સત્તાનવેં (૫૭) સૂરએ મુજાદલા કુર્આન મજીદકી અઠ્ઠાનવીં (૫૮) સુરત હે, તો 'સૂરએ ફાતિહા' તો ફાતિહતુલ્ કિતાબ હૂઈ. યહ અવ્વલ નિસ્ફ કુર્આનકી પેહલી સૂરત હૂઈ ઔર દૂસ્રે નિસ્ફ કુર્આનકી અવ્વલ સૂરત ''સૂરએ મુજાદલા'' હૂઈ, કે ઈસ્મેં સબકે લિએ જુઝ્લે તા'લીમ હે ઔર ઈસીકા હુક્મ નમાઝમેં પળ્હનેકા અતા કર દિયા, લેકિન જબ કુર્આનકો પળ્હતે પળ્હતે આધા કુર્આન પળ્હ લેતા હે ઔર અલ્લાહ તઆલાકી મા'રિફત ઉસ્કો ખાસ્સી નસીબ હો જાતી હે ઔર અગલા આધા શુરૂઅ હો જાતા હે તો અબ અલ્લાહને ઈસ સૂરતકી હર હર આયતમેં અપને નામકો ઈસ્તિઅમાલ ફરમા કર યહ પૈગામ દે દિયા કે મેરે બંદો આધા સબક પળ્હ ચુકે હો, અગલા આધા શુરૂઅ કર રહે હો, અગલે આધેકા નિચોળ યહ હે કે તુમ મેરા કલામ પળ્હ રહે હો મેરે કલામકી હર હર આયતમેં તુમ મેરા નામ પાઓગે. તુમ્હેં યહ પૈગામ મિલ ગયા કે જબ ભી તુમ કોઈ કામ કરોગે અગર મેરા નામ મક્સૂદ રહેગા તો તુમ્હારા હર અમલ કબૂલ હોગા ઔર અગર નામ મેરા નહીં હોગા તો તુમ્હારા અમલ કભી કબૂલ નહીં કિયા જાએગા, તો ''સૂરએ મુજાદલા''મેં અલ્લાહ તઆલાને અપના નામ હર હર આયતમેં નાઝિલ ફરમા દિયા ઔર ઈસ સૂરતમેં કુલ ચાલીસ

મર્તબા યહ નામ ઈસ્તિમાલ હુવા હે.

ચાલીસકે અદદકી અહમિય્યત

ચાલીસકે, અદદકો બળી અહ્‌મિય્યત હાસિલ હે. હઝરત મૂસા અલય્હિસ્સલામકી કૌમકો ચાલીસ રૌઝે રખનેકા હુકમ હુવા فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ,وَ إِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً મૂસા અલય્હિસ્સલામને ભી ચાલીસ રાતેં ગુઝારીં (ચાલિસ સાલ) તો હમારે મશાઈખને યહીંસે ચિલ્લા અખ્ઝ કિયા. (નિકાલા) હર ચાલીસકે અદદ પર ઉસ બચ્ચેકી હાલત બદલતી રહતી હે જો માંકે પેટમેં પરવરિશ પાતા રહતા હે, તો અગર ચાલીસ દિન પર જિસ્માની હાલત બદલ જાતી હે તો મશાઈખને ફરમાયા કે ચાલીસ દિન અલ્લાહકી યાદમેં લગા દિએ જાએં તો રૂહાની હાલત ભી બદલ જાતી હે, હમારે મશાઈખ ઈસ લિએ ચાલીસ ચાલીસ દિન અલ્લાહ તઆલાકી યાદમેં એઅ્‌તિકાફમેં ગુઝારા કરતે થે ઈસીકો ચિલ્લા કેહતે હેં ઔર હમારેં તબ્લીગી ભાઈ ભી ચિલ્લા લગવાતે હેં તો ચિલ્લા લગવાનેસે વાકિઈ ઈન્સાનકે દિલકી હાલત બદલતી હે. ઈસ લિએ રિવાયતમેં આતા હે કે જો આદમી ચાલીસ નમાઝેં તકબીરે ઉલાસે અદા કરે, અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઈસ્કો દો પર્વાને મિલતે હેં. (૧) એક નિફાકસે બરી હોનેકા (૨) દૂસ્રા જહન્નમસે બરી હોનેકા, તો ચાલીસકે અદદકી અપની બરકતેં હેં.

નામે બારી બાઈષે રહમતો સુકૂન

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકા નામ લેનેસે રહ્‌મત બરસ્તી હે, નૂર બરસ્તા હે, ઈસ લિએ કે અલ્લાહ તઆલાને અપને લિએ નૂરકા નામ પસંદ ફરમાયા ઈર્શાદ ફરમાયા :–

اَللّٰهُ نُوْرُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ "અલ્લાહ આસમાન ઔર

ઝમીનકા નૂર હે, યહ અલ્લાહકા નૂર અજીબ હે." ચુનાંચે હદીષે પાકમેં ફરમાયા اِتَّقُوْا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَاِنَّهٗ يَنْظُرُ بِنُوْرِ اللّٰهِ

અલ્લાહ તઆલાકે નામસે ઈન્સાનકો તસ્કીન મિલતી હે, ચુનાંચે કુર્આને મજીદમેં ફરમાયા اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوْبُ "જાન લો અલ્લાહ તઆલાકે ઝિક્રસે દિલોકા ઈત્મિનાન વાબિસ્તા હે."

કિતની તસ્કીન હે વાબિસ્તા તેરે નામકે સાથ
નીંદ કાટોં પે ભી આ જાતી હે આરામકે સાથ

....

બતાઓં આપકો ક્યા આશિકોકા કામ હોતા હે
દિલ ઉન્કી યાદમેં ઔર લબ પે ઉન્કા નામ હોતા હે

....

અલ્લાહકે નામકે બારેમેં શુઅરાને અજીબ અશ્આર કહે, એક સાહિબ કેહતે હેં.

નામ લેતે હી નશા છા ગયા
ઝિક્રમેં તાસીરે દૌરે જામ હે

ઔર એક આરિફને તો અજીબ મઝમૂન બાંધા, ફરમાતે હેં,

હર વાદીએ વીરાંમેં ગુલિશ્તા નઝર આયા
કુર્બાન મેં તેરે નામકી લઝ્ઝત પે ખુદાયા

....

نام او چوں بر زبان میرود
ہر بن مو از عسل جوئے شود

(જબ ઉસ્કા નામ મેરી જબાનસે નિકલતા હે, તો ગોયા જિસ્મકે હર હર અંગસે શહદકા એક ચશ્મા જારી હો જાતા હે.)

એક અજીબ બાત

"અલ્લાહ"કે લફઝકા શુરૂઅ અલિફ હે ઔર આખરી

"હા" હે ઔર આહ અલિફ ઔર હાસે મિલ કર બન્તી હે, તો અલ્લાહકે નામકે અવ્વલ ઔર આખિરમેં વહ હુરૂફ જો આહમેં હોતે હેં. કિસી આરિફને ઈસ પર મઝમૂબ બાંધ દિયા ચાહનેવાલોંકી બાતેં અજીબ હોતી હેં. ફરમાતે હેં :–

દેખના ક્યા મર્તબા હે આશિકોંકી આહકા
અવ્વલો આખિરમેં જિસ્કે હર્ફ હે અલ્લાહકા

અલ્લાહકે નામકે અવ્વલો આખિરમેં આહ હે, વહ માલિક કિતના કરીમ હે જિસ્ને અપને નામે પાકકી બરકતસે અપને આશિકોંકી આહકો અપને નામકે ગલે લગા રખ્ખા હે, યહ આહ ભી અજીબ ચીઝ હે, હર બંદેકે બસમેં નહીં હોતી, ચુનાંચે 'ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ'કે બારેમેં આતા હે :–

اِنَّ اِبۡـرٰهِيۡمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيۡمٌ 'અવ્વાહ' કેહતે હેં આહેં ભરનેવાલેકો વહ હઝરત ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં આહેં ભરતે થે, જબ ઈન્સાન પર મુહબ્બતકી કૈફીયત હોતી હે તો ફિર ઈસ્કે બસ્મેં નહીં રહતા ઔર આશિકોંકી પેહચાન ભી યહી હે, ઈસ લિએ તો ફરમાયા,

લોટ આએ જિતને ફરઝાને ગએ
તાબ મંઝિલ સિર્ફ દીવાને ગએ
આહકો નિસ્બત હે કુછ ઉશ્શાકસે
આહ નિકલી ઔર પેહચાને ગએ

આહ ઉશ્શાકકી પેહચાન હોતી હે. આહ નિકલતી હે, આહેં ભરતે હે. લોગોકો આહોંસે પતા ચલ જાતા હે કે હાં કુછ લગી હૂઈ હે. યહ આહેં ભરના યહ મોમીનકે બસમેં નહીં રહતા જબ અપને રબકી યાદમેં આહેં નિકલતી હેં, તો પેહચાના જાતા હે કે યહ અલ્લાહકા આશિક હે.

خیالك فی عینی و ذكرك فی فمی
و مثواك فی قلبی فاین تغیب

"એ મહબૂબ ! મેરે દિલમેં તેરી યાદ હે, મેરી ઝબાન પર તેરા તઝકિરા હે. મેરી આંખેં તુઝે ઢૂંડ રહી હેં. એ માલિક તૂ મુઝસે કહાં ગાઈબ હો સકતા હે." તો હમેં ભી યહી કામ કરના હે કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે નામકો ઈતના લેના હે કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે ઈસ નામકી બરકતસે હમેં યહ સબ નેઅમતેં નસીબ હો જાએં. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં કે اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ "કયા અલ્લાહ અપને બંદેકે લિએ કાફી નહીં હે." તો જિસ તરહ અલ્લાહકી ઝાત બંદેકે લિએ કાફી હે, ઠીક્કે મુઆમલેમેં અલ્લાહકા નામ ભી બંદેકે લિએ કાફી હે.

રહે હયાતકી તારીખ રહ ગુઝારોંમેં
તુમ્હારા નામ હી કાફી હે રોશનીકે લિએ

ઈસ નામકા મુરાકબા કરકે તો દેખિએ કયા નેઅમતેં મિલતી હેં.

એક વલીકા ચેહરા

સય્યિદ અહમદ બદવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હ શહરે ફાકકે મશ્હૂર વલી ગુઝરેં હેં. ઝરા સોચિએ અલ્લાહ તઆલા અપને વલીયોંકે સાથ કયા મુઆમલા ફરમાતે હેં. ઉન્કે હાલાતે ઝિન્દગીમેં લિખ્ખા હે કે વહ ઘંટો નહીં દિનોં મુરાકબા કરતે થે, કઈ કઈ દિન મુરાકિબ રહતે થે ઔર ઈસ મુરાકબામેં ઉન્કો અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે મા'રિફતકા વહ નૂર નસીબ હુવા કે ઉન્કે ચેહરે પર ઈતની નૂરાનિય્યત થી કે લોગ ઉન્કે ચેહરેકી તાબ નહીં લા સકતે થે, ચુનાંચે વહ અપને ચેહરેકો છુપાતે થે. લિખ્ખા હે કે ઈતના રૌશન ઔર તાબનાક ચેહરા થા કે એક ઉન્કા ખાદિમ અબ્દુલ્મજીદ નામકા થા, કઈ સાલ ઉસને

ખિદમત કી, એક દિન હઝરત બળે ખુશ હૂએ દુઆએં દીં. કેહને લગા હઝરત મુદ્દત હો ગઈ આપકે ચેહરેકા દીદાર કરનેકે લિએ , જી ચાહતા હે મેં આપકે ચેહરેકા દીદાર કર લૂં. આજ આપ ખુશ હેં, આજ ચેહરેકા દીદાર કરવા દીજિએ. ઉસ્કે કેહને પર જબ ઉન્હોંને નિકાબ ઉઠાયા ઉન્કે ચેહરેકા નૂર ઈતના થા, અબ્દુલ્મજીદ પર ઉસ્કી ઐસી તાષીર હૂઈ કે તજલ્લીકી તાબ ન લા સકા વહીં ગિરા ઔર વહીં જાન દે દી.ઈસ દુનિયામેં અલ્લાહકે ઐસે ચાહનેવાલે ભી ગુઝરે હેં.

આશિકકે આંસૂ ભી ખુશ્બૂદાર

ચુનાંચે શેખ અકબર મોહ્યુદીન ઈબ્ને અરબી રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હ શેખ અબૂ અહમદ રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હકે મુતઅલ્લિક લિખ્ખા હે કે ઉન્કો અલ્લાહ તઆલાકી ઐસી મુહબ્બત નસીબ થી કે જબ વહ અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં રોતે થે તો ઉન્કી આંખોંસે નિકલનેવાલે આંસૂઓંસે મુશ્ક જૈસી ખુશ્બૂ આયા કરતી થી "અલ્લાહુ અકબર" મુહબ્બતે ઈલાહીમેં નિકલનેવાલે આંસૂઓંકી કદર દેખો, વહ ફરમાતે હેં કે લોગ ઉન્સે મુશ્કકી ખુશ્બૂ સૂંઘા કરતે થે. યહ મુહબ્બતકા તઅલ્લુક જોળ કર તો દેખો, યહ નફસ ઔર શય્તાન તઅલ્લુક જોળને હી નહીં દેતે, હમ મખ્લૂકમેં હી અટકે ફિરતે હેં, હમ ક્યા જાનેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકા નશા ક્યા હોતા હે. ગુનાહોંસે બચ કર તો દેખિએ.

ચુનાંચે ખ્વાજા મુશ્કી રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હ યહ ઈન્ડીયામેં એક બુઝૂર્ગ ગુઝરે હેં. ઉન્કે બારેમેં આતા હે કે ઈતની અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઈબાદત કી કે ઈબાદત કરતે કરતે ઉન પર વહ કૈફીયત આઈ કે ઉસ્કે જિસ્મસે મુશ્કકી ખુશ્બૂ આયા કરતી થી. ઉન્કા નામ હી ખ્વાજા મુશ્કી પળ ગયા.

અલ્લાહ તઅલાકે યહાં અપને આશિકોંકા બળા મકામ હૈ, દુનિયામેં ભી ઔર આખિરતમેં ભી. દુનિયામેં ખુશખબરી સુના દી કે યાદ રખના યહ મેરે વહ બંદે હૈં هم رجال لا یشقی جلیسهم "ઉન્કે પાસ બેઠનેવાલા બંદા ભી બદબખ્ત નહીં હુવા કરતા." ઔર આખિરતમેં ભી અલ્લાહ તઆલા અપને અવ્લિયાઅકી ઈઝ્ઝત અફઝાઈ ફરમાએંગે, ચુનાંચે એક શખ્સકો કિસીને ખ્વાબમેં દેખા, પૂછા કૈસે મગ્ફિરત હૂઈ. કહને લગા કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને મેરી ઈસ લિએ મગ્ફિરત ફરમા દી કે એક મર્તબા બાયઝીદ બુસ્તામી રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હ રાસ્તેસે ગુઝર રહે થે. મૈંને પૂછા કે યહ કોન હૈ ? કિસીને કહા યહ બાયઝીદ બુસ્તામી હૈં. મૈંને મુહબ્બતકી નઝર ઉન પર ડાલી. અલ્લાહ તઆલાને ઈસીકો બહાના બના કર મેરી મગ્ફિરત ફરમા દી. કિયામતકે દિન પતા ચલેગા કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે ચાહનેવાલોંકા ફિર મકામ ક્યા હૈ, તો નિચોળ યહી હૈ કે હમ અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર ઈતના કરેં કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હમેં અપની મુહબ્બત અતા ફરમા દેં.

ઝર્બે લગાકે કલિમાએ તય્યિબાકી બાર બાર
દિલ પે લગા જો ઝંગ હૈ ઉસ્કો હટાઈએ
મશ્ગૂલ ઈસમે ઝાત હોં આપ ઈસ તરહ
ઈસ્કે સિવા હર એકકો બસ ભૂલ જાએં

ઐસી મુહબ્બત નસીબ હો જાએ કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે સિવાહર ચીઝ ઈન્સાન ભૂલ જાએ.

જુનૈદ બગદાદી રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હ ફરમાતે હૈં કે મૈં એક મર્તબા તવાફ કર રહા થા. મૈંને એક લળકીકો દેખા કે વહ ઈશ્કિયા અશ્આર પળ્હ રહી થી.

عجب لمن یقول ذکرت ربی

ફરમાતે હૈં કે મુઝે તઅજ્જુબ હોતા હે કે કોઈ કહે, મૈંને અલ્લાહકો યાદ કિયા. ઓ અલ્લાહકે બંદે મૈં ભૂલતા હી કહાં હૂં, જો અલ્લાહકો યાદ કરૂં.

شربت حبك كاسا بعد كاس

فما نفدت الشراب ولا رويت

તો અલ્લાહવાલોંકી મુહબ્બતકા તો મુઆમલા હી ઐસા હે કે જામ ભર ભર કર પીતે હૈં ઔર ઉન્કે દિલ ભરતે હી નહીં હૈં.

અલ્લાહ તઆલા ગય્યૂર હૈં

વહ બળા ગય્યૂર હૈં. ઐસા બેનિયાઝ હે કે બલ્અમ બાઉરકી ચારસો સાલા ઈબાદતકો ઠોકર લગા કર રખ દેતા હે, વહ ઐસા ગય્યૂર હે કે મિસ્રકે મીનારે પર અઝાન દેને આદમી ચળ્હતા હે, ગૈર મહરમ પર નઝર ડાલતા હે, ઈમાન સલ્બ કર લિયા જાતા હે. ઈસ્લામ છોળ કર મુર્તદ બન જાતા હે. ફરમાતે હૈં હમારી શાન હમારે આશિકોંસે પૂછો, બતાએંગે કે મૈં કિતના ગય્યૂર હૂં, ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાયા સબ ગુનાહોંસે બખ્શ દિયા જાએગા. મેરે બંદોં અગર તુમ શિર્ક કરોગે, મેરી મુહબ્બતમેં કિસીકો શામિલ કરોગે. મૈં ઈસ બાતકો કત્અન્ (હરગીઝ) મા'ફ નહીં કરૂંગા. કિસીને પૂછા એક મુહદ્દીષસે, કે હઝરત જબ શિર્ક ભી એક ગુનાહ હે તો યહ ક્યૂં કાબિલે મઆફી ન ઠહરા, ફરમાયા કે શિર્ક ગુનાહ ભી હે ઔર અલ્લાહ તઆલાકી ગૈરતકા મુઆમલા ભી હે. વહ બળા ગય્યૂર હે. વહ ફરમાતે હૈં કે જબ તુંમને મુહબ્બતકી નઝર ગૈરકી તરફ ઉઠા લી, હમારે હુસ્નો જમાલકો જાનનેકે બાવજૂદ, હમ તુમ્હેં અપને દર પર નહીં આને દેંગે. અબ તુમ જાઓ.

એક રિવાયતમેં આતા હે, અલ્લાહ તઆલાને હઝરત

મૂસા અલય્હિસ્સલામસે ઈર્શાદ ફરમાયા, એ મેરે પ્યારે મૂસા કલીમુલ્લાહ મેરે કુછ બંદે ઐસે હૈં વહ અગર સરગોશી (બાત ચીત) કરેં તો મૈં કાન લગા કર સુનતા હૂં, વહ પૂકારતે હૈં તો મૈં મુતવજ્જેહ હો જાતા હૂં, વહ મેરી તરફ આતે હૈં તો મૈં ઉન્કે કરીબ હો જાતા હૂં. એ મૂસા વહ મેરા તકર્રુબ ઢૂંડતે હૈં, મૈં ઉન્કો કિફાયત કરતા હૂં. વહ મુઝે અપના સરપરસ્ત બના લેતે હૈં, મૈં ઉન્કી સરપરસ્તી કબૂલ કર લેતા હૂં, વહ ખાલિસ મુઝસે મુહબ્બત કરતે હૈં, મૈં ભી ઉન્સે મુહબ્બત કરતા હૂં. એ મૂસા અલય્હિસ્સલામ વહ અમલ કરતે હૈં, મૈં ઉન્કો જઝા (બદલા) દેતા હૂં. મૈં ઉન્કે કામોંકા મુદબ્બીર (બનાનેવાલા)હૂં. ઉન્કે કુલૂબકા નિગહબાન હૂં, ઉન્કે અહવાલકા મુતવલ્લી હૂં, ઉન્કી બીમારિયોંકા શાફી હૂં, ઉન્કે દિલોંકી રૌશની હૂં, ઉન્કે દિલોંકી તસ્કીન હૂં, ઉન્કે દિલોંકી તસ્કીન મેરી યાદમેં હે, ઉન્કે દિલોંકી મંઝિલ મેરી યાદ હૈ, ઉન્કો મેરે સિવા ચૈન નહીં મિલતા.

કાશ કે હમેં ભી અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં વહ મુહબ્બત નસીબ હો જાએ કે અલ્લાહકી યાદકે સિવા હમેં ચૈન ન આએ. જિસ તરહ એક આદમી એક વક્ત ખાના ન ખાએ, અગલે વક્ત કમી મહસૂસ હોતી હે. હમ ઔર આપ ભી અગર વઝાઈફ એક વક્ત ન કરેં, હમેં કલ્બી તૌર પર કમી મહસૂસ હો રહી હો, ઝિક્રકે બગૈર હમેં ખાના અચ્છા ન લગે, નીંદ અચ્છી ન લગે. જબ દિલમેં વહ કૈફીયત આ જાએગી તો ગોયા وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ કી કૈફીયત હમેં નસીબ હો જાએગી. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હમેં ભી અપને આશિકીનમેં શામિલ ફરમા દે ઔર હમેં અપની સચ્ચી પક્કી મુહબ્બત અતા ફરમા દે.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

Settings\Jamilahmed\Desktop\1 tif not found

يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત ૮

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદિદી)

ફેહરિસ્તે અનાવીન

ﷲ ﷲ ﷲ

ઈકિતબાસ

ઈન્સાની જિસ્મ મુખ્તલિફ અઅ્ઝાકા મજમૂઆ હે ઔર હર ઉઝ્વકી અપની અપની સિફાત હેં. મષલન્ આંખકી સિફત દેખના, કાનકી સિફત સુનના, નાકકી સ્ફિત સૂંઘના વગૈરહ. ઈસી તરહ ઈન્સાનકે દિલકી સિફત મુહબ્બત કરના હે. દિલ કિસી ન કિસીસે મુહબ્બત ઝરૂર કરતા હે.

પથ્થરસે હો ખુદાસે હો યા ફિર કિસીસે હો
આતા નહીં હે ચેન મુહબ્બત કિએ બગૈર

....

દિલ બહ્રે મુહબ્બત હે, મુહબ્બત હી કરેગા
લાખ ઈસકો બચા તો યહ કિસી પર તો મરેગા

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ નક્શબંદી મુજદ્દિદી
ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْآ اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને હર ઈન્સાનકો અપની મુહબ્બતકે ખમીર (તબીયત)મેં ગૂંધા હે. ફિતરતે મુહબ્બત હર ઈન્સાનકે દિલમેં હોતી હે, હકકી તલાશ કરનેકી ઔર સચકો તલાશ કરનેકી. ઈસ લિએ ઈર્શાદ ફરમાયા :–

كُلُّ مَوْلُوْدٍ يُّوْلَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ "હર બચ્ચા ફિતરતે ઈસ્લામ પર પૈદા હોતા હે." ઔર જબ કલિમા પઢ લેતા હે તો વહ અલ્લાહસે મુહબ્બત કરનેવાલોંકે ઝુમરે (જમાઅત)મેં શામિલ હો જાતા હે, તો હર ઈમાનવાલે કે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત વદીઅત (અમાનત) હોતી હે, ફર્ક હે કમ ઔર ઝિયાદાકા. જો મેહનત કરતા હે, ઉસકે દિલમેં મુહબ્બતકી કૈફીયત શદીદ હો જાતી હે, હરારત બઢ જાતી હે ઔર જો ગફલતમેં પડ જાતા હે, તો મુહબ્બત તો ઉસ્મેં ભી હોતી હે, મગર કમ હોતી હે.

હાસિલે તસવ્વુફ

તસવ્વુફો સુલૂકકે જિતને મકામાત હૈં ઉન્કા હાસિલ ઔર લબ્બે લુબાબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત હે. અબ કુછ મકામાત તો ઉસ્કે લિએ મુકદમાતકી હૈષીયત રખતે હૈં, જૈસે તૌબા, ઈનાબત, (રૂજૂઅ કરના) ઝૂહદ, (પરહેઝગારી) રિયાઝત. યહ સબકે સબ મુકદમાત હે. ઈસ મુહબ્બતકે હાસિલ હોનેકે ઔર જબ મુહબ્બત હાસિલ હો જાતી હે તો બકિયા મકામાત ઉસ્કે ષમરાત હોતે હૈં. જૈસે સબ્ર, તસ્લીમ, રઝા, યહ સબકે સબ મુહબ્બતકે ષમરાત હૈં, તો યહ બાત સમઝમેં આઈ કે તમામ મકામાત સુલૂકકા લબ્બે લુબાબ અલ્લાહ રબ્બુલલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત હે, અસ્લ મક્સદ યહી હે કે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ભર જાએ તાકે ઉસ્કી બંદગી આસાન હો જાએ. હદીષે પાકમેં આતા હે, યહ હદીષે કુદસી હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈર્શાદ ફરમાયા :–

يَـا اِبْـنَ آدَمَ خَـلَـقْـتُ الْاَشْيَاءَ لَكَ وَ خَـلَـقْتُكَ لِـىْ "એ આદમ અલયહિસ્સલામકે બેટે મૈંને અશ્યાઅ (ચીઝોં)કો તુમ્હારે લિએ પૈદા કિયા ઔર તુમ્હેં મેને અપને લિએ પૈદા કિયા." તો સારી દુનિયા ઈન્સાનકે લિએ ઔર ઈન્સાનકો પૈદા કિયા ગયા રહમાનકે લિએ. એક ઔર હદીષ પાકમેં આતા હે, હદીષે કુદસી હે يَـا اِبْـنَ آدَمَ اِنِّىْ لَكَ مُحِبٌّ فَبِحَقِّىْ عَلَيْكَ كُنْ لِىْ مُحِبًّا "એ ઈબ્ને આદમ મૈં તેરે સાથ મુહબ્બત કરતા હૂં, તુઝ પર મેરા હક બનતા હે કે તૂ ભી મુઝસે મુહબ્બત કરનેવાલા બન જા." ઈસ લિએ હદીષે પાકમેં આતા હે, નબી અલયહિસ્સલામને ફરમાયા لَا اِيْـمَـانَ لِـمَنْ لَا مُحَبَّةَ لَهٗ "ઉસ્કા ઈમાન હી નહીં જિસ્કે દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ન હો." નબી અલયહિસ્સલામને ઈસ નેઅમતકો અલ્લાહ તઆલાસે માંગા

કરતે થે, ફરમાતે થે اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ حُبَّكَ "એ અલ્લાહ મૈં આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતા હૂં."..........
وَ كَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ફરમાયા કે "મહબૂબ તેરે ઊપર અલ્લાહકા બળા ફઝલ હે." ઈસ તમામ ફઝલકે બાવજૂદ અલ્લાહકે મહબૂબ દામન ફૈલાતે થે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતસે ઈસકી મુહબ્બતકે ઈઝાફેકા સવાલ કરતે થે. નબી અલય્હિસ્સલામને દુઆ માંગી :–
اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ الْاَشْيَآءِ اِلَیَّ "એ અલ્લાહ અપની મુહબ્બતકો તમામ ચીઝોંકી મુહબ્બતસે ઝિયાદા મેરે લિએ મહબૂબ બના દીજિએ." આપકી મુહબ્બત મેરે દિલમેં તમામ મુહબ્બતોં પર ગાલિબ આ જાએ ઔર યહી કુર્આને મજીદમેં તકાઝા કિયા ગયા.

મુહબ્બત મા'ના વ અલ્ફાઝમેં લાઈ નહીં જાતી
યહ વહ નાઝુક હકીકત હે જો સમઝાઈ નહીં જાતી

તો ઈસકો સમઝના ભી મુશ્કિલ કામ હે કે મુહબ્બત હોતી ક્યા હે.

لطف مے شناسی بخدا تا نہ چشی

ઈશ્ક શરાબુસ્સિતકી લઝ્ઝતસે વાકિફ નહીં હો સકતા, જબ તક કે બંદા ઉસકો ચખ ન લે. કિસી આરિફને કહા :–

કુછ હકીકત ન હો મુહબ્બતકી
એક નશાસા ઝરૂર હોતા હે

અલ્લાહ અપને બંદોસે કિતની મુહબ્બત કરતા હૈ

તો મુહબ્બતકી એક પેહચાન હે કે જિસ પર યહ કૈફીયત હો, એક નશાસા ઉન પર હોતા હે, એક મા'નવી જુનૂનસા હોતા હે વહ લગા હોતા હે, અપને મહબૂબકી રઝાજૂઈમેં ઔર

મહબૂબકે કુર્બકો હાસિલ કરનેમેં, ઈસ લિએ કે ઉસ્કે દિલમેં મુહબ્બતકા વહ નશા મૌજૂદ હોતા હે, યહ મુહબ્બત એક તરફસે નહીં હે, યહ દોનોં તરફસે હે. અલ્લાહ તઆલાકો બંદોંસે ઔર ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે, મગર દુનિયાકા દસ્તૂર હે કે અગર દોનોં તરફસે મુહબ્બત હો તો લોગ કેહતે હેં કે જી બળા આઈડીયલ્ કેસ હે, દોનોં તરફસે મુહબ્બત હે, મગર ઈસ મુઆમલેમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત ઝિયાદા હોતી હે, બનિસ્બત બંદેકી મુહબ્બતકે. હદીષે કુદસી હે, "જાન લો નેક બંદોંકા શૌક મેરી મુલાકાતકે લિએ બળ્હ ગયા, મેં ઉન્કી મુલાકાતકે લિએ ઉન્સે ભી ઝિયાદા મુશ્તાક હૂં." તો જિતની મુહબ્બત બંદા અલ્લાહ તઆલાસે કરતા હે, પરવરદિગારે આલમ ઉસ્સે ઝિયાદા ઉસ બંદેકે સાથ મુહબ્બત કરતે હેં. ઈસ લિએ બંદા અપને રબકી રહ્મતકી તરફ એક કદમ ચલતા હે, અલ્લાહ તઆલાકી રહ્મત ઉસ્કી તરફ દો કદમ આતી હે ઔર અગર બંદા મેરી તરફ ચલ કર આતા હે, મેરી રહ્મત ઉસ બંદેકી તરફ દોળ કર જાતી હે.

યહ મુહબ્બતકા લફ્ઝ હે તો ચાર હુરૂફકા મજમૂઆ, લેકિન યહ ગેહરાઈમેં સમંદરસે ઝિયાદા હે ઔર ઊંચાઈમેં પહાળોંસે ભી બુલંદ ઔર હરારતમેં યહ દુનિયાકી આગકો ભી પીછે છોળ દેગા, એક અજીબ કૈફીયત હોતી હે. ઝિંદગી ભર ઉસ બંદેકે દિલમેં એક ઐસી કૈફીયત હોતી હે, જો ઉસે થકને નહીં દેતી, ઉસ્કે લિએ દિન ઔર રાતકા ફર્ક ખત્મ હો જાતા હે, ખાના પીના ઉસ્કે લિએ ઝિમ્ની ચીઝ રહ જાતી હે, હર વક્ત એક હી મક્સૂદ હોતા હે કે મુઝે મહબૂબકા કુર્બ નસીબ હો જાએ, યહ મુહબ્બત ઈતની ઝિયાદા હોતી જાતી હે, જિતની મા'રિફત બળ્હતી જાતી હે. દેખનેકી બાત હે, અગર બંદેકો

પતા હો કે ફલાં ફલ ઈતના મીઠા, ઈતના અચ્છા ઝાઈકા, તો જિતના ઝિયાદા પતા ચલેગા ઉતના ઝિયાદા ખાનેકો જી કરેગા. ઈસી તરહ કિસી મકામકી ખુબસૂરતીકા પતા હો કે જી ફલાં જગહ પર ઈતની ખુબસૂરત સેઝી હે, જો જિતના ઝિયાદા ઉસ્કી તફસીલ મા'લૂમ હોગી ઉતના ઝિયાદા દેખનેકો દિલ કરેગા. એક મર્તબા એક બચ્ચેકે સામને હમને જન્નતકે વાકિઆત સુનાએ. છોટા બચ્ચા થા, તો જબ વાકિઆત ઉસ્કો જન્નતકે સુનાએ તો સુનનેકે બા'દ કેહને લગા કે ફિર ચલેં વહાં પર યા'ની જન્નતકે મનાઝિર સુનતે હી ઉસ બચ્ચેકે દિલમેં એસી કૈફીયત પૈદા હૂઈ કે પૂછને લગા કે ફિર ચલે વહાં પર, તો જિતની મા'રિફત બળ્હતી જાતી હે ઉતની હી મુહબ્બત ઝિયાદા હોતી જાતી હે, યહ દોનોં ચીઝેં એક દૂસ્રેકે સાથ મિલી હૂઈ હેં, ઉન્મેં ચોલી–દામનકા સાથ હે. જિતની મા'રિફત ઝિયાદા ઉતની મુહબ્બત ઝિયાદા, જિતની મુહબ્બત ઝિયાદા ઉતની મા'રિફત ઝિયાદા. ઈસ લિએ હસન બસ્રી રહ્‌મતુલ્લાહિ અલય્હ ફરમાયા કરતે થે કે જિસ શખ્સને અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકો પેહચાના, વહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કિએ બગૈર રહ નહીં સક્તા ઔર જિસ્ને દુનિયાકી હકીકતકો જાના વહ દુનિયાકો છોળે બગૈર રહ નહીં સક્તા :–

من عرف الله لم يحب غيره و من عرف الدنيا زهد فيه

ફાની મુહબ્બતકા અંજામ

નબી અલય્હિસ્સલામને એક હદીષે પાકમેં ઈર્શાદ ફરમાયા "તુમ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરો, ઈસ લિએ કે ઉસ્ને તુમ્હેં અપની નેઅમતોંસે નવાઝા હે." અબ અગર બંદા ઈસ બાત પર ગૌર કરે કે પરવરદિગારને હમેં કિત્ની નેઅમતોંસે નવાઝા, તો ફિર દિલમેં અલ્લાહ તઆલાકી

મુહબ્બત ઔર ઝિયાદા આએગી. ઉસ્ને બીનાઈ (દેખનેકી તાકત) દી, સમાઅત (સુનનેકી તાકત) દી, સિહ્હત (તંદૂરસ્તી) દી, અક્લકી રોશની દી, ઉસ્ને દુનિયામેં ઈઝ્ઝત દી, રિઝ્ક દિયા કિતની નેઅમતેં હેં, જો પરવરદિગારને બિન માંગે અતા ફરમાઈં, તો દિલસે આવાઝ આતી હે કે ઈસ મનઅમે હકીકી (મા'બૂદ)કે સાથ અપને દિલકી ગહરાઈયોંસે મુહબ્બત કરની ચાહિએ. નબી અલય્હિસ્સલામને ઈર્શાદ ફરમાયા اَلْمَحَبَّةُ اَسَاسُ الْمَعْرِفَةِ "મુહબ્બત મા'રિફતકી બુન્યાદ હે." અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત ઈસ વજહસે ભી કરની ચાહિએ, કે દુનિયાકે જિતને ભી મહબૂબ હેં વહ એક ન એક દિન જુદા હો જાએંગે ઔર જિસ્ને અલ્લાહસે મુહબ્બત કી વહ એક ન એક દિન અલ્લાહસે મિલા દિયા જાએગા. અબ દેખિએ જિસ્ને ઈસ દુનિયાસે મુહબ્બતકી ઉસે એક દિન જુદા હોના હે, ચુનાંચે નબી અલય્હિસ્સલામકે પાસ સય્યિદના જિબ્રઈલ અલય્હિસ્સલામ આએ ઔર ઉન્હોંને આ કર અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહકે મહબૂબ وَاَحْبِبْ مَنْ شِئْتَ فَاِنَّكَ مُفَارِقُهٗ "આપ જિસ્સે ચાહેં મુહબ્બત કીજિએ, એક દિન આપકો જુદા હોના પળેગા." અબ દુનિયામેં મુબ્બત કરનેવાલે અગર દો બંદે હોં હર વક્ત તો ઈકટ્ઠે (જમા') નહીં હો સક્તે, ભલે હી મિયાં–બીવી હી ક્યૂં ન હોં. કભી મિયાં અપને સફર પર હે, કભી બીવી અપને વાલિદૈન (માં–બાપ)કે ઘર હે. તો દુનિયામેં ભી જુદાઈયાં ઔર મૌતકે વક્ત તો વૈસે હી જુદાઈ હો જાએગી, જિત્ની મુહબ્બતોંમેં શિદ્દત થી એકકી મૌત આ ગઈ, અબ વહ મુહબ્બતકા તઅલ્લુક ખત્મ હો ગયા, તો દુનિયાકે મહબૂબ બિલ્આખિર એક દૂસ્રેસે જુદા હોંગે.

એક નુકતા

فَاِنَّكُمْ مُفَارِقُهُ ઉલમાને ઈસ પર એક નુકતા લિખ્ખા હે કે યહાં બાબે મફાઈલા ઈસ્તિઅમાલ કિયા ઔર ઉસ્કી સિફાતમેંસે હે કે દો મુહબ્બત કરનેવાલોંમેંસે યહ જુદાઈ જાનિબદ્ન (દોનોં)મેંસે કિસીકી ભી તરફસે ભી હો સકતી હે. કભી મિયાં બીવીકો છોળ સકતા હે ઔર કભી બીવી મિયાંકો છોળ સકતી હે ઔર કભી મૌતકી વજહસે દોનોં એક દૂસ્રેકો છોળ સકતે હેં, તો ઈસ્કા અંજામ બિલ્આખિર જુદાઈ હે. એક હી મહબૂબ ઐસા હે કે જબ ઉસ્કી મુહબ્બત મિલ્તી હે તો ફિર વહ મહબૂબ જુદા નહીં હોતા. વહ ઈન્સાનકે પાસ હોતા હે, સાથ હોતા હે, દિનમેં ભી ઔર રાતમેં ભી. સિહ્હતમેં ભી, બીમારીમેં ભી. ખુશીમેં ભી, ગમીમેં ભી. ઈન્સાન પહાળોંકી ચોટિયોં પર ચલા જાએ, ઝમીનકી પુસ્તોં (નીચે)મેં ચલા જાએ યા સમંદરકી ગેહરાઈયોંમેં ચલા જાએ. વહ મહબૂબ કભી જુદા નહીં હોતા. ઉસ્ને કુર્આને પાકમેં ફૈસલા ફરમા દિયા هُوَ مَعَكُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ "વહ (અલ્લાહ) તુમ્હારે પાસ હોતા હે, તુમ જહાં કહીં ભી હો." યહ એક ઐસી બાત હે કે જિસ્કી વજહસે દિલ મજબૂર હોતા હે કે ઈન્સાન મુહબ્બત કરે તો અપને પરવરદિગારસે કરે.

રબકા મહબૂબ કૈસે બને ?

અબ ઈસ મુહબ્બતમેં એક કદમ ઔર આગે બળ્હ સકતા હે, વહ યહ કે જબ યહ કલિમાગો બંદા અલ્લાહ તઆલાકા ઝિક્ર કષરત્સે કરના શુરૂઅ કર દેતા હે તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ઈસ બંદેકો અપના મહબૂબ બના લેતે હેં. જબ યહ નબી અલય્હિસ્સલામકી મુબારક સુન્નતોં પર અમલ કર લેતા હે, અલ્લાહ તઆલા ઈસ્કો મહબૂબ બના લેતે હેં ઔર

જબ યહ બંદા ઈબાદતમેં અપને આપકો મગ્ન કર દેતા હે, તો અલ્લાહ તઆલા ઈસ્કો મહબૂબ બના લેતે હેં, ચુનાંચે ઈર્શાદ ફરમાયા يتقرب الى العبد بالنوافل حتى احبه "મેરા બંદા નવાફિલકે ઝરિએ ઈત્ના કરીબ આ જાતા હે, હત્તાકે મેં ઉસ્સે મુહબ્બત કરને લગ જાતા હૂં." યા'ની ઈબાદત ગુઝાર અપને પરવરદિગારકા મહબૂબ બન જાતા હે, જબ ઝિક્ર બંદે પર ગાલિબ આ જાતા હે તો ઐસા ઝાકિર અપને પરવરદિગારકા મહબૂબ બન જાતા હે, જબ સુન્નતોં પર ઈન્સાન અમલ કરતા હે اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِىْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ ઈસ સુન્નતકી બરકતસે ઈન્સાન અપને પરવરદિગારકા મહબૂબ બન જાતા હે, તો મોમીનકે પાસ યહ આ'માલ હેં. જિન્કી વજહસે વહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મુહબ્બતકો બળ્હા સકતા હે ઔર અલ્લાહ તઆલાકો તો અલ્લાહકે વાસ્તેકી મુહબ્બત હે અપને બંદોસે, ઈસ લિએ કે વહ ખાલિક હે, માલિક હે. હદીષે પાકમેં આતા હે, હદીષે કુદસી હે અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હેં يَا ابْنَ آدَمَ اِنْ ذَكَرْتَنِىْ ذَكَرْتُكَ وَ اِنْ نَسِيْتَنِىْ ذَكَرْتُكَ "એ ઈબ્ને આદમ ! તૂ મેરા ઝિક્ર કરતા, તો મેં ભી તુઝે યાદ કરતા હૂં ઔર અગર ભૂલ ભી જાતા હે, ફિર ભી મેં તુઝે યાદ રખતા હૂં." એક બુર્ઝુગ થે વહ ફરમાતે થે, કે એ દોસ્ત અગર તુઝે ખાનેમેં સળી સબ્ઝી ભી મિલ જાએ તો અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરના. યહ ન દેખના ખાનેકો ક્યા મિલા, ઈસ બાતકો દેખનાકે જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને રિઝ્કકો તકસીમ કિયા, બંદે તૂ ઉસ વક્ત અલ્લાહકો યાદ થા.

સિદ્કે મુહબ્બતકી પહચાન

હમારે મશાઈખને ફરમાયા :–

صدق المحبة فى ثلاث خصال ان يختار كلام حبيبه على كلام

غيره و يختار مجالسة حبيبه على مجالسة غيره
و يختار رضاء حبيبه على رضاء غيره

મુહબ્બતકી સચ્ચાઈકી દલીલ તીન બાતોંમેં હે :–

(૧)....... સબસે પહલી બાત યહ કે વહ ગૈરકે કલામ પર અપને મહબૂબકે કલામકો ઈખ્તિયાર કર લે.

(૨)....... દૂસ્રી બાત યહ કે ગૈરકી મજલીસ પર અપને મહબૂબકી મજલીસકો ઈખ્તિયાર કર લે.

(૩)........ તિસ્રી યહ બાત કે વહ ગૈરકી રઝા પર અપને મહબૂબકી રઝાકો ઈખ્તિયાર કર લે.

★....... યા'ની દુનિયાકી બાતેં કરનેકી બજાએ, ગપ્પે લગાનેકી બજાએ, ઈસે કુર્આનકી તિલાવત અચ્છી લગે, તબાદલાએ ખયાલાતકી બજાએ કુર્આને મજીદકી તિલાવતમેં ઝિયાદા મઝા આએ. ચૂંકે યહ મહબૂબકા કલામ હે. યહી હાલ સહાબાએ કિરામકા કામ થા, કે ઈન્હેં કુર્આને પાક પઢનેસે મુહબ્બત થી, શોક થા, વહ આશિકે કુર્આન થે.

★....... ઔર વહ ગૈરકી મજલીસ પર અપને મહબૂબકી મજલીસકો ઈખ્તિયાર કર લે ઔર આજ–કલ તો યહ હાલ હે કે દોસ્તોંમેં બેઠના આસાન ઔર તન્હાઈમેં બેઠ કર રબકી યાદ કરના મુશ્કિલ કામ.

★....... જબ ભી પૂછતે હેં ભઈ મુરાકબા કિયા ? ફરમાતે હેં ફુર્સત નહીં મિલ્તી, યહ આજ–કલકે મજ્નૂં હેં ઈન્કો લૈલાકે યાદ કરનેકી ફુર્સત નહીં મિલ્તી, યહ નએં દૂરકે મજ્નૂં હે, કહતે હેં કે જી અલ્લાહકો યાદ કરનેકી ફુર્સત નહીં મિલ્તી તો ફિર યાદ કિસ્કો કરતે હેં ? અલ્લાહકી યાદ તો દિલસે જુદા હી નહીં હોની ચાહિએ થી. ઈસ્સે મુહબ્બતકા પતા જબ ચલ જાતા હે. જબ મુહબ્બત હોતી હે તો બંદા સબ કુછ અપને

મહબૂબકે લિએ કુર્બાન કર દેતા હે, ફિર વહ દુનિયાકો નહીં દેખતા વહ બસ અપને મહબૂબકો દેખ રહા હોતા હે ઈસ લિએ ફરમાયા :–

حَقِيقَةُ الْمُحَبَّةِ اَنْ تَهِبَ كُلَّكَ لِمَنْ اَحْبَبْتَ وَ لَا تَبْقِ لَكَ مِنْكَ شَيْئًا

"મુહબ્બતકી હકીકત યહ હે કે જો કુછ તેરે પાસ હે અપને મહબૂબકો હિબા (અતા) કર દે, દે દે ઔર તેરે પાસ ઈસ્કે બા'દ કુછ ભી ન બચે." અપની મુહબ્બતેં, અપને જઝબે, અપની તમામ ઉમંગે ઔર આરઝૂએં, અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે લિએ હોં, હમારી ઉમ્મીદોંકી ઈન્તિહા વહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી ઝાત હે.

મુહબ્બતકા મેઅયાર

હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે અગર યહ મા'લૂમ કરના હો કે હમારી મુહબ્બત અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે સાથ કિતની હે તો વહ સાત બાતોંસે ઈસ્કા અંદાઝા લગા સકતા હેં.

(૧)..... જિસ્કો અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત હોતી હે ઈસ્કો મૌત અછ્છી લગતી હે, ઈસ્કો મૌતસે વહ્શત નહીં હોતી. ઈસ લિએ કે મક્સૂદ જો યહી ઠહરા, ઔર યહ મૌત ઈસ લિએ અછ્છી લગતી હે કે યહ અલ્લાહ તઆલાસે મુલાકાતકા સબબ બન જાતી હે اَلْمَوْتُ جِسْرٌ يُوْصِلُ الْحَبِيْبَ اِلَى الْحَبِيْبِ "મૌત એક પલ હે જો એક દોસ્તકો દૂસ્રે દોસ્તસે મિલા દિયા કરતા હે."

(૨)........ માસિવાસે દિલ કટ જાએ. યાદ રખના જબ તક દુનિયાસે દિલ ન કટે, અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકા મઝા ઈન્સાનકો નસીબ નહીં હો સકતા, અગર કોઈ યહ ચાહે કે અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત ભી મિલ જાએ ઔર દુનિયાકી મુહબ્બત ભી સલામત રહે, તો યહ નામુમ્કિન હે :–

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهٖ "અલ્લાહ તઆલાને કિસી બંદેકે સીનેમેં દો દિલ નહીં બનાએ." કે એક દિલમેં રહમાનકી મુહબ્બત હો ઔર દુસ્રે દિલમેં શય્તાનકી·મુહબ્બત હો. દિલ એક હે ઔર એક હી કે લિએ હે.

(૩)......... ઝિક્રે ઈલાહી પર દવામ નસીબ હો, લેટે–બેઠે, ચલ્તે–ફિરતે, બસ મહબૂબકી બાતેં ઉસ્કો અચ્છી લગેં ઔર યહી ચીઝ કુર્આને પાકમેં બતલાઈ ગઈ :–

اَلَّذِيْنَ يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيَامًا وَّ قُعُوْدًا وَّ عَلٰى جُنُوْبِهِمْ "મેરે બંદે ખળે, બેઠે, લેટે જો મુઝે યાદ કરતે હેં, વહ મેરે અકલમંદ બંદે હેં."

(૪)....... શઆઈરુલ્લાહસે મુહબ્બત હો, ક્યૂંકે શઆઈરુલ્લાહ વહ ચીઝેં હે કે જો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી નિસ્બત પા જાતે હેં, જૈસે કલામુલ્લાહ શઆઈરુલ્લાહ, બય્તુલ્લાહ શઆઈરુલ્લાહ, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ સલ્લમ શઆઈરુલ્લાહ, ઔર યા અલ્લાહ શઆઈરુલ્લાહ, બલ્કે અવ્લિયાએ કામિલીનકે જહાં કદમ લગ જાતે હેં, વહ જગહેં શઆઈરુલ્લાહ બન જાતી હેં. અલ્લાહ તઆલાને કુર્આને મજીદમેં ગવાહી દે દી, ફરમાયા اِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ "સફા ઔર મરવાહ વહ તો શઆઈરુલ્લાહમેંસે હેં." અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત જબ પળહતી હે, તો ફિર અલ્લાહ તઆલાસે જો ભી ચીઝ મુહબ્બત રખ્ખે ઉસ્સે મુહબ્બત બળહ જાતી હે, બય્તુલ્લાહકી મુહબ્બત, કલામુલ્લાહકી મુહબ્બત, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત.

એક લતીફા

એક મવ્લાના પળહ કર આએ. ઉન્કો હદીષેં ભી કાફી યાદ થીં. જબ ભી વહ બયાન કરતે તો "કાલ કાલ રસૂલુલ્લાહ" પળહતે. એક દેહાતી થા, ઉસ બીચારેકો અરબી તો આતી નહીં

થી. અબ યહ રોઝ બેઠ કર યહ સુનતા, વહ ચંદ દિન તો સબ્ર કરતા રહા. અબ ઉસ્કો "કાલ કાલ રસૂલુલ્લાહ"કા મા'ના હી મા'લૂમ ન થા. વહ "કાલ રસૂલુલ્લાહ"કો "કાલા રસૂલુલ્લાહ" સમઝા, કહને લગા કે યહ મવ્લાના કૈસા હે, જો રસૂલુલ્લાહકો કાલા કહતા હે. ચુનાંચે એક દિન જબ ઉન્હોંને દર્સ દિયા તો દર્સકે બા'દ દેહાતીને મવ્લાનાકા ગિરેબાન (કોલર) પકળા કહને લગા, એ મવ્લવી સા'બ ! તૂ કાલા તેરા બાપ કાલા, મેરા રસૂલ તો ગોરા ચટ્ટા હે. યહ શઆઈરુલ્લાહસે મુહબ્બતકી બાત હે.

(૫)....... એક અલામત યહ કે ઈસ આદમીકો દુઆએ નીમ શબી (આજિઝી) પર મુદાવમત નસીબ હો જાતી હે. વહ હરીષ હોતા હે. રાતકે આખિરી પહર ઉઠ કર અલ્લાહ તઆલાકે સામને મુનાજાત કરનેકા. ઈસ લિએ દાઉદ તાઈ રહમતુલ્લાહિ અલય્હ ફરમાતે હેં, અલ્લાહ તઆલાને મુઝ પર યહ ઈલ્હામ ફરમાયા એ દાઉદ ! ઝૂટા હે વહ શખ્સ જો મેરી મુહબ્બતકા દા'વા કરે ઔર જબ રાત આ જાએ તો સો જાએ. ક્યા હર મુહિબ્બ અપને મહબૂબકે સાથ તન્હાઈ નહીં ચાહતા, અગર યહ મેરી મુહબ્બતકા દવામ કરતે હેં, તો ફિર ક્યૂં રાતકે આખિરી પહરમેં નહીં ઉઠતે ઔર મુઝ પરવરદિગારસે રાઝો નિયાઝકી બાતેં નહીં કરતે, ઐસે બંદેકે લિએ ઈબાદત કરની આસાન હો જાતી હે. અબ અગર કોઈ કિસીસે મુહબ્બત કરતા હો ઔર ઉસ્કો કહેં કે ભઈ થોળી દેર બેઠ જાઈએ, તો થોળી દેર ઉસ્કે પાસ બેઠના ઈસ્કો કોઈ મુસીબત તો નઝર નહીં આએગી, બલ્કે વહ તો ખૂશ હોગા કહેગા કે વક્ત ગુઝરતા હી ક્યૂં હે, યહ થમ જાતા ઔર મેં અપને મહબૂબકે પાસ બેઠા રહતા યહી બાત મોમીનકો પેશ આતી હે, જબ વહ મસ્જિદકે

અંદર આ જાતા હે, ઈબાદતકો પુરસુકૂન તરીકેસે કરતા હે اَلْمُؤْمِنُ فِى الْمَسْجِدِ كَالسَّمَكِ فِى الْمَاءِ "મોમીન મસ્જિદમેં ઐસે સુકૂન પા લેતે હે, જૈસે કે મછલી પાનીમેં આ કર સુકૂન પા લેતી હે." ઔર ઈસી લિએ જિસ્કો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત હોતી હે, ઉસ્કો ઈમાનવાલોંસે ફિતરી પ્યાર હો જાતા હે, હર મોમીન ઉસે અછ્છા લગતા હે, દેખિએ માં-બાપસે ઉસે મુહબ્બત હોતી હે, ઈસ્કી વજહસે ફિર અપને બહન ભાઈઓંસે ભી મુહબ્બત હોતી હે. ઈસી તરહ જબ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે મુહબ્બત હોગી, તો અલ્લાહ પર ઈમાન લાનેવાલે હેં ઉન ઈમાનવાલોંસે એક ફિતરી મુહબ્બત બંદેકે દિલમેં આ જાએગી.

હય્રાન કુન બાત

તીન બાતેં કુઆનિ મજીદમેં બળી હય્રાન કુન હેં :-

(૧)...... એક તો યહ કે અલ્લાહ તઆલાને ઈર્શાદ ફરમાયાકે મેં ઐસી કૌમ પૈદા કરૂંગા يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّوْنَهٗ "અલ્લાહ તઆલા ઉન્સે મુહબ્બત કરેંગે ઓર વહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરેંગે."

(૨).......... ઔર ફિર દૂસરી બાત સહાબા એ કિરામ કે બારેમેં ફરમાયા رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوْا عَنْهُ "અલ્લાહ ઉન્સે રાઝી ઔર વહ અલ્લાહસે રાઝી." મુહબ્બતકો મુકદ્દમ કિયા યહાં રઝાકો ભી મુકદ્દમ કિયા.

(૩)...... ઔર ફિર તીસ્રી જગહ ફરમાયા :-

ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا "ફિર અલ્લાહ તઆલા ઉન્કી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા, કે વહ અલ્લાહ તઆલાકી તરફ મુતવજ્જેહ હોં." તો જબ યહ તીન બાતેં કુઆનિ મજીદકી પઢ્હતે હેં તો

બળે હયરાન હોતે હેં. પતા ચલ્તા હે વાકઈ ચાહતે હેં કે બંદે અપને પરવરદિગારસે મુહબ્બત કરનેવાલે બન જાએં. કૈસી મુહબ્બત હોં ? જૈસી બચ્ચેકો માંસે, છોટેસે બચ્ચેકો ઝરા માંસે જુદા કર દિયા જાએ તો વહ કૈસે તળપતા હે, ઉસ્કો ચાહે પળ્હી લિખ્ખી ઔરતેં ઉઠાએં, ખુબસૂરત ઔરતેં ઉઠાએં, જો ચાહે ઉઠાએ વહ કભી ચુપ નહીં હોગા. જબ તક કે અપની અમ્મીકે સીનેસે ન લગ જાએ, ઈસ બચ્ચેકો અપની માંસે મુહબ્બત હોતી હે. વહ આરામ નહીં કરતા, તળપતા હે, રોતા હે ઔર માં કિત્ની હી મશ્ગૂલ ઔર મશ્રૂફ ક્યૂં ન હો સબ કામ છોળ કર આતી હે ઔર બિલ્આખિર બચ્ચેકો સીનેસે લગા લેતી હે. જૈસે ઈસ બચ્ચેકો માંકે બગૈર ચેન નહીં આતા કાશ કે હમેં ભી અપને રબકે બગૈર ચેન ન આએ, ઐસી મુહબ્બત હમેં નસીબ હો જાએ, બચ્ચા માંકા દિવાના ઔર યહ મોમીન અપને પરવરદિગારકા દિવાના બન જાતા હે. ચિળ્યા જબ અપને ઘોંસ્લેમેં આ જાતી હે તો સુકૂન પા લેતી હે. જિસ તરહ ચિળ્યાકો ઘોંસ્લેમેં સુકૂન મિલ જાતા હે, ઈસી તરહ મોમીન જબ અલ્લાહકી યાદમેં ઝિક્રો મુરાકબામેં બેઠ જાતા હે ઔર વહ મુસલ્લે પર આ જાતા હે તો ઉસ્કો સુકૂન મિલ જાતા હે. ઈસ લિએ યાદ રખના અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત પહચાનની હો તો અપના મુસલ્લેકે સાથ તઅલ્લૂક દેખા કરો કે કિત્ના હે ? જિન્કો મુહબ્બત હોતી હે ઈન્કા વક્ત ફિર મુસલ્લે પર ગુઝરતા હે. મુસલ્લે પર બેઠના ઈન્કો અચ્છા લગતા હે, વહ પૂરસુકૂન હો કર બેઠતે હેં. આજ ઐસા વક્ત આ ચુકા કે જૈસે ખાલિકે હકીકીકો છોળ કર હમ દુનિયાકી ચીઝોંકી મુહબ્બતકે પિછે ભાગે ફિર રહે હેં, હમેં ધોકા લગ ગયા હે.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકા ફરમાન

નબી અલયહિસ્સલામને ઈર્શાદ ફરમાયા :–

سَيَأْتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّتِي يُحِبُّوْنَ خَمْسًا وَ يَنْسَوْنَ خَمْسًا "મેરી ઉમ્મત પર અન્કરીબ એક ઐસા વક્ત આએગા કે પાંચ ચીઝોંસે મુહબ્બત કરેંગે ઔર પાંચ ચીઝોંકો ભૂલ જાએંગે"

(૧) يُحِبُّوْنَ الدُّنْيَا وَ يَنْسَوْنَ الْآخِرَةَ "દુનિયાસે મુહબ્બત કરેંગે ઔર આખિરતકો ભૂલ જાએંગે"

(૨) يُحِبُّوْنَ الْمَالَ وَ يَنْسَوْنَ الْحِسَابَ "માલસે તો મુહબ્બત કરેંગે ઔર ઉસ્કા હિસાબ દેના ભૂલ જાએંગે"

(૩) يُحِبُّوْنَ الْخَلْقَ وَ يَنْسَوْنَ الْخَالِقَ "મખ્લૂકસે મુહબ્બત કરેંગે ખાલિકકો ભૂલ જાએંગે"

(૪) يُحِبُّوْنَ الذُّنُوْبَ وَ يَنْسَوْنَ التَّوْبَةَ "ગુનાહોંસે મુહબ્બત કરેંગે ઔર તૌબાકો ભૂલ જાએંગે"

(૫) يُحِبُّوْنَ الْقُصُوْرَ وَ يَنْسَوْنَ الْمَقْبَرَةَ "મેહલાતસે મુહબ્બત કરેંગે ઔર કબરોંકો ભૂલ જાએંગે."

ઔર આજ વહી બાત આ ચુકી કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી મુહબ્બત કમઝોર હોતી ચલી જા રહી હે. ઉત્ની ભી નહી રહી કે ફજરમેં ઉઠા કર મસ્જિદમેં લે આએ, ઔર જિન્કે દીલમેં મુહબ્બત હોતી હે, વહ તો ફીર અલ્લાહકી યાદમેં મગ્ન હોતે હેં ઔર ઉસ્કે બહાને ઔર મૌકે ઢુંડતે હેં.

તમન્ના હે કે અબ કોઈ જગહ ઐસી કહીં હોતી
અકેલે બેઠે હોતે યાદ ઉન્કી દિલ નશીં હોતી
જી ઢુંડતા હે ફિર વહી ફુરસતકે રાત દિન
બૈઠે રહેં તસ્વીર જાનાં કિએ હૂએ

અલ્લાહકી મુહબ્બતમેં ઈન્સાન બૈઠનેમેં મઝા પાતા હે, યહ મુહબ્બત ઈન્સાનકે આ'માલમેં જાન પૈદા કર દેતી હે.

એક નુકતા

હઝરત અકદસ થાનવી રહમતુલ્લાહિ અલય્હને એક અજીબ નુકતા લિખ્ખા. વહ ફરમાતે હેં કે શય્તાન ઈસ મુહબ્બતકે ન હોને કી વજહસે મર્દુદ હુવા. ઉસ્કે પાસ ઈલ્મ થા, ઈબાદત ભી થી, ફિર મર્દુદ બના ઈસ લિએ કે મુહબ્બત નહીં થી, તો વહ ફરમાતે હે કે ચાર અય્ન હોતે હે ઈલ્મ, અમલ, આરિફ, આશિક ચાર અલ્ફાઝ હે. ચારોં અય્નસે શૂરૂઅ હોતે હેં. ઈસ મર્દુદકે પાસ તીન તો થે ઔર ચોથેસે મહરૂમ થા ઔર યહ ચોથા ઈશ્કવાલા ઈત્ના અહમ થા કે ઈસ્કે ન હોનેકી વજહસે અલ્લાહને ઉસ્કો રાન્દાએ દરગાહ બના દિયા. તો મુહબ્બત ઈન્સાનકે આ'માલમેં જાન પૈદા કર દેતી હે. ઈલ્મ હોતા હે અમલકી તૌફીક નહીં હોતી. મુહબ્બત ઈન્સાનકો અમલ પર ખળા કર દેતી હે. ઈસ લિએ કહનેવાલે ને કહા,

નાલા હે બુલ્બુલે શોર યદા તેરા ખામ અભી
અપને સીનેમેં ઈસે ઔર ઝરા થામ અભી
પુખ્તા હોતી હે અગરર મસ્લહત અંદેશ હો અકલ
ઈશ્ક હો મસ્લહત અંદેશ તો હે ખામ અભી
ઈશ્ક ફર્મૂદએ આશિકસે સબક ગામ અમલ
અકલ સમઝી હી નહીં મા'નએ પય્ગામ અભી
બે ખત્રા કૂદ પરા આતિશે નમ્રૂદમેં ઈશ્ક
અકલ હે મહ્વ તમાશા લબ બામ અભી

અકલ અભી ખળી તમાશા દેખ રહી હે ઔર ઈશ્કને છલાંગ લગાઈ ઔર આગકે અંદર કૂદ કર ચલા ગયા. ઈસ લિએ જો ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બતકા દા'વા કરે

ઔર બલા પર સબ્ર ન કરે, વહ ઈન્સાન મુહબ્બતકે દા'વેમેં ઝૂટા હૈં.

મુહબ્બત થી તો ભાગે ક્યૂં ?

એક બુર્ઝૂગ થે. ઉન્કે પાસ કુછ લોગ જમા' હો ગએ, પૂછા કે ભાઈ તુમ ક્યૂં જમા' હો ગએં. કહને લગે જી હમ આપસે મુહબ્બત કરનેવાલે હૈં. ઉન્હોંને પથ્થર ઉઠાએ ઔર મારને શુરૂઅ કર દિએ. તો સબ ભાગ ગએ, ઉન્હોંને કહાકે :–
لو کنتم احبائی ما فررتم علی بلائی "અગર તુમ મુઝસે મુહબ્બત કરનેવાલે હોતે તો મેરી ઈસ આઝમાઈશ પર તુમ મુઝસે ભાગ ન જાતે." તો અગર અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે આઝમાઈશ આ જાએ તો બંદા સબ્ર કરે. યહ ન હો કે ઉસ ઘરકા દરવાઝા હી ભૂલ જાએ.

ચંદ અહ્‌વાલ

જો શખ્સ નબી અલય્હિસ્સલામસે મુહબ્બતકા દા'વા કરે ઔર ઉલમાસે ઉસ્કો મુહબ્બત ન હો, તો સમજ લો કે યહ અપને દા'વેમેં ઝુટા હે, હમારે હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ (હઝરતે મૌલાના ગુલામ હબીબ સાહબ નક્‌શબંદી કુદસસિર્રહુ)કો ઉલમાએ કિરામસે ઈતની મુહબ્બત થી ફરમાતે થે કે અગર કોઈ આલિમ મેરે સીને પર પાઉં રખ કર ભી ગુઝર જાએ તો મુઝે ઉસ્સે તકલીફ નહીં હોગી.

જો શખ્સ દોઝખસે ડરકા દા'વા કરે, મગર ગુનાહ કરના ન છોડે તો સમજ લો કે વહ અપને કોલમેં ઝૂટા હે, ઈસ લિએ કે દોઝખકા ખૌફ જિસ્કે દિલમેં હોગા વહ કભી ગુનાહકે ઉપર જુર્અત (ઝિયાદા) નહીં કરેગા.

ઔર જો ઈન્સાન જન્નતકી મુહબ્બતકા દા'વા કરે ઔર ઈબાદત ન કરે, તો સમઝલો કે યહ શખ્સ અપને દા'વેમેં ઝૂટા

હે, યહ કૈસે હો સકતા હે કે જન્નતકી રગબત હો ઔર ઈન્સાન ઉસ્મે જાનેકે લિએ અપના ઝાદરાહ (સામાન) તૈયાર ન કરે, ઈસ લિએ મશાઈખને ફરમાયા :–

صدق المحبة العمل بطاعة المحبوب "કે મુહબ્બતકી સચ્ચાઈકી અલામત યહ હે કે મહબૂબકી ઈતાઅતકે મુતાબિક અમલ કર લિયા જાએ."

ચુનાંચે બા'ઝ કિતાબોંમેં અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારકકા નામ લિખ્ખા હે ઔર બા'ઝમેં કિસી ઔરકા નામ, કે ઉન્હોંને કહા કે મુહિબ્બ જિસ્સે મુહબ્બત કરતા હે ઉસ્કા ફરમાંબરદાર હુવા કરતા હે. યાદ રખના જિસ મુહબ્બતકા તઅલ્લુક કાલસે હે વહ કરીબ હે ઔર જિસ્કા તઅલ્લુક હાલસે હે વહ હકીકત હે. ઐસે બંદેકો તો અગર કહા જાએ કે અલ્લાહકે નામ પર જાન દે દે, તો વહ જાન દેને કે લિએ ભી તૈયાર હો જાતા હે.

જાન દી જો દી હુઈ ઉસીકી થી
હક તો યહ હે કે હક અદા ન હુવા

જાન દે કર ભી વહ સમજતે હેં કે હમ હક અદા ન કર સકે.

عشق سازد کوہ را مانند ریگ
عشق جوشن بحر را مانند دیگ

મૌલાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હેં કે જિસ તરહ દેગકો આગ જોશ દિલા દેતી હે ઈસી તરહ ઈશ્ક વહ આગ હે કે યહ પુરે સમંદરકો ભી જોશ દિલા દેતા હે. અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત હમેં ભી અપની સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમા દે.

હઝરત દાવૂદ અલય્હિસ્સલામકો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને વહી ફરમાઈ કે એ દાવૂદ ! ઝમીનવાલોંકો બતા દે, કે જો શખ્સ મુઝસે મુહબ્બત કરેગા, મૈં ઉસ્કા હબીબ

હું. જો મેરે પાસ બૈઠેગા, મૈં ઉસ્કા જલીસ હું. જો મેરે ઝિક્રસે ઉન્સ હાસિલ કરેગા, મૈં ઉસ્કા અનીસ હૂં. જો મેરે સાથ રહેગા, મૈં ઉસ્કે સાથ હૂંગા. જો મુઝે ઈખ્તિયાર કરેગા, મૈં ઉસે ઈખ્તિયાર કરુંગા ઔર જો મેરા કહના માનેગા, મૈં ઉસ્કી દુઆએં કબૂલ કરુંગા. હમ અગર અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે હુક્મ માનને લગ જાએં તો યહ કૈસે હો સકતા હે કે વહ પરવરદિગાર દુઆઓંકો રદ કરના શુરૂઅ કર દે, ઈસ લિએ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતને અપની મુહબ્બતકા સૌદા બંદેકો નક્દ અતા ફરમા દિયા.

એક શુબેકા જવાબ

આજ દુનિયા કેહતી હે કે જી ઈબાદતવાલોંકો તો ઈબાદત દુનિયામેં નકદ કર લી હોતી હે ઔર જન્નતકી નેઅમતોંકા વા'દા હોતા હે. તો ઈન્કો મુગાલતા (ધોકા) લગ જાતા હે, ઝરા તવજ્જૂહસે બાત સુનિએગા, એક બુર્ઝુગ ફરમાતે હેં ઔર બાત બળી અજીબ કહીં ફરમાતે હેં કે યહ કૈસે મુમ્કિન હે કે બંદા અમલકે ઝરીએ અલ્લાહસે નકદકા સૌદા કરે ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે અજ્ર ઔર બદલેકો કિયામતકે ઉધાર પર છોળ દે. અલ્લાહ તઆલાકી શાનસે યહ બઈદ (દૂર) હે કે બંદા તો ઈબાદતકે ઝરીએ નકદકા મુઆમલા કરે ઔર અલ્લાહ ઉસ્કા બદલા કિયામતકે ઉધાર પર છોળ દે કે ઉસ્કે બદલે જન્નત દી જાએગી, નહીં વહ કિયામતકા ઉધાર તો ઈસ લિએ કે જો નેઅમતેં અલ્લાહ દેના ચાહતે હેં, દુનિયામેં વહ મિલ હી નહીં સકતી, ન કોલેટીમેં ઔર કોન્ટેટીમેં "ન કમા ઔર ન કય્ફા" જન્નતકે ખાને ઐસે હોંગે કે દુનિયામેં ઈન ખાનોંકા તસવ્વુર હી નહીં કર સકતે, જન્નતી મખ્લૂકકે હુસ્નકા યહ હાલ કે અગર જન્નતી મખ્લૂક અપને કપળેકો ઝાહિર કર દે તો સૂરજકી

રોશની મંદ પળ જાએ, મુર્દેસે કલામ કરે તો વહ ઝિંદા હો જાએ, ખારે પાનીમેં થૂક ડાલ દે તો વહ મીઠા હો જાએ. તો અબ દુનિયામેં ઈન્સાનકો યહ નેઅમત કૈસે મિલ સકતી હે, જો જન્નત મિલેગી તો જો સબસે આખરી દર્જાકા જન્નતી હોગા, હદીષે પાકમેં આતા હે કે "ઉસ જન્નતીકો ઈસ સારી દુનિયાસે દસ ગુની બળી જન્નત મિલેગી." તો જબ સબસે આખરી જન્નતીકો દુનિયાસે દસ ગુની બળી જન્નત મિલેગી તો ઈસ દુનિયામેં ઈન્સાનકો વહ બદલા મિલ કૈસે સકતા હે, મુમ્કિન હી નહીં, અસ્લમેં હર દેનેવાલા અપની શાનકે મુનાસિબ દેતા હે હમ ઔર આપ કિસીકો દે તો કુછ દેગે જિસ્કો જેબમેં ડાલા જા સકતા હે ઔર વહી કિસી બાદશાહસે માંગે તો વહ અપને ખાદિમોંસે કહેગા કે અછ્છા ઈતના ઉસ્કે ઘર પહુંચા દો. તો માલ ભી દેગા ઔર પહુંચા ભી દેગા. ઈસ લિએ કે ઉસ્કી શાન ઐસી થી, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી શાન ઐસી હે કે જબ કિયામતકે દિન દેગા વહ દિન ઈતના ઉમ્દા હોગા કે દુનિયા ઈસ દિનકો અપને અંદર સમા હી નહીં સકતી, ઈસ લિએ ફરમાયા કે મેરે બંદે તૂ ઈસ દુનિયામેં ઉન નેઅમતોંકો કૈસે લે સકતા હે દુનિયા ઈતની છોટી કે ઈન નેઅમતોંકો અપને અંદર સમા હી નહીં સકતી ઔર ફિર મઝેકી બાત યહ કે અગર અલ્લાહ તઆલા બદલા દુનિયામેં દે ભી દેતે તો જૈસે દુનિયા ફાની થી બદલા ભી ફાની હોતા ઔર વહ પરવરદિગાર કહતા હે કે નહીં મેં હમેશા રહનેવાલા હૂં મેં ઈન્આમ ભી વહ દેના ચાહતા હૂં જો હમેશા રહનેવાલા હો ઔર વહ ઈન્આમ દુનિયાકે અંદર દિયા નહીં જા સકતા ઈસ લિએ આખિરતકા વા'દા ફરમાયા કે તૂ ફાની ઘરસે નિકલ આ મેરે બંદે તૂ દુનિયામેં મેરી અતાકો કયા દેખેગા મેરી અતા દેખની હે તો ઝરા ફાની

ઘરસે છુટકારા પા લે. ઈસ ઘોસ્લેસે, પિંજરેસે નિકલ આ, ફિર આ કર દેખેગા કે મેં તુઝે કિતના અતા કરૂંગા. તો કિયામતકા તો ઈસ લિએ વા'દા ફરમાયા, રહ ગઈ બાત નકદકી તો અલ્લાહ તઆલા નકદ ભી દેતે હૈં, ક્યા ઈબાદતકે ઊપર ફકત જન્નત હી કી નેઅમતેં હૈં ? એક ઔર ભી તો બદલા હે જિસે અલ્લાહકી મુહબ્બત ઔર અલ્લાહકા કુર્બ કેહતે હે યહ દુનિયામેં નકદ મિલતી હે, યા નહીં મિલતી ? તો મા'લૂમ હુવા કે જો અલ્લાહ તઆલાકી બંદગી કરતા હે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકો નકદ દુનિયામેં અપની મુહબ્બતકે અજસે સરફરાઝ ફરમા દેતે હૈં તો યહ તઅલ્લુક બિલ્લાહ યહ નકદ ઈન્આમ હોતા હે. જો ઈસ બંદેકો મિલ રહા હોતા હે ઈસ લિએ ફરમાયા કે જો અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેકે કામોંકા નિગરાન (નિગેહબાન) બન જાતા હે :-

حَسْبُنَا اللّٰهُ نِعْمَ الْوَكِيْلُ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَ نِعْمَ النَّصِيْرُ "અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે લિએ નેઅ્મલ વકીલ (બેહતરીન કારસાઝ) ભી બન જાતા હે, નિઅ્મલ મૌલા (બેહતરીન આકા) ભી બન જાતા હે, ઔર નેઅ્મલ નસીર (બેહતરીન મદદગાર) ભી બન જાતા હે."

બળા ઈન્આમ

એક બાત બળે મઝેકી, બિલ્ખુસૂસ તલબાકે લિએ, જો એહલે મુહબ્બત હે ઉન્કો એક ખુશ ખબરી હે કે અલ્લાહ તઆલા કુર્આને મજીદમેં ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં :-

مَنْ يَّرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَسَوْفَ يَاْتِ اللّٰهُ بِقَوْمٍ يُّحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّوْنَهٗ

"તુમમેંસે જો અપને દીનસે ફિર ગયા, અલ્લાહ એક ઐસી કૌમકો લાએગા, ઉન્સે મુહબ્બત કરેગા ઔર વહ

અલ્લાહસે મુહબ્બત કરેંગે.'' અબ યહાં નુક્તેકી બાત સમઝનેવાલી યહ હે કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં, ઉન લોગોંકો કે જો અપને દીનસે ફિર ગએ, લોટ ગએ, મુર્તદ હો ગએ, મહરૂમ હો ગએ. ઉન્કો અલ્લાહ ફરમા રહે હેં કે અગર તુમ લોટ જાઓગે, ફિર જાઓગે તો અલ્લાહ તઆલા એક ઐસી કૌમકો લાએંગે કે અલ્લાહ તઆલા ઉન્સે મુહબ્બત કરેંગા ઔર વહ અલ્લાહસે મુહબ્બત કરેંગે, મા'લૂમ યહ હુવા કે યહ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરનેવાલે ઔર અલ્લાહ ઉન્સે મુહબ્બત કરનેવાલા, યહ વહ લોગ હોંગે જો ઈન મુર્તદ લોગોંકે મુકાબલેમેં લાએ જાએંગે ઔર મુકાબલેમેં હમેશા ઝિદ લાઈ જાતી હે, કે વહ એક દૂસ્રેકે મુકાબિલ આ સકે. અબ યહ મુર્તદ બને થે અલ્લાહ ઉન્કે મુકાબલેમેં મુહબ્બતકો લાયા, મા'લૂમ હુવા કે એહલે મુહબ્બત કભી ભી ઈમાનસે મહરૂમ નહીં હો સકતે, અગર ઈમાનસે મહરૂમ હો ગએ તો, યહ તો ફિર ઝિદ ન બની, મા'લૂમ યહ હુવા કે જો બંદા દુનિયામેં એહલે મુહબ્બત બનકે ઝિન્દગી ગુઝારેગા અલ્લાહ તઆલા મૌત તક ઉસકે ઈમાનકો સલામત રખ્ખેંગે. યહ અલ્લાહ તઆલાકા કિતના બળા ઈન્આમ હે કે મુહબ્બત જિસ બંદેકે દિલમેં હોગી મૌત તક ઉસ બંદેકા ઈમાન સલામત રહેગા. યહ અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકા કિતના બળા ઈન્આમ હે, કુર્આને મજીદસે દલીલ મિલ રહીં હે, અલ્લાહ તઆલા મૌતકે વક્ત તક હિફાઝત ફરમા દેતે હેં, તો ઈસ લિએ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરની હે ઔર ઉસકી મુહબ્બત માંગની હે, અલ્લામા આલૂસી રહમતુલ્લાહિ અલય્હ ફરમાતે હેં કે :–

قدم الله تعالى محبته على محبة عباده અલ્લાહ તઆલાને અપની મુહબ્બતકો અપને બંદોંકી મુહબ્બત પર મુકદ્દમ ફરમા દિયા

ક્યૂં يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّوْنَهٗ إِنَّهُمْ بِفَيْضَانِ مَحَبَّةِ رَبِّهِمْ વહ અપને રબસે મુહબ્બત કરતે હૈં. ઈસ ફૈઝાનકી વજહસે જો રબને ઈન્કો અતા ફરમા દિયા, એક હદીષે પાકમેં આતા હે :–

من احب لقاء الله احب الله لقائه و من كره لقاء الله كره الله لقائه

"જો અલ્લાહસે મુલાકાતકો પસંદ કરતા હે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી મુલાકાતકો પસંદ કરતે હૈં ઔર અલ્લાહકી મુલાકાતકો નાપસંદ સમઝતા હે અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી મુલાકાતકો નાપસંદ કરતે હૈં."

નેક લોગોંકી મુહબ્બત

હદીષે પાકમેં આતા હે કે :–

سائلوا العلماء و جالسوا الكبراء و خالطوا الحكماء

"ઉલમાસે સવાલ પૂછો ઔર બળોકે પાસ નશિસ્ત રખ્ખો ઔર જો મશાઈખ હોં, એહલે દાનિશ હોં, ઉન્કે સાથ મજાલિસ્ત ઈખ્તિયાર કરો." યહ અહલે મુહબ્બત હોતે હૈં ઉન્કે સાથ ખુબ ઘુલ મિલ કર ઝિન્દગી ગુઝારો, તાકે ઉન્કે સદકે મુહબ્બત નસીબ હો જાએ. ખરબૂઝેકો દેખ કર ખરબૂઝા રંગ પકળતા હે, મિકનાતીસકે પાસ લોહા રહ કર મિકનાતીસીત પા લેતા હે, અલ્લાહવાલોંકી સોહબતમેં રહ કર સાલિક ભી અલ્લાહવાલોંકી મુહબ્બત પા લેતા હે, અલ્લાહ રાઝી સારા જગ રાઝી.

અપને આપકો રબકે હવાલે કીજિએ

હઝરત આઈશા રદિયલ્લાહુ અન્હાને ફરમાયા કે જો બંદા યહ ચાહતા હે કે મૈં મખ્લૂકકો રાઝી કર લૂં ઔર વહ અલ્લાહ તઆલાકો નારાઝ કર દેતા હે અલ્લાહ તઆલા મખ્લૂકકો ભી ઉસ્સે નારાઝ કર દેતે હૈં ઔર ફરમાયા કે જો અલ્લાહકી રઝાકે લિએ બંદોંકી પર્વાહ ન કરે, કિતની હી બંદે મુખાલિફત ક્યૂં ન

કરેં એક વક્ત ઐસા આતા હે કે અલ્લાહ તઆલા ઉન મુખાલિફ લોગોંકો ભી ઉન્કા દોસ્ત બના દિયા કરતા હે. ક્યૂંકે દિલ તો અલ્લાહ તઆલાકે ઈખ્તિયારમેં હે. ઈસ લિએ હમેં ચાહિએ કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી ઈબાદત કરેં ઔર ઉસ્કા ઝિક્ર કષરતકે સાથ કરેં, લેટે, બેઠે, ચલ્તે-ફિરતે અપને રબકો યાદ કરતે રહે.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ સલ્લમને ફરમાયા એક સહાબીકો જો ઉન્કે રદીફ (સવારીકે પીછે બેઠે) થે :-

يا ولد احفظ الله يحفظك احفظ الله تجده تجاهك "એ લળકે ! તૂ અલ્લાહકા ધ્યાન રખ, અલ્લાહ તઆલા તેરા ધ્યાન રખ્ખેગા. તૂ અલ્લાહકી તરફ મુતવજ્જેહ રહ, અલ્લાહ તઆલાકો અપને સામને પાએગા." તૂ ખૂશ હાલીમેં ઉસ્કે સાથ જાન પહચાન પૈદા કર લે. વહ તંગ હાલીમેં તુઝે પહચાનેગા, જબ ભી માંગના હો અપને રબસે માંગો, જબ ભી મદદ ચાહની હો અપને પરવરદિગારસે મદદ ચાહો.

બિલા હિસાબ જન્નતમેં જાનેવાલે

કિયામતકા દિન હોગા, અભી મખ્લૂકકા હિસાબ નહીં હોગા. હદીષે પાકમેં આતા હે એક એ'લાન હોગા, કહા જાએગા એહલે ફઝીલત કહા હે ? કુછ લોગ ખળે હોંગે ઈન્કો કહા જાએગા. બગૈર હિસાબ-કિતાબકે જન્નતમેં ચલે જાઓ, લોગ પૂછેંગે ફરિશ્તોંસે કે યહ એહલે ફઝીલત કોન થે ? તો ફરિશ્તે બતાએંગે યહ વહ લોગ થે, કે જિન્કે સાથ દુનિયામેં કોઈ ઝિયાદતી ભી કર લેતા થા, તો યહ અલ્લાહકે લિએ ઈસ ઝિયાદતીકો ભી મા'ફ કર દેતે થે, યહ એહલે ફઝીલત હોંગે. જો અલ્લાહકી તરહ ઝુલ્મ ઔર ઝિયાદતીકો ભી મા'ફ કર દિયા કરતે થે, આજ તો હમ કહતે હેં, કે જી ઈંટકા જવાબ પથ્થરસે

દી. જબ વહ જન્નતમેં ચલે જાએંગે તો ફિર એ'લાન હોગા કે સબ્ર કરનેવાલે લોગ કહા હૈં, કુછ લોગ ખળે હોંગે, ઉન્કો ભી જન્નતમેં ભેજ દિયા જાએગા, બગૈર હિસાબ-કિતાબકે, ફિર લોગ ફરિશ્તોંસે પૂછેંગે કે યહ કોન લોગ હૈં ? વહ કહેંગે કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે હુકમોંકી ઈતાઅતમેં યહ અપને નફસકો સબ્રકે સાથ રોકતે થે યહ વહ લોગ હૈં, જિન્કો બગૈર હિસાબ કિતાબ જન્નત અતા ફરમા દિયા જાએગા. આજ શહવત ઉભરતી હે ઔર બંદા અપને નફસકો રાકતા હે, આંખ ઉઠાનેકો દિલ ચાહતા હે, બંદા અપની આંખકો કાબૂમેં કરતા હે, દિલ ચાહતા હે કે રિશ્વત કબૂલ કરૂં, બંદા અપને આપકો રોકતા હે, તો યહ જો અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅતમેં નફસકો સબ્રકે ઉપર જમાએ રખ્ખા યહ વહ લોગ હોંગે જો કિયામતકે દિન બગૈર હિસાબ કિતાબકે જન્નતમેં જાએંગે, ફિર ઉસ્કે બા'દ તીસ્રા એ'લાન હોગા કે અલ્લાહ તઆલાકે પળોંસી કહાં હે ? બહુત સારે લોગ ખળે હોંગે. ફરમાયા જાએગા બગૈર હિસાબ કિતાબકે જન્નતમેં ચલે જાઓ. અબ તો લોગ બળે હય્રાન હોંગે, પૂછેંગે ફરિશ્તોંસે કે અલ્લાહકે પળોંસી કોન હૈં ? ઉન્કો બતાયા જાએગા કે વહ લોગ થે, જો અલ્લાહકી વજહસે એક દૂસ્રેસે મુહબ્બત કરતે થે, ઉન્કો અલ્લાહને અપના પળોંસી કહા ઔર ઉન્કો બગૈર હિસાબ કિતાબ જન્નત અતા ફરમા દી ઔર અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકા તો અજ મિલેગા હી, અલબત્તા અલ્લાહકી નિસ્બતસે મખ્લૂકસે મુહબ્બત કરેંગે, અલ્લાહ ઉન્કો ભી બગૈર હિસાબ કિતાબ અજ અતા ફરમાએગા. અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે યહ દુઆએં કરની ચાહિએ કે રબ્બે કરીમ હમેં અપની સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમા દે.

જિસે રબ ચાહે

જબ તક પરવરદિગાર નહીં ચાહેગા હમેં યહ નેઅમત નહીં મિલ સકતી, ઈધરસે મુઆમલા હોતા હે, ઈશારા ઉધરસે હોતા હે રાસ્તા ખુદ બખૂદ બન જાતા હે.

હુસ્નકા ઈન્તિઝામ હોતા હે
ઈશ્કકા યૂ હી નામ હોતા હે

જબ વહ ચાહતે હૈં, તો ફિર અપની તરફ આનેકે રાસ્તે ભી હમ્વાર કર દિયા કરતે હૈં.

સુન લે એ દોસ્ત ! જબ અય્યામ ભલે આતે હૈં
ઘાત મિલનેકી વહ આપ હી બતલાતે હૈં

વહ મિલનેકા રાસ્તા ભી ખૂદ ખોલ દેતે હૈં, તરીકા ભી બતલા દેતે હૈં, વહ રાતોંકો ફિર જગા દિયા કરતે હૈં, ફરિશ્તે ભેજ કે અપને રકએ પહચાનતેં હૈં ઔર પરવરદિગારે આલમ અપને ફરિશ્તોંકો ભેજતે હૈં, કે જાઓ મેરે બંદેકો પર માર કર જગા દો, યહ મેરે દેનેકા વક્ત હે. યહ તહજ્જૂદમેં ઉઠ કર મુઝસે માંગે, મૈં ઉન્કે દામનકો ભર દૂંગા.

હઝરત અક્દસ ગંગોહી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ એક બાત ફરમાતે થે કે અલ્લાહ તઆલાકા નામ કિતની હી ગફલતસે ક્યૂં ન લિયા જાએ, કિયામતકે દિન ઈન્સાનકો કુછ ન કુછ ફાઈદા ઝરૂર દે જાએગા યહ અલ્લાહકા નામ ઈતના બરકતવાલા હૈં.

હમ રટેંગે ગર્ચે મતલબ કુછ ન હો
હમ તો આશિક હૈં તુમ્હારે નામકે

ઉમ્મીદકી કિરન

જબ કિસીસે મુહબ્બત હોતી હે, ઉસ્કા નામ લેતે હુએ ભી

મૂંહમેં મિઠાસ મહસૂસ હોતી હે, ઈસ લિએ યાદ રખના કે જિસ બંદેકી ઝબાનસે અલ્લાહ તઆલાકા નામ મુહબ્બતસે નિકલા યા જિસ્કી આંખસે નદામતકી વજહસે આંસૂ નિકલ આયા યહ આદમી જહન્નમકી આગસે એક ન એક દિન બચા દિયા જાએગા, ઈસ લિએ જબ ઝબાનસે લફઝે "અલ્લાહ" નિકલા કરે તો ઉસ નામકી બરકતસે દુઆ માંગા કરેં, યા અલ્લાહ ! મેં આપકે નામકી બરકતસે યહ માંગતા હૂં. ઈસ્કે નામમેં ભી બરકત હે, મેરે દોસ્તોં હમારે ગુનાહ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકે સમંદરકે મુકાબલેમેં ક્યા હૈસિયત રખતે હેં, એક મચ્છર આ કર હાથી પર બેઠા ઔર જબ ઉળને લગા તો મા'ઝિરત કી (બહાના કિયા) કે જી મા'ફ કરના મેં આપકે ઉપર કુછ દેર બેઠા રહા, ઉસ્ને કહા કે મિયાં ન તુમ્હારે આનેકા પતા ચલા ઔર ન જાનેકા પતા ચલા, જબ મચ્છરકા વઝન હાથીકો મહસૂસ નહીં હોતા તો બંદેકે ગુનાહ તો રબકી રહમતકે મુકાબલેમેં મહસૂસ હી નહીં હોતે, હમારે ગુનાહ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકે સમંદરકે સામને ક્યા હૈસિયત રખતે હેં, ઈસ લિએ જબ અલ્લાહ તઆલસે મુહબ્બતકે સાથ માંગેંગે તો રબ્બે કરીમ યકીનન્ ગુનાહોંકો મા'ફ ફરમાએંગે ઔર અપની મુહબ્બતસે નવાઝેંગે.

ઉસ્સે માંગો જો સબકી સુનતા હે

દુઆ માંગેં વહ પરવરદિગાર સુનતા હે, મગર દિલસે હો ગફલત ભરી દુઆએં કબૂલ નહીં હોતીં. હમસે અગર કોઈ માંગનેકે લિએ હાથ બઢાએ ઔર મૂંહ પીછે કર લે તો દેનેકી બજાએ થપ્પળ લગાનેકો દિલ કરેગા, કે યહ ક્યા બત્તમીઝી હે, કે હાથ આગે બઢાયા ઔર ચેહરા પીછે હટાયા, દોસ્તો ! આજ હમ દુઆ ઐસી હી કરતે હેં કે ઝબાનસે લફઝ અદા હો

રહે હોતે હૈં ઔર દિલ અલ્લાહ તઆલાસે ગાફિલ હોતા હે, યહ તો ઈસ પરવરદિગારકા કરમ હે કે ફિર ભી ઈસ દુઆકો નામએ આ'માલમેં લિખવા દિયા કરતે હૈં, વર્ના તો ફટે કપળેકી તરહ મૂંહ પર માર દી જાતી, હાં પૂકારનેવાલોંકી બાતેં સુનિએ, એક બુળ્હી ઔરત હેં ઉસ્કા ખાવિંદ ઉસ્સે કિસી વજહસે નારાઝ હો ગયા ઔર ઉસે કેહ દિયા કે તૂ મેરે લિએ માંકી માનિન્દ હે. અરબોંમેં યહ લફઝ જબ કિસીકો કેહ દિયા જાતા તો પક્કી તલાક હોતી થી, ઈસ્કો ફુકહાકી ઈસ્તિલાહ (બોલ–ચાલ)મેં ઝિહાર (પક્કી તલાક) કેહતે હૈં અબ વહ બુળ્હિયા પરેશાન હો ગઈ. ઈસ ઉમ્રમેં ખાવિંદકી તલાક ઔર ઐસી પક્કી તલાક. વહ નબી અલય્હિસ્સલામકી ખિદમતમેં હાઝિર હૂઈ. કહને લગી એ અલ્લાહકે મહબૂબ ! મેરે ખાવિંદને મુઝે તલાક દે દી, મેં બુળ્હિયા હૂં સહારા ભી કોઈ નહીં ન ઘર હે, ન દર હે, મેં કહાં જાઉં. ન મુઝે કોઈ ઔર નિકાહમેં કબૂલ કરેગા ઔર ન ઔર ઔલાદ હોનેકી તોકિઅ (ઉમ્મીદ) મેં અબ ક્યા કરૂં ? ઉસ્ને યહ ફરિયાદ નબી અલય્હિસ્સલામકે સામને બયાન કી, કિસ્સા જબ સુનાયા તો અલ્લાહકે મહબૂબને ભી યહી ફરમાયા કે તલાક તો હો ગઈ. અબ વહ ઔર પરેશાન હો ગઈ જબ એક દો દફા' સમઝાયા તો અલ્લાહકે મહબૂબને ભી ખામોશી ઈખ્તિયાર કર લી, હત્તાકે ઉસ બુળ્હિયાકો યૂં મહસૂસ હોને લગા કે ખાવિંદને તો ઘરસે નિકાલ હી દિયા થા, મેં અલ્લાહકે મહબૂબકી ખિદમતમેં હાઝિર હૂઈ મહબૂબ ભી મુઝે કોઈ ઐસી દિલચસ્પી લેતે નઝર નહીં આ રહે હૈં, જવાબ દે કર ખામોશ હો ગએ. અબ મેરે લિએ તો કોઈ ઔર ઠિકાના નહીં. જબ ઉસ્કો કોઈ ઔર સહારા નઝર ન આયા, અબ અપને રબકી તરફ મુતવજ્જેહ હો ગઈ, અપને રબસે પૂકારને લગી

મેરે મૌલા ! મેં બુઢિયા હૂં, ઔલાદ બળી હો ગઈ, ખાવિંદને ઘરસે નિકાલ દિયા ઔર નિકાહ ભી નહીં કર સકતી, ઈસ ઉમ્રમેં દૂસરી ઔલાદ ભી નહીં હો સકતી, ન મેરા ઘર હે, ન દર હે, મેં બેઘર ઔર બેદર કહાં ઠોકરેં ખાઉગી, અલ્લાહકે મહબૂબકી ખિદમતમેં હાઝિર હૂઈ, વહ ભી એક જવાબ દે કર ખામોશ હો ગએ, મૌલા તેરે સિવા તો મેરા કોઈ નહીં, ઈસ બુઢિયાકી ફરિયાદકો સુન લે. રબ્બે કરીમને ઉસી વક્ત અપને મહબૂબ પર વહી નાઝિલ ફરમા દી, ફરમાયા :–

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِیْ تُجَادِلُكَ فِیْ زَوْجِهَا وَ تَشْتَكِیْۤ اِلَى اللّٰهِ

એ માલિક આપ કિતને કરીમ હેં, કે એક બુઢિયા અગર આપકો પૂકારતી હે, આપ અપને મહબૂબ પર વહી નાઝિલ ફરમા દેતે હેં. તો ક્યા વહ બુઢે જો ગુનાહોંમેં અપને બાલ સૂફેદ કર બેઠે, અગર તેરે ઘરમેં બેઠ કર આજ તુઝે પૂકારેંગે ઔર તુઝસે તેરી રહમત તલબ કરેંગે. અલ્લાહ આપકી રહમત ક્યૂં નહીં મુતવજ્જેહ હોગી ઔર ઉન્કે ગુનાહોંકો ક્યૂં નહીં મા'ફ ફરમાએંગે.

રહમતે હક બહાના મી જોયદ
(અલ્લાહકી રહમત બહાના ઢૂંઢતી હે)

હદીષે પાકમેં આતા હે કે એક સહાબી પર કિર્યા (બદ શકલી) તારી હો ગયા. વહ રો પળે, નબી અલય્હિસ્સલામને ઉન્કી આહો ઝારીકો દેખા તો ફરમાયા, ઈસ્કા રોના ઈતના પસંદ આયા કે ઉસ્કી વજહસે મેહફિલમેં જિતને લોગ થે, અલ્લાહને સબકી મગ્ફિરત ફરમા દી. વહ કિતના કરીમ પરવરદિગાર હે, ઈતને બળે મઝમેમેંસે કિસી એકકી ફરિયાદ ઉસ્ને કબૂલ કર લી, તો ઉસ્કે સદકે અલ્લાહ તઆલા બાકી સબકી દુઆએં ભી કબૂલ ફરમા લેંગે, વહ બળા કરીમ

પરવરદિગાર હે.

અલ્લાહકી રહમત પર ભરોસા

એક મર્તબા એક સહાબીકે સામને કિયામતકા તઝકિરા હુવા, જબ બળા તઝકિરા હુવા તો વહ દુસ્રેસે પૂછને લગે કે કિયામતકે દિન હિસાબ કોન લેગા ? તો ઉસ્ને જવાબમેં કહા કે અલ્લાહ તઆલા લેંગે. કેહને લગે અગર હિસાબ અલ્લાહ તઆલા(કો) લેના હે, ફિર તો ખય્ર હે. ઉન્કા મતલબ થા કે અગર તો ફરિશ્તે લેંગેના તો ફિર મસ્અલા મુશ્કિલ હોગા ઔર જબ ઉન્હોંને સુનાકે કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલા હિસાબ લેંગે તો કેહને લગે કે અગર અલ્લાહકો હિસાબ લેના હે, તો ફિર તો કોઈ મસ્અલા નહીં, ઈસ લિએ કે વહ જાનતે થે કે અલ્લાહ તઆલા કિતને કરીમ હેં, પરવરદિગાર કિતને રહીમ હેં, ઈન્કો અલ્લાહ તઆલાકી રહમતોં પર કિતના ભરોસા હોગા ઔર અલ્લાહકી રહમત પર કિતના યકીન હોગા.

હમારા તો રબ હે

હદીષે પાકમેં આતા હેં. એક બંદા બળા હી ગુનહગાર થા. એક મર્તબા અપને ગુનાહોં પર નાદિમ (શરમિંદા) હો કર "યા રબ"કે અલ્ફાઝ કહે. હદીષે પાકમેં આતા હે કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસ્કે ગુનાહોંકો મા'ફ ફરમા દિયા. ફરિશ્તે બળે મુતઅજ્જબ (તઅજ્જુબ કરતે) હૂએ કે સારી ઝિન્દગીકે ગુનાહ, "યા રબ"કે કેહને પર મા'ફ કર દિએ, રબ્બે કરીમને ફરમાયા أَيَعْلَمُ أَنَّ لَهُ رَبًّا "યહ મેરા બંદા ક્યા જાનતા હે, કે ઉસ્કા ભી કોઈ પરવરદિગાર હે ?" અગર યહ જાનતા હે કે ઉસ્કા કોઈ પરવરદિગાર હે, તો અબ યહ પરવરદિગાર ઉસ્કે ગુનાહોંકો મા'ફ કર દેતા હે તો હમારા તો પરવરદિગાર હે, હમ તો ઉસ્સે માંગતે હેં ઉસ્કી રહમતોંકો તલબ કરતે હેં કે રબ્બે

કરીમ અપની રહમત અતા ફરમા દે.

અલ્લાહ દેગા

દેખિએ એક બુઢિયા ઔરત થી, બિચારી નાદાર (મોહતાજ) થી, મા'ઝૂર સી થી, રોટી મિલતી નહીં થી, તરસતી થી, ઘરોંસે જા કર માંગતી થી, કભી કિસીકે પાસ હોતા તો દે દેતા ઔર જિસ્કે પાસ ન હોતા તો વહ કેહતા કે અચ્છા બીબી અલ્લાહ દેગા, અલ્લાહકી શાન કે ઉસ બુઢિયાકી વફાત હો ગઈ કિસીને ખ્વાબમેં ઝિયારત કી પૂછા કે ક્યા હુવા ? કેહને લગી કે મેં અલ્લાહકે હુઝૂર પેશ હુઈ ફરિશ્તોંને મુઝસે પૂછા કે ક્યા લાઈ, મેં રોને લગ ગઈ મેંને કહા કે દેખો સારી ઝિન્દગી દર દરકી ઠોકરેં ખાતી રહી, જિધર હાથ ફેલાતી થી વહ કેહતા થા અલ્લાહ દેગા, અબ મેં અલ્લાહકે હુઝૂર આઈ હૂં તો મેં તો સારી ઉમ્ર સુનતી રહી 'અલ્લાહ દેગા, અલ્લાહ દેગા' ઔર તુમ પૂછતે હો ક્યા લે કર આઈ, તો મુઝે અલ્લાહ કબ દેગા ? ઉસ્કી બાત અલ્લાહકો પસંદ આઈ કેહતે હૈં ઉસી પર અલ્લાહને ગુનાહોંકી મગ્ફિરત કર દી, પસ માંગના હમારા કામ હૈ.

સિર્ફ હાં તો કીજિયે

એક મર્તબાકા વાકિઆ હૈ કે એક બંદેકી ઝોંપળી થી, સરકંડે (લકડી)કી બની હુઈ થી. એક હાથીવાલા કહીંસે આ ગયા, હાથીવાલેને ઉસ ઝોંપળીવાલેસે કહા કે મેં આપસે દોસ્તી કરના ચાહતા હૂં, ઉસને કહા કે જી મેં તો નહીં કર સકતા. ક્યૂં ? ઉસને કહા કે આપતો હાથીવાલે હૈં, હાથી લે કર આયેંગે ઔર મેરી ઝોંપળીમેં તો હાથી આ નહીં સકતા, તો હાથીવાલા મુસ્કુરાયા ઔર કેહને લગા કે બસ તુમ હાં કર દો મેં તુમ્હારી ઝોંપળીકો ભી મહલ બના દૂંગા. સોચિયે જહાં હાથી આ જાતા

હે અગર હાથીવાલા મુહબ્બતકે ઈકરાર કરને પર ઉસ્કી ઝોંપળીકો મહલ બના સકતા હે, બિલ્કુલ યહી મા'મલા પરવરદિગારને કુર્આને પાકમેં ફરમાયા اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا "અલ્લાહ તઆલા દોસ્ત હેં, ઈમાનવાલોંકા." ઉન્કી મિષાલ હાથીવાલેકી તરહ હે ઔર મોમીનકી મિષાલ ઝોંપળીવાલેકી. અબ અગર મોમીન હાં કેહ દે અલ્લાહ આપ દોસ્તી કરના ચાહતે હે, હમ ભી ઉસ દોસ્તી પર લબય્ક કેહના ચાહતે હેં. તો અબ પરવરદિગાર હમારી ઝોંપળીયોંકો મહલ ખૂદ બના દેંગે ઔર મુહબ્બતકે આદાબ ખુદ સિખા કર હમેં અપની મુહબ્બતકી નેઅમત ખુદ અતા ફરમા દેગે. તો બળેકી તરફસે મુહબ્બતકા ઈશારા હે اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا તો જબ ઈશારા હે તો હમ ઉસ્કે લિએ હાઝિર હેં, એ મહબૂબ ! હમ આપસે મુહબ્બતકે લિએ તય્યાર હેં. આપ હમેં અપની મુહબ્બતમેં શામિલ ફરમા લીજિએ.

તવાઝુઅકી ઝરૂરત

દેખિએ મુહબ્બતમેં ઔર મેહનતમેં હુરૂફ ઔર નિકાત એક જૈસે હેં, સિર્ફ નુક્તેકે ઉપર ઔર નીચેકા ફર્ક હે, મુહબ્બતમેં નુક્તા નીચે હોતા હે ઔર મેહનતમેં ઉપર, જિસ્કે અંદર ઉચાઈ હેં અભી ઉસ્કો મેહનત કરની પળેગી, ઉજબ હે, તકબ્બૂર હે, ખુદ પસંદી હે. ઉસ્કો અપને અંદર તવાઝુઅ પૈદા કરની પળેગી ઔર અપને આપકો ઝુકાના પળેગા. યા'ની તવાઝુઅકે ઝરીએ મેહનત મુઝાહિદાકે ઝરીએ ઈન્સાન નુક્તેકો ઉપરસે નીચે લાતા હે ઔર ઈન્સાનકો ઈસ મેહનતકે સદકે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત અતા ફરમા દેતા હે, ઉસ્કી મુહબ્બત મિલ જાતી હે.

એક સવાલકા જવાબ

અલ્લાહ તઆલાને ઈર્શાદ ફરમાયા وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંસે અલ્લાહ તઆલાકો મુહબ્બત હોતી હે." અબ યહાં મુહબ્બત કરને કા હુકમ નહીં દિયા. અમ્રકા સેગા કહીં ઈસ્તિમાલ નહીં હુવા, કે મુહબ્બત કરો બલ્કે ઈસ જુમ્લે મેં ઈત્તિલાઅ દી ગઈ કે ઈસ જુમ્લેમેં ખબર દી ગઈ જુમ્લા ખબરિયા બન ગયા. ખબર કયા મિલ રહી હે :–

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે શદીદ મુહબ્બત હોતી હે." તો તાલિબે ઈલ્મકે દિલમેં વહ સવાલ પૈદા હોતા હે, હક તઆલાને અપની મુહબ્બતકા હુકમ ક્યૂં નહીં દિયા ? તો મુફસ્સિરીનને ઈસ્કા જવાબ લિખ્ખા, વહ ફરમાતે હેં કે જો હુસ્નો જમાલવાલે હોતે હેં, ઉનમેં નાઝ હોતા હે. અપને હુસ્ન પર વહ કહતે હેં કે જબ કિસીકો પતા ચલ ગયા કે હમ ઈતને હસીન હેં હમેં કહનેં કી જરૂરત નહીં કે હમસે મુહબ્બત કરો, હુસ્નકી વજહસે હર એક બે ઈખ્તિયાર મુહબ્બત કરેંગા. એ ઈમાનવાલો ! હમ ભી બેતા રહે હેં હમ કિતને હુસ્નો જમાલવાલે હેં, લિહાઝા ઈસ હુસ્નો જમાલકી ઈત્તિલાઅ કે બાદ તુમ મુહબ્બત કિયે બગૈર રહ નહીં સકતે. હમેં પક્કા યકીન હે, જબ તુમ હમારે હુસ્નો જમાલકી બાતેં સુનોગે, હમારે કરમકી દાસ્તાનેં સુનોગે, હમારે રહમકે કિસ્સે સુનોગે, વહ કિતના અર્હમુર્રાહિમીન, અહકમુલ્હાકિમીન, અક્રમુલ્અક્રમીન હે. તો તુમ મુહબ્બત કિયે બગૈર નહીં રહ નહીં સકતે. હમ પહલે બતલા દેતે હે કલમા પળ્હનેવાલો ! જબ તુમ મેરે મુતઅલ્લિક ઝિયાદા મા'રિફત હાસિલ કરોગે وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ "ઈમાનવાલોંકો અલ્લાહ તઆલાસે

શદીદ મુહબ્બત હોતી હે.'' તો યહ મુહબ્બત ખબર હે કે ઉસ્કે બગૈર બંદા મુહબ્બત કિએ બગૈર રહ નહીં સકતા. મેરે દોસ્તો ! ઈસ્મે એક નાઝ ભી હે, હુસ્નવાલે કહતે હેં કે હમારે ચાહનેવાલે બળે હેં, હમ સે કોઈ મુહબ્બત નહી ભી કરેગા, હમેં ઉસ્કી કોઈ પર્વા નહીં. યહ ભી નાઝકા એક મુઆમલા હે. પરવરદિગારને ઈત્તિલાઅ દે દી. ''ઈમાનવાલે મુહબ્બત કરતે હેં.'' અગર કોઈ નહીં કરતા તો હમારે હુસ્નો જમાલ પર ફક નહીં આતા , અઝમત પર ફર્ક નહીં આતા, યાદ રખના હમારે ચાહનેવાલે બળે હેં, અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરનેવાલે યૂસુફ ઔર ઝુલખ્ખા બળે હેં, ઈસ્કે ચાહનેવાલે લૈલા ઔર મજનૂં બળે હેં. યહ તો હમારી ઝરૂરત હે કે હમ અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બત કરનેવાલોમેં શામિલ હો જાએં. મુહબ્બત કરનેવાલે ઈસ દુનિયામેં બળે ગુઝરે હેં. લાખોં નહીં કરોળોં ઉસ્કે ચાહનેવાલે હેં, રાતોંકી તન્હાઈયોંમેં ઉસે પુકાર તે થે. ઉસ્કે સામને દામન ફૈલાતે થે. ઉસ્કે નામ પર જાનેં દેતે થે. માલ લુટાતે થે. ઉસ્કી મુહબ્બતમેં રાતોંકો રોયા કરતે થે. ઉન્કી દાસ્તાનેં જબ સુનતે હેં તો હૈરાન હોતે હેં. મેં તસવ્વુરકી આંખમેં સોચતા હૂં મુઝે બની ઈસ્રાઈલકા એક બુઢ્ઢા નઝર આતા હે. તન્હાઈમેં બેઠા અપને રબસે બાતેં કર રહા હે. અલ્લાહ મેંને સુના મુસા અલય્હિસ્સલામને બતાયા તેરી બીવી નહીં, તેરે બચ્ચે નહીં, અલ્લાહ તેરી ખિદમત કરનેવાલા કોઈ નહીં. મેં તુઝે દા'વત દેતા હૂં, એ માલિક ! આજા મેં આપકી ખિદમત કરૂંગા, મેં યહ દુંગા, વહ દુંગા. મુસા અલય્હિસ્સલામને દેખા કે યહ અલ્લાહકી શાનમેં ગુસ્તાખી કર રહા હે, ઉન્હોંને ઉસ્કો તમ્બીહ કી વહ બુઢ્ઢા ડર ગયા, ફૌરન્ હઝરત મુસા અલય્હિસ્સલામ પર વહી નાઝિલ હૂઈ ઔર ઉન્કો બતલા દિયા, ઈસ્કો કિસી

શાઈરને કહા,

تو برائے وصل کردن آمدی
نے برائے فصل کردن آمدی

"એ મુસા મૈંને તુઝકો ઈસ લિએ ભેજા થા કે તૂ લોગોકો મુઝસે જોળ દેતા ઔર તુને બંદેકો મુઝસે તોળ દિયા." અબ ઝરા સોચનેકી બાત હે કે વહ બુળ્હા ઐસી બાતેં કર રહા થા, જો અલ્લાહકી શાનકે મુનાસિબ નહીં થીં, વહ મુહબ્બતમેં કેહ રહા થા, અગર વહ બાતેં ભી અલ્લાહકો અચ્છી લગતી હેં તો જો બાતેં અલ્લાહકી શાનકે મુતાબિક હે, અગર વહ કોઈ મુહબ્બતમેં કહેગા અલ્લાહ તઆલાકો વહ બાતેં કિતની અચ્છી લગેંગીં.

અલ્લાહકે ચાહનેવાલોંમેં ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ નઝર આતે હેં, જિન્કો કોળ્હે (હેન્ટર) લગાએ ગએ, અલ્લાહકે કુર્આનકી ખાતિર વહ કોળ્હે બર્દાશ્ત કર લિએ.

અલ્લાહકે ચાહનેવાલોંમેં ઈમામ માલિક નઝર આતે હેં. વક્તકે હાકિમને મુંહ કાલા કર દિયા. મદીનામેં ફિરા દિયા કે ઉન્કી બેઈઝ્ઝતી હો, કેહને લગે કે જો જાનતા હે વહ જાનતા હે જો નહીં જાનતા વહ ભી જાન લે કે મેં માલિક બિન અનસ હૂં ઔર મુઝે દીનકી ખાતિર યૂં રુસ્વા કિયા જા રહા હે. અલ્લાહકી ખાતિર જાન કુર્બાન કરનેવાલે, માલ કુર્બાન કરનેવાલે, ઈઝ્ઝતેં કુર્બાન કરનેવાલે કૈસે કૈસે અજીબ લોગ ગુઝરે હેં, અગર હમ ઉસ પર ગૌર કરે તો પતા ચલતા હે કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે ચાહનેવાલે બહુત થે. હમારે મશાઈખ જિતને ગુઝરે નબી અલય્હિસ્સલામસે લે કર એક એકકે હાલાતે ઝિન્દગી પળ્હિએ તો પતા ચલતા હે કે ઉન્કે દિલોંમેં મુહબ્બત કૈસી થી, ઉન્કે દિન ઔર રાતેં કૈસી થીં આજકી ઈસ મેહફિલમેં

હમ સચ્ચે દિલસે દુઆ માંગેં પરવરદિગાર હમારે દિલોંકો અપની સચ્ચી મુહબ્બતસે ભર દીજિએ, ઉમર ગુઝરતી જા રહી હે કોઈ કેહતા હે ફલાંસે બય્ત હેં, કોઈ કહતા હે યહ સૂફી હેં, કોઈ કહતા હે યહ ઝાકિર હે, કોઈ કહતા હે યહ સાલિક હે, યહ સબ લફઝ અપની જગહ મગર અગર દિલમેં મુહબ્બતકી મિઠાસ ન હૂઈ તો હમ કિયામતકે દિન ક્યા મુંહ દિખાએંગે.

મુહબ્બતકી ભીક

આજ વક્ત હે એ અલ્લાહ ! તેરે ચાહનેવાલોંકા મજમા હે, ઈસ લિએ હમ આપસે એક હી સવાલ કરતે હેં :—

اَللّٰهُمَّ نَسْئَلُكَ مِنْكَ "એ અલ્લાહ હમ આપસે આપકી મુહબ્બતકા સવાલ કરતે હેં." હમારે દિલોંકો અપની મુહબ્બતસે ભર દીજિએ, એ અલ્લાહ ! યહ બેકૈફ નમાઝેં હમ કબ તક પળહતે રહેંગે, બેઝૌક સજદે હમ કબ તક કરતે રહેંગે, ખળે મસ્જિદમેં હોતે હે, પહૂંચે ગલી કૂચે, બાઝારમેં હોતે હેં, યહ કબ તક ઝાહિરદારી રહેગી, હકીકત કબ આએગી, વહ મકામે એહસાન જો કિતાબોંમેં પળહતે હેં હમેં કબ નસીબ હોગા ? اَنْ تَعْبُدَ اللّٰهَ كَاَنَّكَ تَرَاهُ અલ્લાહ યહ બાતેં રહેંગી યા કભી હકીકત બનેગી, યા અલ્લાહ આજ ઈસ્કો હકીકત બના દીજિએ ઔર હમેં અપની સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમા દીજિએ. એ માલિક આપ તો બળે કરીમ હે, આપને ફિરઔનકે પાસ દો નબીયોંકો ભેજા, ફિરઔન જૈસા મર્દૂદ જો اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى કહતા થા અલ્લાહ આપને ઉન નબીયોંકો હુકમ ફરમાયા فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا "જાઓ ફિરઔનકે સાથ નરમીસે બાત કરના." અલ્લાહ જો اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى કહતા હે આપ ઉસ્કે સાથ નરમીકા હુકમ દેતે હેં, તો હમ તો સજદેમેં سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى કેહતે હેં. ફિર આપ હમેં કૈસે મહરૂમ

ફરમાએંગે, એ માલિક ! હમારી سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى કો કબૂલ કર લેના, અલ્લાહ હમારે સજદે રદ ન કર દેના, હમ પેશાનિયાં ટિકાતે હે મૌલા કહીં ખાલી ન લૌટા દેના. રબ્બે કરીમ જબ આપ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى કહનેવાલેકે સાથ ઈતને હલીમ હૈં, નરમીકા મુઆમલા ફરમાનેકા હુકમ દેતે હૈં, તો سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى કેહનેવાલે લોગોંકા મજમા' હે, સબ તેરે આગે દામન ફૈલાએ બૈઠે હૈં, રબ્બે કરીમ આપકી રહમતકે સવાલી હૈં, આપકે તલબગાર હૈં, અલ્લાહ કોઈ કિતની દૂરસે આયા કોઈ કિતની દૂરસે આયા, મેરે મૌલા એક ચાહત લે કર આએ હૈં, તુઝે મનાને આએ હે ઔર તેરા તઅલ્લૂક લેને આએ હૈં, એ માલિક! અબ હમેં ખાલી ન લૌટા દેના ઔર આજકી ઈસ મેહફિલમેં માલિક હમેં અપની મુહબ્બતકી નેઅમત અતા ફરમા દેના, અપની મુહબ્બતકી શિદ્દત અતા ફરમા દેના, હમ આપકે ચાહનેવાલોંમેં શામિલ હોના ચાહતે હૈં, રબ્બે કરીમ ! હમારે અંદર ઈસ્તિતાઅત નહીં, હમારે અંદર ખૂબિયાં નહીં, લેકિન આપ ચાહેં તો આપ હમેં અપને કરીબ કર સકતે હૈં, અલ્લાહ જબ કોઈ છોટા બચ્ચા અપને બાપકી તરફ ચલ કર જાતા હે, તો ડગમગાને લગતા હે, બાપ ગિરને નહીં દેતા બચ્ચેકો ઉઠા કર સિનેસે લગા લેતા હે. હમારી ભી ઐસી હી મિષાલ હે હમ ચલના ચાહતે હૈં, શય્તાન ગિરાના ચાહતા હે, એ માલિક ગિરને ન દેના, ગિરનેસે પેહલે હમેં ભી અપની રહમતકી ચાદરમેં છુપા લેના, હમારે સાથ રહમકા મુઆમલા ફરમા દેના, રબ્બે કરીમ અપની રહમતોંકે ફૈસલે ફરમા દેના, એ અલ્લાહ ! હમ આપસે ઉમ્મીદવાર હૈં કે હમ આપકી મુહબ્બતકો અપને દિલોંમેં પાએંગે, હમારે અંગ અંગમેં આપકી મુહબ્બત સરાયત કર જાએગી, (ભર જાએગી) હમારે

સરકે બાલોંસે લે કર પાઉંકે નાખૂનોં તક એ માલિક ! આપ અપની મુહબ્બત હમારે રગોં રેશેમેં પેવસ્ત કર દીજિએ, હમ હટના ભી ચાહેં, આપ હમેં હટને નહીં દેંગે, હમ પીછે ચલના ભી ચાહેં, હમારે રાસ્તે બંદ કર દેંગે. અલ્લાહ હમેં અપની મુહબ્બત અતા ફરમા દીજિએ, મેરે માલિક હર બંદેકે દિલકી તમન્ના હોતી હે. હમને કિતાબોંમેં પળ્હા, કિયામતકે દિન કુછ લોગ હોંગે, આપકે સામને હાઝિર હોંગે, અલ્લાહ વહ આપકો દેખ કર મુસ્કુરાએંગે આપ ઉન્કો દેખ કર મુસ્કુરાએંગે, એ માલિક ! અબ હમારે દિલકી ભી યહી ચાહત હે ઐસી ઝિન્દગી અતા ફરમા દીજિએ, કે જબ કિયામતકે દિન હાઝરી હો અલ્લાહ હમ આપકો દેખ કર મુસ્કુરાએં આપ હમેં દેખ કર મુસ્કુરાએં આવાઝ આએ :–

يَاَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِىْ اِلٰى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً
فَادْخُلِىْ فِىْ عِبَادِىْ وَادْخُلِىْ جَنَّتِىْ

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

મુનાજાત

والله ما طلعت شمس و لا غربت

الا و انت في قلبي و وسوسي

و لا ذكرتك محزونا و لا طربا

الا و حبك مقرون بانفاسي

ولا حممت بشرب ماء من عطش

الا رأيت خيالا منك في كأسي

فلو قدرت على الاتيان زرتكم

صحبا على الوجه او مشيا على رأسي

તમન્નાએ દિલ

નશિસ્ત

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ
દામત બરકાતુહુમ (નકશબંદી મુજદિદી)

બમુકામ ઝામ્બિયા, લોસાકા, મસ્જિદે નૂર ૨૦૦૨

ફેહરિસ્તે અનાવીન

﷽ ﷽ ﷽

ઈકિતબાસ

મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા ઈન્સાનકે લિએ ઐસા હે જૈસે કિસી પૌદેકે લિએ પાની હોતા હે. પાની ન મિલે તો સરસબ્ઝ પૌદેકે ફૂલ ઔર પીતાં મુર્ઝા કર ઝમીન પર ગિર જાતી હેં ઔર અગર ઈસ મુર્ઝાએ હૂએ પૌદેકો પાની દે દીજિએ તો વહ ફિર ખિલ ઉઠતા હે. ઈન્સાનકે અંદર મુહબ્બતે ઈલાહીકે જઝબેકી મિષાલ ભી યહી હે કે જિસ ઈન્સાનમેં મુહબ્બતે ઈલાહીકા જઝબા બેદાર હો જાએ, ઉસ્કી સિફાત ખિલના શુરૂઅ હો જાતી હેં ઔર ઉસ્મેં ઈમાનકી ખુશ્બુ આને લગતી હે ઔર ખુશ્બુ માહોલકો મેહકા દિયા કરતી હે.

અલ્લાહ વહ દિલ દે જો તુરે ઈશ્કકા ઘર હો
દાઈમી રહમતકી તુરી ઉસ પર નઝર હો
દિલ દે કે તુરે ઈશ્કમેં યહ હાલ હો ઉસ્કા
મહ્શરકા અગર શોર હો તો ભી ન ખબર હો

:: અઝ ઈફાદાત ::

હઝરત મવ્લાના પીર ઝુલ્ફિકાર અહમદ સાહબ

દામત બરકાતુહુમ નકશબંદી મુજદ્દિદી

ઝીદ મજદહુ

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَمَّا بَعْدُ!

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قَالَ اللّٰهُ تعالٰى : مَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ اللّٰهِ فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ لَاٰتٍ

و قال فى مقام آخر

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحًا

وَّ لَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖۤ اَحَدًا

وقال رسول الله ﷺ

لصائم فرحتان، فرحة عند الافطار و فرحة عند لقاء الرحمن

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَ سَلِّمْ

દિલ કહાં બનતા હે

ઈન્સાન દરખ્ત નહીં કે ખળા રહે ઔર પથ્થર નહીંકે પળા રહે. યહ તો અશરફુલ્ મખ્લૂકાત હે. ઉસે ચાહિએ કે યાદે ઈલાહીમેં લગા રહે. મકસદે ઝિન્દગી અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી બંદગી ઔર મકસદે હયાત અલ્લાહ તઆલાકી યાદ હે. સહીહ માનોંમેં બંદા વહી હોતા હે, જિસ્મેં બંદગી હો, વર્ના તો સર

અરકન્ડા હોતા હે, ઝૂટ ઔર ફરેબકા પલંડા હોતા હે. ઈસ દુનિયામેં આના આસાન, સહીહ માનોંમેં ઈન્સાન બન જાના, યહ બહુત મુશ્કિલ કામ. જો બનતા હે, યા બનાતા હે, વહ પતા પાતા હે, જબ બનનેકી મેહનત કરતા હે ઈન્સાન, તબ સમઝ આતી હે કે ઈન્સાન બનના કિતના મુશ્કિલ કામ હે, યૂં તો હર બંદા સમઝતા હે કે મેં દિલકો જબ ચાહૂંગા ઠીક કર લૂંગા,

મુસહફી હમ તો સમઝતે થે કે હોગા કોઈ ઝખ્મ
તેરે દિલમેં તો બહુત કામ રફ્ફુકા નિકલા

યહ તો ઉન ઝખ્મોંકી જબ પેવન્દકારી કરને લગેંગેના, જો ગુનાહોંકે સબબ દિલ પે લગા બેઠે, ફિર એહસાસ હોગા કે,

دل ہمہ داغ داغ شد
پنبہ کجا کجا نہم

"દિલ તો સારા દાગ દાગ બન ગયા, કહાં કહાં ઉસ પર મરહમ રખ્ખૂં." તો યહ ઝિન્દગી ઈસી કામકે લિએ મિલી હે કે હમ અપને દિલકો બનાએં. અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે હુઝૂર પેશ કરનેકી ખાતિર ઈન્સાનકા દિલ કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલાકે હુઝૂરમેં પેશ હોગા, અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફરમાતે હેં يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَّ لَا بَنُوْنَ اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ "કિયામતકે દિન ન માલ કામ આએગા, ન બેટે કામ આએંગે, મગર જો સંવારા હુવા દિલ લાએ." સાફ દિલ ઐસા દિલ કે જિસ્મેં માસિવાકી મુહબ્બતકે ઝખ્મ ન લગે હોં, ગુનાહોંકે અષરાતને જિસ દિલકો બીમાર ન કર દિયા હો, ઐસા દિલ જો લાએગા, અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે યહાં વહ કબૂલ હોગા, બંદેકો ફાઈદા દેગા. અલ્લાહ તઆલા દિલોંકે બ્યોપારી (વેપારી) હેં, બંદેસે દિલ માંગતે હેં, દિલ ચાહતે હેં, હમ લોગ

એક રૂપેકે બદલેમેં દાગી સેબ (સફરજન) નહીં ખરીદતે, દૂકાનદારસે કેહતે હૈં હમેં નહીં ચાહિએ. તો અગર હમ એક રૂપેકે મુકાબલેમેં દાગી સેબ કબૂલ નહીં કરતે તો અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝત અપની રઝા, અપની લકાઅ, અપને મુશાહિદેકે બદલેમેં દાગી દિલોંકો કૈસે કબૂલ ફરમાએંગે, વહ ભી યહી ચાહતે હૈં કે ઈસ દિલકો બેદાગ લે કર આઓ મેરે પાસ. ઈસ દિલકો સંવારનેકા નામ હી તસવ્વુફ ઔર સુલૂક હે ઔર ઈન ખાનકાહોંકે કિયામકા બુન્યાદી મકસદ અપને દિલોંકો સંવારના હે, દુનિયામેં યૂનીવર સિટિયાં હોતી હૈં, જહાં લોગ જા કર તાલીમ હાસિલ કરતે હૈં, યહ ખાનકાહેં વહ યુનીવર સિટિયાં હૈં જહાં લોગ આ કર તરબિય્યત હાસિલ કરતે હૈં.

તરબિય્યત કહાં હોતી હે ?

"તાલીમ" ઔર "તરબિય્યત" યહ દો લફઝ હમારે મશાઈખને શુરૂઅસે ઈકઠે કર દિએ હૈં. તો આજ હમ તાલીમ તો પા લી મદારિશમેં, તરબિય્યત કહાંસે પાએં ? વહ ફિર ખાનકાહોંસે પાએં, ખાનકાહ કિસી ઈમારતકા નામ નહીં હોતા, ખાનકાહ શખ્સિયતકા નામ હોતા હે. કોઈ અલ્લાહકા બંદા, કે જિસ્કો કિસી બનાનેવાલેને બનાયા ઔર ઉસ્કે ઝિમ્મે યહ કામ લગાયા, વહ ઈસ્કે અંદર બેઠ કર તરબિય્યત કરતા હૈ. યહ મશાઈખ અપની તરફસે કામ નહીં કરતે, યહ તો નુમાઈન્દા ઔર વકીલ બન કર કામ કરતે હૈં.

હમારે હઝરત રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હિને એક અજીબ વાકિઆ સુનાયા ફરમાને લગે, કે જબ મેરી હઝરત કારી તય્યિબ સાહબ રહ્મતુલ્લાહિ અલય્હિસે હરમ શરીફમેં મુલાકાત હૂઈ, તો મેંને ઉન્કા પૂર અન્વાર ચેહરા દેખા, જિસ પર ઈલ્મકા નૂર, અમલકા નૂર, નિસ્બતકા નૂર ઔર અલ્લાહ

તઆલાને વૈસે ભી ઉન્કો બદની તૌર પર બહુત ખુબ સૂરત બનાયા થા, તો મુલાકાતકે બા'દ મૈંને ઉન્સે પૂછા કે હઝરત આપને યહ ચેહરા કૈસે બનાયા ? તો કારી સાહબ ફરમાને લગે યહ મૈંને નહીં બનાયા, મેરે શેખને બનાયા હે. દોસ્તો ! ઈન્કો ખાનકાહેં કેહતે હૈં, ફર્ક ઈતના હોતા હે કે યૂનીવર સિટિયોંમેં તો આઠ ઘંટે તાલીમ પાઈ, ફિર છુટ્ટી. ઈન રૂહાની ખાનકાહોંમેં છુટ્ટી નહીં હોતી.

ઉસ્કો છુટ્ટી ન મિલી જિસ્ને સબક યાદ કિયા

યહાં ચોબીસ ઘંટે બંદા સીખતા હે. ખલ્વતમેં ભી, જલ્વતમેં ભી, રાતમેં ભી ઔર દિનમેં ભી. જબ શેખકે સામને આયા તો, ઉન્હોંને ઉસી વક્ત રોક ટોક કર દી ઐસે નહીં ઐસે, યૂ નહીં કહના થા યૂ કહના થા. તો યૂનીવર સિટિયોંમેં આઠ ઘંટેકા તાલિબે ઈલ્મ ઔર ઈન ખાનકાહોંમેં ચોબીસ ઘંટેકા તાલિબે ઈલ્મ ઔર યૂનીવર સિટિયોંમેં તો એક હી મઝમૂન (વિષય) પઢાતે હે ઔર યહાં પૂરી ઝિન્દગીકા મઝમૂન પઢાતે હૈં. ઉઠતે દેખા, બેઠતે દેખા, બાત કરતે દેખા, હર ચીઝ પે શેખકી નઝર હોતી હે. કભી વહ ઈન્ફિરાદી ઝિન્દગીકે બારેમેં સમઝા રહે હૈં. કભી ઈજ્તિમાઈ ઝિન્દગીકે બારેમેં, તો ખાનકાહોંવાલી યૂનીવર સિટિયોંમેં એક મઝમૂન નહીં, પૂરી ઝિન્દગીકા મઝમૂન સમઝાયા જાતા હે.

શુક્રે નેઅમત

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને અપની મહરબાનીસે, અપને ફઝલસે, અપને કરમસે ચંદ દિન યહાં એ'તિકાફકી નિય્યતસે ગુઝારનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈ. યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા કરમ હે. "વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ" યહ હમારી તૌફીક અલ્લાહકી તરફસે હે અલ્લાહ તઆલાકા કરમ

ઉસ્કા એહસાન અગર શામિલે હાલ ન હોતા તો હમ યહ કામ ન કર પાતે, ઈન્સાન ઈતના કમઝોર હે, અગર ઈસ્કો છોટાસા મચ્છર કાટ લે તો મેલેરિએકી વજહસે બીમાર પળ જાતા હે, બેકટેરિયા જો નઝર હી નહીં આતા વહ અગર બદનમેં જા કે અમલ કર જાએ તો ઈન્સાન ચારપાઈ પર પળ જાતા હે, વાઈરસ કે જિસ્કે બારેમેં ડાકતર આપસમેં બહષ કરતે હૈં કે યહ ઝિન્દા ભી હે યા નહીં, ક્યૂંકે ઈસ્કે ઝિન્દા રહનેકે લિએ કિસી સવારીકી ઝરૂરત હોતી હે. ઈતની કમઝોર ચીઝ અગર વહ ઈન્સાનકે અંદર જા કર અમલ કર લે, તો ઈન્સાન ચારપાઈ પર બેઠ જાતા હે. પરવરદિગારને હમેં ઉન તમામ બીમારિયોંસે મહફૂઝ કિયા ઔર અપને ઘરમેં બેઠનેકી તૌફીક દી, તો યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા કરમ હે.

દુનિયાકા દસ્તૂર

દુનિયાકા દસ્તૂર ભી હે કે જબ કોઈ સખી કિસીકો અપને દર પે બુલાતા ભી હે, તો દેને કે લિએ બુલાતા હે, જિસ્કો દેના નહીં હોતા, ઉસ્કો વહ આને હી નહીં દેતા. હમેં અગર કોઈ બંદા અચ્છા ન લગતા હો, હમ ઉસે કેહ દેતે હૈં કે મિયાં તુમ ઈસ તરફ ન આયા કરો, તો હમેં કોઈ બંદા અચ્છા ન લગે હમ અપને ઘરકે કરીબ ઉસે દેખના પસંદ ભી નહીં કરતે, પરવરદિગારે આલમ ભી ઈસી તરહ અગર કિસીસે નારાઝ હોતે હૈં મસ્જિદકા દર ઉસ્કો દેખને નહીં દેતે, કિતની બાર ઐસી બાતેં સુની કે મસ્જિદકી કિરાયાકી દુકાનેં હૈં મસ્જિદકે દરવાઝે પર ઔર એક આદમી કિરાયાદાર હે ઉસ્કો નમાઝ પળ્હનેકી તૌફીક નહીં હોતી, તો અપને ઘર ઉસીકો બુલાયા જાતા હે જિસ્કો અપના સમઝા જાતા હે.

રબકી અતા

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે ઘર આ જાનેકી તૌફીક મિલ જાના ઔર ફિર દસ દિન એ'તિકાફકી હાલતમેં બેઠના, યહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી મહરબાનીકી દલીલ હે. મુ'ત્તકિફ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે દરવાઝેકી દિહલેઝ (ચોખટ) પકળ કર બેઠતા હે, જૈસે સાઈલ માંગનેવાલા કિસી બળે દરવાઝે પર બેઠતા હે, ઉમ્મીદકે સાથ કે યકીનન્ ખુલેગા કુછ અતા હોગા, તો મુ'ત્તકિફ ભી ઈસી તરહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે દરવાઝે પર બેઠ કર ઉમ્મીદ લગા કર બેઠતા હે, આપ હઝરાત મુખ્તલિફ જગહોંસે તશરીફ લાએ, આપને યહાં વક્ત ગુઝારા, ઈસ આજિઝકે દિલમેં સોફીસદ (૧૦૦ ટકા) પક્કા યકીન હે કે યહ આ'માલ અલ્લાહકે યહાં કબૂલ હોંગે, કરીમસે યહ બઈદ હે કે પેહલે કિસીકો આને દે, અમલ કરને દે ઔર ફિર કહે કે મેં અજ્ર નહીં દેતા.

એક મિષાલ

મિષાલ સમઝેં કે હમ અગર અપને ઘરમેં કોઈ બંદા લાએ કામ કરનેકે લિએ, બિજલીકી ફિટિંગ, પાઈપકી ફિટિંગકે લિએ ઔર વહ સારા દિન કામ કરે જબ શામકો જાને લગે, તો હમારે અંદર જો થોળીસી શરાફતે નફસ હે, વહ ભી ઈસ બાતકો ગવારા નહીં કરતી, કે ઈસ્કો મઝદૂરી દિએ બગૈર ભેજ દિયા જાએ, હમારા દિલ નહીં ચાહેગા, હમ કહેંગે સારા દિન કામ કિયા ઈસ્કો કૈસે ખાલી ભેજેં, તો જબ હમ કમઝોરોંકી યહ હાલત હે, કે અગર થોળી સી શરાફતે નફસ અલ્લાહને દી તો વહ ગવારા નહીં કરતી કે કિસીકો ખાલી ભેજેં, તો ઉસ અહકમુલ્હાકિમીનકા ક્યા પૂછના وَلِلّٰهِ خَزَائِنُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ "જિસ્કે પાસ ઝમીનો આસમાનકે ખઝાને મૌજૂદ હૈં." અગર

કિસી બંદેને ઉસ્કે ઘરમેં આકે ઉસ્કે લિએ મહનત ઔર મઝદૂરી કી, તો વહ ઉન બંદોંકો કૈસે ખાલી લૌટા દેગા. પરવરદિગાર તો ઈતને કદરદાન હૈં, કે અપને મહબૂબકે ઝરીઆ પય્ગામ પહૂંચા દિયા, કે અગર કોઈ મઝદૂર મઝદૂરી કરે તો ઉસ્કા પસીના ખુશ્ક હોને (સુકને)સે પેહલે ઉસ્કો મઝદૂરી દો, અબ સોચિએ જો ઈતને મહરબાન હૈં કે મઝદૂરકા પસીના ખુશ્ક હોનેસે પેહલે દૂસ્રોંસે મઝદૂરિયાં દિલ્વાતે હૈં, તો જબ કિસી મઝદૂરને ઉન્કે લિએ મઝદૂરી કી હોગી, તો વહ પરવરદિગાર કિતના જલ્દી અતા ફરમાએંગે. મહીના ખત્મ હોતા હે, લોગોંકે દિલ ખુશ હોતે હૈં, હમેં તનખ્વાહ (પગાર) મિલેગી, 'અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ' એ'તિકાફવાલોંકો આજ ખુશી હોની ચાહિએ, રોઝદારોંકો આજ ખુશી હોની ચાહિએ, કે 'અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ' અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને એક મહીના એક ઈબાદતકી તૌફીક અતા ફરમાઈ. અબ હમેં ઈન અમલોંકે ઊપર અજ્ર મિલેગા,

મેરી કિસ્મતસે ઈલાહી પાએં યહ રંગ કબૂલ
ફૂલ કુછ મૈંને ચુને હૈં ઉન્કે દામનકે લિએ

રોઝેદારકી પેહલી ખુશી

હમને જો કુછ ભી કિયા હે. ઈસ મહીનેમેં અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકી રઝાકે લિએ કિયા હે. કુબૂલિય્યતકે લિએ કિયા હે, ચુનાંચે હદીષે પાકમેં ફરમાયા للصائم فرحتان "રોઝેદારકે લિએ દો ખુશિયાં હોતી હે." પેહલી ખુશી :–
فرحة عند الإفطار "એક ખુશી તો ઉસે ઈફતારકે વક્ત મિલતી હે." યહ જો ઈફતારકી ખુશી હે ઉસ્કે ભી દો હિસ્સે હૈં.

.... (૧) એક તો રોઝાના ઈફતારકે વક્તકી ખુશી, જૈસાકે દેખતે હૈં, કે ઈફતારકે વકત આદમી ઠંડા પાની પીતા હે, કુછ અપને મુંહમેં ડાલતા હે, તો તબીયતકે અંદર એક ખુશીકી

લહર દૌળ જાતી હે, યહ લહર દો વજહસે હોતી હે, એક તો ઈસ વજહસે કે હમને એક ઈબાદતકી નિય્યત કી અલ્લાહકે ફઝલસે વહ ઈબાદત મુકમ્મલ હો ગઈ, ઈસ લિએ અગર ઈફતારીસે એક ઘંટા કબ્લ ફર્ઝ કરો મુંહ ભર કર ઉબકાઈ આએ, જિસ્સે રોઝા ટૂટ જાતા હે, તો ઈસ બંદેકો કિતના દુઃખ હોતા હે કે મૈંને ઈતના વક્ત ભૂક પ્યાસમેં રોઝેકી હાલતમેં કાટા ઔર ઈતના કરીબ આ કર મેરા વહ રોઝા ન રહા તો મા'લૂમ યહ હુવા કે જિન્કા રોઝા મુકમ્મલ હો જાતા હે, ઈબાદતકી તકમીલકી વજહસે ખુશી હાસિલ હોતી હે ઔર ઈસ લિએ ભી કે અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકી નેઅમત ઈન્સાન ફિર ખાને લગ જાતા હે.

...... (૨) ઔર એક ખુશી ઈસ લિએ કે હદીષે પાકમેં ફરમાયા ગયા કે રોઝદાર આદમી જબ ઈફતાર કરતા હે, તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી દુઆકો કબૂલ ફરમાતે હૈં. યહ બળી અજીબ નેઅમત હે, દેખેં હમેં કોઈ બળા બુઝુર્ગ, આલિમ, અલ્લાહવાલા આ કર બતા દે કે ભઈ યહ કબૂલિય્યતકી દુઆકા વક્ત હે, તો હમ કિતને ઝોક ઔર શોકસે અલ્લાહસે દુઆએં માંગેંગે કે કબુલિય્યતે દુઆકા વક્ત હે. વલિયોંકે સરદાર, નબિયોંકે સરદાર, સય્યિદુલઅમ્બિયા વ મુર્સલીન, મહબૂબે રબ્બુલઆલમીન, હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા, અહમદે મુજતબા સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ સલ્લમને બતલા દિયા કે રોઝેદાર આદમીકી ઈફતારકે વક્ત દુઆ કબૂલ હોતી હે. અબ બતાઈએં કે યહ કિતની બળી ખુશીકી બાત હે, યહ ઐસી ઈબાદત હે કે જો આદમી રોઝા રખતા હે, પરવરદિગારે આલમ ઈસ રોઝેદારકી ઈબાદતસે ઈતના ખુશ હોતે હૈં કે હવાઓંકે અંદર પરિંદે ઔર પાનીકે અંદર મછલિયાં ઔર

બિલોકે અંદર ચિયૂંટીયા ભી રોઝદાર બંદેકે લિએ ઈસ્તિગ્ફાર કર રહી હોતી હે, તો અબ દેખિએ કે મખ્લૂક ભી સિફારિશેં કર રહી હે ઔર ખુદ ઉસ્કો ભી ફરમા દિયા કે તુમ્હારી દુઆ કબૂલ કરેંગે, તો ફિર ઈફતારકે વક્ત રોઝેદારકો કિતની ખુશી હોગી ઔર યહ તીસ દિનકે રમઝાનમેં તીસ મર્તબા નસીબ હોતી હે, 'અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ, ષુમ્મ અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ' ઈસ લિએ ઈફતારકે વક્તમેં દોસ્ત એહબાબ 'અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ' દુઆએં ખૂબ કરતે રહે.

એક હે મહીનેકા ઈફતાર ઔર એક હે રોઝાનાકા ઈફતાર, તો રોઝાનાકા ઈફતાર તો હમ કરતે રહે, લેકિન આજ જો ઈફતાર હમ કરેંગે, યહ હે પૂરે મહીનેકા આખિરી દિન યા'ની રોઝોંકા મુકમ્મલ ઈફતાર હોગા, એક ખૂશી ઉસ્કી હોતી હે કે 'અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ' અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને પૂરા રમઝાન ખૈરીયતસે મુકમ્મલ કરનેકી તૌફીક અતા ફરમા દી. ઈસી લિએ જબ યહ ઈન્સાન રમઝાનુલ્મુબારકકે રોઝે મુકમ્મલ કર લેતા હે, તો ઉસ્સે અગલે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા મેહમાન બન જાતા હે. ઈસ લિએ યકુમ શવ્વાલ ઈદકા દિન કહલાતા હે. ઈસ દિન મોમીન અપને રબકા મેહમાન હોતા હે. ફુકહાને લિખ્ખા હે કે પેહલી શવ્વાલકા રોઝા મના' હે, ક્યૂં ? ઈસ લિએ કે અગર બાદશાહે વક્ત દા'વત કરે ઔર એક ભંગીકો બુલા લે ઔર વહ ભંગી ખાનેસે ઈન્કાર કરે તો યહ બાદશાહકી તૌહીન હે, ભંગીકી કહાં જુર્અત કે બાદશાહકી દા'વતકો ઠુકરાએ, તો જબ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈતની મહરબાની ફરમાઈ કે અપને બંદોંકે રોઝોકી કબૂલિય્યતકે તૌર પર ઉન્કો ફરમાયા કે તુમ મેરે મેહમાન હો, અબ યકુમ શવ્વાલકો રોઝા કોઈ નહીં રખ સકતા અબ ઈફતાર કરવાયા, ખુશીકા દિન હે, સબકે સબ

લોગ અલ્લાહકે મેહમાન હેં, માશા અલ્લાહ ઈસી લિએ ઈદકી ખુશિયાં હોતી હેં. ઈદકે દિન હર બંદેકે દિલમેં ખુશિયાં ઈસ વજહસે ભી હોતી હે કે ઈબાદતકી તક્મીલ હૂઈ ઔર ઈસ વજહસે ભી કે આજ હમ અલ્લાહ તઆલાકે મેહમાન હેં, ઈસ લિએ જો ગુરબા ઔર મસાકીન હેં જો ઈસ દિન નહીં ખા સકતે ઉન્કો ફિત્રા ન દેના પળતા હે, ફરમાયા કે ઈદકા દિન આનેસે પેહલે ફિત્રા ન દે કર આઓ, જિન ગરીબોંકે ઘરમેં ખાનેકે લિએ કુછ ભી નહીં, આજ વહ મેરે મેહમાને હે, મેરી દા'વત હે, અમીરોં ! ફકત તુમને હી બિર્યાનિયાં નહીં ખાની આજ તુમ પેહલે ગરીબોંકો દે કે આઓ, તબ મેરે ઘરમેં આઓ.

યતીમે મદીનેકા વાકિઆ

નબી અલય્હિસ્સલાતુ વસ્સલામ ઈદકે દિન અપને ઘરસે ઈદગાહકી તરફ તશરીફ લા રહે હેં. કુછ બચ્ચોંકો ખેલતે હૂએ દેખા, જબ ઝરા આગે બળ્હે તો એક બચ્ચેકો ઉદાસ ઔર મગ્મૂમ (ગમગીન) દેખા, મહબૂબ રુક ગએ પૂછા બેટે ક્યૂં તુમ ઉદાસ બેઠે હો ? કહા કે એ અલ્લાહકે મહબૂબ મેં યતીમે મદીના હૂં. મેરે વાલિદ ફૌત હો ચુકે, મેરે લિએ કપળે લાનેવાલા કોઈ નહીં કે આજ મેરી માં મુઝે નહલાકે કપળે પેહનાતી ઔર મેં ભી ખુશી ખુશી બચ્ચોંકે સાથ ખેલતા, ઈસ લિએ ઉદાસ મગ્મૂમ બેઠા હૂં. નબી અલય્હિસ્સલામ રુક ગએ, ઉસે ફરમાયા કે અચ્છા અગર તુમ્હારે વાલિદ ફૌત હો ચુકે તો આઓ મુહમ્મદે અરબી તુમ્હેં અપના બેટા બનાતા હે, ઉસ્કો ઘર લે કર આએ, ફરમાયા હુમૈરા.... લબ્બય્ક યા રસૂલલ્લાહ. ઈસ બચ્ચેકો નેહલાઓ યહ યતીમ હે. નેહલા દિયા ગયા. નબી અલય્હિસ્સલામને અપની એક ચાદરકે દો ટુકળે કિએ એકકો ઉસ્કે બદન પર તેહબંદકી તરહ બાંધા ઔર દૂસ્રીકો ઉસે ઉળ્હા

દી. ઉમ્મુલ્મુઅમીનીને ઉસ્કો તેલ લગાયા કંઘીકી, સુર્મા ડાલા, ખુશ્બૂ લગાઈ, બચ્ચા તય્યાર હો ગયા ઔર ખુશ હો ગયા અબ વહ સાથ ચલના ચાહતા હે, કિતાબોંમેં લિખ્ખા હે કે નબી અલય્હિસ્સલામ તશરીફ ફરમા હો ગએ, બેઠ ગએ ઔર ઉસ બચ્ચેસે ફરમાયા કે તુમ પૈદલ નહીં ચલોગે, આજ મેરે કંધે પર સવાર હો કર ચલોગે, ચુનાંચે નબી અલય્હિસ્સલામને ઉસ યતીમકો અપને કંધે પર સવાર ફરમાયા, ફિર જબ ઉસ ગલીમેંસે ગુઝરે કે જહાં બચ્ચે ખેલ રહે થે ઉન બચ્ચોંને ફિર સલામ કિયા, વહ યહ દેખ કર હૈરાન રહ ગએ કે જિસ બચ્ચેકો હમ ખેલને નહીં દે રહે થે, વહ તો નહા ધો કે નબી અલય્હિસ્સલામકે કંધે પર સવાર હે, ઈસ બચ્ચેને ઉન્કો કહા કે મુઝે નબી અલય્હિસ્સલાતુ વસ્સ્લામ ઈદકી નમાઝકે લિએ લે કર જા રહે હૈં, આપ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વસલ્લમકા બેટા બન ગયા હૂં. ઉન્મેંસે એક બચ્ચા કહતા હે કે કાશ.. હમ ભી યતીમ હોતે, અલ્લાહકે નબી હમેં ભી કંધે પર ઉઠા કર ઈદગાહ તશરીફ લે જાતે. જબ ઈદગાહમેં પહૂંચે નબી અલય્હિસ્સલામ મિમ્બર પર ચળ્હને લગે, યહ બચ્ચા નીચે બેઠને લગા, ફરમાયા નહીં આજ મેરે સાથ મિમ્બર પર બેઠો, ચુનાંચે આપ જહાં તશરીફ ફરમા હૂએ, બચ્ચેકો પાસ બિઠાયા ઔર નબી અલય્હિસ્સલામને ઉસ્કે સર પર દસ્તે શફકત રખ કર ફરમાયા, કે જો આદમી યતીમકે સર પર શફકત વ મુહબ્બતકા હાથ રખ્ખેગા જિતને બાલ ઉસ્કે હાથકે નીચે હોંગે અલ્લાહ તઆલા ઉતની નેકિયાં ઉસ્કે નામએ આ'માલમેં અતા ફરમાએગા ફરમાયા انا و کافل الیتیم هکذا "મેં ઔર યતીમકી કિફાલત (ખબર)કરનેવાલા જન્નતમેં ઐસે ઈકટ્ઠે હોંગે, જૈસે હાથકી દો ઉન્ગલિયાં ઈકટ્ઠી હોતી હે" તો યહ શહરુલ્મવાસાત

(ગમખ્વારીકા મહીના હે.) યહી તો હમને ગમખ્વારી સીખી હે કે દૂસ્રેકે દુઃખકો અપના દુઃખ સમઝના લિહાઝા ઈદકે દિન ગરીબોંકો ખુશિયોંમેં શામિલ કર લિયા ગયા. યહ મેહમાન નવાઝી હે પરવરદિગારકી તરફસે.

"અલ્લાહ"કી ખુશી

અલ્લાહ તઆલા ઈદકે દિન અપને મોમીન બંદોંસે બળે ખુશ હોતે હેં. મલાઈકાકો ઈદકી રાતકો ઈર્શાદ હોતા હે કે જાઓ ઔર પૂરી ઝમીન પર ફેલ જાઓ. જિબ્રઈલ ફરિશ્તોંકે સાથ આતે હેં ઔર કોનોં પર ઉન્કી ડિયૂટીયાં લગ જાતી હેં ઈસ રાતકો ભી જન્નત સજાઈ જાતી હે, તેઝ હવાએ ચલતી હે. જૈસે મેહમાન નવાઝીકી તકરીબકી તય્યારિયાં હોતી હે, ઈસી તરહ જન્નતમેં મેહમાન નવાઝીકી તય્યારિયાં કી જાતી હે ઔર જબ વહ દિન આતા હે ઔર લોગ ઈદગાહકી તરફ ચલતે હેં, તો ફરિશ્તે ઉન્સે મુસાહફે કરતે હેં, ફિર ઈદકી નમાઝ પળ્હતે હેં તો અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોંસે ફરમાતે હેં, યહ મેરે બંદે કિસ લિએ ઈકટ્ઠે હેં. તો ફરિશ્તે અર્ઝ કરતે હેં કે એ અલ્લાહ ઈન બંદોંને મઝદૂરી કી હે, ઉન્કો મઝદૂરી મિલની ચાહિએ, તો અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝત ફરિશ્તોંસે કેહતે હેં કે મેરે બંદોંસે કેહ દો قوموا مغفورا لكم قد بدلت سيئاتكم حسنات "ખળે હો જાઓ બખ્શે બખ્શાએ, મૈંને તુમ્હારે ગુનાહોંકો નેકિયોંમેં તબ્દીલ કર દિયા." રબ્બે કરીમ ઈતના ખુશ હોતે હેં ઔર ફિર એ'લાન હોતા હે એ ઈમાનવાલોં ! :–

فبعزتي وجلالي لا اخزيكم ولا افضحكم بين اصحاب الحدود

"મુઝે અપની ઈઝ્ઝતકી કસમ, મુઝે અપને જલાલકી કસમ, અગર તુમ મેરી ઈતાઅત કરતે રહોંગે, તો મૈં તુમ્હેં કાફિરોંકે સામને કભી રુસ્વા નહીં કરુંગા." તો પરવરદિગાર તો

ઈતના અજ દેનેવાલે હૈં. ઈસ લિએ આજકે યહ લમ્હાત હમારે લિએ ખુશીકે લમ્હાત હે. હુસ્નેઝન રખિએ અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતકે સાથ, જૈસા ગુમાન રખ્ખોગે, વહ વૈસા મઆમલા ફરમાએગા. તો હમેં ઉમ્મીદ હે કે અલ્લાહ તઆલાકી રહમત હોગી.

અલ્લાહ રબ્બુલઈઝ્ઝતસે ઉમ્મીદ

રાબિઆ બસ્રિયાને હજ કિયા ઔર હજ કરકે કહને લગી કે હમેં અજ મિલેગા કિસીને કહા કે ઈતના યકીનસે કૈસે કહ રહી હૈ કે પક્કા અજ મિલેગા, કહને લગી દેખિએ દો હાલસે બાત ખાલી નહીં યા તો હજ કબૂલ હોગા તો અજ મિલેગા ક્યૂંકે કુબૂલિય્યત જો હો ગઈ યા ફિર હજ કબૂલ નહીં હુગા ઔર અગર ઐસા હુવા, તો યહ તો મેરે લિએ બળી મુસીબત હે ઔર અલ્લાહ તઆલાને મોમીનકે સાથ વા'દા કિયા, કે ઉસ્કી મુસીબત પર ભી ઉસ્કો અજ અતા ફરમાએગા લિહાઝા કહને લગી કે અજ મિલતા હે, યહ પક્કી બાત હે.

તો અલ્લાહ તઆલા ઈસ એ'તિકાફકો કબૂલ ફરમાએ હમારે દિલકી ખુશી યહી હે ઔર ઉસ કરીમકે સાથ ઉમ્મીદ યહી હે યકીનન્ વહ કબૂલ ફરમાએંગે. ઈસ લિએ કે સોચ યહ હે કે જબ ઉસ્ને આનેકી તૌફીક દે દી તો વહ અતા કરના ચાહતા હે. હમ તો દુનિયાકે સખીયોંકો દેખતે હૈં, જબ કિસીકો ઘર બુલા લેતે હૈં, તો ખાલી નહીં જાને દેતે તો પરવરદિગારને ભી જો બુલા લિયા યહ બુલાના હી કુછ દેનેકી દલીલ હે, તો ઈસ લિએ સોફિસદ યકીનકે સાથ બસ દુઆએં કીજિએગા કે હમ અલ્લાહ તઆલાસે જો દુઆએં માંગેંગે વહ હમેં યકીનન્ મિલેગી, જિતને ખુલૂસસે માંગેંગે ઉતના ઝિયાદા મિલેગા. અમલ તો સબને એક કિયા, લેકિન હર એકકા અજ ઉસ્કે

અપને ખુલૂસકે બકદ્ર ઉસ્કી અપની મુહબ્બતે ઈલાહીકે બકદ્ર હોગા. દેખિએ,

એક મન સોના .... એક મન (બીસ કિલ્લો)
એક મન લોહા .... એક મન (બીસ કિલ્લો)
એક મન મિટ્ટી .... એક મન (બીસ કિલ્લો)

વઝનમેં સબ બરાબર હેં લેકિન મિટ્ટીકી કિમત કુછ ઔર હે ઔર સોનેકી કિમત કુછ ઔર હે. એ'તિકાફમેં સબ બેઠે લેકિન અબ હર બંદેકે ઈખ્લાસકે બકદ્ર અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર રેટ (ભાવ) લગાએંગે. અલ્લાહ કરે કે હમ સબકે લિએ સોનેકા રેટ લગ જાએ وما ذلك على الله بعزيز "અલ્લાહ તઆલાકે લિએ યહ કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં હે." ઈખ્લાસકે સાથ માંગેં.

દેખિએ લેનેકે દો તરીકે હોતે હેં એક હોતા હે ઝાબ્તે (કાનૂન)કા તરીકા ઔર એક હોતા હે રાબ્તેકા તરીકા, ઝાબ્તેસે તો ઝાબ્તેકે મુતાબિક હી મિલતા હેં. મિષાલકે તૌર પર એક બંદેને ઘરમેં મઝદૂરી કી દોસો રૂપે ઉસ્કી મઝદૂરી થી, દોસો રૂપે ઉસ્કો મિલ ગએ વહ ચલા ગયા, યહ ઝાબ્તેકા કામ હે, લેકિન ઉસ્કી મેહનત માલિકકો પસંદ આ ગઈ, વહ પસીના બહા કર મેહનત કર રહા થા, માલિકને દેખા અચ્છા લગા માલિકને બુલા લિયા ભઈ ક્યા હાલ હે કહાં રહતે હો ? ક્યા કરતે હો, ઉસ્ને બતાયા કે મેં પરેશાન હાલ હૂં, બેટીકી શાદી કરની હે, મઝદૂરી કર રહા હૂં. અબ જબ સુનાકે બેટીકી શાદી કરની હે, તો માલિક અપને ઘર ગયા ઔર દસ હઝાર રૂપિએ લા કર ઉસ મઝદૂરકો દે દિએ યહ જો કુછ ઉસ્કો મિલા યહ ઉસ્કો રાબ્તેકી વજહસે મિલા તો જો ઝાબ્તેસે તો દોસો મિલને થે અબ જબ જરા રાબ્તા હુવા ઔર માલિકકો પસંદ આ ગયા તો અબ દસ હઝાર રૂપે મિલ ગએ તો રાબ્તે પર વહ મિલતા

હે જો ઝાબ્તે પર નહીં મિલા કરતા. ઈસ લિએ કઈ દોસ્ત પૂછતે હૈં કે જી ઈશ્રાક પળ્હને પર હજ ઔર ઉમરેકા પવાબ કેસે ? અરે ભાઈ યહ ઈશ્રાકકા પળ્હના રાબ્તા હે યહ ઔર મુઆમલા હે યહ માલિકકી દેન હે જબ ચાહે દે દે ઔર જિતના ચાહે દે દે એક હજ ઉમરેકી કયા બાત કરતે હો 'સુબ્હાનલ્લાહ' તો ફરમાયા કે للصائم فرحتان એક ખુશી તો મિલતી હે ઈફતારકે વક્ત જો હમેં પૂરે રમઝાનમેં મિલી ઔર એક આજ પૂરે રમઝાનકા ઈફતાર યહ ભી એક ખૂશી હે ઈસ લિએ કે કલ ઈદકા દિન હે.

અસલ ઈદ રબકી દીદ

ઈદકા ચાંદ દેખ કર ખુશી હોતી હે, બલ્કે ઝરબુલ્મષ્લ બન ગયા. કોઈ બહોત મહબૂબ હોના ઔર ઝરા દેર સે નઝર આયે, તો કહતે હૈં કે યાર ઈદકા ચાંદ બન ગયા, ખુશીકી અલામત બન ગયા હે. યહ ઈદકા ચાંદ ઔર શાઈરોંને ઈસ પર બળે અશ્આર લીખ્ખે, લેકીન ફાસીકોંકે અશ્આર પળ્હનેકા કોઈ ફાઈદાહ નહીં. હમારે અકાબિરમેંસે હઝરત હાજી ઈમ્દાદુલ્લાહ સાહબ મુહાજિરે મક્કી રહમતુલ્લાહિ અલય્હિને એક શે'ર કહા, ફરમાતે હૈં,

عیدگاہ ما غریباں کوئے تو
انبساطِ عید دیدنِ روئے تو

(કે હમારી ઈદગાહ તો એ મહબૂબ ! તેરી ગલી હે ઔર ઈદકી ખૂશી તો એ મહબૂબ ! તેરે ચેહરેકો દેખના હે.) ખાને પીનેકી ખૂશી થોળી હોતી હે, મહબૂબસે મિલનેકી ખૂશી હોતી હે 'અલ્લાહુ અકબર' ઔરંગઝેબ આલમગીર રહમતુલ્લાહિ અલય્હિકી બેટી 'ઝેબુન્નીશા મખ્ફી' ઉસ્ને ભી અજીબ શે'ર

કહા ફરમાતી હે, કહા

مرغ دل را گلشنے بہتر ز کوئے یار نیست

طالب دیدار ذوقِ گل و گلزار نیست

"મુર્ગે દિલકે લિએ કોઈ, યારસે બેહતર ગુલ્શન ઔર કોઈ નહીં હે, જો દીદારકા તાલિબ હોતા હે ઉસે ગુલોગુલ્ઝારકી હાજત નહીં હોતી."

گفتم از عشقِ بتاں اے دل چہ حاصل کردہ ای

گفت مارا حاصل جز نالہ ہائے زار نیست

"મેંને પુછા એ દિલ ! તુને ઈન બુતોંકે ઈશ્કસે ક્યા પાયા, ઉસ્ને કહા કે ઈન નફસાની મુહબ્બતોંસે રોને ધોનેકે સિવા મુઝે ઔર કુછ નહીં મિલા."

چند قطرے خون مخفی برائے محو شاں

ریختن بر خاک و گل ایں شیوۂ عطار نیست

"એ મખ્ફી ! યહ દિલ જો દો કત્રે ખુનકા હે, ઈસ કત્રેકો મિટ્ટીકે ઉપર બહા દેના, યહ અત્તારકા શેવા નહીં હુવા કરતા."

યહ દિલ તો કિસી ઔર કામકે લિએ હે, તો અલ્લાહવાલોંકો તો ઈદકે દિન મીઠા ખાનેકી ખૂશી નહીં, અલ્લાહ તઆલાકે દીદારકી ખૂશી હોતી હે, ઈસ લિએ અલ્લાહવાલેસે કિસીને પુછા કે હઝરત ઈદ કબ હોગી, ઉન્હોંને ફરમાયા કે "જબ દીદ હોગી, તબ ઈદ હોગી." તો હઝરત હાજી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલય્હિ ફરમાતે હેં,

دگاہ ما غریباں کوئے تو

انبساطِ عید دیدنِ روئے تو

"કે હમારી ઈદગાહ તો એ મહબૂબ ! તેરી ગલી હે ઔર ઈદકી ખૂશી તો એ મહબૂબ ! તેરે ચેહરેકી દીદ હે."

صد ہلال عید قربانت کنم

اے ہلال عید ما ابروے تو

"મેં ઈદકે સિવા ચાંદોંકો કુરબાન કર દૂં, કે તેરા અબરો મેરે લિએ હલાલ ઈદકે માંનિન્દ હે." ઈસ લિએ આજ હમ યૂહી દુઆ માંગે કે રબ્બે કરીમ ઈદકો ઈદ બના દીજિએ, અપની દીદ અતા ફરમા દીજિએ.

એક નુકતેકી બાત

અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતને ઈસ ઉમ્મતકો તીસ રોઝે અતા કિએ ઔર બની ઈસ્રાઈલકો ચાલીસ રોઝે, મગર ઉસ્કો અજ્ર ચાલીસકા મિલેગા, મઝા દેખિએ કે મઝદુરી થોળે વકતકી ઔર અજ્ર ઝિયાદા, વહ ક્યૂં ? કે ઔર ટાઈમ ભી અતા કર દિયા, આખરી દસ દિનકા ઈ'તિકાફ અલ્લાહ તઆલાને જો અપને મહબૂબકી સુન્નત બના દિયા, તો બીસ દિન તો બીસ બને ઔર યહ જો દસ દિનકા ઈ'તિકાફ થા મુ'તકિફ દિન ઔર રાત દોનોં ઈબાદતકી હાલતમેં રહતા હે, અલ્લાહ તઆલાને ઈન દસ દિનોંકો બીસ દિનકે બરાબર બના કર, ચાલીસ દિન સમઝ લિયા. લિહાઝા મોમીનકો ચાલીસ દિનકા ષવાબ અતા કિયા જાએગા, તો ઉમ્મત રોઝે તીસ રખ્ખેગી ઔર અજ્ર ચાલીસકા પાએગી "સુબ્હાનલ્લાહ."

રોઝેદારકી દુસ્રી ખુશી

હદીષેપાકમેં ફરમાયા કે દુસ્રી ખુશી મોમીનકો મીલેગી : فرحة عند لقاء الرحمن વહ ખુશી મીલેગી કે રહમાનકે સાથ ઉસ્કી મુલાકાત હોગી. યા'ની એક ખુશી તો અબ મીલી ઔર

દુસ્રી ખુશી મીલેગી કયામત કે દીન ઉસ્કો, કુર્આને મજીદમેં يوم التغابن "ફૈસલેકા દીન." કહા......

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ "કે વહ ઐસા દીન હોગા, એ ઈન્સાન ! યા તૂ ઝિંદગીકી બાઝી જીત જાએગા યા ફીર ઝિંદગીકી બાઝી હાર જાએગા."

વહ હમારે લીએ હાર-જીતકા દિન હોગા. ઉસ દિનમેં અગર મોમીનકો રહમાનકી મુલાકાતસે ખુશી હો, તો યહ જીતકી દલીલ હે, તો બહર હાલ વહ ખુશીકા દીન હોગા મોમીન કે લીએ.

ઈન્સાની ઝિંદગીકે તીન દિન

તીન દીન હમારી ઝિંદગીકે બળે અહમ હેં :-

(૧)..... એક વહ દીન જબ ઈન્સાન દુનિયામેં આતા હે.

(૨)..... દુસ્રા વહ દીન જબ ઈન્સાન દુનિયાસે અપને રબકી તરફ જાતા હે.

(૩)..... તીસ્રા વહ દીન જબ બંદેકો કિયામતકે દિન અપને પરવરદિગારકે સામને ખળા કિયા જાએગા. ઈસ લિએ હઝરત ઈસા અલય્હિસ્સલામને કહા થા :-

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُّ وَيَوْمَ اَمُوْتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيًّا યહ તીન દિન બળે અહમ હેં, અબ એક દિન તો હમારા ગુઝર ચુકા, કે દુનિયામેં આએ. અબ દો દીન બાકી હેં. અલ્લાહ કરે કે વહ દો દિન હમારે લિએ ખુશિયોં ભરે દિન બન જાએં ઔર કિયામતકા દિન હમારે લિએ સબસે ઝિયાદા ખુશિયોંવાલા દિન બન જાએં, તો રોઝેદારકે લિએ હદીષે પાકમેં ખુશ ખબરી હે કે કિયામતકે દીન એક ઔર ખુશી ઉસ્કો મીલેગી, બસ ઈસ દિન સલામતી મિલ જાએ. "અલ્લાહુ અકબર"

સલામમેં સલામતી હે

યહ જો બંદા સલામ કરતા હે કિસીકો યહ ભી ખુશીકા એક પૈગામ હોતા હે, તો મોમીનકે લિએ વહ દિન સલામતીકા દિન બન જાએગા. એક બાત દરમિયાનમેં અભી દિલમેં આઈ અર્ઝ કરતા ચલૂં, નબી અલય્હિસ્સલામને સલામ કરનેકી તાકીદ ઔર હુક્મ ફરમાયા, ફરમાયા افشوا السلام بينكم "સલામકો અપને દરમિયાનમેં ફૈલાવો." વાકિફ નાવાકિફ હર બંદેકો સલામ કરો. સહાબાએ કિરામ અગર દરખ્તકી ઓટ (આળ)મેં ભી ચલે જાતે થે, તો જબ બાહર નિકલતે થે તો એક દુસ્રેકો સલામ કરતે થે, કષરતસે સલામ કરતે થે. યહાં એક ઈલ્મી નુકતા હે, હમ તલબાકે લિએ કે અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે મહબૂબ જબ મે'રાજમેં અલ્લાહ તઆલાસે મુલાકાતકે લિએ ગએ, તો ઉન્હોંને વહાં જા કર સલામ ક્યૂં ન કિયા ? જબ કે ઉમ્મતકો ઈત્ની તાકીદ કી બલ્કે ફરમાયા التحيات لله والصلوات والطيبات કૌલી તા'રીફેં, બદની ઈબાદતેં, માલી ઈબાદતેં સબકી સબ ઈસ અલ્લાહ પરવરદિગારકે લિએ હેં, બસ ઈતની તા'રીફ કી, સલામકા લફ્ઝ કહીં નહીં, ક્યૂં ? બુન્યાદી વજહ યહ કે સલામતીકી ઝરૂરત ઉસ્કો હોતી હે, જિસ પર મુસીબતેં ઔર પરેશાનિયાં આની હોતી હેં, ઉસ્કો દુઆ દી જાતી હે, કે તુમ મુસીબતોં ઔર પરેશાનિયોંસે બચ જાઓ ઔર પરવરદિગાર તો ખુદ સલામ હે, તો ઉસ્કી ઝાત તો ઈસ્સે બાલા હે, ઊંચી હે. ઈસ લિએ નબી અલય્હિસ્સલામને જા કર તા'રીફ કર દી. જબ નબી અલય્હિસ્સલામને તા'રીફેં કી ઔર વહ ભી તીન અલ્ફાઝમેં التحيات لله والصلوات والطيبات ઈસ્કે જવાબમેં અલ્લાહ પરવરદિગારને ફરમાયા السلام عليك ايها النبي

તઆલા અપને મહબૂબકો ફરમાતે હૈં :–

السلام عليك ايها النبى ورحمة الله و بر كاته દેખા........

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ તીન તા'રીફે મહબૂબને કી થી,

તીન અલ્ફાઝમેં જવાબ નબી અલય્હિસ્સલામકો અલ્લાહ તઆલાને દિયા. જબ જવાબ મિલ ગયા તો નબી અલય્હિસ્સલામકી ઉમ્મત પર શફકત દેખિએ, આપકો ઉમ્મતકે ગરીબ યાદ આએં, ઉમ્મતકે ગુનહગાર યાદ આએં, આપને ઈસ સલામતીમેં અપની ઉમ્મતકો શામિલ કરનેકે લિએ ફરમા દિયા السلام علينا و على عباد الله الصالحين તો યહ સલામતી તો મોમીનોંકે લિએ હૈ, લિહાઝા કિયામતકે દિન મોમીનોંકો પરવરદિગારકી તરફસે સલામતી મિલેગી યહ તો રબ્બે કરીમકી ઝિયાફત (દા'વત) હોગી :–

هُمْ وَ اَزْوَاجُهُمْ فِىْ ظِلَلٍ عَلَى الْاَرَائِكِ مُتَّكِئُوْنَ لَهُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ

وَّ لَهُمْ مَا يَدَّعُوْنَ سَلَامٌ قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيْمٍ

દેખી ખુશી ? મોમીનોંકો કિયામતકે દિન સલામતી મિલેગી યહ તો રબ્બે કરીમકી તરફસે સલામ મિલ રહા હૈ, وَسِيْقَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا જબ આગે જાએંગે ના જમાઅતકી શકલમેં પર્વટો કોલકે સાથ જૈસે કિસી મેહમાને ખુસૂસીકો લે કર જાતે હૈં, ઈસ તરહ જન્નાતિયોંકો લે કર જાએંગે ઔર જબ યહ જાએંગે તો ક્યા હોગા જન્નતકે પાસ પહૂંચતે હી وَ الْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ مِّنْ كُلِّ بَابٍ "મલાઈકા હર દરવાઝેસે નિકલ કર ઉન્કે પાસ આએંગે." ઔર ક્યા કહેંગે سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ અબ ઉસ્કો હર તરફસે સલામતીકી ખુશ ખબરિયાં મિલ રહી હૈ, તો મોમીનકે લિએ વહ ખુશીકા દિન હોગા, ચુંકે ઉસ્કો હર તરફસે મુબારક બાદી

મિલ રહી હોંગી, હર તરફસે ફરિશ્તે કેહ રહે હોંગે, તુમ્હેં શાબાશ હો, તુમને કિતની સબ્રકી ઝિંદગી ગુઝારી :–
فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ "દેખો તુમ્હેં ક્યા અજ્ર મિલા." سَلَامٌ عَلَيْكُمْ કા મફહૂમ હે, શાબાશ.

અલ્લાહકે દીદારકા અંદાઝ

فرحة عند لقاء الرحمن "રહમાનકે સાથ જબ મુલાકાત હોગી તો વહ ફરહતકા વક્ત હોગા." ચુનાંચે વહ અલ્લાહ તઆલાસે મુલાકાત મોમીનકે દિલકી તમન્ના હે, કે અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન હમેં અપની મુલાકાત ઐસી અતા ફરમાએ કે જૈસી એક કરીમ આકાકી અપને ગુલામકે સાથ હોતી હે. કિસીને એક બુઝુર્ગસે પૂછા કે હઝરત કિયામતકે દિન બંદેકી અલ્લાહસે મુલાકાત કૈસે હોગી, ફરમાને લગે કે જો નેક લોગ હોંગે ઉન્કી મુલાકાત ઐસી હોગી, કે જૈસે પરદેશમેં ગયા હુવા કોઈ બળા મહબૂબ મુદ્દતોંકે બા'દ ઘર આતા હે, તો ઉસ્કી ઝિયાફત હોતી હે ઔર નાઝ બરદારિયાં હોતી હેં. અલ્લાહ તઆલા અપને દોસ્તોંકી ઐસી મુલાકાત ફરમાએંગે ઔર રહ ગએ મુજરિમ, તો ફરમાયા કે જિસ તરહ ભાગા હુવા ગુલામ, જો ચોરી કર કે ભાગા ઔર વહ પકળા જાએ ઔર માલિકકે હુઝૂર પૈશ કિયા જાએ, જિસ તરહ વહ નાદિમ ઔર શરમિંદા હોતા હે ઉસ તરહ ઉસ્કો અપને માલિકકે સામને ખળા હોના પળેગા نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ "ઉન્કી નિગાહેં ઝુકી હોગી ઔર ફિર ફરિયાદેં કર રહે હોંગે." ....
رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ તો મોમીનકે લિએ કિતની બળી ખુશ ખબરી, ફરમાયા કે رحة عند لقاء الرحمن "રહમાનકી મુલાકાતકે વક્ત ઉસ્કો ખુશી નસીબ હોગી." ઈસ્સે બળી ખુશી ઔર કોઈ નહીં હોગી.

રબસે મિલનેકી તમન્ના

હઝરત સય્યિદિના ઈબ્રાહીમ અલય્હિસ્સલામકી રૂહ લેનેકે લિએ મલકુલ્મૌત આએ, ઉન્હોંને ફરમાયા :–
هل رأيت خليلا يقبض روح خليله "કયા આપને કિસી ઐસે દોસ્તકો દેખા, જો અપને ખલીલકી રૂહકો કબ્ઝ કર રહા હો." ઉન્હોંને કહા કે અચ્છા અલ્લાહ તઆલાસે પુછતા હૂં. મલકુલ્મૌતને અલ્લાહ તઆલાકે હુઝૂર અર્ઝ કિયા, અલ્લાહને ફરમાયા કે જાઓ મેરે હબીબકો પૈગામ દે દો :–
هل رايت خليلا يكره لقاء خليله "કયા તુમને કિસી દોસ્તકો દેખા કે અપને દોસ્તકી મુલાકાતસે ઈન્કાર કર રહા હો." તો જૈસે હી ઉન્કો યહ પતા ચલા કે યહ તો અલ્લાહ તઆલાકી મુલાકાતકા તરીકા હે. કહને લગે મલકુલ્મૌત عَجِّلْ عَجِّلْ "જલ્દી કર, જલ્દી કર." રૂહ કબ્ઝ કર લે મુઝે અપને માલિકસે વાસિલ કર દે, તો મોમીનકો તો ફિર ઐસે વક્તમેં ખુશી હોતી હે અલ્લાહ તઆલાસે મુલાકાત હોતી હે, ઈસી લિએ હદીષે પાકમેં ફરમાયા, હદીષે કુદસી હે :–
الا طال شوق الابرار الى لقائى و انا اليهم لاشد شوقا "કે મેરે નેક લોગોંકા શૌક મેરી મુલાકાતકે લિએ બઢ્હ ગયા, ઔર મેં ઉન્કી મુલાકાતકે લિએ ઉન્સે ભી ઝિયાદા મુશ્તાક હૂં." દુનિયા કેહતી હે,

ઉલ્ફતમેં જબ મઝા હે કે હોં વહ ભી બેકાર
દો તરફ હો આગ બરાબર લગી હૂઈ

અરે બંદે ઔર અલ્લાહકી મુહબ્બતકા દસ્તૂર નિરાલા દેખા, યહાં બંદા જિતના રબસે પ્યાર કરતા હે, વહ કરીમ આકા અપને ઉસ બંદેસે બઢ્હ કર પ્યાર કરતા હે, ઈસ લિએ ફરમાયા કે અગર વહ એક બાલિશ્ત આતા હે, મેરી રહમત દો બાલિશ્ત ચલતી હે, ان اتانی یمشی اتیته هرولا ઔર અગર મેરા

બંદા મેરી તરફ ચલ કર આતા હે, તો મેરી રહમત ઉસ્કી તરફ દોળ કર જાતી હે. તો પરવરદિગારકી તરફસે મુહબ્બતકા મુઆમલા બંદેકી નિસ્બત ઝિયાદા હોતા હે, ઈસ લિએ અલ્લાહ તઆલા બંદોંકી મુલાકાતકે લિએ ઉન્સે ભી ઝિયાદા મુશ્તાક હૈં.

સબસે બળી અતા

રિવાયાતમેં આતા હે કિયામતકા દિન હોગા ઔર અભી મિઝાને અદલ (ઈન્સાફકા તરાઝુ) કાઈમ નહીં હોગા, કુછ લોગ જન્નતકે દરવાઝે પર પહૂંચ જાએંગે ઔર જન્નતકે દારોગાસે કહેંગે કે દરવાઝે ખોલિએ હમેં અંદર જાને દીજિએ, દારોગા હૈરાન હોગા, રબ્બે કરીમ મિઝાને અદલ કાઈમ નહીં હુવા, યહ કુછ દિવાને યહાં દરવાઝે પર જમા' હો ગએ, કહતે હૈં જાને દો. કહેંગે રિઝવાન હમને તો દુનિયામેં સુના થા, કે હમારે આકાકા દીદાર જન્નતમેં હોગા, ઈસી ઉમ્મીદ પર તો હમ ઝિંદગી ગુઝારતેં આએ, હમારા રાતોંકા જાગના ઈસી લિએ થા, દિનોંકી ઈબાદતેં ઈસી લિએ થીં, હમારી ખલ્વતોં ઔર જલ્વતોંકી મહનતેં ઈસી લિએ થી. એ રિઝવાન હમેં દરવાઝા ખોલ કર અંદર જાને દે, હમ તો માલિકકી ઝિયારતકે શૌકીન હૈં, હમેં તો વહ ચાહિએ, તો રિઝવાન પુછેગા પરવરદિગારે આલમસે, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે, રિઝવાન ! યહ મેરે બંદે સચ કેહતે હૈં, કે વહ મેરે બંદે થે, ઉન્કા જીના મેરે લિએ, ઉન્કા મરના મેરે લિએ, ઉન્કી ખુશી મેરે લિએ, ઉન્કી ગમી મેરે લિએ, સારી ઝિંદગી ઉન્હોંને મેરી ખાતિર ગુઝારી. એ રિઝવાન દરવાઝએ જન્નત ખોલ દે, ઉન્કો બેહિસાબ જન્નતમેં દાખિલ હોને દે. યહ ઐસે લોગ હોંગે, જો અલ્લાહકે દીદારકે મુશ્તાક હોંગે, ઉન્કો તો અલ્લાહ તઆલાકા

દીદાર ચાહિએ, ઈસ લિએ ફરમાયા કે :–

الموت جسر يوصل الحبيب الى الحبيب "મૌત એક પૂલ હે, જો એક દોસ્તકો દુસ્રે દોસ્તકે સાથ મિલા દિયા કરતા હે." જન્નતસે ભી ઝિયાદા બળી નેઅમત જન્નતમેં અલ્લાહ તઆલાકા દીદાર હે. ઈસી લિએ ઈસ્કો અલાહિદા કર કે કહા, وَ لَدَيْنَا مَزِيْدٌ જન્નતકી નેઅમતેં તો હેં હી, ફરમાયા ઉન્કે અલાવા ભી કુછ મઝીદ દેંગે ઔર વહ મઝીદ ક્યા હોગી, વહ અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકા દીદાર હોગા. હદીષે પાકમેં આતા હે, કે અહલે જન્નત દિનમેં દો મર્તબા અલ્લાહ રબ્બુલ્ઈઝ્ઝતકે પાસ જાએંગે و يقرأ عليهم القرآن "અલ્લાહ તઆલા જન્નતિયોંકો દો મર્તબા કુર્આન સુનાયા કરેંગે." અલ્લાહ તઆલાકા દીદાર હોગા. બેજિહત, બેકૈફ, બેશુબા, બેમિષાલ, હમ તસવ્વુર નહીં કર સકતે, લેકિન વહ દીદાર ક્યા હોગા ? ઉસ્કી લઝ્ઝતેં હમ તસવ્વુરમેં ભી નહીં લા સકતે. ઈસ લિએ સબસે બળી સઝા કિસી બંદેકો અલ્લાહ તઆલાકે દીદારસે મહરૂમ કર દિયા જાના હે. સય્યિદા હફસા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુમા ફરમાતી હેં, કે મેં એક રાત નબી અલય્હિસ્સલામકે સાથ રાતકો સોઈ હુઈ થી, મુઝે અપને રૂખ્સારકે ઊપર કોઈ ગરમ ચીઝ મહસૂસ હૂઈ, જબ મેંને હાથ લગાયા તો વહ પાની થા. મેંને કહા વહ કહાંસે આયા, તો મેંને દેખા કે અલ્લાહકે મહબૂબકી મુબારક આંખોંસે આંસૂ ટપક રહે થે ઔર મેરે રૂખ્સાર પર પળ રહે થે. મેં ઉઠ બેઠી મેંને કહા એ અલ્લાહકે નબી ما يبكيك એ અલ્લાહકે નબી ક્યા ચીઝ આપકો રૂલા રહી હે, ક્યા બાત હે ? ક્યા પરેશાની હે, તો નબી અલય્હિસ્સલામને પૂર નમ આંખોંસે ફરમાયા હફસા તુમને નહીં સુના, તુમ્હારા ભાઈ અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર તહજ્જુદમેં

જો કિરાઅત કર રહા હે, ઉસ્ને કોન્સી આયત પળ્હી, તો કહતી હેં, કે મેં જબ મુતવજ્જેહ હૂઈ તો મેરા ભાઈ તહજ્જુદમેં બાર બાર યહ આયત પળ્હ રહે થે كَلَّآ اِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوْبُوْنَ મહબૂબને યહ આયત સુની આંખોંસે આંસૂ આ ગએ, કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હેં "કુછ ઐસે લોગ હોંગે, કિયામતકે દિન અપને રબસે વહ મુલાકાતકે દિન પર્દેમેં હોંગે, ઉન્કો રબકા દીદાર નસીબ નહીં હોગા." ઈસ આયતકો સુન કર અલ્લાહકે મહબૂબકી આંખોંસે આંસૂ આ ગએ. યહ સબસે બળી સઝા હે ઔર દીદારકા નસીબ હો જાના, યહ સબસે બળી અતા હે, તો અબ સોચિએ કે રોઝદારોંકે લિએ ફરમાયા ગયા فرحة عند لقاء الرحمن "કે જબ રહમાનસે મુલાકાત હોગી, ઉન્કો ફરહત નસીબ હોગી." અલ્લાહ કરે કે હમેં ભી અલ્લાહ રબ્બુલઈઝઝતકી મુલાકાતકે વક્ત યહ ખુશી નસીબ હો જાએ, "અલ્હમ્દુલિલ્લાહ, ષુમ્મ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ" આજ આપ સબ હઝરાત ઈસ વકત ઈફતારકે કરીબ રમઝાનુલ્મુબારકકે આખિરી આખિરી લમ્હાતમેં મૌજૂદ હેં અલ્લાહ તઆલા હમ સબકી ઈસ મહનતકો કબૂલ ફરમા લે ઔર હમેં અલ્લાહ તઆલા જન્નતમેં અપના દીદાર અતા ફરમા દે. કિસીને રાબિયા બસ્રિયાકો દુઆ દી થી, કે અલ્લાહ તઆલા તુમ્હેં જન્નતમેં ઘર અતા કર દે, કેહને લગીં કે "અલ્જાર ષુમ્મદ્દાર." પેહલે પળોસીકી બાત કરો, બા'દમેં ઘરકી બાત કરના. અલ્લાહ તઆલા હમેં ભી અપને પળોસકી જગહ ઈનાયત ફરમા દે.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين